

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 15 / Sayı: 174 / Haziran 1996 / 5,- DM

4. ULUSAL KONFERANS IŞIĞINDA YAZ HAMLESİYLE İKTİDARLAŞALIM!

■ Kürdistan eyaletlerinde ve mücadelenin yurt dışı sahalarında gerçekleştirilen konferanslar ardından **1-15 Mayıs 1996** tarihleri arasında bunların zirvesi olarak **PKK 4. Ulusal Konferansı** yapıldı. 1996 yılı hedeflerinin ulusal düzeyde planlanmasının yanısıra, mücadelemizin bütün sahalarının kesin zaferi yakalayacak tarzda düzenlenmeleri yönünde yoğun değerlendirme ve çözümlemelerle geçen konferans belgelerini ve **PKK Genel Başkanı Abdullah ÖCALAN** yoldaşın PKK 4. Ulusal Konferans'a sunduğu **Politik Rapor**'u bölümler halinde yayınlayacağız.

PKK 4. ULUSAL KONFERANSI'NDAN DEĞERLENDİRMELER VE KARARLARI

ÖZEL SAVAŞIN
kollarını teşhir
edeceğiz

Güçsüzler bir de haksız olunca, en beklenmeyecek yöntemlere başvurduğunda hiç şaşırtıcı olmaz. Nitekim bu yöntemler bir değil, iki değil. Bütün çabaları bunlar üzerindedir. Karşıdaki haklı ve kuvveti güç de, bütün bunların farkındaysa, söz konusu düşman tarafın yapabileceği daha fazla sahte-yalan yöntemlerine başvurmaktan başka bir şey değildir. Geçen yıl olduğu gibi bu yıl da TC'nin

● Devamı 31. sayfada

PARTİ MERKEZ FAALİYETLERİ

Partimiz ulusal kurtuluş savaşının geldiği düzeyi temel kazanım ve kayıplarımızı 5. Kongre'nin çözümleyici gücüyle ortaya koyarken yaşanan bütün sapmaları mahkum etmiştir. Yeni döneme partileşme esasları temelinde büyük bir moral gücüyle girmiştir. Kongremiz büyük karar gücüyle 1995 yılını bir düzeltme yılı kadar, bir atılım yılı olarak da ele almasını temel parti taktiğinin bütün ordu-cephe sahalarımıza hakim kılınmasını, çizgi devrimciliğinin yaşam ve çalışma tarzı boyutuyla büyük bir tarz-tempo içinde hayata geçirilmesini temel görev

olarak koymuştur. Bu temelde bütün parti-ordu-cephe çalışmaları yeniden örgütlendirilerek işlerlik kazandırılması temelinde faaliyetlere başlamıştır.

Merkez karargahımızın kendini doğru örgütlendirmesi, sağlıklı bir sevk-ida-re ve beyin gücü haline getirmesi ordu sisteminin üstün alta kadar oturtulması temel görev olarak konulmuştur.

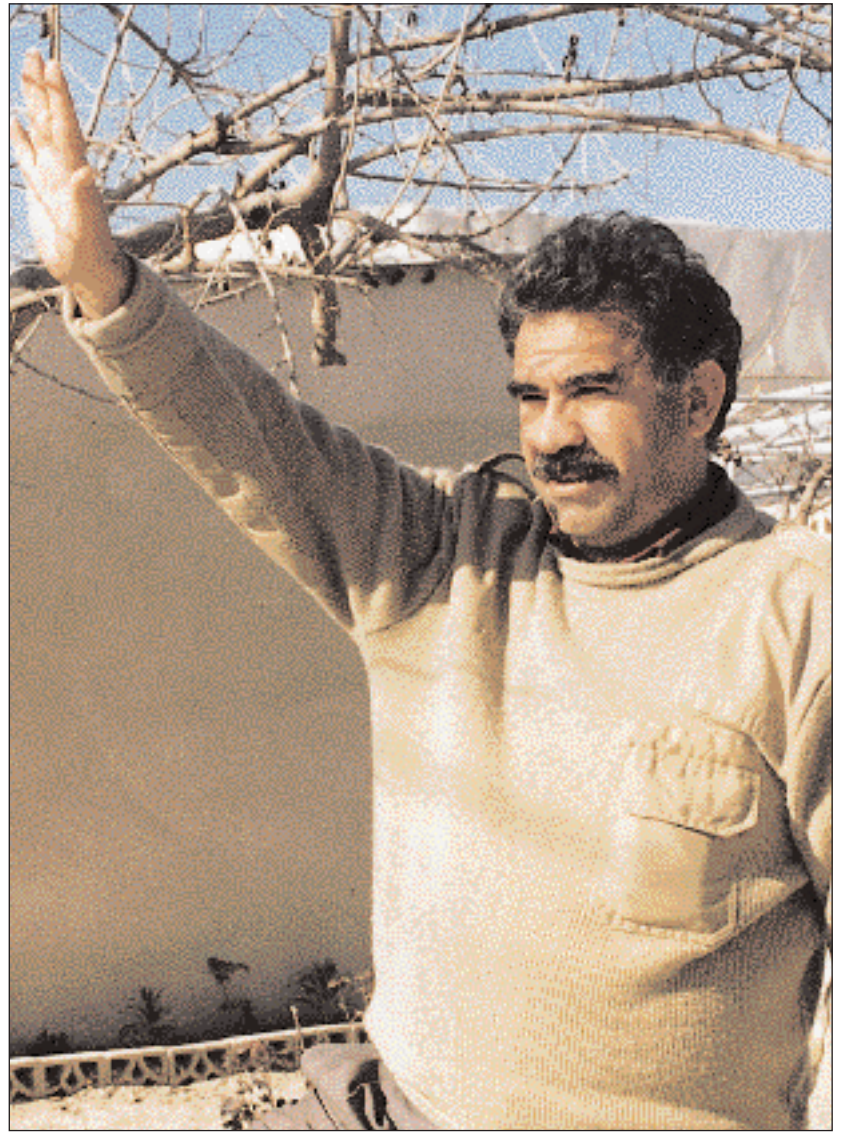
Başta kendi gücünü, halkın durumunu, düşmanın pozisyonunu sağlıklı değerlendiremeyen, merkezimiz sorunlara subjektif ve abartılı yaklaşarak sağlıklı olmayan planlama ve düzenlemelere gitmiştir. Bu subjektivizm, partileşme ve

● Devamı 13. sayfada

ULUS VE KÜRT ULUSLAŞMASI

“Hangi ulus teorisi esas alınırsa alınsın
1970’li yıllardaki Kuzey Kürdistan halkı ulusal
yok oluşun eşiğine getirilmişti. Genel durumu az
çok yaşam belirtileri gösteren bir cesetten farksızdı.”

● Yazısı 8. sayfada

YAZ HAMLESİ ZAFERİN TEMİNATIDIR

1996 yılının ilk altı aylık bölümünü geride bıraktık. Bu altı aylık gelişmeler daha önce derinlemesine ele alındı ve çözümlendi. Bilinmesi ve hatırlanması açısından şu noktanın özellikle belirtilmesi gerekiyor: Bu altı aylık süreçte özel savaş rejimi uluslararası komploya varacak düzeyde, ulusal kurtuluş mücadelesine karşı her

alandan var gücüyle saldırılar gerçekleştirildi. Bu saldırılar gerçekleştirilirken gündemi sürekli değişik konularla meşgul etti. Sürekli gündem değiştirdi.

Ulusal kurtuluş cephesinde de bu saldırılara karşı her alanda bir aktif direniş gelişti. Parti Genel Başkanımız Abdullah Öcalan tarafından ilan edilen tek taraflı ateşkes bu dönemin taktikleri

üzerinde etkili oldu. Bu dönemin taktik çizgisi özel savaş rejimini geline aşamada felç etmiştir. Bu felç olma, devleti işlemez kılmakta ve illegalleştirmektedir. Siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel ve askeri alanda yaşanan durumun ifadesi budur.

Felç durumuna gelmiş devleti zorla

● Devamı 2. sayfada

“BİZE GEÇMİŞ OLSUN”

“Başkan APO'ya neden ölüm dayatılıyor?
Kaçınıcı kez olmasına rağmen, neden
suikastler başarılı olamıyor? Bir insan
yıllarca nasıl demoklesin kılıcı altında
sadece fiziki olarak da değil bir yaşam
yarattı, onun militanlığını yaptı ve yaptırdı?
Bu soruların doğru cevabı verilirse
görülecektir ki, bizim gösterdiğimiz gerçek
bir bağlılık değildir. Dolayısıyla, gerçekten de
'bize geçmiş olsun' dememiz gerek.”

● Yazısı 28. sayfada

*Başkan APO'nun PKK 4. Ulusal Konferans'a
sunduğu Politik Rapor'dan*

Önderliğe suikast
tarihle en şiddetli hesaplaşmadır

Bu son büyük bombalamadan dolayı, sizlere hem geçmiş olsun diyorum, hem de sizleri kutluyorum. Genel Başkanlık Karargahı olarak değerlendirilen bu sahaya yönelik yapılan büyük bombalama, güncel gelişmelerin ışığında değerlendirildiğinde, Türk genelkurmaylığının bize yönelik kapsamlı planlarının bir halkasıdır. Her geçen an bilgileri bir araya getirdiğimizde ve yeni gelişmeleri de buna eklediğimizde kapsamlı bir planla karşı karşıya olduğumuzu daha iyi anlıyoruz.1

Hiç şüphesiz bu, son planlama değildir. Yeni planlamaları ardı arkasına geliştirecekleri veya genel planlamalarına bir başarısızlık temelinde yeni bir başlangıç yaptırmak isteyecekleri açıktır. Kaldı ki buna da yabancı değiliz.

PKK tarihi doğuşundan günümüze kadar böyle kapsamlı tasfiye planlarıyla karşı karşıya gelmiştir. Fakat bu son planlamanın kendine özgü yenilikleri vardır. Hem kapsam, hem katılan güçler açısından çok ileri bir düzeyi temsil etmektedir. Bu aynı zamanda genişleyen ittifak sistemimizi de hedeflemektedir.

Daha önceki planlamalar, Türk genelkurmayının kendi öz güçlerine dayanarak, salt PKK'yi ve önderliğini özel olarak hedefleyerek geliştiriliyordu.

● Devamı 16. sayfada

Selim Ülker (Cuma), Azad, İbrahim Tali UĞUR,
Murat BAŞNAK, Abdullah ERMiŞ hevalerin anı yazıları

● 10-11-12. sayfalarda

YAZ HAMLESİ ZAFERİN TEMİNATIDIR

Baştarafı 1. sayfada

yaşatma çabası geliştiriliyor. Bu felçli hastayı hak ettiği yere göndermek için ikinci altı aylık dönemde, taktik zenginliklerle dolu geniş bir saldırı kampanyasının başlatılması kaçınılmazdır. Buna yaz atılımı da diyebiliriz.

İlk altı ayın ortaya çıkardığı ve bizler tarafından da iyi bilinen nokta şudur: Kürdistan halkının çıkarları bugüne kadar nasıl korunduysa ve geliştirildiyse, bundan sonra da öyle gelişecektir. Gerilla ve savaş çizgisi düşmanın anladığı dil olmaktadır. Kürt sorununun çözümünde şiddetten ısrar edilmektedir. Düne kadar bu sorun çözümlidir diyen ve rapor üzerine rapor yayınlayan Türk basını, herhalde kendisinin yaptığı psikolojik savaştan etkilenmiş olmalı ki, hiç çözümden bahsetmiyor. Ateşkesi fırsat bilerek, PKK'nin bitişinden medet ummakta ve geliştirilen komplolarda rol almaktadırlar.

Türk devleti karşısında mücadele eden gücün reflekslerini henüz yeterince anlayamadı. Eğer anlarsaydı, vaktini sürekli denemelerle geçirmezdi. İlk altı aylık deneme TC'ye pahalıya patladı. Bundan sonraki süreçte bu dönemin yarattığı tikanıklık özel savaş rejimini çok zor durumlara sokacaktır.

BÖLGESEL DURUM TC'Yİ ZORLUYOR

Terör zirvesi ve ardından gelişen İsrail-Türkiye anlaşması giderek Ortadoğu'da karşısında bir cepheleşme buldu. Suriye, İran ve Yunanistan'a yönelik tehdit ve oyunları, bu ülkeleri Türkiye karşısında daha aktif bir konuma getirdi. Bu ülkeler bölgede hem birbirlerine daha yakınlaştılar, hem de Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kendi güvenlikleri açısından önemini daha iyi kavradılar.

Bölgedeki devletler ve halklar için bir tehdit unsuru olan, ABD, Türkiye ve İsrail ilişkilerinin giderek bölgede açık ve aktif bir politikaya dönüşmesi, bölgedeki devletlerin reflekslerini de geliştirdi.

Böyle bir ittifakın ve askeri işbirliğinin direkt hedefi olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, geliştirdiği aktif savunma durumuyla, bölgesel güçleri cesaretlendirerek bölgesel bir bloklaşmanın temel dayanağı oldu. İran-Suriye yakınlaşması, Güney Kürdistan'daki güçlerin bu devletlere yakınlaşması giderek Mısır, Libya ve Suudi Arabistan'ı da içine alarak Arap Zirvesine giden yol bu zemin üzerinden gelişmiştir.

“Terör zirvesiyle” Suriye ve İran'ı yalnızlaştırmayı, ve PKK'yi güç durumda bırakmayı hedefleyen TC, gelinen aşamada, amacına ulaşamamıştır. Bölgede yalnızlaşan güç TC olmuştur. Günümüzde TC'nin bütün komşularıyla sorunları var. Sadece komşularıyla da değil, bütün bölge devletleriyle sorunları var. Bu durum Türkiye'nin bölgesel stratejisinin de sonu olmaktadır. Yaşanan bu gelişmeler Kürdistan'daki savaş ile direk

bağlantılıdır.

Bir dönemler Ortadoğu ve Kafkasya'da “öncü ülke”, “model ülke” olarak gösterilen Türk devleti, şimdi Ortadoğu ve Kafkasya'da istenmeyen ülke konumundadır. Demirel; “Adriyatik'ten, Çin Seddin'e” diyordu, Erbakan ise, “İslam dünyasının öncüsü Türkiye” diyordu. Bugün bunları ağzına alan yok. Herkes komşulara karşı alınacak tutumlardan bahsediyor.

12 Eylül'den başlayarak Türk devleti, ideolojik yaklaşımını Türk-İslam sentezine göre ayarladı. Bunu Kürdistan'dan başlayarak Ortadoğu ve Kafkasya'da politik muhtevaya kavuşturmak istedi. Ancak başarılı olamadı. Bu durum Türk devleti açısından Türk-İslam sentezinin sonu olmaktadır. Türk devleti bu söylemi kullanarak artık bölgede güç olamaz. Gazeteci ve Türk-İslam sentezine yakınlığı ile bilinen Taha Akyol; Türkmenistan devlet yetkilisinin Türkiye'nin durumuna ağırlığını yazıyor. Yaşanan hayal kırıklığını açık bir şekilde dile getiriyor.

TC'nin kendisi gibi bölge devletleriyle sorunu olan İsrail ile ilişkilerini açığa vurması ve daha da ilerletmesi böyle bir süreçten sonra gelişti. Türk-İslam senteziyle sonuç alamayacağını gören TC'nin böylesi bir sürece girmesi, Avrupa ve ABD'ye kendisini sınırsız açması kaçınılmaz oldu. Çünkü TC bölünme ve küçülme psikolojisini ciddi ciddi yaşıyor. ABD, Avrupa ve İsrail'e dayanarak kendisini yaşatmaya çalışıyor. ABD'de yayınlanan bir raporda; etnik terörün müttefik Türkiye'yi ciddi anlamda tehdit ettiği ve TC'ye yardım edilmesi gerektiği belirtiliyordu. Sorun bu noktaya geldiği için de, Batı'nın ve ABD'nin TC'ye yönelik insan hakları ihlallerini kınayan yaklaşımları da azalmış bulunuyor. Çünkü sorun tamamen siyasi bir sorun olarak alınmakta ve TC'yi yaşatma önem kazanmaktadır. ABD'nin; Suriye'ye “TC'ye yönelerseniz karşınızda bizi bulursunuz” demesi bundandır.

Gündem çarpıtmak, ateşkesi unutturmak ve şovenizmi körüklemek için komşularıyla savaştan bahseden TC yöneticileri, karşılarındaki güçleri daha aktif hale getirdiler. Kardak krizinden sonra Yunanistan-Suriye ilişkileri daha da gelişti. Hatta bunun askeri anlaşmalarla daha da ileri götürüleceği söyleniyor. Yunanistan-Ermenistan ile böyle bir anlaşmaya gidiyor. İran ve Bulgaristan ile de böylesi bir yakınlaşmayı arzuladığı ve bu yönlü çabalar olduğu belirtiliyor. Yunanistan parlamentosu, iki hafta önce savunma bakanına Türkiye ile savaşı başlatma yetkisi verdi. Ve Yunanistan, anlaşmalarla Türkiye'nin etrafında bir kuşatma çemberi oluşturmak istediğini belirtiyor.

Rusya yayınladığı raporlarla TC'nin bölgesel çıkarlarla çeliştiğini ve zarar verdiğini her fırsatta belirtmektedir. İran ve Suriye'nin yaklaşımları zaten

biliniyor. Çok güvendiği ve umut bağladığı Güney'li güçler bile artık TC'yi suçluyorlar.

Bir anlamda Mısır'da yapılan “terör zirvesine” bir cevap olan Arap ülkeleri zirvesinin gündeminde, İsrail ile birlikte Türk devleti vardı. TC toplantı boyunca aleyhine sert bir karar çıkması için çırpındı durdu. Ama başarılı olamadı. Bu zirve bölgedeki terörist devletleri iyi tesbit etti. İsrail ve TC'yi uyardı.

TC'nin bölge devletleriyle çelişkilerini gösteren örnekleri daha da uzatmak mümkün. Ancak fazla uzatmaya gerek görmüyoruz. Yukarıdaki örneklerden de anlaşılıyor ki, TC bölgede oldukça zorlanıyor ve yalnızlaşmıştır. Gelecek perspektifi ve stratejisi oldukça körelmiştir. Dış politikada iç bunalımın ve Kürdistan'daki savaşın izleri var. Dış politika tıkanmıştır. Bölge devletlerine karşı kaba tehditi politika haline getirmiş, ancak bu da kendi karıştını doğurmuştur.

Bir dönemler dış politikada, Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaşı “teröre karşı mücadele” olarak gösterdi. Ateşkes süreciyle birlikte bu söylemde boşa çıktı. Savaşta bütün politik ve ideolojik gerekçelerini yitirdi. “Dış güçlerin oyunudur, Ermenidirlər” söylemi inandırıcılığını tamamen yitirdi. Türk-İslam sentezinin geçerliliğini yitirmesiyle birlikte, TC içeride ve dışarıda politikasız, ideolojisiz kaba bir imha gücü konumuna düştü. Komşularını hemen savaşla tehdit etmesinin, operasyon üstüne operasyon geliştirmesinin nedeni budur. Çünkü sorunlarını çözecek politikalar üretmekten yoksundur.

Türk devletini böyle politikasız ve ufuksuz bırakan Kürdistan sorunudur. Kürdistan sorununu çözememiş bir TC'nin gelecek ufku yoktur. Kürdistan'daki savaş bu anlamda Türk devletinin elini kolunu bağlamıştır.

İLEGALLEŞEN DEVLET VE ÖZEL SAVAŞ

Bölgesel planda tecriti ve yalnızlaşmayı yaşayan Türk devletinin içeride daha zor bir dönemden geçtiğini söylemek abartı olmaz. Ne olursa olsun, neye mal olursa olsun Kürdistan'ı elde tutma çabası ve imha-inkar siyasetinde ısrar, Türkiye'de siyaseti, ekonomiyi, sosyal yaşamı, dış politikayı tıkadı. Özel savaş kurmayları bunun verdiği sıkıntıyla çılgınca tutumlara giriyorlar. Darbe tehditinden tutalım, Parti Genel Başkanımıza suikaste, HADEP gibi milyonlara varan seçmeni olan bir partiye pervasızca saldırmaya kadar işi ileri götürüyorlar. Her şeyden önce bunlar

gücün değil, güçsüzlüğün göstergeleridir. Yenilgili ruh halinin yarattığı hezeyanlardır.

Ateşkes tek taraflı olarak 6-7 ay sürdü. Bu ateşkes ortamı da fırsat bilinerek Türk devleti, Kürt halkına ve öncü güçlerine sürekli saldırdı. Kuşkusuz bu yaklaşım, bir çözümsüzlüğün sonucudur. Gerçekten de ateşkes içinde geçen bu süreç, Türk devleti için tam bir çözümsüzlük süreci oldu. Devlet olma özelliklerini göstermekten çok, illegal bir cinayet ve baskı örgütü görüntüsü verdi. Evet Türk devleti illegalleşti. Kararlar nasıl alınıyor, nasıl uygulanıyor, kim veya kimler yapıyor, bu durum kamuoyunun bilgisi dışındadır. Altı aydır parlamento ve hükümet hemen hemen yok gibiyse, bu ülkede bu kadar baskı kararını kimler alıyor?

Daha da ileri gidersek, operasyon üstüne operasyon geliştirmeyi, hatta Güney Kürdistan'da bir tampon bölge oluşturmayı kim planlıyor, kim geliştiriyor? Bu kadar gündem saptırma ve provokasyon çabasını kimler geliştiriyor? Özel savaş kurmaylarının bunları ve daha birçok şeyi illegal temelde planlayıp yaşama geçirdiği bir gerçektir. Gerçi devlet illegalleştikçe, parlamento ve hükümet maske rolünü yitirdikçe, özel savaş her şeyi denetlemekte ve koordine etmekte zorlanıyor. Özel savaşta gedikler de gittikçe daha fazla açılıyor. Ancak özel savaş kurmaylığı ordudan polise, partilerden sendikalara, üniversitelerden basına kadar hepsini etkin bir şekilde kullanmaya çalışıyor. Burada geliştirdiği taktiklerin başarısını veya başarısızlığını tartışmıyoruz. Geline aşama başarısızlığını gösteriyor. Belirtmek istediğimiz, özel savaşın bütün kurumları kontrol ettiğidir.

Tamamen özel savaş kurmaylığının güdümünde olan “Türk basını”nın ateşkes süreci boyunca takındığı tutuma bakarsak, 5. kol olarak psikolojik savaşı nasıl geliştirdiğini görebiliriz. Özel savaşın sürekli gündem çarpıttığı biliniyor, bunu basın kanalıyla yapıyor. Türkiye'de onlarca televizyon ve yüzlerce gazete vardır. Hepsinin ele aldığı konu, gündem aynıdır, farklı bir yaklaşım ve farklı bir ses çok nadir bulunur. İyi bir izleyici veya okuyucu rahatlıkla eşgüdümü sağlayan bir kişi veya kurulun olduğunu düşünebilir.

Türk basınının hepsi ateşkesi gündem dışı tuttu. Sahte hükümet tartışmalarını hepsi yürüttü. Türk ordusunun Kürdistan'da yürüttüğü operasyonda psikolojik propaganda amacıyla yüzlere, hatta binlere varan gerillanın öldürüldüğünü hepsi işledi ve işlemeye devam ediyor. Ama bir gerilla cesedi de gösteremiyorlar. Tedaş'ı, Tofaş'ı ve yolsuzlukları hepsi işledi, ama sonunu getirmediler.

yu kabul etmeyen veya karşı çıkan basın kurumu yok. Sanki bir maestro gibi elindeki çubuğu kaldırınca hepsi susuyor, indirince hepsi konuşuyor.

Bu noktayı şunun için belirtiyoruz: Türkiye'de Özal'ın ölümünden beri kanatlar savaşından ve çatışmasından bahsediliyor. Hatta kimi küçük-burjuva Kürt çevreleri bu çatışmadan medet bile umabiliyor. Onlara göre “güvercinler” diye tabir edilen kanat iktidar olsa, şahinleri tasfiye etse Kürt sorunu çözülecek. Burada büyük bir yanılmanın ve sapmanın gizli olduğunu belirtmek istiyoruz. Kürt sorununa çözüm temelde bir yaklaşım henüz yok. Çözüm imha ve inkardır. Deniliyor ki, “herkes Türktür, Türklük siyasi bir kimliktir. Ancak Kürtlük siyasi bir kimlik değildir, Kültürel bir kimliktir. Yani Kürtçe konuşmak serbest, ama Kürtlerin halk olarak kendilerini temsil etmesi ve örgütlenmesi yasak.” Güya ılımlı kanadın düşüncesidir bu. Bu da inkar politikasıdır. Bu da özel savaş politikasıdır.

Örneğin Mesut Yılmaz: Bazılarına göre Mesut Yılmaz, güvercindir ve Kürt sorununu çözmek istiyor. Oysa Mesut Yılmaz, İğdır'da konuştuğundan 1-2 ay sonra en şahin kişi oldu. Kürt halkına karşı en büyük komplolara imza attı. HADEP'e karşı yapılan saldırılarda, genel kurmaylık gibi konuştu. O zaman birileri bize, çıkıp bu şahinlerin ve güvercinlerin farkını koysun ortaya.

Tamam! Özel savaş imha ve inkar siyaseti çözüm olmadığı ve her geçen gün Kürdistan'ı kaybettiği ve yenilgiye adım adım gittiği için bir çelişkiyi ve çözümlü yaşıyor. Hatta dönem dönem aralarında başarısız olandan hesap sormalar da yaşanıyor. Bunu kanatların büyük çatışması olarak değerlendirmek doğru değildir. Ancak özel savaşın çelişkilerinden faydalanmamak ta doğru değildir. Bu çelişki ve çatışmaları abartmadan kullanmak ve daha da derinleştirmek gerekir. Bunun için de imkan ve olanaklarımız vardır.

HÜKÜMET TARTIŞMALARI VE ALDATILAN HALK!

Türkiye'deki hükümet tartışmaları danışıklı dövüş gibi sürüp gitti. Hükümetin kurulup kurulmadığını hep basından birinci haber ve canlı görüntülerle izledik. Artık işler öyle bir noktaya geldi ki, halk kurulsada kurtulsak yaklaşımına girdi.

Altı ay süren tek taraflı ateşkes boyunca Türkiye'de hükümet de tartışıldı. Hükümet tartışmalarıyla halk aldatılarak, barış ve Kürt sorununa siyasi çözüm fırsatları bilinçli olarak gündem dışı tutuldu. Mesut Yılmaz, hükümet kurduktan sonra Avrupa başkentlerine giderek destek istedi ve Kürt sorununun çözümü için sözler verdi. Kürt halkına da reformlar konusunda sözler verdi. Ancak verdiği sözleri yerine getirmesi kendisinden istediğinde, “hükümet güvenoyu alamamıştır” yaklaşımıyla işin içinden sıyrılıp çıkmıştır. Yani TC ateşkes boyunca görüntüde de olsa bir muhatap çıkarmadı. Bu tavır bilinçlidir.

“Bir dönemler Ortadoğu ve Kafkasya'da “öncü ülke", 'model ülke' olarak gösterilen Türk devleti, şimdi Ortadoğu ve Kafkasya'da istenmeyen ülke konumundadır. Demirel; 'Adriyatik'ten, Çin Seddin'e' diyordu, Erbakan ise, 'İslam dünyasının öncüsü Türkiye' diyordu. Bugün bunları ağzına alan yok. Herkes komşulara karşı alınacak tutumlardan bahsediyor.”

Serxwebûn ' dan . . .

Aralık 1995 seçimlerinin istikrarsız bir siyasi durum yarattığı açıktır. Güçlü bir milli mutabakat hükümeti için koşullar 1991 kadar elverişli değildir. 1991 yılında kurulan “DYP-CHP koalisyon hükümeti” güçlü bir milli mutabakat hükümetiydi. Bütün partiler de Kürdistan'da yürütülen kirlı savaş konusunda bu hükümete tam destek verdiler. Sağ ve Solun ittifakı ile oluşan bu hükümet, tam bir özel savaş hükümeti oldu. Özel savaş bu hükümete dayanarak Kürt halkına karşı dört yıl boyunca çok şiddetli bir savaş yürüttü. Mücadelemizin gelişmesi karşısında başarısız oldu ve yıprandı. Topyekün savaş, seferberlik, milli mutabakat ve “ya bitireceğiz ya bitireceğiz” yaklaşımının başarısız olması en çok da düşmanı zorladı. Bu durum Türk siyasetini tıkadı. Yaşanan tıkanıklığı aşmak için 1995 Aralık seçimleri yapıldı. TC tıkanıklığı Türkş ve Çiller'den oluşan faşist klikle aşmak istedi. Ancak gelişen muhalefet bunu engelledi. Daha sonra Ecevit-Yılmaz seçeneği denenmek istendi. Özel savaşın bütün çabalarına rağmen, Aralık seçimleri tıkanıklığı aşmadı, derinleşen tıkanıklığın tam bir göstergesi oldu.

Bu sonuçlarla özel savaşın bütün talimatlarını harfiyen uygulayacak güçlü bir milli mutabakat hükümeti çıkarmaları zorlaştı. Refah Partisi'nin birinci parti olması, 12 yıllık savaş boyunca Kürdistan savaş hükümeti olan hiçbir parti yüksek oy alamaması, MHP'nin barajı aşamaması ve HADEP'in Kürdistan'da birinci parti olması siyasi istikrarsızlığın göstergesi oldu. TC istediği ve arzuladığı bir hükümet çıkarmakta zorlandı. Ancak bu hükümet çıkaramadıkları anlamına gelmez. Bütün siyasi tıkanıklığa rağmen hükümet kurabilirlerdi. Ancak böyle bir süreçte işleri böyle yürütmek ve halkı bu şekilde aldatmak işlerine geldi.

Faşist Türkş, meclise girememesine rağmen bir koordinatör gibi bir Çiller'le, bir Yılmaz'la görüşüyor. Gerekliğinde Ecevit ile görüşüyor. Hükümet kurma çalışmalarındaki en faal kişi olarak göründü. Bunu kendisi şöyle ifade etmektedir: *“Liderler arasında mekik dokudum. Hükümet krizi başladığı günden beri büyük bir özveriyle çabaladım. Hedefim demokrasimizin içinde bulunduğu durumdan buhrana düşmeden çıkmasıydı.”*

Yani özel savaş mevcut süreci hükümeteşiz götürmeyi ve kamuoyunu bununla meşgul etmeyi çıkarlarına daha uygun buldu. Yoksa bu hükümet-sizlik süreci sırf hükümet kuramamadan dolayı yaşanan bir durum değil.

Şimdi RP-DYP hükümeti kurulmuş bulunuyor. Bu hükümetin güvenoyu alıp almayacağı tartışılıyor ve sanki bu hükümete karşı güçlü bir muhalefet varmış izlenimi veriliyor. Aslında bu hükümet şu anda TC'nin en fazla ihtiyaç duyduğu bir hükümettir.

Bir milli cephe hükümetidir. Kürdistan'daki savaşta görev almış faşist Çiller ve Türkş kliği, Erbakan'da yanlarına alarak Kürt halkına karşı yeni bir saldırı kampanyasına başlama çabasında dırlar. HADEP kongresindeki provokasyon aslında böylesi bir hükümetin habercisiydi. Bu hükümet aslında Kürt halkına karşı bir savaş ilanıdır. Bu durum hükümet protokolünde şu şekilde ifade edilmiştir: *“Dış kaynaklı bölücü terör, iç güvenliğimizi tehdide devam etmektedir. Anayasamızda yer alan esaslar ve bilhassa üniter-millî devlet yapısı muhafaza edilerek terörle içte ve dışta kararlılıkla mücadele edilecektir. Terörle mücadelenin manevi ve psi-*

kolojik boyutu ihmal edilmeyecek, bu mücadeleyi yürüten güvenlik güçlerini zaafa düşürecek tartışmalara mahal verilmeyecektir.” Bu yaklaşım geçmiş hükümetlerin yaklaşımından başka bir şey değildir.

Parlamentoya girememiş olan Türkş, sivil faşist güçlerini katliamlar için bu hükümetin hizmetine sunacaktır.

Bu hükümette asıl vurucu güç DYP kanadı olacaktır. Bakanlıkların dağılımının bakılacak olursa görülecektir ki; içişler, dışişleri ve savunma bakanlığı gibi savaşı ile direkt bağlantılı olanlar DYP'ye verilmiştir. RP ise içerde özel savaşı kitle desteği toplayacak ve islam ülkelerinin savaşı desteğini almaya çalışacaktır. RP özel savaş rejimi tarafında kötü bir biçimde kullanılacaktır.

Nereden bakılırsa bakılsın sorunlu bir hükümettir. Ancak mevcut durumda kirlı savaşı en barbar şekilde yürütecek bir konumdadır. Belki ömrü fazla uzun olmaz, ancak planlamaları ve faşizmi yaşatma çabalarıyla kendisinden çok sözettirecek bir hükümettir. TC yaptığı bu yeni düzenlemeyle yeni bir süreci başlatıyor. Kürt halkına ve demokratik güçlere karşı saldırıyı esas alan bu yeni süreç özel savaş rejiminin de sonu olacaktır.

Bu hükümette diğerleri gibi başarısızlığa mahkumdur. Bu başarısız sürecin sonunda, DYP diye bir parti olmayacaktır. RP ise, kitleler nezdinde teşhir olarak güç yitirecektir. Daha önceki hükümetlerde koalisyon ortağı olan CHP'ye benzeyecektir. Kitleler için çekiciliğini yitirecektir. Aslında özel savaş bir taşla iki kuş vuruyor. Hem islami tehlikenin önüne geçmiş oluyor, hem de DYP'yi tasfiye ederek merkez sağdaki bölünmeyi durduracak. Böylece istikrarlı bir siyasal sistemi oluşturacaktır. Tabiki bunlar evdeki hesaplar. Çarşıya uymuyorlar. Kürdistan'da başarısız olacak bu hükümet özel savaşın istikrarını daha da bozacaktır.

YOLSUZLUKLAR VE KAPATILAN DOSYALAR

Parlamento çerçevesinde tartışılan ve bugün unutturulan olaylar var. Örneğin TEDAŞ, TOFAŞ dosyaları, örtülü ödenekten çalışan paraların dosyaları vardı. Parti başkanlarının “Yüce Divan” a götürülmeleri tartışılıyordu. Bugün bu tartışma bitmiş bulunuyor. Hepsinin halkın sırtından palazlandığı ve halkı istedikleri gibi sömürdükleri bir gerçektir. Suçlayan da, suçlanan da çalmıştır. Yargılayan da, yüce divana gönderenler de çalmıştır. Ancak biz şunu soruyoruz: Neden bunlar birden gündemleştiriliyor ve gündemden dü-

şürülüyor. Neden herkes danışıklı bir tutum içindedir. Bu Türk ve Kürt halkına karşı oynanan bir oyundur. Bu özel savaşın asıl gündemi değildir. Asıl gündeminde baskı, şiddet ve savaş vardır.

Son dönemlerde kamuoyunu meşgul eden Söylemez kardeşler operasyonudur. Bu operasyonun sonuçsuz bir şekilde bırakılarak unutturulacağını belirtmek istiyoruz. “Türk Gladysu”, “sivil, asker, polis çetesi” olarak lanse edilen Söylemez kardeşlere henüz mevcut düzene ve yaşanan yolsuzluklara göre bir suç yüklenmiş değildir. Polislerin rüşvet aldığı söyleniyor. Acaba Türkiye'de ilk kez mi rüşvet alındığı öğreniliyor. “Helikopter çalıp, Bucakları vuracaklar-mış” bunlar hep senaryodur. Söylemezler sadece bu düzenin bir parçasıdır. Olsa olsa kukladırlar. Onlar da düzen tarafından kullanılmış ve kullanılmaya devam ediliyor. Ancak olaylar bilinçli abartılıyor. Son dönemlerde sıkça yaşanan “Türk polisini” başarılı gösterme ve kamuoyunu meşgul etme yaklaşımının bir parçasıdır.

Türk devleti, sanki rüşveti, yolsuzlukları ve mafyayı yeni keşfetmiş gibi yaklaşıyor. Türk basını da böyle yaklaşarak kamuoyunu aldatıyor. Özel savaş ilişkilerinin kendisi zaten mafya ilişkisidir. İlgalleşen devlet mafyalaşan devlettir. Türkiye'de işler şimdi

edecektir. Kürdistan devrimi bugüne kadar suçluları ortaya çıkardı, bugünden sonra daha fazla çıkaracaktır.

Peki özel savaş neden böyle yaklaşıyor, süreci neden hükümeteşiz götürdü? Hükümet olmayınca işler yürümedi mi veya kimler yürüttü?

Özel savaş hükümet tartışmalarını ve yolsuzlukları perde olarak kullanarak bu süreçte Kürt halkına ve bölge devletlerine karşı tam bir saldırı kampanyası yürüttü. İşi komplo düzeyine kadar vardırdı.

HADEP VE BİTİRİLMEK İSTENEN DEMOKRATİK MUHALEFET

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin özel savaş rejiminde yarattığı boşluk ortamında, bir süreden beridir demokratik bir muhalefet filizlenmek eğilimindedir. Cılız ve dağınık da olsa, bu çabalar giderek rejimi rahatsız edecek ve rejimin tepkisini üzerine çekecek bir noktaya ulaştı.

Kürdistan sorununun barışçıl ve siyasi yollarla çözümünü hedefleyen ve Türkiye'ye demokrasi isteyen, ekonomik yaşamın düzeltilmesini is-

rak, demokratik-yurtsever çizgiyi ege-men kıldı.

Gelişen barış etkinlikleri, savaşta ısrar eden Türk devletini oldukça zorladı. Öğrenci eylemleri, memur ve işçi eylemleri, Kürt halkının özgürlük ve barış talepleri, tutsakların ve tutsak yakınlarının hak arama mücadelesi demokratik muhalefet cephesini gide-rek güçlendirdi. Metropollerde gide-rek gelişen bu muhalefet sessiz bir temelde gelişmesine rağmen, Türk devletini ürküttü. HADEP'in düzenlediği barış mitinglerine onbinlerce insan katıldı ve her etkinlik büyük bir ilgi gördü. Devletin savaşta ısrar eden militarist yaklaşımı, imha, inkar politikası, barış ve demokrasi çabalarına olan ilgiyi daha da artırıyordu.

Türk devleti gelişen bu muhalefet çabalarına ilk başlarda fazla müdahale etmedi! Fakat süreç içerisinde önünü kesmek için çabalarını yoğunlaştırdı. Barış ve demokrasi taleplerine, işçi ve memurların ekonomik taleplerine, öğrencilerin demokratik üniversite taleplerine polislerle saldırması ilk başlarda kamuoyunda tepki topladı.

Türk devleti, demokratik muhalefetin üzerine polisi göndermek için 1 Mayıs olaylarını kullandı. 3 devrimci-demokrat insan öldürülmesine rağmen, polisin olaya daha sert müdahale etmesi gerektiği savunuldu. Kamu-

tey ve bu temelde örgütlenen demokratik muhalefet, 14 Aralık 1995 günü Parti Genel Başkanımızın ilan ettiği tek taraflı ateşkes ile oldukça önemli bir gelişme zemini yakaladı.

Emek ve Barış Bloku, 24 Aralık seçimlerine demokratik muhalefet etrafında güçlenerek girdi. Kürdistan'da seçim tam bir referanduma dönüştü. Seçmenlerinin birçoğu kütüklere kayıtlı olmamasına, seçimlerde oyları çalınmasına, parti çalışanlarına ve seçmenlerine baskılar yapılmasına rağmen, HADEP % 5 oranında oy aldı. Bu sonuçla 25 milletvekili çıkarılmasına rağmen, HADEP parlamento

dışı bırakıldı. Seçimlerden sonra da HADEP giderek örgütlülüğünü geliştirdi. Gerçekleştirdiği il kongrelerinde demokrasi, barış ve siyasi çözüm esas ala-

oyu da buna göre hazırlandı. Demokrasi ve barış taleplerini haykıran yüzbinlerce insan suçlu gibi gösterildi. 1 Mayıs sonrası geliştirilen bu tartışmalar bilinçliydi. Demokratik muhalefetin ve hak arama eylemlerinin üzerine polisi en sert şekilde göndermek için kamuoyu oluşturmayı hedefliyordu.

Toplumsal muhalefetin bütün kesimleri üzerinde baskı tehditleri geliştirildi. Cezaevleri, okullar, varoşlar ve legal demokratik kurumlar hedeflenerek tehdit edildi. “Cezaevleri teröristlerin denetimindedir” denilerek, tutsaklar üzerinde baskılar artırıldı. Tabii ki, bu baskılara karşı direniş de gelişti. Cezaevlerinde bulunan binlerce tutsak ölüm orucuna girdi. Türkiye, Kürdistan ve Avrupa'da açlık grevindeki tutsakları desteklemek amacıyla dönüşümlü açlık grevine başladılar. Açlık grevleri halkımızın barış ve insanca yaşam taleplerini bir kez daha bütün dünyaya duyurdu. Başlatılan ve ölüm sınırına varan açlık grevi eylemi TC'nin cezaevleri üzerindeki baskı politikasını teşhir edip, geri

“Her zaman olduğu gibi özel savaşın bu son hamlesinde başarıya ulaşamayacağı ve faşizmin çözümlüğünü hızlandıracağı açıktır. Türkiye'deki demokratik muhalefet faşist yöntemlerle susturulamaz. Demokratik muhalefet daha da gelişecektir. Faşizmin saldırıları dağınık durumda olan muhalif grupların birliğini daha da hızlandıracak, demokrasi cephesini güçlendirecektir.”

Serxwebûn ' dan . . .

adım arttırdı. Bu sadece cezaevlerindeki tutsakların, TC'ye geri adım attırması değildir, aynı zamanda TC'nin baskı ve şiddet politikasının her alanda ciddi bir direnişle karşılaşacağıının da göstergesidir.

Faşist devletin 1 Mayıs'tan beri geliştirdiği, her türlü hak arama eylemine ve protestoya saldırma yaklaşımı, halk adına bir yaprağın bile kıpırdanmasını engelleme amacı taşıyordu. Bu açıktan açığa pervasızca yapıldı. Açlık grevi eyleminde bulunan anaları günlerce ablukaya alması ve saldırıp tutuklaması, Cumartesi Anaları olarak bilinen anaların dövülmesi ve sonrası toplu olarak gözaltına almalar. Bu durum defalarca tekrar etti. Çocukların eylemine bile polis şiddetle saldırdı.

Son olarak, İstanbul'da yapılan Habitat Kent Zirvesi'nde, yapılan her türlü eyleme polis şiddetle saldırdı. Yabancı insan hakları temsilcileri ve yabancı gazeteciler bile bundan nasibini aldılar. Türk basınının mensupları ve sanatçılar da bu saldırı politikasından nasibini aldılar. Polisin yaptığı vahşete, birçok çevreden eleştiri gelmesine rağmen, polisin tavrı giderek daha da vahşileşti. Çünkü bu dönemin politikasıydı. Gelişen halk muhalefetine, ve hak arama eylemini ne pahasına olursa olsun bitirme çabası vardı.

Bu konuda polisin uyguladığı şiddete ve teröre önemli bir rol biçilmişti. 1 Mayıs'tan sonra, yıpranan polis tekrar kamuoyu nezdinde güçlü bir konuma getirilmek istendi. Polisin başarılarından ve "engellediği facialardan" örnekler verilerek kamuoyu aldatıldı. Türk basını özel savaşın bu konuda kendisine verdiği rolü iyi oynadı.

Polisin bu dönemdeki "başarılarına" bir bakalım: Cem Boyner'e yapılan suikasti önledikleri söylendi. BM Genel Sekreteri Butros Gali'nin öldürülmesinin engellendiği ortaya çıkarılmış. İstanbul'da ve Türkiye'nin değişik yerlerinde çok büyük cephaneler ortaya çıkarılmış, eğer çıkarılmasaymış, faica olabilirmiş.

Son olarak kamuoyunu günlerce meşgul eden Söylemez kardeşler operasyonuna ilişkin olarak, "asker, polis, sivil" mafya ilişkisi denilerek, yakalamasaydık "Siverek yerle bir olacaktı" deniliyor. Neredeyse, yakalamasaydık bütün Türkiye'yi ele geçireceklerdi denilmektedir.

Bu örnekler daha fazla sıralanabilir, ancak bu kadarı bile anlaşılıyor. Bunlar hep polisi başarılı göstermeye yönelik senaryolardır. Psikolojik boyutu vardır. Türkiye'de yıpranan polisi güçlendirme ve her türlü hak arama eylemine saldırmasını meşrulaştırma girişimidir. Polisin her şeye hakim olduğu gösterilmeye çalışılıyor. Bu da halkı sindirmeye yönelik psikolojik savaştır. Son dönemlerde, polis halka yönelik tam bir vahşet uygulamasına rağmen, polise yönelik bir eleştiri düzenlen cephesinden ve medyadan gelişmedi. Çünkü herkes polisin lehine uygun oynadığını biliyor. Tıkanan ve çözümsüzlüğe giren özel savaş inisiyatifini daha da geliştirmek için bu temelde herkese rol vermiş bulunuyor.

Türkiye ve Kürdistan devrimi için metropollerin giderek önem kazanması, devrimci, demokrat ve yurtsever muhalefetin giderek gelişmesi, özel savaş rejiminin her türlü barbar, faşist yöntemi kullanarak bunu basatırma çabasını gündeme getirdi. Özel savaş biliyor ki, metropollerini kaybetmesi her şeyi kaybetmesidir. Bunu engellemek tıkanan faşist siyasetinin önünü açmak ve halk saflarında ikircikliği yaratmak için provokasyonlara ihtiyaç duyuyor.

Son HADEP kongresinde gelişen provokasyon bu açıdan iyi irdelenmeli ve gelişmelerin adı konulmalıdır. HADEP kongresinde Türk bayrağının indirilmesi bahanesiyle, geliştirilen durum mücadelemize karşı geliştirilen bir provokasyondur. Bu saldırıda, seçimin anti-demokratikliğine rağmen, 25 milletvekili çıkarmış ve 5-6 milyon taraftarı olan HADEP neredeyse yasadışı ilan edilerek, saldırılar meşrulaştırılmaya çalışılmıştır.

Parti Genel Başkanı Murat Bozlak ve parti meclis üyeleri gözaltına alınmış, parti binaları bombalanmış, Parti Genel Merkezi polis tarafından basılmış ve parti materyallerine el konulmuştur. Kongreye katılan 3 parti delegesi yüzlerce kilometre takip edilerek katledilmişlerdir. Ardından Emek Partisi'nin kapatmaya yönelik protestosuna vahşice saldırılmış ve yüzlerce kişi yaralanmıştır. Bu uygulamalar demokratik rejimlerinin değil, açık faşizmi hedefleyen darbe ortamlarının uygulamalarıdır. Faşist rejim bu saldırılardan medet umarak, mücadelemiz karşısında yitirdiği inisiyatifi tekrar kazanma uğraşındadır.

HADEP şahsında demokratik muhalefeti susturma çabaları yukarıda da açıkladığımız gibi önceden planlanmıştı. Aynı akşam DGM savaş, "PKK ile ilişkisi vardır, kapatılacaktır" diyor. Dolayısıyla bayrak bir bahanedir, provokasyona bir zemindir. Özel savaş rejiminin telaşı da zaten bayrak değildir. Öyle olsaydı bu bayrağı bu kadar yerlerde sürüklemezlerdi.

İndirilen bayrak bahane edilerek, Kürt halkına ve onun önderliğine karşı büyük bir saldırı kampanyası başlatılmış bulunuyor. Faşist kesimler ve teritoryol örgütlenmeler kışkırtılmakta, Kürt halkına karşı şovenizm geliştirilmektedir. Bu temelde Türkiye'deki devrimci, demokrat kesimlerin önü de kesilmek istenmektedir. Önceden planlanan tehlikeli bir oyundur oynanan. Türkiye'de 2 Mart benzeri bir darbe gerçekleştirilmiştir. Bu darbenin hedefi halk muhalefeti, barış inisiyatifleri, tutsak yakınları, cezaevleri, legal sahadaki her türlü demokratik gelişmedir. Bütün barışçıl eylemleri ve hak arama taleplerini susturmaya yöneliktir. Bu anlamıyla yaşanan bir darbedir. Özel savaş rejimi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yitirdiği inisiyatifi tekrar kazanmak için ve daha fazla güç yitirmemek için, kendisini bu darbe temelinde yeniden organize etme çabasıdadır. Bayrağı kullanması da bilinçlidir. Çünkü özel savaş rejimi yürüttüğü kirli savaşta gerekçelerini yitirmiş bulunuyor. "Terörle mücadele" artık eskisi kadar anlamlı gelmiyor. Şimdi, "bayrağa millete ve devlete karşı bir saldırı vardır, bunları korumak için savaşıyoruz" teması işleniyor. Faşizm bu temelde inisiyatif kazanıyor. Bu temelde provake ortamına getirilerek HADEP şahsında demokratik muhalefet boğulmak isteniyor. Faşizmin en ufak bir demokratik gelişmeye bile tahammülü yok.

Özel savaş rejimi, Kürt ve Türk halkının barış, diyalog ve siyasi çözüm zeminini ortadan kaldırma ve halkları birbirine kırdırma çabasıdadırlar. 6-7 aydır devam eden tek taraflı ateşkes vardır. Bu süreçte Türk devleti sürekli Kürt halkına saldırmıştır. Baskılar ve katliamlar durma-

mıştır. İmha ve inkar siyaseti devam etmiştir. Bütün saldırılara rağmen barış ve kardeşlikte ısrar eden Kürt halkıdır. Ancak bu saldırılarla Kürt halkının önündeki barışçıl çözüm yollarının tıkatıldığı görülüyor. Çivi çiviyle sökülür Türk devleti savaştan anlıyor.

Şimdi düşmanın niyeti bu kadar açıkken, son dönemlerde özellikle demokratik kamuoyunda da bayrak tartışılıyor. Bunun provokasyon olduğu açık. Asıl oyunları görmeden tartışmaya o noktadan yaklaşmak provokasyona ortak olma anlamı taşıyor. Bu saldırıların nedeni bayrağın indirilmesi değildir. DGM, savcısı da diyor; "o bardağı taşıran son damladır." şimdi bunları görmeden tartışmaları o düzeyde ele almak ve soykırım senaryolarına ortak olmak, dostça eleştiri sınırını zorladığını düşünüyoruz.

Bu noktadan sonra kimse bizimle şu tartışmayı yürütmemelidir. Türk bayrağını kabul et! Biz Türk ve Kürt halklarını eşit ve özgür temelde birliğini savunuyoruz. Kürt halkının olduğu kadar, Türk halkının da özgürlüğünü istiyoruz. Türk bayrağını Türk halkı adına kabul etme veya etmeme hakkını da kendimizde görmüyoruz. Türk halkının kabul ettiği bayrağa, Türk halkına duyduğumuz saygıdan dolayı saygı duyuyoruz. Bu bayrağın katliamlara bulaşmasını da arzu etmiyoruz. Ancak bu noktadan sonra kimse Türk bayrağını Kürtler için de kabul etmemizi istememelidir. Bu anlamda halklara hizmet etmeyen geri tartışma noktalarına çekiliyoruz. Bizim yaklaşımımız iki halkın özgürlüğüdür. Yanyana dalgalanan ve iki halkın da özgürlüğünü simgeleyen bayraklardır. Diğer tartışmalar bizi düzen-içileştirmeye, mevcut düzeni zorla bize kabul ettirmeye yöneliktir. Biz bu stratejik tartışmayı özel savaşla halledemediğimiz için savaş 12 yıldır devam ediyor.

gelişecektir. Faşizmin saldırıları dağınık durumda olan muhalif grupların birliğini daha da hızlandıracak, demokrasi cephesini güçlendirecektir. Legal mücadele bitirilemediği gibi daha da güçlenerek çıkacaktır bu süreçten. Faşizmin bu saldırısı legal zeminin gereksizliğinin değil, bizzat bu zemini daha güçlü zorlamak gerektiğinin göstergesidir. Faşizm istediği kadar saldırınsu bu zemini kapatamaz. Çünkü bu saha devrimci mücadelenin kazanımıdır ve onun koruması altındadır. Bu son saldırılar mücadelemizi daha güçlendirecektir. İnisiyatif devrimci güçlerdedir. Faşizm geliştirdiği komplonun altında kalacaktır.

HAMLEMİZ DÜŞMANI BİTİŞE GÖTÜRECEKTİR

4. Ulusal Konferansımız başarıyla sonuçlanmış bulunuyor. Konferansımız sorunlarımızı çok yönlü olarak ele aldı, tartıştı ve kararlara ulaştı. Konferans değerlendirmelerini ve alınan kararları bu sayımızda bulacaksınız. Biz buna fazla girmeyeceğiz. 4. Kongre'yle başlayan iktidarlaşma süreci devam ediyor. Ülkeyi parça parça özgürleştirme, Güney'de demokratik federasyon ve bağımsızlıkçı, birlikçi siyaseti hakim kılma ve halk iktidarına gitme süreci devam ediyor. Kuşkusuz bu sürecin bizlere yüklediği görevler eskisi ile kıyaslanamayacak düzeyde ağırdır. Hiçbir kafa karışıklığına ve düşmanın çarpıtma oyununa düşmeden, kararlı ve iradeli bir militan tutum takınma, düzeniçi yaklaşımları reddetme, bunu yaparken de taktik-politik ustalığı sergile-

tu ve devrimci gelişmenin önünü açtı. TC hâlâ bunu hazmedebilmiş değil. Tampon bölge oluşturma çabaları var, operasyon üzerine operasyon geliştiriyor, sadece Güney'de değil, ülke içinde de bunu yapıyor. Bugüne kadar uyguladığımız direniş çizgisi düşmanın operasyonlarını boşa çıkardı.

Ateşkes boyunca düşman her türlü saldırıyı geliştirdi. Sadece askeri alanda değil, siyasi, psikolojik ve toplumsal alanda saldırı. Partimizin sorununu siyasi zeminde çözme çabasına, imha ve inkar dayatıldı. İmha ve inkar siyasetine karşı 1996 yılının ilk 6 ayı aktif direniş süreciydi.

1996 yılının ikinci yarısına yeni bir hamleyle girmemiz kaçınılmazdır. Yaz hamlesi sürecinde bulunuyoruz. Bu hamle sadece gerilla ile sınırlı değildir. Bütün mücadele sahaları için geçerlidir. Dersim'de Türk ordu güçlerine yönelik saldırı dönemin ne kadar şiddetli bir savaşa tanık olacağını göstermektedir. Kendisini bu yeni sürecin taktik gerçeğine ayarlamayan kişi, örgüt ve kurum varsa, ne kadar doğruları temsil ettiğini iddia ederse etsin aşılır.

1996 yılının birinci yarısındaki taktikimiz düşmanı her alanda iradesiz kıldı. Geliştirilen komplo ve provokasyonlar büyük oranda boşa çıkarıldı. Düşman askeri, siyasi ekonomik ve diplomatik olarak bir krizi yaşıyor. Düşman bu krizini aşmak için son HADEP saldırısını geliştirdi. Böylece geliştirmek istediğimiz hamlemiz karşısında inisiyatif kazanmak istedi. Türkes, Güreş, Erkan, Ağar gibi bütün faşist şefler tekrar devrededir, ancak yenilgilerdir.

Düşmanın bu krizini iyi değerlendirmeliyiz. Devrim ve ittifak cephesini daha da geliştirerek, hamlemize güç katalım. Gerilla hazırlıklarını tamamlamıştır. Toroslar ve Karadeniz de

Her zaman olduğu gibi özel savaşın bu son hamlesinde başarıya ulaşamayacağı ve faşizmin çözülüşünü hızlandıracağı açıktır. Türkiye'deki demokratik muhalefet polisiye tedbirlerle ve faşist yöntemlerle susturulamaz. Demokratik muhalefet daha da

mek, her zamankinden daha önemlidir. Görevlerin ve sürecin ağır olduğu açıktır. Ancak hiç kimsenin kendi çıkmasını, kişilik yetmezliğini ve kafa karışıklığını partiye mal etmeye hakkı yoktur. Döneme cevap veremeyenler aşılırlar.

gerillaya kavuşmuştur. Bu Türkiye'nin gerillaya kavuşturulmasıdır. Yayıgın bir gerilla saldırısı siyasi ve diplomatik sahada buna verilecek karşılık krizde olan düşmanı daha da çözecektir.

Bu temelde herkes 1996 yılının ikinci yarısındaki bu hamlemize doğru anlam vermelidir. Bitişe gidecek düşmana nefes aldırarak olan, kendi hazırlıkları değil, bizim hatalarımız olacaktır. Bu anlamda hatalarımıza karşı acımasızca yaklaşarak, dönemin hamle ruhuyla 4. ulusal Konferansımızı selamlayalım.

1995 yılının Ağustos ayında geliştirilen ikinci 15 Ağustos Atılımı Güney Kürdistan'da işbirlikçi politikaları zora sok-

"1996 yılının ikinci yarısına yeni bir hamleyle girmemiz kaçınılmazdır. Yaz hamlesi sürecinde bulunuyoruz. Bu hamle sadece gerilla ile sınırlı değildir. Bütün mücadele sahaları için geçerlidir. Kendisini bu yeni sürecin taktik gerçeğine ayarlamayan kişi, örgüt ve kurum varsa, ne kadar doğruları temsil ettiğini iddia ederse etsin aşılır."

“Ortadoğu'da gelişen ittifak arayışlarının ve oluşan ittifakların en güçlü dayanağı partimiz ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesidir. Bölgede halkların ilişkilerinin yeniden halklar lehine düzenlenmesinde partimizin oynayacağı rolü artık herkes kabul ediyor. ABD' nin sık sık açıklama yaparak, “PKK önderliğinin Ortadoğu politikasında etkili olmasını engelleyeceğiz” demesi, halklar seçeneğini engelleme çabasından başka bir şey değildir.”

ORTADOĞU'DA Yeni Bloklaşma ve Kürdistan Devrimi

1996 yılının ikinci yarısına Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi yeni bir atılımla girerken, başta Ortadoğu sahası olmak üzere uluslararası alanda da önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Dünyaya çapındaki gelişmeleri en kabaca, reel sosyalizmin çöküşüyle içine girilen sürecin önemli bir dönüm noktası olarak niteleyebiliriz. 1980'lerin sonunda başlayan ve 1991 Körfez Savaşı ile bütün dünyada, özeldde Ortadoğu sahasında uygulamaya konulan emperyalist politikalara karşı, gerek dünyada gerekse bölgemizde bloklaşmalar anlamında ilk ciddi karşı çıkışların boyutlandığı gözleniyor.

Özellikle ABD öncülüğünde yürütülen “yeni dünya düzeni”nin alternatifsizliği iddialarına karşı, uluslararası alanda önemli meydan okuma girişimleri söz konusu. Aslında ortaya atıldığı ilk günden itibaren tartışılan ve bir düzenden çok düzensizliği sergileyen “yeni dünya düzeni”ne karşı, başta Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi olmak üzere halkların tavrı netti.

Ancak son süreçte, Avrupa-ABD veya daha çok da ABD-Almanya-Japonya arasındaki sınırlı blok içi egemenlik mücadelesinin yerini karşı bloklaşmalar olarak özetleyebileceğimiz gelişmeler aldı. Çatışma eksenini, Güney-Kuzey ekseninden tekrar Doğu-Batı eksenine kaymaya başladı. ABD öncülüğündeki bloka karşı, Rusya-Çin öncülüğündeki bir Asya ittifakı ortaya çıktı. Söz konusu ittifak Rusya ile Çin arasında, özellikle de Batı blokunun askeri kanadı NATO'nun Doğu'ya açılma çabalarına karşı atılan adımlarla gelişmeye başladı.

Rusya ve Çin'in biraraya gelerek NATO'nun Doğu'ya açılma çabasına net tavır alışı, bu ülkelerin kendi egemenlik sahalaları olarak gördükleri Doğu'yu “yeni dünya düzeni”ne bırakmama kaygısı ile başlasa da, giderek hızla bir ittifaka dönüşmeye başladı. Her ne kadar bu ittifak henüz net bir bloka dönüşmemişse de, gelişmelerin başta eski SSCB'nin Avrupa dışındaki cumhuriyetleri olmak üzere bir Asya ittifakına doğru olacağı gözüküyor.

Söz konusu gelişme, ilk aşamada “yeni dünya düzeni” tarafından etkisizleştirildiği varsayılan Rusya'nın bütün zayıflıklarına rağmen, uluslararası alana tekrar girişi anlamına geliyor. Üstelik de geçmişte ideolojik ayrılıkları nedeniyle düşman kardeş konumunda olan Uzak Asya'nın büyük gücü Çin ile birlikte. Bu gelişmenin dikkate değer ilk sonucu, emperyalizmin artık bloksuz daha doğrusu, tek kendi blokunun hakim olduğu bir dünya iddiasının pratikte de boşa çıktığının kanıtlanmasıdır.

Eski emperyalizm-reel sosyalizm kamplaşması, yerini bütün farklılıklarına rağmen bir Batı-Doğu bloklaşmasına bırakıyor. Blokların dünya üzerindeki karşı karşıya gelişlerinin olası biçim ve sonuçlarına değinmeden önce, bu yeni bloklaşmanın bir özelliğini vurgulamak gerekiyor: Bu bloklaşmanın geçmiştekilerden farklı olarak ideolojik boyutlarının, her ne kadar arka perdede olsa da, görünürde

hakim olmaması. Bu özellikle de Asya veya Doğu ittifakı dediğimiz Rusya-Çin bloku için geçerli.

Rusya ve Çin'i bir araya getirenin ilk etapta, ideolojik özelliklerden çok pratik politikanın dayatmaları olduğu gözleniyor. Ancak tarihi ve güncel süreç, özellikle de Rusya'da halk yığınlarının kapitalizm deneyiminden rahatsızlıkları, komünistlerin giderek güçlenmesi gibi gelişmeler göz önüne alındığında, iki blok arasındaki ayrımlarda zaten var olan ideolojik boyutun giderek daha öne çıkabileceği söylenebilir.

Bloklaşma için söylenebilecek bir diğer nokta da, iki kamp arasındaki egemenlik çatışmasının Doğu'dan başlayarak genişleme ihtimalinin olduğudur. Asya bloku bazı zayıflıkları ve oluşum biçimi nedeniyle ABD blokuna karşı ilk olarak Doğu'daki kendi egemenlik sahasını koruma ile karşılık verecektir. Ancak Japonya'dan Kafkaslara kadar uzanan coğrafyayı kapsayan bu saha için verilecek bir egemenlik mücadelesinin kilidi de Balkanlar'dan Ortadoğu'ya uzanan şerit olacaktır. Buna bir de Rusya'nın Doğu Avrupa ülkelerindeki tarihi konumlanışı eklenince, bloklar arasındaki mücadelenin eski çatışma alanına kolayca uzanabileceği söylenebilir.

Ancak bu kadar geniş bir coğrafyaya yayılabilecek bir mücadelenin üç bölgede düşünüleneceği de şimdiden gözüküyor. Bu bölgeler, Ortadoğu merkezli olmak üzere Balkanlar ve Kafkaslar'dan oluşan bir üçgen. Bu üçgende mücadele açısından kaskaslar bir arka cephe konumundayken Balkanların daha çok tarafların birbirlerini karşılıklı ataklarla yokladığı bir ön alan niteliği taşıdığı gözleniyor. Ortadoğu'nun ise stratejik konumlanışı, sahip olduğu ekonomik potansiyeli ve uzak-yakın tarihi geçmişi nedeniyle, çatışma alanının merkezini oluşturacağı açıktır.

Buna söz konusu blokların temel güçlerinin konumlanışı da eklenince, PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalanın yoldışın 4. Ulusal Konferans'a sunduğu Politik raporda, belirttiği gibi, Ortadoğu Asya ittifakının öncü savaş kolu niteliği taşımaktadır. Parti Önderliği, Politikk Rapor'da, söz konusu Asya ittifakının niteliğini ve Ortadoğu ile bağlantısını şöyle ortaya koymaktadır: *“Asya ittifakının bir Ortadoğu halklar ve devrimle birlikte devletler ittifakına dönüşmesi belkide çok çarpıcı ve bu emperyalist kapitalist saldırıya karşı da en önemli bir direniş hattını ortaya koyacaktır. Ve biraz da işler hızla bu yöne doğru evrim göstermektedir. Bunun hız kazanacağı söylenebilir. Eğer Rusya daha da aşırı bir teslimiyete girmezse ki, gelişmeler tersini gösteriyor, eski komünistlerin zaten parlamento da sağladıkları üstünlüğü devlet başkanlığında da göstereceklerini ortaya koymaktadır.*

Çin zaten eksiklikleri ne olursa olsun eski reel sosyalizmde ısrar ediyor. Afganistan olsun Hindistan olsun, Vietnam olsun bunlar doğal olarak Asya ittifakı içinde yer alacak ülkeler konumundadır. Ortadoğu ise, Asya'nın adeta öncü savaş kolu durumuna gelmiştir.”

Nitekim uluslararası alandaki bu bloklaşma Ortadoğu sahasını bu kadar temelden belirlerken, içinde bulunduğumuz sürecin bir diğer özelliği de bölgesel gelişmeleri önemli kılmaktadır. Bu da “yeni dünya düzeni”nin egemenliğini tam kuramasa da halkları boyunduruk altına alma çabalarına karşı, yeni bloklaşmanın da henüz ilk aşamalarında olması nedeniyle bölgesel ittifaklarını gelişme şansı bulmasıdır. Dünyanın Kafkaslar'dan Latin Amerika'ya bütün önemli bölgelerinde bölgesel ittifak girişimleri veya en azından inisiyatifler kendilerini ifade etmeye, güçlendirmeye çalışmaktadır. Bu girişimler, ilk aşamada “yeni dünya düzeni”nin saldırılarına karşı halkların kendilerini koruma kaygılarıyla hayat bulsa da, yeni bloklaşma süreci ile birlikte karşılıklı güç savaşının temel taşıyıcıları olmaya adaydılar. Bu gelişmelerin en tipik yaşandığı bölge Ortadoğu olmaktadır.

Bugün Ortadoğu, bir yandan Körfez Savaşı'ndan beri bölgede egemenliğini pekiştirmeye çalışan ABD'ye karşı bölgesel ittifaklaşmaları yaşamaktadır. ABD, bölgedeki askeri ve siyasi hegemonyasını hem güçlendirerek hem de daha açık hale getirerek, bölgeyi Latin Amerikalılaştırmaya çalışırken, Rusya da son Arap zirvesi öncesi görüldüğü gibi son altı yıl içinde ilk kez bölgedeki gelişmelere bu kadar yakından dahil oldu. Körfez Savaşı sırasında sessiz kalan Rusya, son gelişmeler üzerine dışişleri bakanını arka arkaya Suriye ve Lübnan'a göndermesi ile dikkat çekti.

Ancak bölgedeki esas gelişmeler bu yılın başlarından itibaren iyice su yüzüne çıkan bölgesel ittifaklar nezdinde yaşandı. Bu bölgede ittifaklaşma “yeni dünya düzeni”nin saldırısı ile gelişti. ABD; İsrail-Arap barışı sonrası süreci garantiye almak için bölgede bir ittifak atağına girişti. Bu atağın temelini Türk-İsrail stratejik işbirliği oluşturuyordu. Daha eskilere dayanan söz konusu ittifagın ilerletilmesi, kasım ayında öldürülen İsrail Başbakanı İzak Rabin'in cenaze töreninde gerçekleştirildi. ABD Başkanı Bill Clinton, cenaze töreninde İsrail ve Türkiye başbakanları Şimon Perez ile Tansu Çiller'i Ürdün kralı Hüseyin ile bir araya getirerek söz konusu ittifagın oluşumunu su yüzüne çıkardı.

Emperyalist siyonist kampın yıllardır oluşumu için çaba harcadığı bölgedeki halklar karşıtı iki devletin ittifakı, kendileri açısından olgunlaşan koşullarda gerçekleşti. Arap dünyasının İsrail ile karşılıklı ilişkilerin gelişmesi, Türkiye'nin bu cephe-den gelecek baskılara karşı da rahatlama-sına yol açtı. İttifakla Türkiye'ye de Arap-İsrail barışı sonrası için bazı garantiler veriliyordu. Zaten ittifagın özellikle Rabin'in öldürülmesiyle ilerletilmesi, sonraki süreçlere ilişkin kaygılardan kaynaklandı.

Bu da asıl olarak ilerleyişi durdurulamayan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin giderek bölgedeki bütün gelişmelerin asıl tarafı haline gelmesi nedeniyleydi. Türkiye'nin; Suriye, İran ve Güney Kürdistanla ilişkilerinin temel eksenini oluşturan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, özellikle Güney Kürdistan'daki son

atılımıyla bölgesel gelişmelerin kalbine yerleşmişti. ABD, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bu gelişiminin bölgeki kontrolünü zorlaştıracak kaygısıyla, TC-İsrail ve Ürdün'den oluşan bir ittifak zinciri kurmaya kalktı.

Bu ittifak, halklar karşıtı niteliklerinden dolayı söz konusu ülkelerin de çıkarına gözüküyordu. Bir yandan Suriye ve İran gibi ülkeler tehdit altına alınırken, bölgedeki devrimci gelişmelerin ve bloklaşmaların da önü alınmak isteniyordu. Ancak tam tersi oldu. Bu gerici blok, bölgede halklar lehine bir bloklaşma çabalarının da hızlanmasına yol açtı. Zaten son dönemlerde su sorunu nedeniyle Suriye ve İran'ın bütün Arap dünyasını yanlarına alma çabaları hızlanmıştı. Türk-İsrail anlaşmasının, askeri alanda stratejik işbirliği öngörmesi, Suriye ve İran'a karşı İsrail'in Türkiye üzerinden istihbarat çalışması yapmasına izin verilmesi, İsrail'in ise Türkiye'ye gelişmiş askeri teknik satmanın yanısıra askeri eğitim vermesi gibi hususlar, anlaşmanın bölge halkaları açısından gerçek niteliğini ortaya koyuyor.

Bu durum karşısında bölgesel ittifakların gelişimi de hızlandı. Suriye öncülüğünde İran'ın desteğiyle gelişen çalışmalar, özellikle ABD kampında yer alan ancak TC-İsrail işbirliği ile bölgesel güç konumu zayıflatılmaya çalışılan Mısır'ı, hatta Suudi Arabistan'ı bile yanına çekti. Böylece Mart ayında “terör zirvesi” adı ile halklar karşıtı Şarm El Şeyh toplantısına ev sahipliği yapan Mısır, altı yıl sonra toplanan Arap zirvesine ev sahipliği yapma durumunda kaldı. Görünürde gerekçe, İsrail'deki seçimleri Benjamin Netanyahu'nun kazanmasıydı. Ancak bölgesel gelişmeler göz önüne alındığında bunun bir gerekçe olmaktan çok, sonuç olduğu ortada.

Zirve öncesinde yürütülen diplomatik temaslarda yoğunca tartışıldığı gibi, toplantı İsrail'deki yeni süreci değerlendirmenin yanısıra Araplar arası birlik çalışmalarının da önemli bir sonucu niteliği taşıyor. Uluslararası alandaki bloklaşmada olduğu gibi bunda da ideolojik yön önplanda değildir. Hatta ideolojik açıdan bölgesel ittifakların konumu daha da karmaşıktır. Örneğin ABD'nin hedef listesinden inmeyen Suriye'nin öncülüğündeki zirvenin diğer mimarları Mısır ve Suudi Arabistan gibi en yakın işbirlikçileri olabilmektedir.

Zirvede ABD-TC-İsrail ittifakının bir diğer ortağı Ürdün'ün de yer alması, hatta toplantıyı Suriye ve İran karşıtı bir çerçeveye sokmak istemesi bu karmaşıklığın bir göstergesidir. Nitekim esas olarak Arap ülkelerinin İsrail'deki yönetime bir uyarısı ile sonuçlanan zirveden, TC-İsrail işbirliğine ilişkin de kaygılar da dile getirildi. Türkiye içine girdiği tehlikeli süreçten dolayı uyarıldı.

Bu çerçevede zirveden çıkan sonuçtan çok, toplantının yapılması ve yapılaş süreci süreci önem kazanıyor. Toplantının “terör zirvesinde” olduğu gibi Mısır'da yapılması da, “terör zirvesine” cevap yaklaşımı taşıdığını gösteriyor. “Terör zirvesinde” saldırıya uğrayan ta-

raflar bu saldırıyı mahkum eder tutum içinde oldular. Asıl teröristler ameliyat masasına yatırıldılar.

Ortadoğu'daki bu gelişmelerin, dünya çapındaki yeni bloklaşmalarda da yankı bulacağı açık. Daha şimdiden Balkanlar ve Kafkaslarda benzer gelişmeler yaşanıyor. Bu üç bölge arasında bir etkileşimin de giderek güçlenmesi ihtimal dahilinde. Bu yönlü gelişmeler de son süreçte hızlandı. Bu konuda Yunanistan'ın girişimleri dikkat çekiyor. Yunanistan bir yandan Suriye ile askeri işbirliği yoluna giderken öte yandan Ermenistan ile de benzer bir anlaşma ile Kafkaslara uzanıyor. Yunanistan-Suriye ve Ermenistan ilişkisinin Türkiye'yi tam bir kısıkaca alması, bölgesel ittifak sürecini doğrudan etkileyeceği benziyor.

Ancak gelişmeler açısından Kürdistan'ın Kafkaslar ve Ortadoğu açısından konumu, Türkiye'nin de Balkanlar açısından benzer konumu ile birleşince, esas olarak Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin oynayacağı rolün büyüklüğü ortaya çıkıyor. Güney Kürdistan'daki son kazanımları ile bu bölgeyi de devrimin ana dayanaklarından biri haline getiren Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi, Türkiye devrimine uzanımıyla da bölgesel tüm dengeleri belirleyecek konumdadır. Parti Önderliği, bu süreci Politik Rapor'da, *“Bu yeni bloklaşma döneminde PKK büyük bir bilinçle olduğu kadar, beklenmedik gelişmeleri de iyi yorumlayarak yerini sağlamlaştıracaktır”* belirlemesyle dile getiriyor.

Sonuç olarak; Körfez Savaşı'yla birlikte ABD'nin bölgeye dayattığı “yeni dünya düzeni” ortamındaki çelişkileri Kürdistan devrimi iyi kullandı. Bu süreç Kürdistan devrimi için geliştirici oldu. Başkan APO'nun doğru devrimci taktikleri Kürdistan devrimini bölgede önemli bir olgu, PKK'yi de bölge dengelerini etkileyecek önemli bir güç haline getirdi.

“Yeni dünya düzeni”nin karşısında, şu anda cılız da olsa gelişen bir Asya ittifakı ve Ortadoğu halklar blokunu buldu. Bu süreci en iyi şekilde kullanacak ve süreçten kârlı çıkacak güç yine partimiz olacaktır. Bunun ipuçları bugünden vardır. Ortadoğu'da gelişen ittifak arayışlarının ve oluşan ittifakların en güçlü dayanağı partimiz ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesidir. Bölgede halkların ilişkilerinin yeniden halklar lehine düzenlenmesinde partimizin oynayacağı rolü artık herkes kabul ediyor. ABD' nin sık sık açıklama yaparak, “PKK önderliğinin Ortadoğu politikasında etkili olmasını engelleyeceğiz” demesi, halklar seçeneğini engelleme çabasından başka bir şey değildir.

Partimizin, yeni dönemdeki bu bloklaşmaları en iyi şekilde değerlendirecek ve Ortadoğu'da halklar seçeneğine imkan tanıyacak güç düzenlemesi vardır. Dünyadaki ve bölgedeki yeni durum, devrimimiz açısından alabildiğine elverişli ve emperyalizme karşı ittifak politikalarımızı yaşama geçirebileceğimiz koşullara sahiptir. Bu durum, bölgede adeta yalnızlaşmış ve tecrit olmuş TC'yi ve müttefiklerini oldukça zorlayacaktır. “Yeni dünya düzeni” rüyalarının halklar seçeneğine takıldığı şimdiden görülüyor.

Başkan APO değerlendiriyor

MERKEZ VE YÖNETİM SORUNLARIMIZ

● Baştarafı 32. sayfada

Yıllardır en üst komutanlıklarımıza, “etrafını biraz ayarla, düzenle, bir takım gücü doğru üstlendirirsen, bunun için biraz da günlerini, aylarını iyi değerlendirirsen o dağlarda beşbin kişi de gelse sana bir şey yapamaz” diyorum. Fakat burunlarının ötesini bile görmüyorlar. Tehlike gelmiş gözüne girmiş yine göremiyor. Tam tersine sıradan bir köylü gibi son ana kadar yaşamak hoşuna gidiyor. Bütün bunlar olsa olsa, yüce bir sanatta en kötü tarzı dayatma, en kutsal işlere yan gözle bakma anlamına gelir. Bunlar kişiye hiçbir şey kazandırmaz.

Hatırlıyorum!

15 Ağustos Atılımı olmuştu, 1984'ün sonu, 1985'in başında. Bakım merkezileşme şurada kalsın, merkezileşmenin gelişmemesi, tek bir anlam ifade etmemesi için, ellerinden ne geliyorsa onu yapıyorlar. O zaman **“Bahar Talimatları”** diye derli toplu bazı perspektifler geliştirdim. Amansız savaş yıllarıdır, aradan on yıl geçmiştir. Tek tek her kişinin durumunu yeniden ele alma gereği duydum ve en son 1995 yılı sonu merkez toplantımıza bakıyorum, birçok aynı öğemiz, aynı tarzı dayatıyor. Tabii bana dayanarak bunu yapıyorlar. Belki defalarca yenilmiş, ama biz yoldaş olarak onu tekrar yüce merkezi sıfatlarla donatıyoruz, yardımcımız yapıyoruz, ama o hâlâ bunun farkında değil. Sanki kendilerinde çok marifet varmış gibi. Hiç olmadığı da çok açık ortada.

İnsan bir kişilik savaşımı yapar da, sizin gibi yapmaz. Çünkü yenilgisi, başarısızlığı çok açık ortaya çıkmış. O zaman neden bu dayatmalarda ısrar ediyorsunuz? Ayıp değil mi? Yiğitlik, gurur böyle mi gösterilir. İnsan yoldaşını böyle zorlar mı? Önderliksel gelişmeye böyle bela olur mu? Ben sana o kadar saygılı olacağım, senin esenliğin, senin onurun için her şeyimi ortaya koyacağım, sen ise gelişmelerin canına okuyacaksın. Neymiş, “etkili kişiymiş de, merkez dediğin böyle olmuş.” Doğru-dürüst konuşmayı beceremeyeceksin, hazır olanı dağıtacaksın, kendini bile koruyacak tedbiri geliştirmeyeceksin, etrafındaki insanları bile dağıtmaktan öteye bir rol oynamayacaksın ve hâlâ lak-luk edeceksin. Tek kelimeyle bu ayıptır, insana yakışmaz. En başta bu kadar şehidin kanı senin sorumluluğun altında dökülmüştür. İnsan bir vicdan muhasebesi yapar. Köylülerde bile bir ailede eğer bir insan vurulursa, yıllarca onun intikamı peşinden koşarlar. Ailenin kültürü böyledir. Ama senin yanıbaşında yüzlerce yoldaş gitmiş, hem de senin sorumluluğun altında, sen oralı bile olmayacaksın. Bu en sahte ve en iflah olmazların yoludur. Devrimci onuru olanlar hiç bu yola saparlar mı? Bu vicdansızlıktır. Kim olursa olsun yol arkadaşlarını kaybettiklerinde böyle davranmazlar.

SAHTE İKTİDAR DELİLİĞİNİ TERK EDECEKSİNİZ

Bu sahtekarlığın açığa çıkarılması- nı istiyorum. Kendini değerler karşısında sorumsuz gören, bunu kendisine sorun yapmayan, sorumluluğunu görmeyen gerçeğin ortaya çıkmasını istiyorum. Kendinizi daha fazla örtbas edemezsiniz. İllelliğe sığınarak, düşüncesizliği metot, alışkanlık haline getirerek, politikleşmeyi marifet sanarak kendinizi daha fazla saklayamazsınız, savunamazsınız. Mer-

kezimizden tutun manga yönetimlerine kadar, herkes bu sanatı artık bırakmalıdır. Kesinlikle kimse bununla onur kazanamaz. Bu eleştiriler bile azdır. Yarın mahkemeye çıkarılırsınız. Devrim affetmez. Devrimin öyle bir mantığı vardır. İllelliğe, dogmatizme verilecek karşılık oldukça serttir. Çünkü burada bir ulusun onuruyla, en yüce değerlerin kendi kutsallıklarıyla oynanıyor. Bu affedilmezdir.

Hiçbir gerilla hareketinde bu kadar değer çar çur edilmemiştir. Yaşamın bu kadar yabancı olamazsınız! Kendinizi bu kadar illelliğe terk edemezsiniz! Bu can sizin de olsa, bunu böyle kolay kaybedemezsiniz. Buna hakkınız yok, çünkü bu canı yaşatan partidir, önderliktir. Canını en ucuzundan peşkeş çekenler bile kendilerini bu kadar koyvermezler.

Can, yaşam, silah kutsaldır.

Hatta yiyecek malzemeleri bile değer-

karşı direnme hareketiyiz. Bunu kabul etmeyecektik. PKK'nin bu özelliğini kim inkar edebilir? Büyük zindan direnişleri var. Bütün yaşam alanlarında büyük direnişler var. Bunları politika yapmaya caksınız, bunlar için düşünce gerekli değil diyeceksiniz, bunun için edep, terbiye denilen bir gelişmeyi yaşamayacaksınız, ondan sonra “ben yaşıyorum, ben PKK'liyim, ben komutanım” diyeceksiniz. İnsan hiç yüzü kızarmadan bunu söyleyebilir mi? Bunun nedenlerini araştırıyorum. Bizi bu hale getiren ne? Sahte bir gurur görüyorum, bir iktidar deliliği de var. İlkini bunu bırakacaksınız. Ne sahte gurur, ne bilmem erken iktidar hastalıkları kişiyi kurtarmaz, daha da batırır.

Politikada düşüncesizlik, üslupsuzluk olmaz, ağıalık bile böyle yapılmaz. Açık söyleyeyim, Kürt ağaları bile sizin gibi değildir. Sizin ki bambaşka bir şey,

“Halk artık PKK'yi izliyor. PKK halkındır, yetmeyen militanın, yönetemeyecek militanın bu halkın üzerinde yeri olamaz. Kendinizi ne sanıyorsunuz? Ne PKK'nin kitlelerini yönetebilirsiniz, ne PKK'nin halkını, ne ulusunu!”

lidir. Binlerce un torbasını biz neden yerin altında çürütelim. Yüzbinlerce mermiyi, binlerce silahı neden bir hiç uğruna düşmana kapıralım. Hangi gerilla ordusu, hangi komutanlık bunu kabul eder! Bundan hepiniz sorumlusunuz.

Örgütü işletmemek, düşüncüyü geliştirememek, kurallar savaşımını, yetkiler savaşımını doğru götürememek bunu doğuruyor. Ve bunda da en esaslı rolü, sizler gerekeni yapmamakla oynuyorsunuz. Ondan sonra hastalıklı bir kişilik yığıni haline geliyorsunuz, kendinizi önderlik üzerine atıyorsunuz. Halbuki kutsal amaçlarımız var, halbuki şanlı bir direnişimiz var, halbuki gerçekten değer verilse, büyük yaşama yol açacak her şeyimiz var. Bunları şehitlerin vasiyeti diye, size teslim ettik. Emeklerimizdir sizin hizmetinize sunduk. İnsan değer taktir etmez olur mu? Bir kahvenin bile kırk yıllık hatırı var derler. Biz bir kahve değil, bütün bir kutsal yaşam olanaklarını sunuyoruz. Hâlâ bunu taktir edememek, delilik numaralarıyla, her türlü duy-gusallık numaralarıyla, böyle çok gergin, provokatif kişilik yaklaşımlarıyla işin içinden sıyrılmak olur mu? Hayır! Bu değerler, bu kişilikleri affetmez. Bunu aklınıza yatırmanız gerekiyor.

Bu halkla çok oynandı. Yüzyıllardır her türlü uygulama yapıldı. Tamam halk bu duruma getirilmiştir, fakat biz de buna

eşi-benzeri görülmemiş derler ya, öyle bir hastalık. Dünya parti tarihlerinde, siyasi savaşım tarihlerinde birçok hastalık ortaya çıkmıştır, ama sizinki yeni bir örnektir. Her gün çıkan yeni bazı hastalıklar gibi, politik bir hastalık. Bunu insanlığa bulaşmadan, kaldırma görevimiz var. Kaldı ki, hastalık bizi felç eder, öyle fazla dayanacak halimiz de yok. Nedir bu hastalıklar? Düşünmeme hastalığı, politikleşmeme hastalığı, yönetmeme hastalığı. Bunun diğer adı da; amansızca düşmanın pençesine girmektir, en kof bir oportünizmdir. PKK içinde bu kendini nasıl açığa vuruyor? “Sen dayanırsın, dayanırsın”, “sen misin bizi böyle yüce bir işe kaldıran, sen misin bize politikayı öğretecek olan, sen misin bizi yüceliklerde dolaştıracak olan? Al bizim de sana yaptığımız bu.” Fesat köylü, düşmüş, kötülüğün her türlü süne bulaşmış, ara tabakalar ve hatta işbirlikçiliğin her türlü alışkanlığını edinmiş kişilikler saldırısı veya zavallı çaresizliğin saldırısı. Yüceliklerde seyretmek, sizi müthiş rahatsız ediyor. İki türlü sonucu çıktı; “güm” diye düşme, bir de kendini kaybetme. Politikayı böyle değerlendiremezsiniz. Bana da yutturamazsınız. Ben bu konuda kendimi savunmaya devam edeceğim. Açık söyleyeyim, sizden korkacak halim yok. Bu işe bu kadar çaba harcamış birisi

olarak sizin bu dayatmalarınıza direneceğim. Belki eskiden geldiğiniz yerde, aşiret, kabileler içinde saldırılarınızın bir anlamı olabilirdi, ama bu parti içinde olmayacak. Size fırsat tanınmayacaktır.

Merkezileşmeyi bilememek, omuz üzerindeki başı inkar etmektir. Yönetim olmayı bilememek, elden ayaktan yoksun yaşamaktır. Bunu nasıl dayatabilirsiniz? En ilkel yaşam sınırlarında, son nefes alış-veriş çırpıntısında kalmaktır. Bunu nasıl kabul edebilirsiniz? Tarihin bütün görkemli dönemlerine bakın, orada kudretli yöneten güçler vardır. Büyük başlar vardır, yürekler, kutsal ruhlar vardır. Çok büyük güzellikler söz konusudur. Tarih hep bunu söyler, tarih budur, ama bizim tarih böyle değil, çünkü bizim tarih düşmüşlerin tarihidir. İşte bugün bize dayattıklarınız tarihsizliktir. Tarihsizlik insanlık gelişmesinden yoksun ol-

kez olmak büyük bir öneme haizdir. Hani eskiden “evliyalaşmak, 40 yıl çile çekmek” derlerdi, işte merkezileşmek için böyle bir çaba gerekiyor. Ustallığıyla, çalışma tarzıyla, hitabıyla cansızı bile harekete geçirir. Bunu gösteremediniz mi, kimse sizi PKK'de yönetim olarak, komutan olarak kabul edemez. Aklınızı başınıza toplayın! Şimdiye kadar bir-iki delilik yaptınız, akla hayale gelmeyecek dayatmalarda bulundunuz, ama yarın bunun da hesabı sorulur. Eğer aklınız başınızda ise hiçbir şeyin PKK'de karşılıksız bırakamayacağını bilmeniz gerekiyor. Kaldı ki, devrimin kendisi hesabını sorar. Çünkü devrimin doğasında, kendisi ve onunla çarpışanların savaşı ya böyle, ya şöyle sonuçlanır. Her devrim biraz böyledir. Devrime yanılıklı katılanlar er veya geç bunun hesabını öderler. Hem de acımasız bir sonla bunu öderler. Bu devrimin doğasıdır. Benim olup olmamamla da ilgili değildir. Örneğin bu anlayışlarla ben şöyle veya böyle ortadan kalktım, başınıza gelebilecek olan nedir?

Bazı kariyeristler, bazı zavallılar var. Bütün bunlar birbirine girer. Ne olur girdiğinde? Önce bol bol parçalanma olur, sonra bazıları uzlaşır, bazıları birbirine girer. Kariyerist olan çok şeyi etkisi altına alır, köle olan, zavallı olan çok kolay safdışı bırakılır. Kadın eski kadın, ağa eski ağa, Kürt eski Kürt; hepsi biter ve sonuçta kaybetmekten başka bir şey olamaz. Şu andaki merkezi yönetim düzeniniz, bunu kaçınılmaz kılıyor. Düşman da zaten “bu bir kişinin savaşıdır. O gitse diğerleri çantada keklik” diyor. Neden? Çünkü sizler merkezileşmeyi, yönetim kadrosu olmayı fazla beceremiyorsunuz da ondan.

Yaptığınız akıl almaz hatalar, yetmezlikler düşmana umut veriyor. Hazır ekmeğinizi bile elinizden alıyorlar, hazır paranızı, sıradan bir köylü gelip götürüyor. Böyle yüzlerce örnek var. Neden biraz vicdana gelmeyeceksiniz, gerçekleri görmeyeceksiniz. Durum bu olurken, yaşamınızın garantisi nedir? Şunu diyeceksiniz: “Biz yaşamdan çoktan vazgeçmişiz, sen istediğin kadar söyle, biz biraz hatırı için sana 'evet' diyoruz, aslında biz çoktan bırakmışız.” Evet bu da gerçeğinizin bir yanı. Sizin öyle fazla büyük iddialarınızın olmadığını biliyorum. Ve bu son zamanlardaki sürüklenmeniz de “acaba” sorusu temelindedir: “Acaba elimizde bir şey düşer mi?” İşte erken iktidar hastalığı budur. Bazı PKK kariyerleri var. PKK biraz devletleşmeye gidiyor, “acaba bize de bir yer düşer mi” diye soruyorlar. Bütün bunlardan dolayı sürükleniyorsunuz, yoksa devrimin özüne anlam vererek, yüklenerek değil. Bazıları feodal namus anlayışı gereği, “ben kopamam, çünkü şehit yakınım vardır, bir önderlik vardır, söz verdik” düşüncesindeler. Bu yüzden sürükleniyorlar, bir söz vermişler ve bu onlar için bir feodal namus sözüdür. Sonuna kadar giderler. Bazıları işin farkında değil, düpedüz sürükleniyorlar. Çoban giderse onları da kurt kapar. Bunu bekliyorlar. Fakat bunların hepsi yanlış, PKK militanlığına yakışmaz.

BURJUVAZİNİN GÜCÜ YÖNETİM GÜCÜ OLMASIDIR

Peki bu nasıl önlenir? İşte yüksek düşünce gücü bunun karakteri yönetim sanatında. Yetkinleş-

meyi ister. Bunun başka yolu yoktur, çaresi bulunmamıştır. Bakın benim en etkin yönüm nedir? İyi bir yönetici olmamdır. Yönetim hassasiyetleri bende çok gelişkindir. Çok dinamik bir yöneticiyim. Bunun için her türlü çabayı sergilemek zorundayım. En sıradan bir ihtiyacı bile değerlendirme, her işle uğraşma; beni etkili yapan budur. Sizler gibi silah da kullanamıyorum, komutanlık da yapamıyorum. İşleri yönetme, benim için tutku düzeyindedir. İlişkilere, insanlara yetişme, onlara yön verme, onları yola sokma benim için

“Hiçbir gerilla hareketinde bu kadar değer çar çur edilmemiştir.

Yaşamın bu kadar yabancı olamazsınız! Kendinizi bu kadar ikelliğe terk edemezsiniz! Bu can sizin de olsa, bunu böyle kolay kaybedemezsiniz.

Buna hakkınız yok, çünkü bu canı yaşatan partidir, önderliktir.

Canını en ucuzundan peşkeş çekenler bile kendilerini bu kadar koyvermezler.”

her şeydir. Kısacası en hassas olunması gereken işler yönetim işleridir.

Nedir yönetim işleri? Görevlerimiz, sorumluluklarımız, onlara hakim olma işleri, değerleri koruma, geliştirme, kolay kaybetmeme, savaşırma işlerimiz var. Şu anda bize en gerekli olan da budur. Ama sizler “biz ilgilenmeyiz, çekilir bir köşeye fosur fosur sigaramızı içeriz” diyorsunuz. Halbuki altın gibi işler var, biraz ilgiyle baksanız birçok şeyi yapacaksınız. Ben sizleri tanıyorum “zindanda bile yıllarca direnen, sigaraya boyun eğiyor.” Ben buna “kavat” diyorum. Yıllarca o kadar direniyorsun da, nasıl bir sigaraya teslim oluyorsun? İşte bu kişilikteki büyük çarpıklığın aynısı dağda da var. Yıllarca dağda direniş, basit bir yönetim görevi vardır; öldürsen elini uzatmaz. Örneğin eğitim; savaşçı eğitimsiz olur mu? Eğitimden hoşlanmıyor. Toplantılara, planlamalara, temel taktik hususlara kafa yormuyor. Bu doğru değil, bu ilkel isyancıların tarzıdır, hatta ilkel kabile-klanların savaş anlayışıdır.

Günümüzün modern veya gelişmiş halk savaşları bunu kabul edemez. Yıllardır hiç kimse “bu tarz çok ilkeldir, sonuca götürmez” diyemiyor. Neden? Çünkü düşüncesi yok. Tam bu noktada, “Bırak bizi, ölürsek de ölelim” diyor. Heval ölmeye biraz yaşa, yaşama imkanı var. “Hayır bırak, biz ölmek istiyoruz” diyor. Zaten ölümler de hep böyle başımıza geldi. “Bırakın anladığımız gibi yaşayalım, savaşalım, ölelim” diyor. Öyle yapmayalım, yoksa hepiniz ölüp gideceksiniz. Büyük bir kısmı da kaçış halinde. Kendinizle çelişiyorsunuz. Çünkü az çok direnmişsiniz, hâlâ da direniyorsunuz. Bunun doğal sonucu olarak direnmeyi bilinçle, onun vazgeçilmez bir gereği olan yönetim gücümüzle doğru tarzda kavrayın, yürütün. Bundan çekinmeyin, şimdiye kadar yapamadıysanız, bu sizi onur kırıcı kılmamalı, biz yine affediyoruz. Bundan sonra yapın, ayıp değil. Ben de bu yaştayım, her gün çocuklar gibi öğreniyorum. Kutsal işlerimiz konusunda mütevazi olmak, her gün yeni şeyler öğrenmek gerekir. Geçmişinizi onur meselesi yapmayın, hepiniz iyi birer öğrenciler olun!

Politikayı yeni yeni öğreniyorsunuz, kendimiz için öğreniyoruz, bundan gurur duyulur. Burjuvazinin gücü nedir? Yönetimdedir. Biliyorsunuz onlar çalışmaz, hatta çoğu asalaktır. Ama yönetici güçleri müthiştir. İdeolojik, askeri ve ekonomik-sosyal yönetim kurumlarını müthiş geliştirmişler. Ülkenin yer altına, yer üstüne ve bütün insanların emeğine sömürü yöntemleri geliştirirler ve belki de en baş belası bir komundadırlar. Ama yine de yönetiyorlar. Neden? Yönetim ustalıkları var, otorite yakıştırmışlardır kendilerine. Yönetimin ustalıklarını bilirler, beyinlerini kendi ideolojileriyle doldurmasını da bilirler. En yalanı doğru diye belirtirler. Kendi çıkarlarını, öz çıkarlarını

diye insanlara yutturmuşlardır ve başımızdadırlar. Dikkat edin yıllardır, bin yıllardır çalışıyoruz, kahroluyoruz, kan ter içindeyiz, açız, soğuktan donuyoruz neden? Çünkü yönetim gücü olmuyorsunuz. Gerçekten de yöneten sınıf haline, ulus haline geldiğinizde göreceksiniz ki her şey çok farklıdır. Yönetimin büyüklüğü burada; bir sınıf hiç çalışmaz, asalaktır, her şeyi alır. Bir sınıf bütün emeğin sahibidir, ama onun emeğinin karşılığı hiçtir. Neden? Yine kendini yönetemediği içindir. Bunun için burjuvazi kendini müthiş eği-

tir. Okulları, üniversiteleri, akademileri, ideologları, filozofları, siyasetçileri vardır.

Bizim de bir okulumuz var, ama burada bile öğrenmekten kaçınıyoruz. Durumu bu halinizle kurtaramazsınız. Sizi bekleyen düşmanın dolayı ya da direkt yönetimidir. Kendinize böyle yönetim-sizliği ve yönetim adı altında da büyük çarpıklığı dayatıyorsunuz. Hepinizin pratiğini gördüm, eleştiri-özeleştiriler de yapmışsınız; yönetimde delilik, yönetimde boşa çıkarıcılık, yönetimde hiçlik. Bu ne demektir? “Gel düşman egemen ol!” Bu objektif olarak düşman ajanlığıdır.

Hayretler içinde kalıyorum. Nasıl etkilenmiyorsunuz, bu durumları nasıl görüyorsunuz! “Örgüt içinde bastırıldık” diyorsunuz. Ben bunun savaşımını yıllardır yürütüyorum. Kim bastırabilir sizi? Doğru yönetmeme, merkezileşememe konusunda kim dayatmada bulunuyor. Kim böyle yapıyorsa ajandır. Yerle bir edelim; biz her gün bu talimatı vermiyor muyuz? Yok uzlaştım, bastırıldım; şimdi bunun kocakarından ne farkı var. Hani militanlık, hani doğru yönetim anlayışı. “Güç yetiremedim, kafayı çalıştıramadım” o zaman örgüt içinde niye duruyorsun. Hani kurallar, hani haklar, yetkiler, görevler? “Bunları da düşünemedim.” Peki ne geziyorsun avare, boşta kalmış Allah'ın zavallısı gibi!

İLKELER SAVAŞI MİLİTANIN EN TEMEL GÖREVIDİR

Bunu kendinize nasıl yakıştırıyorsunuz. “PKK'yi ben böyle tanıyordum, kişilerin şahsında.” Ya nereden çıkarıyorsunuz bunları? “Bana öyle bellettiler” dersiniz bunların hepsi yalan; kendinizi kandırmanızdır. Ben size böyle söylüyorum? Ben mi PKK içinde sizin gibi yaşıyoruz? Her şey açık, yine de görüyorsunuz, anlamak istemiyorsunuz. İnsan gericiliğe sığınır da bu kadar sığınır mı? O zaman sizi ne yapacağız? Kutsal örgüt ilkeleri uğruna savaşmasını bilmezseniz neye yararsınız ki! Kendinizi bile koruyamazsınız, nitekim koruyamıyorsunuz. Bu hoşunuza mı gidiyor? Halbuki ilkeler savaşı bir militanın en temel görevidir. Yetkiler, görevler için savaş her şeydir. Örgüt elinizden kayacak, bile bile bazı hataların kurbanı olacağız ve hiç orali olmayacağız.

Şimdi bu, onursuzluktur, zavallılıktır, kendini çaresizliğe terk etmektir. Gösterdiğiniz pasif direniş: “Neden bu hoşla gitmeyen bana dayatıyorlar, ben de oluruna bırakırım, inceldiği yerden kopsun.” Bu daha da zarar verir, çünkü bu da yanlış bir tavır. Örgüt işleri böyle oluruna bırakılmaz. Önderlik sürekli hesap sormayı ister insandan. Burada her gün neyin savaşını veriyoruz? Savaş olmazsa örgüt yaşamı, örgüt gerçeği ayakta durulabilir mi? İdeolojik savaşım tuğlaları tutan çimentodur. Kaldı ki, bizim insanımız çürük tuğladır. İki metre önünde bir üfürük savur hepsi paldır-küldür dökülür. Sizin birlikleriniz bana biraz bunu ha-

tırlatıyor. Bu duvar, çimento olmazsa ayakta durur mu? İdeolojisiz olmak, en sert rüzgarlara karşı savrulup gitmektir. Zaten muazzam saldırılarla karşı karşıyayız. İdeolojisiz örgüt içinde kalmak, çürük tuğlalardan sağlam duvar olmasını beklemektir. Buna aklınız yatıyor mu? Politikasız olmak kör olmaktır. Politika görme sanatıdır, tehlikeyi görmektir, politika örgüt gücüyle imkanı görmektir. Politikleşmemek, “ben görmüyorum, düşmanı da görmüyorum, imkanı da görmüyorum” demektir. İşte sizlerin biraz yaşadığı durumda budur. Neden çarpıcı bir biçimde vuruluyorsunuz? Neden altın gibi tarihi dönemler elinizden kayıyor. Bu siyasi körlük nedir? Bu siyasileşmeme dediğiniz durum ne demek? Hal-

kımız neden politik güç olamadı ve olmadığında neyle karşı karşıya geldi? İşte dünyanın en köle halkıdır, hiçbir şeyi yok, adı bile yasak. Politikasızlıktan dolayı hiçbir şeye sahip çıkamıyor.

Siz hâlâ “örgüt içinde politik olamadım, politik savaşı veremedim” diyorsunuz. O zaman bizim köle halkımızın gerçeğinden farkınız nedir? Bazı soy-suz işbirlikçi ağalar var, onların halk içindeki varlığı neyse bizim komutanların da (istisnalar kaideyi değiştirmez) veya yöneticilerimizin durumu da bunu hatırlatmıyor mu? Etkili olamayan, kural konuşturamayan, yönetim-merkez neden gereklidir göremiyen sizlerin gerçeği oluyor. Tam tersine safları tehlikeye açık tutan, hatta dolaylı işbirliği yapan, kaçan kimdir? Toplumdadı haindir, ağıdır; düşmanın ta kendisidir.

Örgüt içi politik olamamanın, ideolojik olamamanın düşmanla direkt veya dolaylı ilişkisi böyledir. Siz istediğiniz kadar “ben gözümü kapattım, ben fazla düşünme gereğini duymuyorum” deyin, ama gerçek gerçektir, affetmez. Bu anlamsız, ideolojik-politik gelişmeye, özellikle merkezileşmeye, yönetim kadrosu olamamak, bunun önünü açamamak konusunda gösterdiğiniz direnci bırakacaksınız. En azından parti politikamıza cevap verecek kadar bir ideolojik güç ve yönetim gücü olmayı bilmelisiniz. Bunun için yoğunlaşın, bunun için kendinizi savaşırın. Ayıp değil geri olmak, ben hepinizden daha geriydim. Ama kendimi bir yetiştirme tarzım var ve gerçekten çok hassastır. Benim ayıpladığım, kendinizi yetiştirememenizdir.

Öyle bir günde, bir çırpıda büyük yönetici olun da demiyoruz. Sizden istediğimiz zamanı boşla harcamamanız, zamanla, imkanlarla oynamamanızdır. Ben hâlâ günlük olarak herkesden bir şeyler öğrenmeye çalışıyorum. Özellikle bazı tecrübeli siyasilerle karşı karşıya geldiğimde, mutlaka bir şeyler öğrenirim. Ve bu konuda oldukça iyi bir öğrenciyim. Bütün öğretmenlerin büyük saygısını kazanmasını bilen biriyim. Onlar benim iyi bir öğrenci olduğumu çok iyi bilirler. Ben size sadece okul öğrenciliğimi hatırlatmıyorum. Politik mücadele döneminde de çok iyi bir öğrenciyim. Hem de olağanüstü!.. Bu dünyada bana saygı, benim iyi bir öğrenci olmamla bağlantılıdır. Etkileme, ne dediklerini anlamaktan dolaydır. Aynı zamanda öğretim de, dünyaya nasıl öğrettiğimizi görüyorsunuz. Şimdi bunlar önemli; insan bunlarla kazanabilir. Öğrenirim, öğretim. Sizin de böyle öğrenecek, öğretecek çok şeyiniz var. Neden kaçınacaksınız? Komutan değil misiniz? Öyle çok menfaatçi de değilsiniz, aslında düşkünlüğünüz de fazla yok, ama kendinizi fazla işletmiyorsunuz, savaştıramıyorsunuz. Özellikle de bazı hassas yönetim konularında, kurallar meselesinde. Bu konuda kendinizi muazzam bir bilinçsizliğe terk etmişsiniz veya böyle bazı alışkanlıklarınız var. Sırf bozuşmamak, sırf ahbap-çavuşluk için ilkeleri gözden çıkarıyorsunuz.

Bunlar eski toplumsal geriliklerdir ve bizi de hiçbir yere götürmez. Çatır çatır ilkeler savaşımını, kurallar savaşımını vermeliyiz. Bakın ben bütün gücümü örgüt içinde savaşıma cesaretini göstermekten alıyorum. Eğer bu işi ihmal etseydim PKK çoktan diğer örgütler gibi olur veya onlardan daha kötü bir duruma düşerdi. Örgüt savaşımını yaman yürütmem şu anda güçlü olmamın en temel nedenidir. Siz biraz yardımcı olsaydınız, örgüt içi; savaşımı, ilkeler savaşımını, kurallar savaşımını verseydiniz şimdi zafere ulaşmış olurduk.

Nedir kurallar savaşımı? İkinci tüzük esasları var, tüzüklerde az çok dört-beş temel kural var. Tekrar hatırlatmak istemiyorum. Sorun bu ilkeleri bilmek de değildir, işletmektir. Yarısını bile işletseydiniz şu anda işler çok farklı olurdu. Parti programı var, mücadelenin bu program temelinde yürütüldüğüne biraz dikkat etseydiniz, dayatsaydınız işler çok farklı olurdu. Çünkü programı da altüst eden yaklaşımlar var. Partinin siyaseti, partinin temel taktikleri var ve yine bu konularda hassas olsaydınız durumlar çok farklı olurdu.

MERKEZ MERKEZ OLMAYI BİLECEKTİR

Bütün bunlar ne anlama gelir? İdeolojik-politik yetkinleşmeye, önderlik gücünü doğru temsil etmeye; bu da, devrimci yaşamın özül bir ifadesi anlamına gelir. Dolayısıyla devrimci yaşamın, savaşımın başarı yolu anlamına gelir. İşte son merkez toplantımızı tartışırken ve en önemlisi de sağlam bir merkezleşme konusunda bütün parti militanlarının da görevlere nasıl yaklaşması gerektiğini vurgularken, her düzeyde doğru bir parti yönetimi gücü haline gelmeyi; özellikle orduda ve hayatin diğer alanlarında, cephede, kültürde, ekonomide sağlam yönetim öğeleri haline gelmek için yaklaşımları doğru geliştirmek gerektiği açıktır. Partililere bakıyorum, sanki fazla işleri yokmuş gibi kendi kendilerini daraltmış, iddiasız ve kendiliğinden bir savaşıklıkla sonuç alabileceklermiş gibi bir havada seyreliyorlar. Bu tutumu bırakacaksınız. Biz PKK'leşmeyi, aynı zamanda merkezleşme görevlerine gereken ağırlığı vermeden sağlayamayız. Altan zorlayarak (üstten ben de zorluyorum) merkez merkez olmayı bilecektir. Yıllarca da sürse, bu gerçekleşmeden hiç kimse sağlam bir PKK başarısını beklemesin. Yine PKK kadrosu, yönetim gücü olmasını bilecektir. Her PKK kadrosu, hatta üyesi, kendine göre görev içinde bir yönetim gücü olmayı bilmedi mi, bunun sağlam bir PKK'lilik olmadığını bilecektir. Kabul edilebilir sağlam bir PKK'lilik, her düzeyde verilen görev neyse, o konuda gerekeni hakkıyla yerine getirecek bir temsilci, bir yönetim gücü olmayı sonuna kadar sağlayabilmektir. PKK'leşmeyi böyle anlamalıyız. Bazı yönleriyle değil, bü-

dadır. Hemen şunu da belirtirim ki, yerine getirilemeyen merkez ve kadro yönetimi, doğurduğu boşluğuyla, önderlik olayına benim olağanüstü yüklenmemi beraberinde getiriyor. Yani şu anda ben, PKK'nin fiili resmi önderliği, hem merkezin görevini görüyorum, hem de binlerce kadronun görevini bizzat yerine getiriyorum. Bunu anlayacaksınız. Yani sizinki sıradan bir köylü kurnazlığı, omuzunuzu büküyorsunuz, görevi önderliğe yıkıyorsunuz.

Merkezimiz her türlü tarihi işlerini omuzunu bükerek üzerimize atıyor. Bunlar yoldaşlıkla bağdaşan tutumlar olamaz. Kaldı ki, benim kendime verdiğim söz var; elbette ki, bu halka karşı, tarihin bu döneminde bütün merkezin de, hatta bütün PKK'nin de görevini üstlenebilirim. Nitekim baştan beri de götürüyorum. Ama artık sizlerin de bir rolünüz olmalı. Tarihe hakkıyla damgasını vuran bir kişiliğiniz olsun. “Ben de bir katkı sahibiyim, ben de hayırlı işleri yüksek bir sorumlulukla yapabilirim” diyebilir. Bundan neden kaçınıyorsunuz?

Güzel işe güzel diyelim, sağlam işe sağlam diyelim. Böyle işleri sizden istemek, neden zorunuzu göitsin, neden bundan gecenucacaksınız? Siz görev insanısınız, zaten hayatınızı ortaya koymuşsunuz; neden bunun en sağlam yolunu denemiyorsunuz? Neden bu konuda her türlü saptırmaya geçit veriyorsunuz? Bunlar size şeref kazandırıyor mu? Hatta saygıdeğer bir yaşam imkanı veriyor mu? Hayır, mahkum ediyor, sizi zora sokuyor.

Dolayısıyla bu anlamsızlığı, bu yakışmayan durumları terk etmelisiniz. Hem de bahane göstermeksizin, “şu özelliğim, bu alışkanlığım” demeksizin bunu terk edin. En yakışmayan da bu durumdur. Çünkü az çok bir dayanma gücünüz var, üstün bir fedakarlık, cesaret gücünüz var, buna saygılı olun. Onun gereklerini artık doğru bir parti içi savaşım, onun yönetim gücüyle ve en anlamlısı da onu hızla ordu saflarında kanıtlamaya çalışın. Bununla sizler büyüklük kazanırsınız. Gerçek kişiliğinizi bu temelde bulursunuz ve buna hücum edin, hem de büyük bir susamışlıkla.

Şimdiye kadar kendi kendinize takındığınız örgüt içi sorumsuzluk, temel kurallar, taktik hususlardaki, anlamsızlıkları, çarpıklıkları yaşatmayın. Mevcut çabalarınızla verimli bir duruma gelmeniz mümkündür. Sizler enerjinizi doğru kullanmayı bilmiyorsunuz. Bunun düzeltilmesini vurguluyorum, size daha fazla yük vurdurtmak değil, tersine yükünüzü hafifletmektir.

Yaşamı daha da çekici kılma, harcadığınız çabanın ürünlerini daha fazla almayı imkan dahiline sokmaya çalışıyorum. Bu kadar büyük direnmenizin, üstün başarılarınızın gelişmesi için bu hususları önemle vurguluyorum. Kendinize bu kadar kötülük yapmaya, kendinizi bu kadar boşla çıkarmaya hakkınız ol-

“Dikkat edin yıllardır, bin yıllardır çalışıyoruz, kahroluyoruz, kan ter içindeyiz, açız, soğuktan donuyoruz neden? Çünkü yönetim gücü olamıyorsunuz. Gerçekten de yöneten sınıf haline, ulus haline geldiğinizde göreceksiniz ki her şey çok farklıdır.”

tün yönleriyle; bazı görevlere yaklaşımıyla değil, bütün görevlere cevap veren bir merkez! Savaş sorunları kadar, ekonomik sorunlar, diplomatik sorunlar kadar, kültür sorunları, barış sorunları hepsine anlam verecek kadar bir değerlendirme gücü olan, karar gücü olan, denetim gücü olan bir PKK merkezi.

Bir ulusu, bir toplumu tepeden tırnağa yeniden yaratıyoruz. Yine hayatın çok karmaşık olan, onun önümüze serdiği bütün görevlere cevap verecek kadar güçlü bir PKK kadrosu, ideolojik, siyasi, örgütsel gücü gelişmiş, yoğunlaşmış bir militanı! Bu düzeyi yakalamadan hiç kimse PKK içinde sağlam bir militanlık bahsetmemelidir.

Önderlik de tamatına bu konum-

madığı için bunları özenle vurguluyorum. İnsan kendi kendine bu kadar zarar vermemeli, bu kadar kendini anlamış kılmalı. Çünkü yaşadığınız yaşam, verdiğiniz savaş önemlidir. Onu böyle amaçsız verimsiz kılmak, kendinize en büyük kötülüğü yapmaktır.

Artık mutlaka anlamalısınız. Sadece anlamak değil, gereklerini ne pahasına olursa olsun, engeller nereden gelirse gelsin, ben de dahil, ona karşı bu esaslar doğrultusunda belirginleşmiş, başarısı da kendisini kanıtlamış doğrulara sarılmalısınız. Bu savaşı biz bu temelde geliştirebilir, bu anlamsızlıklarından kurtarabiliriz. Kurtardıkça daha fazla başarılı oluruz. Başarı yoluna giren bir parti militanlığı zaferi kazanır.

ULUS VE KÜRT ULUSLAŞMASI

M. Can Yüce

“Eğer bugün bir Kürt ulusal dirilişinden, eğer bugün kendi küllerinden doğan ve doğrulan bir Kürt ulusundan söz ediliyorsa, bunun yaratıcısı, Başkan APO'dan başkası değildir.”

Her şeyden önce uluslaşma süreci, daha sonra Kürt uluslaşma süreci üzerinde durmaya ve uluslaşma süreciyle önderlik arasındaki kopmaz ilişkiyi, karşılıklı etkileşimi ve bu konudaki düşüncelerimizi özet olarak ortaya koymaya çalışacağız.

“Başkan Mao'nun hayat öyküsü, özünde, yeni Çin'in tarihidir. Bir bireyin, bir ulusun tarihini böylesine derinden etkilediği durumlar çok enderdir.” Bu sözler, Etiyopya İmparatoru Haile Selasi'ye ait; 1971 Ekimi'nde Çin Halk Cumhuriyeti'ne yaptığı gezi de Mao için söylüyor. Bu sözlerde diplomatik bir iltifat var. Ancak gerçeklik payı da yadsınmamalıdır. Hiç kuşkusuz “yeni Çin” tarihinin şekillenmesi de Mao'nun Komünist Parti içindeki yeri, bu nedenle devrimi ve yeni Çin tarihini etkileme gücü, aynı oranda sınırlıdır. Onun dışında bir dizi etken, dinamik devrim ve tarihsel gelişme üzerinde rol oynuyorlar. Buna rağmen Mao'nun hayat hikayesi yeni Çin'in tarihidir deniliyor.

Bu yaklaşımdan yola çıkarak önderlik ve yeni Kürdistan'ın yeniden doğuşu arasındaki ilişkiyi nasıl kurmamız gerekiyor? Soru şöyle de kurulabilir: Kürt ulusu mu Başkan APO'yu yarattı, yoksa Başkan APO'mu Kürt ulusunu?

Hemen itiraz edilebilir, hatta idealist eleştirilerle de karşılaşabiliriz. Ama öyle değil. Sık sık duyarız; “Halk, önderlerini yaratır!” Bu söz, genel anlamda ve son tahlilde doğru. Elbette önderlik, bu halkın içinden çıktı, Kürdistan'a başka bir yerden gelmedi. Fakat “halk önderlerini yaratır” tezi Kürdistan gerçekliğinde ne kadar doğru ve geçerli? Ya da nasıl?

Halk, halkın çelişkileri, sorunları, ihtiyaçlarının hepsi önderliklerin nesnel zeminidir. Bunlar olmadan bir önderlik yoktan var edilemez! Bu nesnel zemin, aynı zamanda önderliklerin güç ve güçsüzlük kaynakları da oluyor. Fakat bu nesnel zemin ne kadar elverişli, olgun ve gelişmeye açık olursa olsun, kendiliğinden önder doğurmuyor. Bilinçli bir mücadelenin varlığı kaçınılmaz bir zorunluluktur. Halkı, onun çelişkilerini, sorun ve ihtiyaçlarını çözümleyen bunlara yanıt olabilen, çare üreten, bunun bitmez-tükenmez çabası ve eylemi içinde olan, adına hareket ettiği sınıf ve halkın en iyi ve güzel özelliklerini, özlemlerini kendi kişiliğinde birleştiren kişi veya kişiler önderlik sıfatını hak ediyorlar. Bu önder öyle olmalıdır ki, halk kendini, kendi çözümünü, umudunu, geleceğini onda görebilmelidir.

Daha somut olarak, önderlik ortaya çıktığında sözcüğün tam da gerçek anlamında bir Kürt ulusundan sözedilebilir miydi? Hep halktan sözediyoruz; nasıl bir halk gerçekliğinden yola çıkmıştı? Bu soruların yanıtları, bizi önderlik ve Kürt uluslaşması arasındaki somut ilişki sürecinin açılımına götürecektir.

Ulus ve uluslaşma süreci çok karmaşık ve birçok yönleriyle tartışılan bir

konu. 1970'li yılların başlarında da en çok tartışılan konuların başında ulusal sorun geliyor. Sorun hem teorik boyutuyla, hem de Kürt ve Kürdistan boyutuyla tartışılıyordu. Kimileri, Kürtlerin varlığını kanıtlama peşindeydi ve tartışmaları bu eksen üzerineydi. Kimisi de ulusların kendi kaderlerini tayin etme hakkı eksenini üzerinde tartışıyor. Ama hangi düzeyde yapılırsa yapılsın bu tartışmalar ulus ve ulusal sorun üzerinde odaklaşıyordu.

1970'li yılların başında Kürtler gerçekten bütün yönleri ve öğeleriyle bir ulus aşamasını yakalamışlar mıydı? Ya da uluslaşma sürecinin neresinde, hangi kertesinde bulunuyorlardı? Ve Kürtlerin gidişi nereye doğruydı. Önlerinde nasıl bir gelecek vardı?

Tabii, bu soruların yanıtı ulus ve uluslaşma sürecine ilişkin teorik bakış açılarına göre farklılaşabilir, farklı anlamlar kazanabilir. Örneğin Stalin'in klasik ulus tanımı şöyledir: **“Ulus, tarihsel olarak oluşmuş, kararlı bir dil, toprak, iktisadi, yaşam ve kendini kültür ortaklığını da dile getiren ruhsal biçimlenme birliğidir.”**

Stalin'in bu ulus teorisine göre bakıldığında 1970'li yılların başındaki Kürt ve Kürdistan gerçekliğine ulus demek mümkün mü? Ya da ne kadar?

Kürtler, “tarihsel olarak oluşmuş” kararlı ve istikrarlı bir topluluk! Binlerce yıldır bu topraklar üzerinde yaşıyorlar, bu toprakları kendilerine vatan yapmışlardır. Sayısız işgal-istila, katliam ve soykırım hareketine rağmen vatanlarını

terk etmemişlerdir, bu topraklar üzerinde toplumsal ve kültürel değerler üretmişlerdir. Bu anlamda istikrarlı ve kararlı bir toprak ortaklıkları ve tarihi birlikleri var. Bu önemli bir nokta. Belki de Kürt halkının varlığını koşullayan, onun için bir omurga işlevini gören en temel etkenlerin başında geliyor. Ancak dört lehçeye bölünmüş dilleri, gerçek anlamda bir dil birliğini yansıtmıyor muydu? Dil birliğine yakın ve yatkın bir konumu, ona doğru güçlü bir evrim gösterme

sacası onlarda resmi-inkarıcı ideoloji ve solun sosyal-şoven tezleri, tersten milliyetçi tepkilere yol açmıştı. Oysa Başkan APO, inkarcılığa ve milliyetçi tepkilere sapmadan acımasız bir Kürt ve Kürdistan eleştirisiyle işe başladı. Gerçekliğe bu devrimci eleştirel yaklaşım gelişmenin sürekli motoru oldu.

Ya ortak bir iktisadi yaşamları; bütün bölgeleri, parçaları ve yöreleri birleştiren sanayi, ticari altyapıları, pazarları var mı? “Kendini kültür ortaklığında dile getiren bir Kürt karakteri”nden, ruhsal biçimlenişinden sözedilebilir. Ne var ki bu, ağır ve etkili bir sömürgeci egemenlik altında çözülme ve tükenme sürecini yaşıyor.

Stalin'in ulus teorisine göre Kürt gerçeğini incelemeye devam ediyoruz. Ulus kapitalizmle başlatılıyor. Uluslar, kapitalizmin şafağında doğdu deniliyor. Bu doğru. Ulusları, kapitalizmle başlatmak ve anlatmak gerekiyor. Peki Kürdistan'da milli bir kapitalizm iç dinamiklere dayalı bir kapitalizmin gelişme şansı ve olanakları olabildi mi? Sömürge yönetimleri buna fırsat verdiler mi? Hayır, Kürdistan'da milli kapitalizmin gelişme şansı ve fırsatı olmadı. Kuzey-Batı Kürdistan'da 1960'lı yıllardan itibaren cılız bir kapitalist gelişme başladı. Ancak bu, tamamen sömürgeci, ulusal imhacı, Kürdistan'ı Türkiye'nin bir parçası yapmayı hedefleyen bir kapitalizmdir. Gerçi aşiretçi ve feodal yapıyı resmen çözüyor. Ancak geliştirilen siyasal ve askeri ilişkilerle bu ulus-öncesi çağdışı yapı ve kurumların korunduğu, ayakta tutulduğu da çok iyi biliniyor. Yani Kürdistan'da ulusallaşmayı engelleyen, parçalanmışlığı ayakta tutan önemli etkenler var. Aşiretçilik, feodal çitler ve çok yönlü parçalanmışlık gibi. Yine diğer bir engel de, ülkemin devletler arası parçalanmış, bölünmüş ve paylaşılmış sömürge statüsü.

Bütün bu olguları birlikte değerlendirdiğimizde Stalin'in ulus teorisine göre, Kürtleri ulus olarak tanımlamak çok güç, hatta olanaksız gibi, Kürtler uluslaşma potansiyellerini özelliklerini ve dinamiklerini taşıyorlar, hemen ulus-öncesi aşamada bulunuyorlar. Ancak üzerlerinde korkunç bir ulusal imha sistemi var. Bu da onu her gün öğütüyor, un ufak ediyor ve yok oluşturmaya çalışıyor.

Kaldı ki, Stalin'in ulus teorisi yetersizdir. Yeryüzündeki bütün ulus gerçekliklerinin uluslaşma süreçlerine tam yanıt verebildiğini sanmıyoruz. Kürdistan gerçekliğini, uluslaşma ve ulusal imha süreçlerini açıklamakta yeterli bir teorik zemin sunduğu kanısında değiliz. Bu nedenle uluslaşma süreçleri ve onun temel dinamiklerinin yeniden saptanması ve teorik olarak yeniden kurulması gerektiğini düşünüyoruz.

Lenin, **“Avrupalılar çok kere sömürge halklarının da milletler olduklarını unutuyorlar; gel-gelelim, bu unutkanlığa göz yumma, şovenliğe göz yummakla birdir”** diyor. Lenin, burada olaya ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı ve politik olarak, anti-sö-

mürgeci bir açıdan bakıyor. Son derece haklıdır. Avrupalıların sömürge egemenliklerini meşrulaştıran tezlerini yerle bir etmek bakımından bu yaklaşımı son derece doğru ve yerindedir. Bu nedenle Lenin, sömürge halkları ikirciksiz, “uluslar” kategorisi içinde değerlendiriyor. Burada Lenin'in çıkış noktasını çok iyi görmek ve kavramak gerekiyor.

Fakat tek tek sömürge halkların tarihsel ve toplumsal gerçekliğine bakıldığında, bunların, uluslaşma süreçlerini tamamlamış, ulus olarak her yönüyle şekillenmiş topluluklar oldukları sonucuna varılabilir mi? Örneğin Lenin, Afganların ulusal kurtuluş hareketlerini desteklemiştir. 1920'li yılların Afganları uluslaşmayı ileri boyutlara vardırmış bir halk mıydı? Hayır! Bırakalım o dönemi, bugün bile Afganistan, uluslaşma sancılarını yaşıyor, aşiretsel, bölgesel, etnik ve dinsel parçalanmışlığın altında kıvrılıyor.

Aynı durum Afrika ülkeleri için de geçerlidir. Lenin, Afrika halklarını, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı bakımından ulus kategorisi içinde değerlendirip ulusal hareketlerini ikirciksiz desteklerken, yine bu halkların uluslaşma süreçlerini dönülmez noktalara getirdi denilemez. Bir Ruanda'da yaşanan trajik olayların, kabile yaşamı ve ilişkileriyle bağlantıları inkar edilmez. Yani ulus-öncesi ilişki ve kurumlar, bu halkların gelişmesini büyük ölçüde frenliyor, büyük acılar çekmelerine neden oluyor.

Lenin'in koyduğu anlamda, ulusların kendi kaderlerini tayin hakkı bakımından sömürge halklar, ulusturlar. Bu hakkı kullanarak, yani muzaffer ulusal kurtuluş hareketleriyle uluslaşabilirler, ulusal devletleri aracılığıyla uluslaşma süreçlerini tamamlayabilirler. Bu potansiyelleri ve uluslaşabilirlikleri peşinen ve ökoşulsuz kabul ediliyor? Bu noktada ulusal kurtuluş, ulusal bilinç, duygu ve ulusal direniş kültürü gibi öğelerin uluslaştırmakta, birleştiricilikte çok yaşamsal bir rol oynadıkları gerçeği ile karşı karşıya geliyoruz.

Lenin'in bu yaklaşımına göre Kürtler ulustur. Toplumsal, kültür ve ulusal gelişme bakımından Afrika halklarından daha ileri bir konumda bulunuyorlar. Fakat buna rağmen, somut tarihsel ve ulusal gerçeklikleri incelendiğinde gerçekte Kürtler, 1970'li yıllarda uluslaşmanın hangi kertesinde bulunuyorlardı? Bu, oldukça önemli bir sorudur. Geliştirmeye ve anlatmaya çalıştığımız düşünceler, kendi içinde çelişkili görünebilir. Ancak hayır; bu düşüncelerimiz kendi içinde tutarlı bir bütünlük oluşturuyor, bir iç mantık üzerine kuruludur. Gerçekliğin tek boyutlu ve tek düze değil, çok boyutlu ve karmaşık olduğunu hatırlatmakla yetiniyoruz.

Ulus başka türlü tanımlayanlarda az değil. Ulus, **“Ulusal bilincin ete kemiğe bürünmüş hali”** olarak tanımlayanlarda var. Ayrıca tek başına nesnel ve öznel tanımları “tatmin edici” bulmayan, bu iki yaklaşımı da yanıltıcı

bulan E. J. Hobsbawm, ulusu şöyle tanımlıyor: “... **baş vurulabilecek bir başlangıç varsayımı olarak kendilerini bir ‘millet’in üyeleri gören yeterli büyüklükteki insan topluluklarının bu haliyle ‘millet’ sayılmasıyla yetinilecektir.**” Yani “**kendilerini bir milletin üyeleri gören yeterli büyüklükteki insan toplulukları**” ulus oluyorlar. Yeterli büyüklükte olma ve kendini bir ulusa ait görme, aidiyet bilinci, ulusal kimlik bilinci, ulus olarak tanımlanmakta yeterli öğeler olarak görülüyor.

Biz bu ulus tanımlamalarına da katılmıyoruz. Ancak buna rağmen, doğru bir ulus tanımına ulaşmakta, uluslaşma sürecinin dinamiklerini açıklamakta, içlerinde yararlanılabilecek ipuçları sunduklarını da belirtebiliriz.

Hangi ulus teorisine bakılırsa bakılsın, 1970’li yılların başındaki Kürtlerin durumu, uluslaşma değil, ulusal imhaya doğruydı. “Kendini bir ulus olarak görme” aidiyet bilinci, ulusal kimlik duygusu 1970’li yıllardaki Kürtlerde var mıydı? Ya da ne kadar? Ulusal aidiyet bilinci, ulusal gerçeklikten dev adımlarla kaçış mıdır? Egemen olan ve hızla işleyen hangisidir?

Uluslar, kendiliğinden mi doğup geliyor ve son şeklini alıyor? Yani bütünüyle uluslaşma, ulusun bütün öğeleriyle biçimlenişi, sadece tek başına nesnel bir olgu mudur? Örneğin toplumsal sınıf gibi, “kendiden şey” mi? Çok iyi biliniyor ki, toplumsal sınıflar örneğin proletarya, tamamen iradelere rağmen, iradelerin dışında ekonomik gelişmelere bağlı olarak oluşan nesnel bir olgudur, “kendinden şey”dir. Proletaryanın sınıf olarak şekillenmesi, oluşması için özel iradi çaba ve müdahalelere gerek yoktur. Peki, ulusun bütün öğeleriyle oluşup biçimlenmesi salt nesnel dinamiklere mi bağlıdır? Nesnel dinamikler kendi başına yeterli midir?

Soru, tersine de sorulabilir: Ulus, salt ve kendi başına iradi etkenlerle oluşan bir “özel olgu” mudur?

Her iki bakış açısı da yetersiz ve bu yüzden yanılgılıdır. O halde uluslaşmanın dinamikleri nelerdir?

Modern ulusların örneğin, Fransızların uluslaşma süreçlerine bakılabilir. Batı Avrupa’da, Fransa’da kapitalizm, iç dinamikleri ile geliyor, doğal bir yol izliyor. Aynı zamanda devrimci bir model sunuyor. Kendi iç dinamikleri ve iç evrimiyle gelişen Fransız kapitalizmi, feodalizmi çözüyor, feodal çitleri kırıyor, parçalıyor. Ancak salt bu ekonomik gelişme, ulusal pazarı başka bir deyişle “iktisadi yaşam birliği”ni bütün öğeleri ve yönleriyle şekillendirip tamamlayabiliyor mu? Örneğin tek bir para birimi, tek standart ağırlık, uzunluk ölçüleri ve bölgeler arası gümrük duvarlarının kaldırılması gibi siyasal bir iradeyi gerektiren gelişmeler olmazsa, tam bir pazar birliğinden söz etmek güçtür. Yine ulusal dilin gelişebilmesi için iradi müdahaleler ve kurumsal tedbirler çok daha gereklidir. Şu anda kullanılan Fransızca, daha önce küçük bir çevre tarafından, saray içinde kullanılıyordu. Fransa’nın genelinde başka lehçeler vardı ve günlük konuşma dili olarak kullanılıyordu. Gelişen kapitalizm, bir ulusal pazar yarattığı gibi, tek bir ulusal dilin gelişimini de zorunlu kılıyordu. Bu, bir ihtiyaç. Ama bunun için bir siyasal irade, dili tekleştirerek ve bütün ülke için geçerli konuşma ve yazı dili haline getirecek önlemlerin alınması gerekiyordu. Bunu burjuva demokratik devrimi, burjuva iktidarı yapıyor. Dil, kültür, eğitim politikaları ve kurumları, ulusal dili, kültürü ve “vatandaşlık bilincini” yani milliyetçilik temelindeki ulusal bilinci geliştiriyor. Sonuçta uluslaşma en olgun biçimini alıyor.

En doğal uluslaşma süreçlerinde bile ulusun bütün öğeleriyle şekillenmesi, uluslaşmanın zirveye çıkışı salt nesnel etken ve dinamiklerle olamıyor. Nesnel olarak başlayan uluslaşma sürecine ulusal duygu, ulusal bilinç, siyasal irade,

yani siyasal iktidar ve ulusal devlet gibi temel etkenlerin ve dinamiklerinde müdahale etmesi, bu iradi etkenlerin mutlak rollerini oynaması gerekir. Yoksa uluslaşma sürecinin nihai şeklini alması, tamamlanması mümkün olamıyor.

Kısacası, ulus tek başına nesnel bir olgu değildir. Aynı şekilde ulus, tek başına öznel bir kategori de değildir. Ulus, nesnel ve öznel etkenlerin uygun ve dinamik bir etkileşimi sonucu oluşan bir olgudur. Ulus, toplumsal sınıflar gibi kendiliğinden ve salt ekonomik gelişmelerle oluşan, nihai şeklini alan bir olgu değildir. Başka bir deyişle ulus, toplumsal sınıf, örneğin proletarya sınıfı gibi, “kendinden şey” değildir. “Kendisi için” öğelerin süreci içine girmesi ve etkide bulunması zorunlu olmaktadır.

Nesnel olarak başlayan uluslaşma süreci nihai şeklini, bütün öğeleriyle tamamlanmasını öznel etkenlere; ulusal bilinç, ulusal duygu, kurtuluş hareketi, ulusal iktidar ve ulusal devlet gibi, borçlu olduğu için ve ancak bu etkenlerle ulusal varlık ve ulusal kimlik güvence altına alınabileceği için şöyle bir formülasyona varmak yanlış olmayacaktır.

Uluslar yaratılır!

Elbette sözü edilen “yaratma” tanrısal bir yoktan var etme ve yaratma değildir. Yine ulusal kurtuluş mücadelesi

Dolayısıyla ezilen ve sömürge olan halkları bekleyen iki gelecek vardır.

- Muzaffer bir ulusal kurtuluş mücadelesiyle özgür ve varlığını güvence altına almış bir ulus olarak çağdaş dünyada yerini almak.

- Sömürge egemenliği ve onun çok yönlü eritme mekanizmaları altında ulusal kimliğinden ve varlığından hızla uzaklaşma ve ulusal yok oluş. Bu iki seçenek dışında bir orta seçenek, bir orta yol yok, bulunmuyor.

Bu nedenle sömürge halkları, ulusal kimlik ve ulusal var olmak için ulusal kurtuluş silahı ile kendilerini var edebilir, ancak bu silah ile ulus olarak var olma haklarını güvence altına alabilirler. Kendilerini “yaratmaktan” başka bir seçenek ve çareleri yok, bu çok açık ve tartışmasız.

Bu görüşlerimizin en somut kanıtı, Kürdistan halk gerçekliğidir, Kürdistan ulusal kurtuluş devrimi pratiğidir. Kaldı ki Kürdistan’ın durumu, diğer sömürge halklara göre çok daha farklı ve tipiktir. Diğer sömürgeler, Avrupa sömürgeci-leri için ekonomik ve stratejik bir değer ifade ediyorlardı. Ekonomik sömürü, hammadde ve pazar kaygıları, sömürgeciliğin temel dürtüsü oluyordu. Avrupa-lılar esas olarak, sömürge halkların

ulusal imhalarını temel hedef olarak almadılar. Onlar için ekonomik sömürü esastır. Kültürel sömürgecilik, sömürgeleri daha fazla ve daha rahat sömürüye açmak, direnme silahlarından yoksun bırakmak içindir.

Ancak Türk sömürgeciliği için ekonomik kaygılar çok önemli değildir. Onlar, Kürdistan’ı baştan beri ulusal yayılma alanı olarak seçtiler. Kürdistan’ın Türkiyelileştirilmesi, Kürtlerin Türkleştirilmesi stratejisini temel değişmez ve mutlak bir devlet politikası yapıp uyguladılar. Bunun için Türkiye’deki bütün idari, mali, ekonomik, ideolojik, kültürel yapıyı ve kurumlaşmayı olduğu gibi Kürdistan’a taşıdılar. İstediler ki, uzaktan bakıldığında, tek bir ulus ve tek bir ülke yanılsaması, imajı edinilsin, öyle algılanıp bilinç ve bilinç altlarına kazınsın. Bu nedenle İsmail Beşikçi Hoca, “**Kürdistan sömürge bile değildir**” saptamasını yapıyor, onun için “**Kürdistan’ın bir statüsü dahi yoktur**” diyor.

Neden?

Misak-ı Milli içinde tek ve bölünmez bir ulus ve ülke yaratmak! Bu nedenle Kürdistan’da öзде ve biçimde ulusal inkar ve imhaya dönük bir yapılanmanın gerçekleştirilmesine büyük bir özen gösteriliyor.

Tabii, bu ulusal imha süreci ve kurumlaşması, öyle baskısız, şiddetsiz ve katliamsız olmuyor. Eşi görülmemiş ve

akıl almaz boyutlarda bir şiddet, katliam ve sindirme hareketi üzerine bina edilmiş ve özel imha savaşıyla yürütülen bir asimilasyon ve tehcir sistemiyle karşı karşıyayız. Kısacası Kürt halkının karşı karşıya olduğu ulusal imha süreci çok açık ve neredeyse tartışmasızdır.

Hangi ulus teorisi esas alınırsa alınsın 1970’li yıllardaki Kuzey Kürdistan halkı ulusal yok oluşun eşğine getirilmişti. Genel durumu az çok yaşam belirtileri gösteren bir cesetten farksızdı. Bu tanımlama belki biraz soyut ve somut gerçekliği anlatmakta yetersiz. Somut kişilikler ve ilişkiler çözümlendiğinde ulusal imha sürecinin dehşetiyle karşı karşıya gelir ve belkide “bu kadar da olmaz ki” biçiminde irkilir ve hayretlere düşeriz. Gerçekten de öyle, somut pratik içinde sayısız Kürt kişiliği ile yüz yüze gelenler için bu sözlerimizin anlamı çok net ve somuttur.

Kürdistan’a kapitalizm girmişti. Bu iradesine rağmen, hastalıklı ve çok yönlü yabancılaşma temelinde de olsa kimi modern toplumsal gelişmelere ön ayak olmuştu. Bu modern gelişmeler önemliydi. Ancak bunlara bakarak, “Kürtler uluslaşıyor” demek, büyük bir gaflettir. Hayır, uluslaşmıyordu! Tersine ulusal imhaya doğru yol alıyorduk, bu neredeyse tamamlanmak üzereydi.

du. Hemen hemen herkes kendi gerçekliğinden, Kürt kimliğinden kaçıyor. “Mutlu olmak Türkleşmekten geçer” formülü işleyen esas kural sayılıyor. Bu çok yönlü kaçışı kıskırtan ideolojik ve psikolojik bir yanılsama oluyor.

Bizim Kürt, Türk kapitalizmine kaçıyor, yutulmaya koşuyor. Ancak lokma çok büyük, Türk sömürgeciliği ise zayıf ve onu yutup sindiremiyor. Elbette Kürdü rahat bırakmıyor. “Mutluluk bende” deyip kollarını açıyor. Açılan kollarla birlikte keskin dişli ağzını da sonuna kadar açıyor. Bizim Kürdü ağzına alıyor, dişlerini geçiriyor, çiğnemeye çalışıyor, eziliyor, yara bere içinde bırakıyor. Bir bütün olarak yutamıyor, bir bütün olarak yutamadığı için sorun tam halledilmiş sayılmıyor. Yutamıyor, ama bizim Kürt o kadar çiğnenmiş, yara bere içinde bırakılmış ki, artık tanınmaz hale geliyor. Artık şekilsizleştirilmiş Kürt gerçekliğiyle karşı karşıyayız. Yutulamayan Kürt tanınmaz hale getirildiği gibi insanlığından da çıkarılmıştır ve düşürüldükçe düşürülmüştür. İşin ilginç ve trajik yanı, bu hale düşürülen Kürdün celladına öykünmesi ona benzeşmeyi bir “yaşam felsefesi” seçmesi ve bu trajik konunun farkında olmamasıdır.

Bütün bu ulusal imha ve büyük düşünme sürecini çok yoğun şekilde bastırma ve sindirmenin kirli bir özel savaşla yürütüldüğünü bir kez daha hatırlatalım.

Şimdi soruyoruz: Yukarıda ana çizgileri çizilen tablo uluslaşmayı mı, yoksa dörtbaşı mamur ve çok vahşi bir ulusal imha sürecini mi yansıtıyor? Gerçeklere sırt çevirmeden hiç kimse, 1970’li yıllardaki “Kürtler uluslaşıyor” diyemez! Uluslaşma potansiyelleri ve modern ulusal kurtuluş hareketi için, ağır ve hastalıklı olsa da, objektif temeller ve koşullar vardı. Ancak bunlar, bu halleriyle ve kendi başlarına bir ulusa doğru evrim gösteremezlerdi. Devrimci ulusal kurtuluşçu bir müdahale yapılmasaydı; gidiş, kesin yok oluştu. Tarihe gömülecek ilk halk olmayacak olan Kürtler, birçok halk gibi trajik tarihsel bir anı olmaktan kurtulamayacaklardı.

Bu tanımlanan tablo, 1970’li yıllarda Kürdistan sonununu, Kürtler için ulusal dirilme, yeniden var olma sorununu olarak koyuyor ve dayatıyordu; kurtuluş ancak bu aşamadan sonra gerçekleşebilirdi. Görülüyor ki, Kürtler diğer halklara göre çok talihsiz bir noktada başlıyorlar işe. Biz sıfırın altında önce diriliş kavgasını vermek zorunda kalıyoruz, diğer sömürge halklar ise daha üst bir aşamada, ulusal kurtuluş aşamasında kavgaya tutuşuyorlar. Kürdistan ulusal yapısı hakkında dile getirilen ve geliştirilen bu görüşler, bugün varılan ve ortaya çıkarılan görüşler değildir. 1970’li yılların başında varılan, 1970’li yılların ortalarında formülleştirilen görüşlerdir.

1970’li yıllarda ortaya çıkan Parti Önderliği’nin Kürdistan tarihine müdahalesinin anlamı çok net bir biçimde ortaya çıkıyor. Yirmi yılı aşan ulusal kurtuluş mücadelesi pratiği bunu doğruluyor. Eğer bugün bir Kürt ulusal dirilişinden, eğer bugün kendi küllerinden doğan ve doğrulan bir Kürt ulusundan söz ediliyorsa, bunun yaratıcısı, Başkan APO’dan başkası değildir. Böylece Kürt ulusu mu önderliği yarattı, yoksa önderlik mi Kürt ulusunu sorusu, bu kadar net ve kesin yanıtını almış oldu. Önderliğin düşmanlarının bu kadar tepkisini ve hışımını çekmesinin nedeni, Kürtlerin tarihinde oynadığı bu tarihsel rolden dolayıdır. Kürdistan yurtseverliğinin en önemli ölçülerinden biri de bu gerçekliği görmek ve ona saygılı olmaktır.

Modern tarihimizi yazanlar, kendine yurtseverim diyenler bu katı gerçekliği hesaba katmak ve ona kesin saygılı olmak zorundadırlar. Yoksa kendilerini aldatmaktan başka bir şey yapmayacaklardır.

Adı soyadı: **Selim Ülker**

Kod adı: **Cuma**

Doğum yeri ve tarihi: **Bilikan-Silopi, 1961**

Mücadeleye katılış tarihi: **1988**

Şahadet tarihi ve yeri: **14 Nisan 1994, Kaniyê Agê Cudi**

Bu sefer muazzam bir güç yığmışlardı dağın berisine. Operasyonun iki büyük kolu dağın sağından ve solundan karınca- lar gibi ilerliyordu. Şırnak komando tuga- yından, iğne atsan yere düşmeyecek ka- dar kalabalık bir güç Cudi'nin gün doğu- sunu önüne almış çalı demeden, dağ taş demeden dağın eteklerine doğru tırmanı- yordu. Sabahın serin ve uzun dağ gölge- sinde ise Silopi'den hareket eden jandar- ma ve komando kuvvetleri hızla yol alı- yorlardı. Panzer ve asker dolu cemseler- se Cizre'den çok erken saatlerde çıkmış-

rasyon düzenliyorlar pusuya düşüyorlar- dı. Noktaya saldırmak istiyorlar kuşatılı- yorlardı, köyleri yıkıp dağdaki köylü halkı aç bırakmaya uğraşıyorlar erzak dolu cemselerini yitiriyorlardı. İşte tüm bunları düşmanın başına sadece bir gerilla tabu- ru bela ediyor, üstelik bu tabur koskoca bir dağı ve geniş bir coğrafyayı da inisiya- tifi altında tutuyordu. Taburun başındaysa ilkokula bile gidememiş Cuma heval var- dı. 1993'ün başından beri mehmetçiklerin bu köylü komutandan çekmediği kalma- mıştı. Cudi'ye sık sık operasyona çıkan mehmetçiklerden bazıları not defterlerine şöyle yazmışlardı; *“Burada Apocular ve onların okuma yazma bile bilmeyen ko- mutanları Bilikanlı Cuma var. Bunların şa- rabı kan mezesi yılan. Burada operasyo- na çıkmak İstanbul'da gezmeye benzemi- yor. Mevzide Apocu beklemek İstan- bul'da Çarşı Başı pastanesinde kız bekle- meye ise hiç benzemiyor...”* diye, yakını-

kadar sürdü. Bir taş atışı kadar birbirleri- ne yaklaşmış olan gerilla ve asker güçleri iç içe geçeceklerdi ki, telsizlerin tiz sesin- den talimat alan askerler küme küme aşağıya doğru çekilmeye başladılar. Gün tam çekilip henüz bir haftalık ömürlü ay burnunu gösterince askerler uzaklaşmış, yitip gitmişlerdi bile.

“Hevalno Bes!” sesini duyan tüm geril- lalar mevzilerindeki yerlerinde dinlenme- ye başladılar. Birden ortalığa ağır bir ses- sizlik çöktü. İnleyen asker sesleri kesilmi- yordu. TC askerlerinin çok kayıp verdikle- ri belliydi. Düzde farları yanan cemseler durmadan gidip geliyorlardı.

Cuma hevalin komutasındaki gerilla güçleri her üç operasyon koluna da aynı anda vurmışlardı. Sesinin ulaşabildiği mevzilere o tok, dop dolu sesiyle seslen- di, uzaktakilereyse telsizle talimat verdi. Üç yoldaşları yaralanmıştı. Yaralılarını alıp çekilerek güvenli yerlere götürdüler.

düşman değil görünmeyi tehlikelidir.

İşıldayan gök mavisi gözleri altında alt dudağını bile örten kızıl sarısı kalın bıyık- ları hemen dikkati çekiyordu. Elmacık ke- mikleri iriydi. Kalın çenesi geniş yüzüne bir hoş yakışıyordu. Gülünce yüzü aydın- lanıyor, alnındaki çizgiler kayboluyordu. Dinleyenleri rahatlatıyor ve onlara sıcacık bir güven hissi yayıyordu.

Bundan tam altı yıl önce Silopi'nin Bili- kan köyünde bu dağdaki gerilla birliğine katılımdan önce çobanlık yaparken, dağda birçok kere silahlı insanlar gör- müştü. Kadınla erkekli bu genç silahlı in- sanlara ilk gördüğü günden beri gıptayla bakmıştı. Onlar onun gibi daha küçük yaşta çoluk çocuğa karışmamışlar, dün- yanın bitip tükenmek bilmeyen ev iş so- runlarına kendilerini vermemişlerdi.

Cudi'yi küçüklüğünden beri karış karış tanıyordu. Hangi tepede hangi çalı var, soğuk su hangi çaygaradadır, serin göl-

nın şu efsanelerini çok erkenden öğrendi; Nuh peygamber tufana kapılır, gemisine aldığı her cinsten hayvan, ot, ağaç, taş ve renk renk insanı diyar diyar dolaştırır. Gemisi yüksek bir dağın doruğunda kara- ya oturur. Nuh elini gözüne siper eder ya- na öne bakar, dudak bükür ve şöyle der: “Herekol, yani git sen çok çıplaksın, der. Burası Herekol adını alır. Gemisinin bur- nunu suya verir, gemi gene bir dağ zirve- sinde oturur. Ortalıkta çıt çıkmaz. Dağ, taş ve kayasıyla derin, dipsiz bir sesizlik- tedir. Nuh'tur bu beğenmez burayı da, çok beklemeden dağın ulusuna şöyle seslenir. “Tu gellek difikiri, tu piri” yani “sen çok düşünüyorsun, pirsin” der. Burası da Piro Dağı olur. Az sonra gemisi daha yüksek, her yere zirveden bakan bir yer- de oturur. Nuh gemiden inip, “Tamam Cih di” der. “Tamam yerini buldu” der ve bü- tün ahalini, taşı-toprağı hayvanı gemiden çıkarır salar. Böylece burası Cudi olur,

Güney Savaşı'nın kahraman komutanı

lar, dağdan ovaya inen tüm patikaları, geçiş yollarını tutmuşlar, adım başı pusu- ya yatmışlardı.

Gün ağır ağır başını kaldırıyor, yeri aydınlatıyordu. Uçsuz bucaksız ovanın ortasından göğe ağın Cudi'nin dorukları- na, günün ilk ışığı çoktan vurmuş...

Cudi'de yüksek kayalık derin vadili tepeler üst üste binmişler, yan yana dizil- mişlerdi. Tepeleri ne kadar yüksekse va- dileri de o kadar derindir. Çok uzaktan Cudi'ye bakanlar düzde bir dağı değil de sanki yerin kamburunu görürler. En yük- sekteki tepelerinde bile soğuk çaygarala- ra, kayalıkların dibinden akan ak köpüklü çeşmelere rastlanır. Eteği yeşile gömül- müş köylerle doludur. Uzun, dik kavak ağaçlarıyla, kokulu meşeler yan yana ye- tişirler. Koyunla keçinin yan yana otladığı yeryüzünün nadir yerlerinden biridir.

Mevzilerini sımsıkı tutan gerillalar, ye- şil bir örtü gibi dağın üç tarafından ilerle- yen askerler, gökte kara hain helikopter- ler, akan çaygaralar, hışırdayan kavak dalları, yükselen gün, tümü hep birden Kürt toprağındaki bir anlık cevelleşmedir sadece.

Son günlerde Cudi'ye Türk askeri bir- likleri operasyon üstüne operasyon dü- zenliyorlardı. Önce dağı havadan ağır bir bombardımanına tutuyor yerden göğe bomba bulutları yükseltiyorlar, ardından da kalabalık asker gücüyle dağda canlı avına çıkıyorlardı. Dağın eteğinde insan yaşayan tek köy bırakmamışlardı. Yeşile gömülü köyler insansız ve hayvansızdı- lar.

Yükselen gün gölgeleri kısaltıyor, yeri alabildiğine ısıtıyor ovada kıvrılarak akan Hezîl suyunu ıplıtiye, renk renk ışığa bo- ğuyordu.

Bu operasyon da öteki birçok operas- yonlar gibi ARGK gerillalarının ve komu- tanlarının imhasını amaçlıyordu. Agit ko- mutan onlara Gabar'da nasıl büyük bir korku salmışsa, **Cuma** hevalde Cudi'de düşmana korku salmıştı. Türk egemenle- rinin barbar tarihi onlara şaşmaz bir tec- rübe kazandırmıştır; “Bir halkı, toprak parçasını eline geçirmek, halkı köleleş- tirmek istiyorsan yılanın başını ez, yeter.”

Bu felsefeyi hortlatıyorlardı Cudi'de. Bu iki komutandan birini bile düşürseler Cudi Dağı'ı avuçlarının içinde olacaktı.

Cemal heval onların bildiğinin aksine Cudi'de değil, erişilmez Botan dağların- dan birindeydi, ama kimbilir hangisinde. Fakat 1992'deki Güney savaşıdan son- ra onlara Cudi'de rahat yüzü gösterme- yen biri daha vardı. O da kendilerinin de bildiği Bilikanlı **Cuma** hevaldi.

TC operasyon birlikleri iki gün önce Cuma hevalin komutasındaki gerillalarca, önlerine atılan büyük bir pusuda çok sa- yıda ölü vermişlerdi. TC generalleri ope-

yorlardı.

Cuma hevalin bölü- ğüne bir bölüklük kadar güç daha eklenmişti dün akşam. Sayıları 130'u geçiyordu. Daha şafak sökmeden komutan Cu- ma yoldaşlarını araziye gruplar halinde dağıttı. Gün ağardığında bütün gerilla güçleri ilerleyen askerlerin operasyon kollarına göre araziye yayılmışlar mevzilerini tutmuşlardı.

İlk atış Bespin korucu köyünün arkasından iler- leyen önde korucu arka- da komando olan ope- rasyon koluna yapıldı.

Cuma hevalin M- 16'sından çıkan tek kur- şun öncü korucunun tam alnını buldu. Düşen ko- rucu avazı çıktığıınca ba- ğırdı. Sonra da BKC'nin ve kleşlerin namluların- dan fişkıran kurşunlar bağırının sesini bastırdı- lar. Cuma ilk atışı yaptıktan sonra mevziden mevziye gidiyor yoldaş- larını kontrol ediyor, iri kemikli sarı kılı elini kal- dırıp uzaktaki yoldaşları- na işaretler veriyor durmadan “Hücum! Hücum!” diye sesleniyordu. Gür sesi yol- daşlarına derecesiz güven veriyordu. Her şey bir yana komutan Cuma'nın bu gibi çatışmalarda, baskın, pusu ve eylemde avazı çıktığıınca bağırarak söylediği “Hü- cum” sözü tüm yoldaşları için bir yanaydı. İlk taramayla karşılaşan askerler neye uğradıklarına anlam veremededen oldukları yerde kendilerini yere atıp dört bir taraf- tan üzerlerine gelen kurşunlardan kendi- lerini korumaya çalışıyorlardı.

Patlama sesi duyan helikopterler yük- seldikçe yükseldiler. Gökte küçücük bir nokta oluncaya kadar yükseldiler, kaybol- dular. Yoksa çok geçmeden eski beşli tü- feklerden birinin isabetli atışına hedef olabiliyorlardı. Karşılarındaki düşman gücü- nün başında Cuma komutan vardı, belli olmazdı onun işi. Aynı eylemde hem beşli kullanıyor, hem doğka, hem kleş, hem de roket.

Dağın üç tarafından göğe dumanlar yükseliyordu. Doğa susmuş silahlar ko- nuşuyordu. Askerlerin megafonla “Teslim olun, etrafınız sarıldı” çağrılarına Cu- ma'nın durmadan “Hücum, hücum!” diyen gür sesi karşılık veriyordu.

Cudi'nin dalgalı vadilerindeki dişe diş çatışma, gün dağların ardına çekilinceye

Yamaçlardan aşağılara adımlarını ölçüp biçerek, çok dikkat ederek indiler, yerde yatan ölü askerlerin üzerlerindeki silahla- rı, ceplerindeki notlarını, künyelerini teker teker aldılar. Düşman sadece inleyen ya- ralılarını çekebilmişti. Ölülerin çoğu silah- larıyla birlikte ayışığının altına kalmışlar- dı. Çok sayıda silah ve mühimmat aldılar ölmüş askerlerin üzerinden. Sadece ora- da düşmanın verdiği kayıp 13'tü. Bir as- kerin üzerinden çıkan ilginç bir notu yol- daşlar Cuma komutana okudular. Asker şöyle yazmıştı: *“Sınır Kartalı. Benim me- zarım her an altımda kazılıdır, çünkü Apocular ne zaman, nerden ve nasıl sal- dırırlar kimse bilemez...”*

Bu nottaki dize mehmetçiğin psikoloji- sini en iyi bir şekilde ortaya koyuyordu.

Cuma hevalin olduğu yerde gece mümkünü yok ateş yakılmazdı. Yaz olsun kış olsun kendisine prensip etmişti, gece ateş yakmaz ve yaktırmazdı. O akşam bir zafer kutlaması için bile, çay pişirmek için ateş yaktırmadı. Geceleri birçok dağ ateş ışığıyla aydınırken kimse Cuma heval ve yoldaşlarının hangi dağda olduğunu bile- miyordu. Bölgedeki askeri güçlerin bir de- zavantajı da buydu. Cuma heval geceleri ateş yakmıyordu dağda, yerini öğrenemi- yorlar kuduruyorlardı. Çünkü görünen

geli kaya duldaları nerelerdedir, hangi köyün insanı iyidir- değildir hepsini bir bir tanıyor, Cu- di'nin eteğindeki köylerin tamamını biliyordu.

Botan'ın insanı doğayla iç içe bü- yür. Yolculuğunu yük hayvanıyla ya- par, buluta bakar gökte ki, müsibeti anlar, karıncanın yuvası ne tarafa bakıyorsa orayı kible bilir, geceleri yaptıkları tadına doyum olmaz kirpi avına ise, yaz ay- larının sonunda, dolunay vaktinde çıkar.

Cuma hevalin savaşıllığı kökten- dir. Doğup büyü- düğü dağlarda do- ğayla iç içe oluşu onun yaşamının savaşa yatkınlığın- da büyük rol oyna- mıştır. Doğadaki hayvanların ister uysal ister vahşi

olsun, nasıl hareket ettiklerini, nasıl av- landıklarını, nerelerde barınıp kendilerini yaşatabildiklerini, taktiklerini, pusularını, avlanma yöntemlerini iyi takip eder tüm bunlardan sonuçlar çıkartırdı. Katırına bi- nip o köy senin, bu dağ benim dolaşması her şeye bedeldi onun için.

Okul vardı köyde ama babası onu okula göndermedi. Kendi gitmediğim yere oğlum Selim'i niye göndereyim diye dü- şünmüştü herhalde. Ülker ailesi diyorlardı onlara. Devlet bilmedikleri bir dilden so- yadı takmıştı.

Selim babasının biricik ve büyük oğ- luydu. Şefkatle, umutla büyüttüler Selim'i. Küçücük elleri çok erkenden nasırlar tut- ulardı. Erkenden ağır yük kaldırmayı boyu bir kavak gibi uzardı belki. Köydeki karakolda dillerinden anlamadığı çok sa- yıda asker vardı. Köylü döven, gece gün- düz kuzu eti yiyen, köye inip köydeki genç kızlara şehvetle bakan bu askerleri oldu olası sevmedi, kin duymuştu hep.

Kendi hayvanlarıyla birlikte köylünün birçok hayvanına da o bakardı. Here- kol'u, Piro'yu ve Cudi'yi karış karış dolaş- tı. Hayvan otlattı, iz sürdü, avlandı, odun topladı ve kartalın yuvasından yavru kar- tallar çıkardı.

Botan'ın bu erişilmez yüksek dağları-

Nuh'un gemesinin oturduğu yere Cuma heval çok kereler hayvanlarını getirmiş otlatmıştır.

Çoban Selim yılan düşmanıydı. Yılan- ların izlerini sürüyor, deliklerinin ağzına kadar gidiyor, ince uzun bir sopasıyla de- liği bir iyice darbeliyor, azını iyi açıyor, ar- dından da omzuna kadar kolunu deliğin dibine daldırıp yılan yavrularını çıkarıp öf- keyle öldürüyordu. Köy duldalarında, dağda, çalıda, koyakta kim yılanla karşı- laşsa hemen, “Selim, Selim” diye bağırır onu çağırırdı. Yılan derilerinden çok gü- zel kayışlar, çakmak kılıfları, bıçak kınları ve bozuk para keseleri yapıyordu.

Babası onu çok küçük yaşta evlendi- di. Çocuk yaşta çocuk sahibi oldu. Bir ço- cuğu oldu. Ne biliyor, ne duymuşsa çocu- ğuna bir bir anlatırdı. Dünyayı, insanları, dağda dolaşan delikanlı ve genç kızların efsanesini, Mem û Zini, dağların efsane- lerini, dillerini bilmedikleri yabancı asker- lerin öyküsünü anlatırdı çocuğuna. Eşi de kendisi gibi okuma-yazma bilmiyordu. Emekle yatıyor, emekle kalkıyorlardı.

Onu zorla askere götürmeselerdi öm- ründe düşman bildiği devletin ne dilini öğ- renecekti ne de vantuz gibi insan eriten şehirlerin yüzünü görebilecekti. Asker- deyken cellat misali komutanları bu silah ustası, sinek uçurtmayan esrarengiz Kürt köylüsünü pek sevmemişler, kuşkuyla bakmışlardı. Askerdeyken birçok silah ta- nıdı, bilmediği görmediği silahları kulan- dı, elledi, nişan aldı, kullandı, açtı kapattı. Askerden dönünce silahlara olan tutkusu daha bir arttı. Evdeki beşliyi indirdi, yeri- ne bir kleş astı.

1984 ve sonrası yıllarda tüm bahar atılımları Botan'da başladılar. Bu bir gele- nek haline gelmişti. Bahar olunca bölge- deki gerilla güçleri daha bir artıyor, kala- balık gerilla grupları yöredeki bütün dağ- ları taşları tutuyorlar, köy köy, mezra mezra, dağ dağ dolaşıp insanları müca- deleye çağırıyorlardı. Bilikan köyü Cudi sayesinde şanslıydı. Birçok ova köyünün tersine Bilikanlılar gerillanın yüzüne has- ret kalmadılar, sofralarında yer, aşların- dan aş verdiler. Bahar mevsiminde Cuma hevali bölge bulamaz oldumuşlardı köy- lüler. Bazen ortalıktan kayboluyor günler- ce görünmüyor, bazen de köyün dar so- kaklarında, duvar gölgelerinde elinde bir çubukla yeri kaşındığını görüyorlar, ardın- dan gene izini kaybediyorlardı. Köylüler kime, niçin gittiğini biliyorlardı, ama nere- ye gitmiş onu bilmiyorlardı. Köyü Agit adında bir Apocu komutanın ismini her gün duyuyordu Cuma hevalden.

Cuma hevalin yüreğindeki ateş gitgide alevleniyordu. Kanı bir delikanlının ki gibi sıcaktı ve damarlarında hızlı hızlı akıyor- du. Sırtından indirmedeği kleşleyle bölgeye yeni gelen gerilla gruplarına öncülük ya-

pyıyordu. Askerlikten döndüğü 1983 yılın-da ilk silahlı propaganda birlikleriyle kar-şılaşmış, içine gerillacılığın kivilırcımları sıçramışlardı. Emeğe olan yakınlığı, sö-mürgecilikten bir nebze bile olsun etkilen-memişti. Özü onu çok çabuk mücadele kasırgasına veriyordu. Cuma hevalin bil-diği şeyler yaptıklarıydı, gördükleriydi. Emeği kendisinin bütün kişiliğinin temeli-ydi. Sırtındaki silahını kutsal bir emanet-miş gibi sımsıkı tutuyor, dağda gerillalarla kaldığı uzun zamanlar eline verilen bir lokma kuru ekmeğin kıymetini çok derin-lerden görüyor, kuru ekmeğin yere dökü-len parçalarını sert nasırlı elleriyle özenle topluyor, kaya deliklerine koyuyordu. Me-şe palamutlarından beslenmeyi de geril-lalara o öğretti. Doğadan beslenmenin bütün yollarını henüz milisken yoldaşları-na harfiyen kavrattı. Çok derin bir dağ kültürüyle, doğa ve insan kriterleriyle yoğ-ruluydu. Aylarca bile dağda kalsa aç kal-mamayı, kendisini bütün tehlikelerden ko-rumayı biliyordu.

1985 yılında Cudi, Herekol, Piro ve Cizre dar geldi Cuma hevale. Kamplar-dan eğitim alarak ülkenin kuzeyindeki de-ğişik alanlara gidecek yeni gerilla grupla-rına klavuzluk ediyor, Eruh'a, Gabar'a, Kato'ya, Tehta Reşe, oradan ta Geliye Azadi vadisine, Zağroslara kadar gidiyor, kimisinde çatışmalara giriyor, eğitimlere, toplantılara katılıyor, içtimalara giriyor, dağlardan dağlara yürüyordu. Bir keresin-de, 1985'in sonbaharında Agit komutanla Botan'ın bütün dağını, taşını, yükseğini, vadisini dolaştı. Agit'ten bir şey öğrenmiş-ti ki, aklıdan hiçbir zaman çıkmadı ve kendisine askeri ilke edildi. Agit heval bütün eylemleri titizlikle planlayıp en ön-de de vuruyordu. Hem yaptırıyor ve hem de yapıyordu. Hem siyasi konuşuyor ve hem de askerice vuruyordu. Savaşıyor savaştırıyordu, savaşçıyla savaşçı, köy-lüyle köylü, partiliyle partiliydi. Hepsinde de değişmeyen bir özü vardı; Apocuydu.

Agit komutanın beklenmeyen ani şa-hadeti Cuma hevali derinden sarsmıştı. İnanmadı ilkin, o büyük komutan ölemez-di, gözünde, yüreğinde onu ölümsüz, ebedi bilmişti. Kahramanların kahraman-lığı gün geçtikçe daha bir artıyordu. Agit komutanın kahramanlığı Cudi'de, Bo-tan'da, Gabar'da gün geçtikçe daha da arttı, efsaneleşti, dağa, taş, yoldaşların yüreğine yazıldı.

1986 ve 1987 yıllarını da aktif milislikle geçirdi. Çocuğu da büyümüş, ele avuca sığmaz olmuştu. Çocuğunu köye gelirken görüyordu sadece. Elinden tutup kat kat yükselen Cudi'nin vadilerine, koyaklarına götürüp gerillacılık oynuyordu onunla. Eşine yaklaşımı bilinen klasik Kürt köylü yaklaşımının çok ötesinde, bir çeşit yol-daşıktı. Gerillada gördüğü bayan gerilla-ların giyimini, oturuş kalkışlarını, erkek yoldaşlarıyla olan ilişkilerini bir bir eşine anlatıyor, eşiye ilgiyle, merakla Cuma hevali dinliyor, şöylediklerini kavramaya çalışıyordu. 1987 baharından itibaren eşi de zaman zaman köyde görünmez oldu. Köye karanlık çöker çökmöz karanlığa karışıp gidiyorlar, birkaç gün sonra ya be-raber dönüyorlardı, ya da yalnız eşi ay-dınlık yüzüyle köye geliyordu.

1988'de Bilikan köyü Cudi'den gelen silah sesleriyle yatıp kalkmaya çoktan alışmıştı. Türk devleti yöredeki birçok kö-yü zorla koruculaştırmıştı. Cuma hevalin köyü ise devletin silahını ellerinin tersiyle itmişlerdi. Cuma hevalin varlığı köylüye güven veriyordu. Köyün milisleri çoğal-mıştı, birkaç genç de gerillaya katılmıştı. Gerillaya gitmek, aktif olarak savaşmak gençlerin ve bekarların işiydi. Kimse kal-kıp da bir evli barklıya sen neden gerillaya gitmiyorsun demiyordu. Yanlış bir düşün-ceydi ve Cuma heval bunu çok erkenden farketmişti. Kendi kendine düşündüğünde ise "söyleyerek değil, önce kendin yap-a-rak öncülük edebilirsin insanlara" diyordu.

Bir gün yoldaşını-eşini karşısına oturt-tu. Bir an odaya derin bir sessizlik çöktü. Bağdaş oturmuşlar, ağızlarından kelime çıkmıyordu. "Halise" dedi Selim. Sesi sa-kin ve güvenle doluydu. "Ben artık gidiyo-

rum Halise" dedi. Eşi yüreğinin sesini din-ledi bir an. Selim'in bir gün nasıl olsa va-tan aşkıyla dağların yolunu tutacağını bil-diği için, kendisini ona göre hazırlamıştı zaten. Halise kederli ve hüzünlü sesiyle, "yolun açık olsun. Allah sana ve yoldaşla-rına yardımcı olsun" dedi.

Çocuğunu öptü, sımsıkı kucakladı, saçlarını okşayıp, "ben gidiyorum büyü-n-ce anenle birlikte sen de yanıma gelirsın, oldu mu," dedi. Ellerinde tahtalardan si-lahlarla çocuğu babasının elini öpüp, ar-dından gidişini izledi imrenerek.

Düşman kudurmuştu son günlerde. Zaten 1994 yılı düşmanın geniş çaplı operasyonlarıyla başladı. Hele Nisan'ın ilk haftasından beridir tırmandırarak sür-dürdüğü bu hareketlar tam anlamıyla Or-ta Asya bozkırlarından Anadolu'ya gelir-lerken aç kurt sürüleri gibi sağa sola sal-dırmalarına benziyordu. Ama yapmak zo-rundaydı bu operasyonları, çünkü Cuma hevalin birliğinden darbe üstüne darbe al-mışlar, uzun zaman araziye çıkamaz du-ruma gelmişlerdi.

Cuma heval 25 yaşındayken, 1988 baharında partiye katılmıştı. Daha katıl-mamışken adını Cuma koymuştu. 1990 yılına kadar Botan'ın çeşitli alanlarında kaldı. Nerde ağır yük olsa hemen koşar sırtlardı. Ona bıraksalar bütün ağır işleri kendisi yapacak, yoldaşlarının elini hiçbir şeye dokundurtmayacaktı. Ama gün ge-çtikçe özündeki Kürt dürüstlüğüne askeri estetikle, politik yaşamla bütünleştirdi. Saflarda köylülüğün dar, inatçı, muhafa-zakar yönlerinin bir gün olsun temsilciliği-ni yapmadı. İlk zamanlardaki pratik önerili, vur-dulu-kırdılı söyle-mi yerine zaman geçtikçe daha öl-çüp biçen, dev-rim, ideoloji, sa-vaş ve gerillacılık konularını da ele alan bir öze dö-nüştü.

Kürt köylüsü politikleşirse mu-azzam bir güç kaynağıdır, devri-min öznesi ve nesnesidir. Za-man geçmeden, ilk başlarda he-men manga ko-mutanlığına yük-seldi. 1990 Aralık ayında PKK 4. Kongresi yapıldı-ğında Cuma he-val takım komu-tanıydı ve hâlâ Botan'daydı.

Askeri yaşa-mında daima Agit komutanı uygulamak, anılarını yaşatmak istemişti. Hevale Agit gibi yaptığında hep başarılı kazanıyor-du. Mangasının, takımının başında ey-lemde, yürüyüşte, dinlenmedeydi. Onlarla konuşuyor, tartışıyor, fikirlerini soruyor, yaşama katmaya çalışıyordu. Cuma he-valin bulunacağı bir toplantıda konuşup fikir üretmemek, moral almamak, güvenle dolmamak imkansız şeylerdi. Çok kısa zamanda gerillada Türkçe'yi öğrendi, düşman telsizlerini dinleyip karşı ataklara defalarca geçti. Okuma ve yazmaya ken-dini pek vermiyordu, o da zaman bulama-dığındandı.

Yoldaşları; "heval her şeyi öğrendin de şu okuma yazma kaldı, onada bir çare bulsaydık diye sorduklarında, sarı bıyıkla-rı altındaki kalın dudaklarıyla gülerek."

"Heval sizler varsınız ya, bana okursu-nuz, hem ben anlarım, hem de siz" diyor-du. 1991 yılının ortalarında Parti Önderli-ği'nin sahasına, Akademi'ye gitti. Askeri alanda müthiş bir uzmanlaşmayı yaşa-mış, usta bir gerilla taktisyeni olup çıkmıştı. Gelmeye açıktı, çığ gibi büyüyor, hızla ilerliyordu. Önünün açılması, kap-samlı görevlere atanması düşünülererek Akademi sahasına gönderildi. Her keli-

mesinin başında, hatta çoğu zaman uy-kusunda bile adını sayıkladığı baş komu-tanı APO'yu pür dikkatle, gözlerini bir an olsun kırpmadan, ayırmadan dinlerdi. İla-hi bir kuvvet karşısındaymış gibi bedenini devrimci esintiler sarar, müthiş derecede yoğunlaşırdı. Bazı konuşmalarında Parti Önderliği Cuma arkadaşta Agitleşebile-cek özellikler olduğunu belirtiyor, bir ta-kım askeri terimleri Cuma'nın pratiğini at-federek anlatıyordu.

Akademi sahasından ayrılır ayrılmaz ihanetin başını gösterdiği 1992 Güney savaşı başladı. Cuma heval Haftanın ala-nında savaşa girdi. 45 gün gibi uzun bir süre geçen ihanet savaşının belkemiği Haftanın cephesiydi.

Bu savaşta Cuma heval Bilikan kö-yündeki eşini de parti saflarına kattı. Köy-deki kardeşleriyle yengelerini de aktif mi-lislik faaliyetlerine aldırđ.

Güney savaşında gösterdiği üstün ba-şarılardan dolayı parti tarafından Haftanın koordinatörlüğüne atandı. Cuma komuta-nın Haftanın sahasında sıkça işlettiği tak-tik, "Kuşatma, ezme, imha ve alan tutma" taktiğiydi. Güçlerini ve lojistiğini buna gö-re ayarlardı ve birçok Türk generalini sa-vaştan bıktıracak, kaçtıracak eylemlerin başında olmuştu. Güney Savaşı'nda Cu-ma hevalin sergilediği kahramanlık ve büyük komutanlık özellikleriyle tam bir PKK'li olduğunu bir kez daha herkese kanıtlıyordu. Bundan dolayı Cumha heval Güney Savaşı'nın büyük komutanı ve kahramanıdır. Partimizin Güney Savaşı'nda başarılı çıkmasında Cuma

hevalin büyük payı vardır.

Bu sırada diğer bazı tabur güçlerinin de katılımıyla Cuma heval kendi komuta-sındaki güçleri Şırnak'ın üzerine koordi-neli bir şekilde baskın düzenledi. Bir ge-cede Şırnak'taki düşman tabur, tugay ve karakolları önemli derecelerde vurulup, bazıları imha edilirken, bazılarına ise ta-ciz atışları tutuldu. Bu kapsamlı saldırının Güney savaşının hemen sonrasında ya-pılması büyük bir taktik ustalığı ve psiko-lojiyi üstün tutmanın vazgeçilmez bir ko-şuluydu. Oysa Türk gazete ve televizyon-ları hâlâ sürekli yaptıkları yalan politika-sıyla "PKK'nin belinin büküldüğünü" da-ğıldığını yazıyorlardı.

Cuma hevalın askeri başarıları Hafta-nın gibi çok zayıf gerilla güçlerinin elinde bile güçten düşmeyeceği bir alan için ol-dukça fazlaydı. Haftanın'e değil, daha ge-rekli ve parti taktiğine, çizgisine daha çok ihtiyaç duyulan bir alanda olması kaçınıl-maz olarak kendini dayatıyordu. Partinin talimatıyla 1993 yılının başlarında Cuma heval, yanında bazı orta kademe komu-tanlarıyla müdahale güç olarak Cudi'ye alındılar. Cudi'deki mevcut yetmezlikleri aşıp parti taktiğini egemen kılmak ama-cıyla müdahale güç olarak gelmişlerdi.

İşte bir yılı aşkın bir zamandır düşma-nın rahat yüzü görememesinin nedeni buydu. Doğup büyüdüğü toprağa gerilla komutanı olarak geliyordu. Avucunun içi gibi bildiği bu araziyi kısa zamanda ça-pulcu sürülerine ve ihanetin kara yüzüne haram etti. Cudi'ye girişi bulmak için "şanlı Türk ordusu" bir-iki gün öncesinden yoğun hava bombardımanı yapıyor kobra helikopterleri desteğiyle de araziye binler-ce güçle ancak çıkabiliyordu. Onlar ilerle-yince Cuma hevalin komutasındaki güç geriliyor, onlar konaklayınca Cuma heva-lin gerilla kuvvetleri bastırıyor, onlar çeki-lince de gerilla kuvvetleri kovalıyorlardı. Gerilla zorluk çekmeden kısa zamanda Cudi'de konumlanabildi. Önce lojistik sa-vaşa göre ayarlanarak araziye dağıtıldı. Ardından taburluk gerilla gücü bölükler halinde Cudi'ye konumlandı. Cuma heval her üç bölüğün de başındaydı. Bir gün içerisinde üç bölüğü de ziyaret ettiği olu-yordu. Hangi bölükteyse o bölüğün morali ve neşesi en üstündü.

Bütün savaşçılar kendilerinden bile beklemedikleri başarıları gösterirler, üstün fedakarlıklarda bulunurlardı. Savaş anların-da savaşçıya en büyük moral komutanın varlığı ve sesidir. Varsın komutan savaşı-masın. Ama Cuma komutan hem savaşı-yor, hem savaştırıyor ve hem de durma-dan, "Hücum, Hücum!" diye bağıırıyordu.

Nisan ayı tüm Kürdistan coğrafyası yemyeşil olmuştu. Kuşlar dört bir yandan cıvıldaşıyor, daldan dala konuyorlardı. En yüksek tepelerinde parça parça kar vardı, ama eteklere doğru inildikçe dize kadar

üzerinde yoğunlaşan operasyonları de-ğerlendirdi. Yeni dönem için dönemin tak-tiği, düşmanın durumu üzerine genel açıklamalarda bulundu. Tabur gücünün bir hayli moralli bulduğunu belirtti ve eya-let olarak Cudi bölge savaşçılarını kutla-dıklarını belirtti.

Keşif uçakları, helikopterler o gün dur-madan Cudi'nin beyaz bulutlu göğünde uçuştular. Bunlar hayra alamet değillerdi. Leş kargaları gibi durmadan Cudi'nin yükseklerinde dolanıp durdular.

Akşam oldu karanlık çöktü. Gün bo-yunca gökte uçan uçaklarla helikopter-ler görülmez oldular. Cemal komutanın kısa bir konuşmasından sonra öteki iki bölük noktadan ayrıldılar. Sımsıkı tokala-şarak ayrılan yoldaşlar grubunun her biri bir taraftan karanlığa karışıp, gittiler.

Noktada kalan yoldaşlar üç takıma bö-lündüler. Komutanların geçip oturdukları yer derin vadinin hemen burnuydu. Önle-rindeki çok derin iki tepe arası vadi, bir taş atımı kadar uzaktı.

Takımlar ayrı ayrı çaylarını içtiler. Çay kaynatan ateşlerine odun, çalı çırpı atma-yı kestiler, ateşin köz olmasını beklediler. Yanlarında Cuma komutanın güvenlikçisi Ozan'la birlikte iki komutan yanyana otur-muşlar konuşuyorlardı. Bölüğün tepcile-riyle nöbetçileri görevlerini başındaydı-lar. Akşamları zaten düşmanın saldıрма olasılığı zayıftı.

Cuma heval gür bıyıklarını çekiyor, dişlerinin arasına sıkıştırıyordu. Eyalet komutanı Cemal heval ise Başkan APO'nun son Botan operasyonları ile ilgili gönderdiği talimatın bazı bölümlerini oku-yor, Cuma komutanın fikrini alıyor, karar-lar veriyorlardı. Tüfeklerini bir adım arka-larındaki kayaya yaslamışlardı.

Ortalık göz gözü görmez karanlıktı. Cırcır böceklerinin sesi aşağılardan gelen kurbağa seslerini bastırıyordu. Yoldaşlar közlenmiş ateşin etrafında oturmuşlar kürklerine sarınmışlardı.

Önce belli belisiz bir pervane sesi du-yuldu. Ardından ortalığı gündüz gibi ay-dınlatan bir ışık saldırdı üzerlerine. Cuma heval kalkıp tüfeğini alamadan helikopte-rin fırlattığı roketi gördü. Büyük bir ateş kütlesi vınlayarak üzerlerine doğru geldi. Kendini Cemal komutanın üzerine atarak kayaya doğru atıldılar iki komutan. Roket bir anda oturdukları yeri darmadağın etti.

"Herkes mevzisine, herkes mevziye" diye bağırdı Cuma komutan. Öne atılmış-tı, kollarını açıyor, yoldaşlarına talimatlar veriyor, eğiliyor, kalkıyor ve kayanın önündeki komutanı Cemal'i yokluyordu. İkinci roket bu sefer Cemal komutanın sırtını verdiği kayayı ikiye böldü. Komuta-nı tanımışlar, yerini öğrenmişlerdi.

Birden ortalığa atıldı Cuma komutan. Elindeki M-16'sıyla üzerlerine durmadan kurşun yağdıran kobraya tarayarak ateş açtı. Yana doğru gittikçe ateş etti. Mevzi-lerine yatmış yoldaşları Cuma komutanın gür sesinden "hücum, hücum" dediğini duydular.

Kobra aniden yönünü değiştirdi, Cuma komutana yöneldi. Nasıl olduysa arkasın-da komutanı Cemal'i gördü. Elindeki pimi çekilmiş bombayı kobranın dibinde patlat-madan korkunç bir patlama duyuldu ve iki komutanın üzerine demirden bir ateş gel-di. Cuma, arkasındaki komutanını yana doğru iteklemeseydi roket Cemal komu-tana isabet edecekti. Kendini roketin önü-ne atan Cuma hevalin bedeni parampar-ça oldu. O an Cuma komutan çoktan ölümsüzlüğe açılan kapıdan ölümsüzler kervanına katılmıştı. Bedenini komutanı-nın önüne siper ederek ölümsüzleşti Gü-neyn Savaşı'nın PKK büyük, kahraman ko-mutanı Cuma heval. İşte o an komutanla-rının intikamıyla çoşan yoldaşları ölüm kusan yağlı kurşunlarını yağdırdılar o ge-ce düşman canavarının üzerine.

Partimizin 5. Kongresi'nde Cuma he-valin büyük kahramanlığı, fedakarlığı ve partiye olan büyük bağlılığından kendisi-ne **Partimizin 5. Kongresi'nde PKK Merkez Komite Onur Üyeliği** verildi.

Cuma hevalin anısı mücadelemize ön-derdir!

Bir asi gülüştü Munzur dağlarında

Adı, soyadı: **İbrahim Tali UĞUR**
Kod adı: **Suat**
Doğum yeri ve tarihi: ...
Mücadeleye katılış tarihi: **Haziran 1991, Dersim**
Şahadet tarihi ve yeri: **Eylül 1994, Dersim**

Kan kızıla boyanırken ateşin ve güneşin ülkesi, kökleri bu toprakların ta derinliklerinde, insanlığın beşiklik çağına uzanan bir kültürün çocukları, tilililerle karşılıyor artık ölümleri.

Ölümün adı yaşam olmuş dillerinde, acıyı ve sevgiyi ifade eden yüz parçalamalar, yerini halaylara, dilanlara, govendlere bırakır olmuş. Burada, ateşin ve güneşin çocuklarının ülkesinde.

1994 yılı faşist Türk sömürgecilerinin ülkemizde bir tek canlı bırakmamacasına, atalarından kalma barbar ruhla saldırıya geçtikleri bir yıldır. Faşist Türk ordu birlikleri çekirge sürüleri gibi Kürdistan'ın dört bir yanında kahraman ordumuz ARGK'ye yönelik operasyon başlatmışlardı. Görünürdeki amaçları “gerillaya etkili darbeler vurarak sınırlandırmaktı.” Ama faşist grubun başındakilerin de ifade ettikleri gibi, bütün bu saldırılar “savunmaya” dönüktü. Asıl hedef gerilla değil yoksul Kürt köylüleri.

1991 Haziran'ında üniversiteyi okuduğu Ankara'dan bir grup arkadaşıyla Dersim'de gerilla saflarına katılan **Suat**

heval henüz tam anlamıyla düşmana olan kinini kusamamışken, bakmakta olduğu bir grup yaralı arkadaşı için bir köye erzak getirmeye gider. Orada düşmanın pususuna düşer. Sağ olarak esir düşen Suat heval tutuklanıp Nevşehir Cezaevi'ne gönderildikten sonra, esir düştüğü aynı yıl Nevşehir Cezaevi'nden kazdıkları tünel ile yeniden özgürlüğüne kavuşur.

Ardından Akademi sahasına ulaşır. Burada askeri ve siyasi eğitimini daha da pekiştirerek kendisini yetkinleştirir. Artık tek isteği bir an önce o dağların güzelliğine dönmektir. 1993 yazında Akademi sahasından birlikte çıktığı bir grup arkadaşıyla Dersim Eyaleti'ne tekrar geri döner. Şimdi çok daha fazla kendine güvenmektedir. Takım komutanı olarak yüklendiği sorumluluklarının gereğini yerine getirmek için bütün çabasını sarf eder. Gücü elverdiği oranda parti dışlıklara karşı durur ve taktiğin gereklerinin yerine getirilmesinde bizzat kendisi pratik olarak en önde yer alır.

1994 yılı başında eyalette yeni yapılan düzenlemelerle birlikte Kemah alanını tekrar gerillaya açmak için Suat heval görevlendirilir. Koçgiri alanının partide tümünden açılması ve geri üs alanı olarak Dersim Eyaleti'nin rahatlıkla kullanabilmesi için gerillaya açılması zorunlu olan Kemah ve Refahiye alanlarının stratejik öneminin bilincinde olan Suat heval, bunun için bütün gü-

cüyle çalışmalara yüklenmeye çalışır. Geliştirilen eylemliliklerde grubun başında yer alarak öncülük yapar. Fakat uzun vadeli düşünemeyen, günü kurtarma peşinde olanların yaklaşımları parti için oldukça önemli olan bu alanda istenilen başarıya ulaşılmasının önündeki en büyük engel olur. Partinin bu duruma direkt müdahalesi sonucu tekrar görevlendirilen diğer komutan arkadaşlar geri çekilir.

Suat heval, gerillanın bu alana oturabilmesi için zorunlu olan altyapı çalışmalarını başlatır. Fakat, çok kısa bir süre sonra düşmanın Dersim'e yönelik başlattığı büyük operasyon nedeniyle bu çalışmalara ara vermek zorunda kalır. Kemah'ın Munzur dağlarına bakan kesimlerinde başlayan operasyon nedeniyle daha geriye çekilen grup, düşmanın Munzur dağlarına güç çıkartması nedeniyle çatışmaya girer. Çatışma esnasında bir helikopterden atılan roket parçaları Suat hevale isabet eder. Ve Suat heval birçok düşman askerinin öldürüldüğü bu çatışmada, çok tahlihsizce, adını ağızından düşürmediği asi Munzur dağlarında şahadete ulaşır.

Kürdistan halkı o gün değerli bir evladını ve komutanını daha yitirdi. Ve Suat heval kahramanca savaşıp, şehitler kervanına katıldı.

Anısı önünde saygıyla eğiliyoruz

Mücadele arkadaşları

“Meskenim dağlardır”

Adı, soyadı: **Abdullah ERMİŞ**
Kod adı: **Şerif**
Doğum yeri ve tarihi: **Malazgirt, 1967**
Mücadeleye katılış tarihi: **1990**
Şahadet tarihi ve yeri: **22 Temmuz 1994, Agor Eylemi.**

Şerif heval belirli bir süre İstanbul'da cephe çalışmalarını yürüttükten sonra, düşman tarafından deşifre edilir. Ve ulusal kurtuluş mücadelesine daha yararlı olmak için, “artık bundan sonraki yaşamım ve mücadelem yeri Kürdistan dağlarıdır” diyerek 1990'da İstanbul üzerinden Mahsum Korkmaz Akademisi'ne gider. Burada bir dönem eğitim gördükten sonra, ülkeye dönüş yapar. Gittiği ilk yer Çukurca alanıdır. Burada eğitimci olarak yönetimde yer alır.

Şerif heval mücadelemizin ve savaşımızın her alanında bilgi, birikim ve tecrübesini aydın ve sosyalist kişiliğiyle her alanda gösterdi. Başta Parti Önderliği'ne, partiye, halka ve ülkesine bağlılığıyla çalışmalarını sürdürdü. Kararlılığı, fedakarlığı, bütünleşen inancı ve güveni O'nu başarılı olmasında üstün kıldı. Ayrıca partinin en büyük değeri olan şehitlere bağlılığı ve bu temelde bütün gücüyle ulusal kurtuluş mücadelemizdeki çalışkanlığı, yaratıcılığı, soğukkanlılığı ve kişilik olarak dai-

ma gelişmeyi isteyen, yine dönemin ve partinin militan kişiliğine ulaşmaya çabalayan ve gayret gösteren bir çalışma içerisindeydi.

Yoldaşlarına karşı daima saygıyı ve sevgiyi esas alarak, konuşma üslubuyla, hareket ve yaklaşım tarzıyla, yaşamıyla yoldaşları tarafından taktir edildi. Yoldaşlarıyla ilişkide kolektivizmi esas alarak, bir bütün olarak partinin istediği komutanlık özellikleriyle başarıyı, kazanmayı ve zaferi önüne hedef koydu. Böyle büyük bir çalışma temposu içerisindeydi ve bunun ürününü de böyle kısa bir zaman içerisinde 1. Bölge Koordinatörlüğü'ne gelmesiyle ispatladı.

Bizler de Şerif hevalin kısa süredeki bu büyük başarısını ve yaşamının bütün özelliklerini, kişiliğimizde somutlaştırarak ve mücadeleyi bıraktığı yerden daha da yükselterek, genişleterek ve önümüzde bir ışık gibi canlandırarak, kararlı bir şekilde yürüyeceğimize söz veriyoruz.

Mücadele arkadaşı Çepanik

kavuşmak için, İstanbul'dan ayrılmışlardı. Bu durum onları sevindirmişti. Yolculuk çok heyecanlı geçmiş ve üçü de kavuşacakları keleşleri hayal etmişlerdi. Grup, bir engel çıkmadan gerillaya kavuşmuştu. Bir insanın şehirdeki ve dağdaki durumu farklı olur. İşte Welat heval de bu farklılığı hemen göstermiş ve “Şahinleşmişti.” Kısa sürede gerillalaştı. Alınan askeri eğitime en çok ilgiyi O gösteriyordu. Yeni şeyler öğrenmenin merakıyla arkadaşları hep sıkıştırıyordu.

Eğitimlerden sonra Welat heval, bir takımda yer alarak aktif eylemlere katıldı. Bir gün eylem dönüşü, lojistikleri bittiği için, paylarına düşen yarımşar şekeri zevkle yiyerek, neşeli bir şekilde dilana durdular. Welat hevalin ilk katıldığı eylem, 15 Ağustos eylemiydi. E. alanında, faşist-sömürgeci güçlere ait bir petrol ambarı ve telefon santıral hattı imha edilecekti. Eylem Süleyman heval komutasında yürütülüp başarıya ulaşmıştı. Faşist koruma görevlileri neye uğradıklarını şaşırılmışlardı. Her taraf yangın alanına dönmüştü. Welat heval şenlenmişti, şaha kalkmıştı adeta. Eylem alanında PTT merkezine doğru fırlayarak, merkezi

ateşe verdi. O, uzun boyu ve geniş omuzlarıyla giriştiği her işi başarıyla bitiren güçlü bir hevaldi.

Kış eğitim kampında, kendini siyasal yönden oldukça geliştirdi. Çok fedakar ve emekçi bir arkadaştı. O'nun boş durduğu görülmezdi. Mevzi kazar, tünel yapar, odun keser ve mutlaka yapacak bir iş bulurdu. Kış kampında bir kez uyurken üzerine sığınak çökmüş fakat, arkadaşlar O'nu sağ kurtarmıştı.

Welat heval çok sevdiği **Sinan Şanlı** hevalin şahadetinden sonra, onun kodu olan Coşkun kodunu da kullanıyordu. Ve bahara kendisini büyük intikam eylemlerine hazırlıyordu. Bu duygularla bahara çıkan Welat heval, bir grup arkadaşıyla eylem amacıyla gittikleri alanda 1994 yılının 9 Mayıs'ında, Pülümür-Şenek vadisinde çıkan çatışmada bütün yoldaşları gibi kahramanca savaşarak şehitler kervanına katıldı.

Welat heval, hiçbir zorluk karşısında asla bağlılığı zayıflamayan yiğit bir askerdi.

Anısı, intikam yeminimiz, zafer şıyarımızdır.

Silah arkadaşları

TOPRAĞINA SEVDALIYDI

Pazarcık, Güneybatı Eyaletimizin uç noktasında bulunan tarıma elverişli geniş topraklarıyla Amanoslar'dan Kürdistan'a açılan bir kapı durumunda olup stratejik bir konuma sahiptir. Bu konumundan dolayı faşist sömürgeci TC bu alan üzerinde özellikle oluşacak kemalist ideolojinin yerleşmesine özel bir önem göstermiştir. Asimilasyonun en çok geliştiği, Kürtlük ve Kürdistanlılığın özü boşaltılarak toplum olarak benliğinden uzaklaştırma yönünde önemli mesafeler kaydetmiştir.

1976'larda PKK hareketinin bölgeye girmesine kadar bu alanda her ne kadar devrimcilik adına bazı sol güçler kabul görmüşlerse de, sosyal-şoven yanlarının ağır basması nedeniyle bunlar bölgede hakim olan kemalist ideoloji ve CHP'ciliği aşamamıştır. 1976 yılında Kürdistanlı devrimcilerin alana müdahaleleri ile başlatılan ideolojik-politik çalışmalar kısa sürede geniş bir taban bulmuştur. Kemalist ideoloji ve düşüncelerinin etkisi kırılmış, Kürt halk özelliklerinin dirilmesi önündeki kaleler birer birer yıkılarak bölge mücadeleye kazandırılmıştır.

Ne var ki, TC alanı kaybetmemek için 1978'lerin sonunda TC ile MHP-kontrgerilla Maraş katliamını gerçekleştirerek, halkı sindirmek, korkutmak ve devletin “büyüklüğünü” kanıtlamak istemiştir.

Azad heval, CHP'ciliğin egemen olduğu bir ailenin çocuğu olarak 1975 yılında Pazarcık'ın Maksutuşağı köyünde doğdu. Aile ve köy toplu CHP'lidir. Adı da oradan gelir. Azad heval ilkokulun ilk yıllarını İğdır'da öğretmenlik yapan ağabeyinin yanında başlar ve kendi köyünde bitirir. Çocukluk yıllarında Kürdistan'ı kısmen de olsa tanıma fırsatı bulur. Ortaokulun son yılını Maraş'ta okur ve aynı yılda da liseye başlar. Bölgede gençlik faaliyetlerinde bulunur. Köydeki örgütlenme çalışmaları içinde yer alır. Fakat bu çalışmaları O'nu tatmin etmez. O'nun gönlünde gerilla olmak, düşmana karşı silah elde savaşmak vardır.

Bölgede genelde ülkeden bir kaçış vardır. TC, Avrupa'nın kapılarını sonuna kadar açmıştır. Pasaport almak sorun değildir. Çevresinde herkes gibi birçok akrabası bu yolu tutmuştur. O'nun gözünde bunun hiç önemi yoktur.

Lise ikide okurken okulu bırakır ve köyden 9 kişilik bir grupta gerillaya katılır. Kısa sürede düşman bunun haberini alır ve köyü basar. Amaç olabilecek katılımları engellemektir.

Azad heval Maraş'ın Türkoğlu ilçesinde bir grup arkadaşıyla birlikte bulunurken düşman pususuna düşerler. 4 arkadaşı şehit düşer, gruptan kopar ve yalnız kalır. Hiçbir grupta irtibat kuramaz. Gençtir, tecrübesizdir. Köye gelir ve bir ihbar üzerine yakalanır. 40 gün içeride kalır. Çok işkence görür. Alanda özel savaşın amacı yeni katılımları engellemek, katılanlar geri getirmektir yürütülen politika havuç-kamçı politikasıdır.

Azad heval bırakıldıktan sonra bunalıma düşer, kimsenin yüzüne bakamaz, arkadaşları dağda savaşırken, O burada ağır bir vebalin altındadır. Aynı köyden **Hüseyin Matur** heval ve 11 arkadaşı hain bir pusuda şehit düşünce bundan oldukça etkilenir. Cenaze törenine katılır ve intikam yemini içer. Parti ile ilişkiye geçerek tekrar katılır.

Güneybatı alanında tekrar görevlendirilir. Birçok alanda faaliyet yürütür. 14 Ekim 1995'te Gökşun alanına gidecekken düşman pususuna düşer. Teli yaylasında tünelden geçerken tünelin her iki tarafı panzerlerle çevrilmiştir.

Azad heval ve 5 arkadaşı düşmana teslim olmamak için kendilerini imha ederek şahadete ulaşırlar. Onlar ihanete ve teslimiyete hayır diyerek kanlarını geleceğin özgür Kürdistan'ına harç yaptılar.

Mücadele Arkadaşları

Güçlü bir hevaldi

Adı, soyadı: **Murat BAŞNAK**
Kod adı: **Coşkun Welat**
Doğum yeri ve tarihi: **Digor, ...**
Mücadeleye katılış tarihi: ...
Şahadet tarihi ve yeri: **9 Mayıs 1994, Pülümür-Şenek Vadisi**

Welat heval, Digorlu yoksul bir ailenin çocuğuydu. Ailesi hayvancılıkla geçimini sağlardı. Welat heval, ailesine katkıda bulunabilmek için Türk metropollerine çalışmaya giderdi. Bu dönemde 17-18 yaşlarında, gayet güçlü ve yapılı bir gençti. Böyle olmasına rağmen, sempatik, sevecen ve cana yakın bir insandı.

Kürdistan'daki işgal ve Türk metropollerinde en

kaba işlerde çalışmak zorunda olan Kürt halkının durumu, O'nun kafasında oluşan temel çelişkiler yumağı olmuştu. İşte böylesi bir durumda yine Türk metropollerindeyken partiyle tanıştı. Partiyi tanışması ve kendi gerçekliğini az-çok öğrenmesi, Welat hevalin dünyasını altüst etmiş, kafasındaki çelişkilere çözüm olmuştu. O, artık dünyayı tamamen bambaşka bir gözle görüyordu. Her şeyde bir gariplik oluşmuş ve yine her şey Welat hevale gariplik geliyordu. Çünkü kafasında sadece boy veren özgürlük tohumları yeşermekteydi. Bin yıllardır ters dönmüş Kürdistan halkının uğursuz tarihine öfkeleniyordu. Serhat yöresinin geleneksel yiğitliğinin de verdiği bir duyguyla intikam için gerillaya katılacağı günü ipe çekiyordu.

Welat heval, iki arkadaşını da gerillaya katmaya ikna ettikten sonra, durumu partili arkadaşlara bildirmişti. Bu süreç içerisinde, düzenli bir şekilde aidatını ödemiş, bütün kitle eylemliliklerine katılmıştı. Ciddi, ağırbaşlı, sözünü yerinde sarfeden bir arkadaştı. Arkadaşlar şahsında partiye oldukça saygılıydı.

Nihayet, Welat heval ve arkadaşları gerillaya

PKK 4. ULUSAL KONFERANSI'NDAN DEĞERLENDİRMELER VE KARARLARI

● Baştarafı 1. sayfada

ordulaşma sorunlarımızın gerçekliğine uygun yöntem geliştirmeyi engellediği gibi abartılı yaklaşımlar askeri taktiğin hayata geçirilmesinde ciddi tahribatlara yol açan sonuçlar doğurmuştur.

Sadece bir merkez karargah ile merkezileşme sorununun aşılamayacağı bunun komple bir kurumsallaşma, ortak iradeye, tartışma karar ve uygulama gücü ile olmasının gerektiği bilinmesine rağmen birçok arkadaş içine girdiği bireyci, dar sorumlu anlayış, kendini geriye çekme, ilgisizlik, sorunların bir merkezde toplanmasına ve bireysel tarzla aşılmaya çalışılmasına neden olmuştur.

Kolektif iradenin ürünü olan kongre kararlarının hayata geçirilmesinde derin politik anlayıştan uzak yaklaşımlar sonucu, Parti Genel Başkanlığı'nın büyük çabasıyla sağlanan merkezi birleşime ve iradeye sahip çıkılamamıştır.

Düşmanın yaptığı hazırlıkla kongre sonrası hemen başlatılacağı tahmin edilen çelik operasyonuna karşı güçlerimizin yeterince hazır olmaması, işlerin ucuna yetiştirilmesi bir dezavantaj durumunu teşkil ediyordu. Büyük hazırlıksızlıklara rağmen, kısmi bir taktikle operasyon boşa çıkarıldıysa da oldukça önemli fırsatlar da kaçırılmıştır. Düşman güçleri önemli darbeler alırken, kitleler ve birçok aşiret tarafsız kalmış, mücadeleye olumlu yaklaşımları görülmüştür.

Parti Önderliği'nin yoğun talimatlarına ve ortamın uygun koşullarına rağmen, merkezimiz mevcut durumu yeterince değerlendirememiştir. Operasyon sonrası ortam ve koşullar devrim lehine örgütlenemediği gibi, gelecek için gerekli olan adımlar atılamamıştır.

Bu konuda merkezimize hakim olan subjektivizm, objektif temelde pratik politikaların gelişimine engel olmuştur. Kendiliğindencilikle hem önemli bir iktidarlaşma adımı, hem de Botan, Zağros, Güney stratejik mevzisinde güçlü bir ordulaşmanın fırsatı değerlendirilememiştir.

Başta merkez karargahta olmak üzere, sürece daha çok bireysel tarzla yaklaşılmıştır. Merkez karargaha egemen olan bireyci tarz kendi üslubuyla sonuç almak için yüklenmiş, kuru, dogmatik, sektör yaklaşımlar içerisine girilerek; kadroları eleştirir-özeleştirir adı altında hiçeştirdiği, dışladığı bununla sürece cevap veremeyen kesimlere vesile olarak, gelişen tepki, protesto ve direnme durumları temelinde bir parti karşıtlığını geliştirmiştir.

Kendi doğrularında ısrar eden, eğitim, kadro politikasında yapıcı olmaya çalışan merkez karargah, çekim gücü olmamıştır. Kadro gücümüz yeterince doğru ve yetkince kullanılmamış; kadrolarda kendine güvensizlik, örgüte inançsızlık çalışma isteksizliği gelişmiştir. Görev ve sorumluluktan kaçış, parti prestij ve disiplininin aşılması, kurumların basitçe ele alınması, yaşam sorunlarının derinleşmesi, bir tür lümpen-serseri yaşamın vucüt bulması, temelde politik yüzeysellik ve yöntemsizlikten kaynağını bulmuştur.

Merkez karargah ve ona bağlı karar-gahlar şematik-dogmatik, katı merkeziyetçi bir örgütsel hiyerarşiye tabi tutulurken bu durumdan birçok yerel ve bölge güçleri de tepki duymuştur.

Parti Önderliği'nin bütün eleştirisi perspektif ve değerlendirmelerinden, yeterince sonuç çıkaramayan merkezimiz, bireysel tarzda ısrar etmiş, bütün eyalet ve bölge düzeylerinde de bu tarz aşılamamıştır.

Emperyalist-sömürgeci ve işbirlikçi güçlerin partimizin tecrit ve tasfiyesine yönelik başlattığı, önemli stratejik mevzimiz olan

Güney sahasını ulusal kurtuluş mücadelesine kapatma temelindeki sinsi planını merkezimiz boşa çıkarmaktan uzak kalmıştır. Aynı zamanda önderliğin işbirlikçiliğe karşı geliştirmiş olduğu ikinci 15 Ağustos atılımını da önceden kestirme ve hazırlığını yapmakta yetersiz kalmıştır. Savaş kararsız, ikircilikli yaklaşan karargahlarımız da sürecin aleyhimize gelişmesi ve inisiyatifini kaybetmemize tehlikesini doğurdu.

Önderliğin sürece yoğun müdahalesiyle savaşa başlanmasına rağmen, tecrübesiz, amatör bir yaklaşım sonucu plansız rastgele bir savaş tarzı ile sonuca gidilmeye çalışılmıştır. Savaş gerçekliğinden uzak, düşmanın gücünü küçümseyen, basit ve ucuz yaklaşan komuta ve yönetimler savaşın başlamasıyla hazırlıksız yakalanan düşman gücüne karşı ilk kazanımları abartarak taktikten uzaklaşma gerçekleşmiş ve başta Metina olmak üzere birçok alanda yersiz kayıpların yaşanmasına yol açmıştır.

Merkez karargaha bağlı temel alanlarda savaşa inançsız yaklaşımın kendini gösterdiği gibi, bazı alanlarda oldukça yoğun olan gücümüz savaş dışı tutulmuştur. Batı cephesinde de yoğun yönetim değişiklikleri savaşa hakimiyetsizliği doğurmuş, temel taktik yaklaşım tutturulamayarak dengesi orta yolcu bir tarz esas alınmıştır.

İdeolojik-politik anlamda kazanılan bu savaşın pratik askeri boyutta bu kadar sorunla karşılaşması, örgütsüz, plansız, perspektifsiz, inisiyatifsiz olması sadece tecrübesiz-amatör bir merkezi koordine ile izah edilemez. Aynı zamanda tutucu, hesapçı, tasarrufçu, müdahaleci olmayan, sadece seyirci kalan bütün merkezi yapılarımız kadar, temel ilişkileri görmeyerek işbirlikçilikle uzlaşan, dar, köylü, lümpen, tepkici kesimlerin misillemeci yaklaşımlarının da payı büyüktür. Gerek bahardaki çelik operasyonu, gerek işbirlikçiliğe karşı verilen savaş, yıllardır Güney'de şekillenen yaşam şeklinin aşılmasında önemli bir doğal dayatıcı rol oynamasına rağmen, bunun politik bir yönetsel yetenek ile ele alınmayışı kaçış ve tahribatları durduramamıştır. Bu konuda hem kadro politikası hem de eğitim politikası yeterince yapıcı olmayıp, Güney'de katılan pek çok savaşçının bile kaçışının önüne geçilememiştir. Bununla yetinilmeyerek, birçok savaşçı da geri gönderilmiştir. Savaşın sonuçları konusunda ikna olamayan merkez karargahımız bütün ağır ve savaşa hazır

“Merkezileşme ve kurumsallaşma büyük bir mücadele ile şekillenecektir. Merkez üyelerinin bir arada bulunmasının veya ortak tartışma ve kararlarla irade birliğinin sağlanmasının tek başına merkezileşmeyi ifade etmeyeceği, sistem ve mekanizma olarak ele alınması esas gelişmeyi sağlayacaktır.”

olmayan gücü kendi çevresinde toplamış, çürümeye terk edilerek genel kordineyi sağlamadığı gibi kendi güvenliğini bile sağlıklı geliştiremeyecek bir konumda kalmıştır. Böyle kurtarmalık bir hal alan adeta, “savaşa neden başlanıldığı” mantığını onaylarcasına gelişmelerin aleyhimizde olmasına sebep olmuştur.

Önderliğin sürece müdahalesi ile başlayan ateşkes süreci siyasal ve askeri alandaki kazanımlarımızın kaybedilmesinin önüne geçilmiştir. Siyasal üstünlüğü sağlayamayan taktik önderlik, diplomasi sahasında da gevşek, çekingen bir tavırla devrimci politikayı yeterince hakim kılamamış-

geçerli olduğu tespitine varmıştır. Sorunları kendisinde görmeyen liberal tarzın kariyerist değil, önderliğe karşı bir “iktidar olmama” savaşımı olduğu bellidir. Önderliğe dayanarak sorunları birbirine yükleyen, alternatifini kendinde bulmayan merkezimiz önemli ve ciddi bir kaçış durumunu şu veya bu boyutta tekrarlamaktadır. 1995 sürecinde başlayan karargah çalışmalarımız bireyci, feodal ve liberal tarzlarla böyle önemli olan rolünü oynamaktan uzak kalmış ve önderliğe dayanarak, önderliğe karşı savaş konumunu yaşamıştır.

Parti 4. Ulusal Konferansımız; 5. Kongre ile uygulamaya geçen konsey,

tışmalar yürütmüştür.

Partinin eyalete sunduğu büyük imkanlara ve yürütülen hazırlıklara karşılık Botan Eyaleti'nin rolünü oynayamamasının nedenleri üzerinde bir kez daha durulmuştur. Nicelik ve nitelik bakımından ülke geneline yetebilecek kadar imkanlara sahipken, komuta kademesinin yıllarca dar, geri, parti çizgisine sağ yaklaşımı, parti olanaklarını değerlendirmemeyi beraberinde getirmiş, bu imkanları kendi çıkarları doğrultusunda kullanarak, kendiliğindenci, günü kurtarmacı yaklaşımları dayatması sonucu kendisine atfedilen rol oynanmadığı gibi tarihi birçok fırsat da kaçırılmıştır. Özünde eyalette yaşanan bütün sorunların yönetim tarzı ve şekillenenden kadro tipinden kaynaklandığı tesbitine gidilmiş, yapılan değerlendirmelerle de önemli sonuçlara ulaşılmıştır.

Özellikle yetmeyen, kazandırmayan, ucuz kaybettiren kadro-komuta yapısına ilişkin yapılan değerlendirme ve çözümlemelerle parti, bütün yanlış tutum ve yaklaşımları taşıyan kişilikleri doğru yaklaşıma çekmeye ve çözmeye çalışmıştır. Fakat buna karşılık mevcut konumlarını yavaşatma söz konusu olmuş, bu nedenle dönemin emrettiği önemli görevlerin farkına da varılamamıştır. Komuta yapısı kendini var olan akıntıya kaptırmış, kör pratikçilik, geri köylü isyancılığı savaş tarzına damgasını vurmuştur. Yaşam ve ilişkilerde aşınma yaşandığı gibi, eğitime, örgüte gelmeme durumları da değerlerin ucuzca, yersiz kaybına yol açmıştır. Yine sırf iyi niyetli, fedakar, cesaretli çabalarla sonuç alınamayacağı, bunun sınıf dışı tutum ve davranışlarla birbirini beslemesinden dolayı eyalette güçlü bir savaşımın verilmediği vurgulanmıştır.

Eyalette son yıllarda kadro-komuta yapısının işin özünden yoksunluğu yaşadığı, değerlere ucuz konma, gasp etme, ucuz başarılarla, isyanvari savaşım tarzıyla dönem gerektirdiği süreklileşen bir savaş tarzının tutturulamadığını yaşanan pratikler açığa çıkarmıştır. Özellikle 1993'te elde edilen kazanımlar iyi değerlendirilmediğinden 1994'e hazırlıksız bir tarzda girilmiş, birçok kazanımın yitirilmesi komuta kademesinde belli bir güvensizliğe yol açmıştır. Boş pratikçilik, moral bozukluğu yaratma, kendi kendisini kararsızlığa götürme, inançsızlık, komuta kademesinin iflası olmuştur. Eyalette gücü 1994'te yaşadığı yenilgili savaş psikolojisini aşmadan 1995'e giriş yapmış, diğer yandan taktikte yaşanan tikanıklık zafere olan inançsızlığı beraberinde getirmiştir.

Yerinde ve zamanında kendini doğru bir değişim ve dönüşüme uğratmayan, iflas ettiği halde kendini kazanımların sahibi sayan komutanın kendine sevdalı tarzı, sonuç itibariyle eyalet çapında içte bir bütülmeyi yaşatırken, düşmanın ağır yönelimleri karşısında yersiz kayıplara, kaçışlara neden olmuştur. Böylelikle gücün manevi yönden yıpranmasının önü alınamamıştır. 1994 ortalarında iflas eden komuta kademesi, yaşadığı yenilginin ağırlığı ve güvensizliğiyle 5. Kongre'ye katılım sağlamıştır.

5. Kongre sürecinde savaş, örgüt ve yaşam sorunlarının kapsamlı değerlendirilmesi sonucu oldukça çarpıcı tespit ve kararlara ulaşılmıştır. Özellikle yönetim sorunlarıyla birlikte ağır yaşam sorunları

tır. Güney'de oldukça stratejik bir coğrafyaya üstlenmiş ve askeri üstünlüğümüz olmasına rağmen, buna denk bir örgütsel çalışma içine girilmemiş ve Güney'i devrime çekmekte ciddi yetersizlikler yaşanmıştır. Savaşın bir iç savaş olma özelliğini gözardı etme, işbirlikçi politikayı Kürdistan'da oldukça işlevsiz bir konuma getirme aslında büyük bir kazanım olmuştur.

Güney devrimi ve ulusal demokratik fedarasyon çalışmaları ciddi bir biçimde ele alınmamış, birçok yanlış anlayışlarla adeta kitle çizgisi bazı alanlarda tersine çevrilmiştir. Buna bağlı olarak kitleye yaklaşımda görülen çizgi dışılık, ağavari, kuyrukçu yaklaşımlar, Etruş gibi önemli bir halk kesiminin doğru değerlendirilememesine yol açmıştır.

Önderliğin başlattığı Kuzey-Güney ateşkes süreci önemli siyasal amaçlar doğrultusunda yeni bir süreci başlatıyordu. Bu dönemde yapılan parti 3. merkez toplantısında bütün pratik süreçler ve buna yol açan anlayış ve yaklaşımların üzerinde durulmuştur. Önderliğin toplantı sonrası oportunist bir yaklaşımın gelişmemesi temelindeki değerlendirmesine rağmen, toplantı ardından yaşanan merkez karargah pratiği tamamen bu değerlendirmeyi doğrular temelinde gelişmiştir. Merkez karargah bünyesinde yaşanan yönetim sorunları aslında merkezi kadrolarımızın amaçlarını, özelliklerini neye hizmet ettiğini açıkça ortaya çıkarmış ve bunun bir-iki kişiyle sınırlı olmayıp bütün merkezi yapılarımız için

merkez ve bunun bütün karargahlarında ki gelişmeleri inkar etmeyerek, sağlanan düzeyin de abartılmayacak kadar geri, yanılgılı ve sakat anlayışlarla iç içe geliştiğini vurgulamaktadır. Merkezileşme ve kurumsallaşma büyük bir mücadele ile şekillenecektir. Merkez üyelerinin bir arada bulunmasının veya ortak tartışma ve kararlarla irade birliğinin sağlanmasının tek başına merkezileşmeyi ifade etmeyeceği, sistem ve mekanizma olarak ele alınması esas gelişmeyi sağlayacaktır. Aksi halde onbir yıllık pratikte de açığa çıktığı gibi, bir pota altında toplanan, uzlaşma, örtülü bir kariyer savaşımının yürütülmesinin önderlik tarzıyla çakiştiği anda her türlü tehlikeyi tasfiyeciler eğilimlere bürünerek oynayacağını, bunun da düşmana hizmet eden konumdan öteye gitmediğinin derin bilincinde olmak temel alınması gereken parti anlayışı olmalıdır.

Botan faaliyetleri

Botan eyaleti ulusal kurtuluş mücadelesindeki stratejik yeri ve önemini korurken, kazanılan mevzilerden daha ileri mevzilere ulaşılması imkan dahilindedir. Partileşme ve ordulaşmayı geriye çeken yanlış anlayış ve tutumlar üzerinde duran 4. Ulusal Konferansımız, eyalette kaybettiren, zorlayan yaşam ve savaş sorunlarını tekrar ele alarak değerlendirmeye tabii tutmuş, devrimci ve geliştirici olanla, hatalı ve engelleyici olanı birbirinden ayırt etmek için kapsamlı tar-

olan Botan Eyaleti'nin feodal-mahalli özellikleri taşıyan eğitimsiz yapısının, gelişmelerin önünde engel teşkil ettiği tespit edilerek eleştiriyi tabi tutulmuştur. Genel anlamda kadro-komutanın önemli bir kesimi kongrenin çözümleyici, kararlaştırıcı gücünü esas alarak, sorunları gerçekçi ele alma, değerlendirme ve çözümüne katkı anlamında güç sunma yerine, kongreye yanılıklı yaklaşarak, kendi gerçekliğini, pratiğini bilince çıkarmakta zayıflık göstermiştir. Yine bu kesim gücün eğitime önem vermeyerek, parti eleştirileri karşısında bireysel tepkiye varan tutum ve davranışlar içine girerek görev ve sorumluluk anlayışına ters bir yaklaşımla pratiğe yönelmişlerdir.

5. Kongre'de yoğun eleştiriyi tabi tutulan eyaletin yaşam ve savaş sorunları bir bütün ele alınıp, parti yaşam ölçüleri ve dönemin savaş tarzı temelinde çözüm yolları gösterilmiştir. Ancak sorunların çözümüne tartışma ve karar düzeyine uygun bir düzenleme ve görevlendirmeyle yaklaşmadığı için sonuçta ideolojik-politik doğrultunun yitirildiği ve bunun aşılması yerine devam ettirildiği sonrası süreçte tespit edilmiştir. Yıllardır partinin eğitim politikasını dışlayarak, kaba hamalvari emeği ön plana çıkararak, ordu yaşamını, devrimci yaşam ölçü ve ilkelerini aşındırarak, ciddiyetten uzak bir yaşam ve savaş tarzıyla şekillenen Botan yapısı 5. Kongre'de geliştirilen eleştirilere bilinçli olmasa da tepki göstermiş, kongreden alınan moral ve coşku komuta kademesi şahsında yitirilmiş ve 1995 pratiğinde ortaya çıkan bütün sorunlar, tıkanmalar, bir anlamda bu tepkilerin en açık ifadesi olmuştur. Her ne kadar şekillenen bu yapı ve yaşam tarzına müdahale edilmek istenmiş ve girişimler olmuşsa da gerek yönetim ve gerekse de yapı düzeyinde buna karşı direnme, tepki vb. tutumlar geliştirilmiştir. Görevden alınan kadro-komuta yapısı protestocu, küskün tutumlar içerisine girmiştir. Partiden hak talep eden, hesap soran davranışlar, yaklaşımlar baş göstermiş, objektif olarak partiye savaşma pozisyonlarına girilmiştir. Savaş ortamına yansıyan feodal geleneksel alışkanlıklarda direktme, parti müdahalelerini boşa çıkarmaya kadar varmıştır.

Şimdiye kadar devam ettirilen geleneksel köylü isyancılığını aşmayan savaş tarzına düşmanın tedbir geliştirerek, savunması güçlendirerek yönelmesi karşısında geçerliliğini yitirmesi gerçeğiyle yüz yüze kalan yapının önemli bir kesimi güvensizlik yaşamıştır. Düşmanın bu yönelimlerine güç yetiremeyen yapı ve yönetim, bilinçsizce de olsa objektif olarak tepkisini düşmana değil, partiye yöneltmiştir. Ağırlıklı yapı partiye bütünleşse de bu anlayışta olanlar hızla partiye bütünleşip mesafeyi kapatmaya çalışırken, bunun dışında sorunu kavrayamayan, güç yetiremeyen bir kesimde kaçma eğilimi göstermiştir.

Bunun yanı sıra parti dışı eğilimin saf-lardaki temsilini yapan küçük-burjuvanın özden yoksun, disipline gelmeyen, birtakım çalışmalar yapıp değerler üzerine ucuzca oturtmak isteyen tarzı son yıllarda farklılaşarak, partileşip kadrosunu oluşturmuş ve protestocu kişilikler ortaya çıkmıştır. İdeolojik-politik yönü güçlü olmayan, kendi gerçeğine abartılı yaklaşan, iyi niyetli ve sözde cesaretti gibi görünen, birkaç eylemde sesini duyurmuş, kendisine sevdalı bu kişilikler parti komuta ölçüleri kıstas alınmadan öne çıkarılmıştır. Hiçbir geçmişi ve bu haliyle geleceği olmayan tipler eyaletteki komuta şekillenmesini ifade etmektedir. Bunun için bu tipler Botan'da savaşı geçim kaynağı olarak görmüş, erken iktidar hastalığı biçiminde kendisini dışa vurmuş, gelişmeler karşısında ise çaresiz ve kendilerini geri tutup çözümsüz kalmışlardır. Daha çok yönetim düzeyinde savaşa inançsızlık, herkesin geçmişi araması, umutsuzluk ve bunun sonucunda temel sorunlar bir tarafa bırakılıp, tali sorunlarla uğraşma, savaşı bütütmeme, gücü eğitimsiz ve atıl bırakma Botan Eyalet pratiğinde ortaya çıkan ve üzerinde durulan hususlar olmuştur.

Konferansımızda üzerinde kapsamlı

tartışılan bir konu da eyalet özgülünde kendini eğitip yenilemeyen komuta tarzının savaşa, savaş sorunlarına yaklaşım gerçeği olmuştur.

Stratejik konumuyla ülkenin derinliklerine ulaşmakta köprü rolü oynayan Botan Eyaleti, bu köprüyü açık tutmak için, açılımı sağlıklı geliştirmek için, döneme uygun savaş tarzıyla karşılık vermesi gerekirken denilebilir ki, geçmişten günümüze kadar Botan'a aktarılan güç ve maddi-manevi imkanlar, geleneksel savaş tarzında eriyip yok olmuştur. Hareketli savaş uygulamayı hedeflediği halde pratikte kendini savunan savaşını aşmamıştır. Ağırlıklı gücü mevziye yatırıp, düşmanın inisiyatifinde çatışmalara girme konumu aşılamamıştır. 1994'te yaşanan Çiyayê

feransımız karar altına almıştır.

Zağros eyaleti

Devrimimiz açısından konumu itibariyle stratejik konuma sahip olan Zağros Eyaleti, coğrafyasının elverişliliğiyle gerilla savaşımında doğal bir üs konumundadır. Aynı zamanda üçgende bulunmasıyla Kuzey'e açılan bir nefes borusu niteliğini taşımaktadır. Bu eyaletimizi gerek stratejik konumu, gerekse de yaşadığı sorunlar itibariyle birçok eyaletimizden farklı ele almak, yanılığlara götüreceği gibi farklı özgün özelliklerini de görmeyi engeller. Bu fark, temelde Zağros Eyaleti'nin Botan'a nazaran süreci birkaç yıl geriden takip etmesidir. Ve bu eyalette yaşanan mevcut sorunlara çö-

“Devrimimiz açısından konumu itibariyle stratejik konuma sahip olan Zağros Eyaleti, coğrafyasının elverişliliğiyle gerilla savaşımında doğal bir üs konumundadır. Aynı zamanda üçgende bulunmasıyla Kuzey'e açılan bir nefes borusu niteliğini taşımaktadır. Bu eyaletimizi gerek stratejik konumu, gerekse de yaşadığı sorunlar itibariyle birçok eyaletimizden farklı ele almak, yanılığlara götüreceği gibi farklı özgün özelliklerini de görmeyi engeller. ”

Reşkê olayı buna açık bir örnek olurken, yürütülen tarzın hareketli savaştan çok mevzi savaşının değişik bir biçimi olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç itibariyle askeri-siyasi gelişmelere dayatılan, savaş tarzına en büyük cevap olan ordulaşma faaliyetleri, gelişen yanlış yaklaşımlardan dolayı istenilen ölçülere ulaşamamıştır. Bu yönlü bütün çabalar ve girişimler yaşanan olumsuzluk ve geriliklerden dolayı geriye çekilmiştir. Alanın özgün koşullarına uygun hareket tarzının esas alınmaması, uygun üslen-dirme ve mevzilendirmeyi geliştirmeme, eyalette hak edilmeyen ağır kayıplar yaşatmıştır.

Eyaletin daha çok da sınır kültürünün hakim olduğu Haftanın ve benzeri alanlarda yaşanan durumlar, eğitimsiz, örgütsüz, ideolojik bilinçten yoksun yapının gelişen durumları değerlendirememesi sonucu devrim sürecinde nasıl keyfi, ikircikli yaşadığına iyi bir örnek teşkil etmektedir. 1995'te partiye KDP arasında gelişen antlaşmayı yapı ve komuta kademesi kendisi için düşmanla uzlaşma zemini olarak görmüştür. Bu, kaynağını ilkel milliyetçilikten alan ve düşman kavramının da yitirildiğinin göstergesi olmuştur.

Eyaletteki sorunlar kaynağını eğitimsizlik, örgütsüzlük, geri savaş ve yönetim tarzından aldığı açıktır. Eyaletin doğru bir merkezileştirmeye ve iş bölümüne ulaşması, değiştirici, dönüştürücü eğitim sisteminin oturtulması gerektiği konferansımızda vurgulanan temel hususlar olmuştur. Savaşın yarısının eğitim olduğu ilkesiyle sürekli eğiten, kadro yetiştiren bir sistem şarttır.

Yine 5. Kongre'de eyalete ilişkin alınan kararların hayata geçirilmesine dair her türlü örgütsel tedbirin geliştirilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Komutanın mevcut tarzı aşmakta mutlaka ısrarlı ve çaba sahibi olması, partileşmeyi, doğru öncülüğü birincil hedef belirlemesi gerektiği, kendini komuta gerçeğine göre değiştirip dönüştürmesinin süreç açısından zorunluluğunun bilince çıkarılması bir kez daha vurgulanmıştır.

Eyaletteki bölgelerin özgün durumlarına göre uygun takım ve bölük düzenine gidilmesinin, tepe ve karakol baskınlarından kurtularak, şehir baskınları, düşmanı araziye çekme ve gerilla savaş taktiğinin esas alınarak, eyaletin yaşadığı tıkanıklığı aşmada rol oynayabileceği sonucuna gidilmiştir.

Partinin maddi-manevi olanaklarının yoğunlaştığı Botan Eyaleti Kürdistan devriminin başarıya ulaşması bakımından büyük bir öneme sahiptir. Ülkeye, halka gün gün yaşam olanakları sunan “Botan'daki savaşın gerilemesi ve kaybetmesi, ülkenin kaybedilmesi olacaktır” esprisyle hareket edilmesi zorunluluğunu kon-

züm getirilmediği taktirde Botan'ın yaşadığı ağır süreçlerden daha geri konumlara düşeceği de bir gerçekliktir.

Alan sorunlarını kapsamlı bir şekilde ele alıp çözümleyen parti kongremizin altına attığı role karşılık, kongre sonrası yaşanan pratik ve yaklaşımlar, bu eyalette oturtulan yaşam, yönetim ve savaş tarzının en açık ifadesi olmuştur. Bu tarz, geçmiş pratiğinin uzantıları veya peşmerge kültürü diye tabir edilen, başından beri doğru bir üs anlayışına ulaşmayan kültürle yoğrulmuş koçer tarzıdır. Özellikle 1995 pratiğinde bu tarz örneklerde yaşanmıştır. Sırtını Güney'e, sınıra dayayan, Kuzey'de bir üs alanı oluşturmayan hatta bunu hedef olarak dahi önüne koymayan pratikler eyaletin Kuzey'e açılımı önünde engel olmuştur. 1995-1996 üslenmesi geçmiş yılların bir tekrarı aşamamıştır. Öte yandan alanın kadro politikası kapsamlı açılmış, bu alan kadrosuna özgü bazı hususlar açığa çıkarılmıştır. Kendi içinde son derece didişmeci, çekişmeci, teşhirci, komplocu, örgüte karşı ise oldukça kapalı, bugüne kadar partiye bütünleşmeyen, hep ayrık, parti ile kendi arasına mesafe koyan, bu haliyle partiye karşı bir direnişi yaşayan kadro, üstten alta doğru aynı şekilde içerinde, şu veya bu düzeyde sürekli partiyi kendisiyle uğraştıran, muhafazakar bir konumu yaşamış ve yaşatmıştır.

Aynı zamanda bu eyalet en çok kadro tüketen bir eyalet durumuna gelmiştir. Buradaki yönetim anlayışı tamamen bireysel, oldukça feodal, lümpen, kabadayı özellikleri taşıyan bir niteliktedir. Birçok

etmesi gerekmektedir. Çünkü bu tarz savaşı geliştirmeyen, savaştan kopuşa, yozlaştırmaya yol açan, çürüten bir tarzıdır. Köy tipi üslenme, sabit mevzi savaşına yatma ve birçok kayıba yol açma tarzının savaşı kesinlikle tıkatmaktan başka bir anlam ifade etmediğini, mevcut durumda bu tarzın belli oranda aşılmış olsa bile bir çıkış yapacaksa, eyalet özgülünde ancak bu noktalardan hareketle yapılabileceği ve sonuç alabileceği gerçeğine bir kez daha konferans yapısınca açıklık getirilmiştir. Özellikle 5. Kongre sonrası askerileşme ve ordulaşma sorunlarına ciddi bir yaklaşım sağlanmamış, askerlik adı altında dayatılan kaba-köylü isyancılığı, emir-komuta adı altında ise bastırmacılığı, kaçırılcılığı yaşamış, ordu disiplini,

YAJK faaliyetleri

Kadın sorunu toplum sorunudur. Toplumun yenileştirilme sorunudur. Bu anlamda sorunu, dar, yüzeysel ele almak, geleneksel bakış açısından kurtaramamak kesinlikle bütün çabaların boşa gitmesi anlamına gelecektir. Önderlik, sorunun çözümüne yüksek çözümleme gücüyle ulaşmış ve bu noktada kadının da önemli bir halka olmasını istemektedir. Erkek tarafından kabul edilebilirliğin ölçütü, geleneksel yaklaşımlarsa, bunu reddetmek, yerine doğru tarzı esas almak ve doğruyu dayatmak gerekirken kadın bu konuda hâlâ ikna olmuş değildir. Bayan yapısının bu sorunu derinliği ve çözümleyiciliği kendinde başlatıp genelleş-tirmesi gerekmektedir. Bayan yapısına verilen gücü doğru değerlendiremeye, mevcut geriliklerle birleştirerek yaşama geçirmeye çalışması çarpıklığı beraberinde getirmektedir. Önderliğin yaratmak istediği kadın tipine ulaşmakta bir tutuculuk ve ısrarlı vardır.

Toplumun yıkılmaz denilen bakış açısı, düşmanın çok yoğun özel savaşına ve parti içine yansıyan farklı sınıf anlayışlarına rağmen kadın yapısı başlangıçta oldukça tökezleyerek kadın kongresi sürecine ulaştı. 1. Kadın Kongresi öncesi genel örgütlülüğe dahil olan kadının öz gücüne, öz iradesine ulaşması için Parti Önderliği ve partimiz tarafından birçok imkan ve fırsat sunulmuştur. Ancak yaşanan sorunlar, kadına dayatılan anlayışlar ve kadının teslimiyeti, hatta düşürülmüş-lüğü sonucu bu imkan ve olanaklar yeterince değerlendirilememiştir.

Kadın kongresi yeni kapılar açıyordu. Aslında o süreçte ortaya çıkabilecek sorunlar tartışılmaya çalışılıyordu. Fakat gölge olmaktan kurtulamayan, sürekli kol-tuk değneyi arayan kadın, bu seferde erkek karikatür olmuştur.

Temel sorun, kendini tanıma, yaşama anlam verme sorunu olarak ele alınmıştır. Kadın kendini bağımsız bir irade gücü haline getirememiş, verilen gücü doğru değerlendirememiş, kendi cinsinin kurtuluşu için kullanamamıştır. Bu konuda farklı yanılığlar içine girildi. Bir yandan “her şey tamam” mantığıyla erken iktidar olma hastalığı görülürken, diğer yandan güvensiz, inkarcı tutumlar da yaşanmıştır.

Yeni yaşamın ilişki tarzının oturtulması kolay olmayacaktır. Fakat sorunlara yanlış yaklaşım, Parti Önderliği'nin eleştirisi ve perspektiflerine rağmen çıkış güvenle yapılamamıştır. Bu, bir bütün olarak kongre sonrası çalışmalara damgasını vurmuştur.

Daha önceki platformlarda tartışılan kadın sorunu, birçok yönüyle ele alınıp tartışılmış ve çözüm önerileriyle pratiğe yönelmiştir.

YAJK merkezi başta olmak üzere, genel bayan yapısının yaşamı çözme, bu anlamda kendini çözme, cinsini sevmeye,

“Sadece bir merkez karargah ile merkezleşme sorununun aşılamayacağı bunun komple bir kurumlaşma, ortak iradeye, tartışma karar ve uygulama gücü ile olmasının gerektiği bilinmesine rağmen birçok arkadaş içine girdiği bireyci, dar sorumlu anlayış, kendini geriye çekme, ilgisizlik, sorunların bir merkezde toplanmasına ve bireysel tarzla aşılmaya çalışılmasına neden olmuştur.”

kadronun kaçışı, birçok kadronun iş yapamaz, işlevsiz konuma düşmesi, adeta kendine, çevresine olan güveni yitirmesi ve hatta bir kısmının intiharvari şahadetlere girmesi tamamen eyalet yönetimin tarzından, yaklaşımlarından kaynaklanmıştır. Örgüt ölçülerine göre şekillenmemiş, tamamen bireysel, keyfi düzenlemeler temelinde oluşturulmuş, kendine sevdalı, gerçeğe yanılıklı yaklaşan, her türlü gelişmeye kendisini kapatan yönetim tarzı bu eyaletin gelişmesi önünde esas sorun olarak yaşanmıştır.

Birçok avantaj ve imkanlara sahip olan bu eyaletimizin bir atılım yapabilmesi için her şeyden önce, bu yönetim tarzını, kadro tipi ve sınıra dayalı yaşamı terk

nelik getirilen temel hususların başında, doğru üslenme, Kuzey'e açılma “ne sınıra dayanarak, ne de sınırdan kopma” esprisiyale yeraltı sisteminin gittikçe gelişip yaygınlaştırılması, mevcut koçer tarzının aşılması, gerilla savaşının oturtulması biçimindedir. Yine partileşme, ordulaşma sorunları yetkin ve doğru bir öncülükle mutlak temelde aşılmalı, eğitilmiş, yenilenmiş kadrolarla, yedeklerle sürece cevap olabilmelidir.

Bu temel gerçeklerden hareketle Parti 4. Konferansımız'da Zağros Eyalet faaliyetleri, konumu ve önemi üzerinde durulmuş, bu değerlendirmeler çerçevesinde geliştirilen eleştirisi ve değerlendirmelerle sonuca gidilmiştir.

ona yeterince sahip olmayı gerçekleştirememiştir. Bu yönlü çabalar olsa da yeter-siz kalınmıştır. Sorunun ciddiyeti ve aciliyeti kavranamamış, gerekçelendirilerek dışta aranmıştır. Bu da çözüme ulaşmayı engellemiştir.

Her şeyden önce YAJK merkezinin özgün bir yaşam planının olmaması sorunun çözümünde bir gelişme yaratmamıştır. Merkez kolektif irade gücüne ulaşamamış, hareketin içeriği tam kavrattılmadan, yüzeysel eğitim anlayışıyla yapıya dayatmalar, öz güce inançsızlık yaşanmıştır. Yönetimlerde yer alan bayan yoldaşların özgürlüğe yeterince anlam yükleyememeleri, cinsinin özgürlüğünde tarihi rolünün bilincinde olmadan süreci yüzeysel değer-

lendirmeleri sonucu, erkeğin üzerinde de basit iktidar hesaplarının yapıldığı nesne durumundan kurtulamamıştır.

Dışa karşı iktidar aracı olan kadın, kendi içinde de iktidar savaşımını yürütmüştür. YAJK merkezi yaşam kaynağı olma yerine, kurutucu, geliştirmeyen bir tarz sahibi olmuştur. Yönetimde bürokratik tarz uygulanmıştır. Yönetimin kendi arasında yetki ve kariyer sorunu kadro politikasını da belirlemiş, kimi kadrolar ön plana çıkarılırken, kimi kadrolar da atıl bırakılarak bunalımlara daralmalara sebep olunmuştur. Yine yönetimdeki tecrübesizlik erkek taklitçiliğine götürmüştür. Kısaca YAJK örgütlemesi savaş gerçekliğinden kopuk olduğu için pratikte fazla sonuç vermemiştir.

Çalışmalarda alınan kararlar çalışma alanlarına taşırılmadığı gibi, daraltılan çalışma sahalarını eğitmekte, denetlemekte, düzenlemekte, gücü harekete getirmekte yetersiz kalmıştır.

YAJK ordulaşmasına ilişkin

Kadın ordulaşmasının öz örgütüne ulaşmasında inancın güçlü olması gerekir. Parti Önderliği'nin bu konuda sunduğu perspektiflere tamamen temel alınması gerekiyor.

Neden ayrı ordulaşma, sorusuna doğru tarzda cevap olunamamıştır. Başlangıçta hem erkek, hem de kadın yapısında ayrı ordulaşmaya tepkiler gelişmiştir. Fakat pratikte bu anlayışlara ıknacı, kavratıcı bir tarzda doğru cevap verilemediği için; YAJK karargahı başta olmak üzere bütün eyaletlerimizde ordulaşmaya çarpık yaklaşılmış, kimileri tamamen erkeği red temelinde yaklaşarak, kaba fiziki gücü ön plana çıkarıp erkek karikatürü olmayı yaşarken, kimileri de bu ordulaşmayı tamamen erkekten ayırma olarak gördüğü için tepki göstermiştir. Her iki durum da sonuçta ordulaşmaya zarar vermiştir. Ayrı ordulaşma adı altında kadın gücünün büyük bir bölümünün karargahta toplanması ve yeterince eğitimin yapılmaması birçok hastalığın önüne geçilememiştir. Nasıl yaşayacağız? Nasıl savaşacağız? Özgür yaşam planımız nedir? Bu konudaki tavır ve tutumlarımız ne olacak? Bütün bu sorulara cevap olunmadığı için mevcut var olan potansiyel bırakılmış, yaşam sevinci geliştirilememiş, yaşam sevdirilememiş, niçin savaşıldığında anlam yüklenemediği için, ruhta, biçimde boşluk yaşanmıştır.

Nasıl hareket edilecek? Savaş gibi ciddi bir sorun karşısında adımlar nasıl olacak? Bütün bunların verdiği ürküntüyle geleneksel yaklaşımlar öz güce güvensizlikle bütünleşince beklentilere cevap olunamamıştır. Bu anlamda YAJK karargahı büyük tepkiler alarak kaçınılması gereken bir yer olarak değerlendirilmiştir.

YAJK merkezinin çalışma alanlarından olan Avrupa faaliyetlerinde de benzer sorunlar yaşanmıştır. Kadının geleneksel yaklaşımları, inisiyatifsizlik, kurumlarını oturtamama nedenlerinden dolayı beklentilere cevap olunamamıştır. Bunda en temel etken, yönetimin tarzıdır. Yarı-profesyonel katılımların yoğun olmasına rağmen, yetkin bir kadro politikası ve eğitim uygulanmadığından tam katılımı gerçekleştirme sağlanamamıştır.

Sosyal yaşama ulaşmak için parti ideolojisini kavramak ve uygulamak esastır, Parti Önderliği'nin bu konudaki değerlendirmelerini esas alıp uygulamaktır. Ulaşılmaması gereken aşk; vatan ve önderlik aşkıdır. Yaşama ve savaşa anlam verilmediği sürece bireysel aşklar anlam kazanamaz.

Kadın eski statüsü yaşamakta hâlâ bir direniş halindedir. Neden? Kadının sosyal geriliğini duygu, psikolojik ve düşünce boyutunda çözümlendiğinde siyasi, askeri ve ideolojik gerilikler bununla bağlantılandırıldığında erkeğin beğeni sınırlarının dışına çıkılacaktır. Bu da geleneksel kadının istemediği bir durumdur. Çünkü geleneksel kadın sürekli bir sahibinin olmasını ister.

Bu konuda erkek geleneksel ölçüler-

deki yaklaşımını aşamayan, kadın ordulaşmasına tepki duyan, bu konuda inançsız ve güvensiz olan erkek yaklaşımları, yine inisiyatif tanınamama gibi durumlar ordulaşmanın önündeki engellerdir.

Kadın ordulaşmasının en temel sorunu; ilkin bu soruna inanmak, ciddi yaklaşmak cesaretilce tartışıp sonuca gitmektir. Soruna şematik ya da teknik olarak bakmadan bu konudaki öz yalalama içerisinde yoğun bir emek, çaba, bilinçle ve askerileşmeyi esas alarak yapılmalıdır.

Gelinen aşamada, özgürlük düzeyinin yakalanmasında kadın henüz dönüştürücü güç olamamış ancak, öncülük etmenin belli düzeyde yollarını açmıştır.

Metropol faaliyetleri

Türkiye metropolleri düşmanın geri cephesi rolünü oynamaktadır. Özel savaşın gerek maddi, gerekse manevi bakımdan beslendiği bu alanlardaki faaliyetlerimiz yeterince kavranılmadığından dolayı güdük kalmış, geliştirilememiştir.

Alanın öneminin yeterince kavranılmasının yanında kadroların düşmana yanlış yaklaşımları başarılı olamamakta önemli bir rol oynamıştır. Başlangıçta düşman hep küçümsemiş, faaliyetlerde örgütsel tedbirler alınmamış ve geliştirilememiştir. Dolayısıyla düşmanın denetimine giren faaliyetler, sürekli olarak darbe yemeye açık bir hale getirilmiştir. Gelinen aşamada düşmana yanlış yaklaşım, bu başarısızlıktan dolayı düşmanı abartma biçiminde ortaya çıkmaktadır. Düşmanı abartan yaklaşım ise kendini tasfiye etmektedir.

Başarısızlığın ve çalışmaların denetleme girmesinin bir başka nedeni de legal ve illegal faaliyetlerin karıştırılmasıdır. Her iki alanın birbirinden ayrı ele alınmaması, düşmanın operasyonlarına zemin hazırlamıştır. Legal ve illegal alanın ayrıştırılmasının yanında, bu alanlardaki faaliyetler birbirinden ayrıştırılmamıştır. Görevlerde ve faaliyetlerde ciddi bir iş bölümüne sahip olmama karışıklıklara neden olmuştur.

Özellikle 1990-1991 yıllarından sonra alana, mücadelenin günü birlik taleplerini karşılama doğrultusunda yaklaşılmıştır. Kitlenin mevcut gerçekliğine ve yaşadığı sorunlara doğru yaklaşılmamış, partinin kitle politikasının çok uzağında bir tarz esas alınarak örgütün sorunlarına sahip-lik edilmemiştir.

1993-1994 yılları ile birlikte düşman büyük bir terörle kitlelere yönelmiştir. Düşmanın bu yönelimi karşısında hareket tarzının ne olacağı, saldırılardan nasıl korunulacağı konusunda kitlenin eğitilmesi ciddi kayıp ve başarısızlıklara neden olmuştur.

Bütün bu olumsuz gelişme ve başarısızlıklar kadrolardaki yetmezliklerin sonuçlarıdır. Birçok konuda yanlış yaklaşım içinde olan kadroların, alanların özgün koşullarına göre yeterince eğitilmemiş olması, metropol faaliyetlerinin en önemli eksikliklerinden biridir. Alana yönelik eğitimler de plan ve programdan yoksunluk bu alanda el yordamıyla yürümeye neden olmuş, bu da kitlelerde ve örgütsel çalışmalarda ciddi tahribatlara neden olmuştur. Hatta eğitimsizliğin neden olduğu şahadetler de söz konusudur.

Cephe faaliyetlerimiz Parti 5. Kongresi'nde birçok boyutuyla ele alınırken, üzerinde en çok durulan sorunlardan biri de cephe çalışmalarının merkezileştirilemesi olmuştur. Merkezileşme doğrultusunda karar alınmış olmasına rağmen, bugüne kadarki süreç içerisinde bu sorun çözülmemiştir. Merkezileşememe, alanın özgün koşulları doğrultusunda derinleşememeyi ve faaliyetler arasında koordineyi sağlayamamayı beraberinde getirmiş, birçok yönden karmaşıklığa sahip olan faaliyetler merkezileşme sorunu halledilmediği için birçok alanda tasfiye ile yüz yüze gelmiştir.

Kadrolardaki genel ideolojik-politik ve alan özgülü doğrultusundaki eğitimden yoksunluk, 5. Kongre kararlarının yeterince anlaşılmasını engellemiştir. Karar alın-

mış olmasına rağmen legal ve illegal saha arasındaki ayırım biçimsel olarak ele alınmıştır. Özellikle de kitle çalışmalarıyla askeri eylemlerin faaliyet alanlarındaki iç içeliği, düşman operasyonlarına büyük kolaylık sağlanmış, operasyonlarda ele geçenlerin direniş geleneği, prestijinde tahribat ve güvensizliğe yol açmıştır.

Bütün bu yetmezliklerle birlikte, düşmanın kontrolüne girme ve ilişkilerin büyük oranda deşifre olması, metropol faaliyetlerine gönderilen kadroların kısa sürede düşmanın eline geçmesine neden olmaktadır. Bu durum "metropollerde illegal çalışma yapılamaz" yaklaşımını ortaya çıkarmıştır. Bu, düşmanın ulaşmak istediği bir sonuçtur. Cephe faaliyetlerinin legal alanda sıkışıp kalması ve düzen içine kanalize edilmesi, üzerinde düşmanın her türlü tasarrufta bulunabileceği, istediği gibi yönlendireceği bir tarza mahkum olma anlamına gelmektedir. Böyle bir yaklaşıma düşölmemesi ve bunun neden olacağı tehlikeli sonuçlarla karşı karşıya kalınmaması için yaşanan sorunların, yetmezliklerin ve başarısızlıkların nedeni iyi bilinmelidir. Gelinen duruma neden olan düşmanın başarısı değil, bizim başarısızlığımızdır.

İllegalite esas alınmak durumundadır. Legal faaliyetlerin olabilesinin ve doğru bir çizgide tutulabilmesinin en büyük güvencesi illegal çalışmaların varlığıdır. İlegalitenin yaygın ve güçlü kullanılabilmesi, legal faaliyetlerin de güçlendirilmesi anlamına gelmektedir. Son yıllarda illegal alan faaliyetlerindeki zayıflık, legal faaliyetleri, düşmanın sağa çekme veya sağcılığı geliştirme zemini olarak kullanılmasına yol açmaktadır. İlegalitenin varlığının legal alan için sağladığı güvence ve denetimden yoksunluk böyle bir sonuca yol açılmasının en büyük nedenidir.

Düşmanın bütün özel savaş dayatmalarına, yine bizden kaynaklı yetersizliklere karşı, kitleler kaybedilmemiştir. Kitlenin parti ideolojisine ve devrimine inancı sarsılmamış, aksine bütün zorluklara karşı ağır bedeller verilerek partiyi sahiple-nilmiştir. Geçen süreçte kaybedilen kitle ilişkilerinin, kitle örgütsel yapısının zayıflamasıdır. Kitleler 1995 yılı boyunca partinin genel kazanımlarının etkisi ve özellikle Parti Önderliği'nin yoğun çabalarına karşılık vermiş, yoğun gösteri, barış etkinlikleri, seçim sonuçlarında da görüldüğü gibi özgürlük ve bağımsızlıkta tarihini yenilemiştir. Bu etkinliklerle halkımız metropollerde de siyasal bir serhildanı yaşamaktadır. Sorun ve acil görev siyasal serhildanları sağlam örgütsel serhildanlara kavuşturmaktır. Geçmişte başarılmayan buydu. Yeni dönem planlamasında ana halka bu olmalıdır.

Sürecek

PARTİLEŞME ÜZERİNE ALINAN KARARLAR

Konferansımız; 5. Kongre kararlarına bağlılık temelinde, her türlü tartışma ve ortak kararlara katılan, ancak temel uygulama gücü olmayan, kendisini tamamen geliştirmeyen her türlü parti oportonizmini mahkum etmeyi: Merkezileşme önünde engel olan her türlü bireyci, liberal, feodal, bölücü çabaları deşifre eder ve bunun içinde olan özel savaş kişiliğini mahkum eder.

Partileşme, merkezileşme önünde engel olan bireyciliği, bencilliği, parti yapısı üzerinde tassaruf kuran, bastıran, güdükleştiren, hiçleştiren, dıştalan, parti otoritesi yerine bireyin otoritesini geliştiren, kendini merkez konumda tutarak bireysel iktidar hastalığıyla, doğru devrimci iktidarın önünde engel olan mahalli, bölgeci, eyaletçi olmayı engelleyen bireysel tarzları mahkum eder. Kazandıran tek tarz parti tarzıdır. Bunun dışındaki yaklaşımları kaybettiren ve kazandırmayan tarzlardır.

Partiye kendini dayatan, adeta kendini satarak iş yapan, zaferi düşmanı yenmekte görmeyen, önderlik gerçeğini sözde kabul eden, ama "laf PKK'ciliğini" aşmayan, her türlü kavrama imkan ve fırsatı doğru kullanmayan, parti oportünizmi içine girerek düşmanca tavırlar takınan, özel savaş kişiliğine son vermeyen, PKK üyeliğini kendisine layık gören, ancak onun işleyiş esaslarını bilmeyen, uygulamayan bir öncülük konumunu terk etmeyi, temel tüzük ve yönetmenlik esaslarına olmazsa olmaz kabilinden bağlı kalmayı, ihlal eden ve kendini uygulamayı sanat haline getiren artık affedilemeyecektir. PKK adı altında tasfiyeciliği aşamayan, örgütlenmeye gelemeyen yoldaşça ilişkiyi gelemeyen, keyfi kutsal değerlere hırsız gibi yaklaşan, eşkiyadan öteye gitmeyen, serserilümpen, kurnaz, kendine sevdalı, feodal kişilik özellikleriyle her türlü köylü, küçük-burjuva alışkanlıklarıyla gelenekselleştirilen önderliğe karşı savaş tarzına son vermeyi, temel gerekçe olarak ele almış ve 5. Kongre'nin almış olduğu temel kararlara bağlı olarak aşağıdaki kararlara gitmiştir.

Kadrolar sorunu üzerine alınan kararlar

1- Önderliğe karşı yürütülen tüm gerici savaşım-lara son verilmesi, çizginin amansız takipçisi olunması.

2- Kadrolara işlerlik kazandırılması, her kadronun mutlaka bir ideolojik-politik faaliyet içinde bulundurulması, bu çalışmalara gelmeyen, küçümseyen, yadsıyan kim olursa olsun bunlara karşı örgütsel yaptırımlara gidilmesi.

3- Kadroyu kıskırtan, geriye çeken, idolojik-politik kuru dogmatik dayatmalara son verilmesi, önünün alınması eleştiri ve yaptırımlarla kadronun özgür ve bağımsız gelişimini zedelemeyecek şekilde yaklaşımın esas alınması.

4- Eyalete, bölgeye bireye göre kadro şekillenmesinin aşılması parti militan kadro ölçülerinin esas alınması, yeni kadroların seçimine ve yaratılmasına önem verilmesi, şu veya bu bireyin, yörenin değil partinin ölçülerinin esas alınmasını.

Parti içi eğitim

1- Parti eğitiminin bizzat bulunan yerdeki örgüt-komite temsilcilik ve sorumluları tarafından verilmesi.

2- Bütün parti eğitiminden bizzat resmi görevli partililer sorumlu olup yapının eğitimsizliğinden, moralsizliğinden de sorumlu tutulması.

3- Parti eğitiminin, ideolojisine, kültürüne verilen önem aksatılmadan uygun yöntem ve tarzla sürdürülmeli, hiçbir birim ve kişi eğitim dışında bırakılmamalıdır. Eğitimde ıknacı, kavratıcı, yöntemli yaklaşım esas olup yenileme ve dönüşüm esas alınmalıdır. Buna rağmen kendi geri özelliklerini dayatan, ısrar edenlere karşı parti tüzüğü'nün zamanında uygulanması.

4- Eğitimlerin mutlaka anlaşılır kılınması her eğitimden geçenin pratikte kendisini ispatlama-dıkça kadro olarak kabul edilmemesi.

Parti içi yaşama ilişkin

1- Parti içi yaşama yansıyan sınıf dışı üslupların her türlü mahalli, mesleki üslupların, köylü, küçük-burjuva üslup ve hitap tarzının aşılması bu konuda parti üslup ve hitabın ortama ve kadrolara hakim kılınması.

2- Parti yaşamı içinde kendini öne çıkarma, bencilik, başkalarını yadsıma, teşhir etme, dedikodu ve bozgunculuk yapma hususunda tüzüğün kesin ve zamanında uygulanması.

3- Grup ilişkisi, özel ilişki, özel yazışma, adam seçme, ayırım yapma gibi anlayışlar görüldüğü yerde üzerine gidilmelidir. Açık samimi saygı-sevgiye dayanan sosyalistleştiren, siyasileştiren yoldaşlık ve insanlık sevgisinin temeli olan yaşamı her alanda oturtma görev, sorumluluk duyarlılığın gereğidir. PKK'li gibi savaşçı, özgür yaşamı geliştirme düşmana karşı zaferi kesinleştirmek demektir, belirlemesinden hareketle yaşamın moralli, çöşkulu kılınması.

4- Dedikodu geliştirme, teşhir, yönetim, komuta kurum veya yoldaşını alay, boş sohpet durumu yapan parti dışı anlayış ve yaklaşımları ortadan kaldırmak için eleştiri-özeleştirli silahını dönüştürmenin yenilemenin ve güçlenmenin silahı haline getirmek.

5- Örgüt ve savaş sırlarını gelişi güzel konuşmamak yaymamak, resmi kanalları çalıştırmalı temel alınmalıdır.

6- PKK felsefesi ve yaşam tarzı üzerine bir broşür geliştirilip bütün yapımızca üzerinde eğitim görülmesi.

7- PKK önderlik gerçeğinin incelenmesi, kavratılması ve bir bütün olarak parti önderliğinin çözümlmelerinin yeniden incelenmesi.

Ordu-Cephe üzerine

1- Parti öncülüğü ordu ve cephe de birinci dereceden sorumlu kademede temsil bulması.

2- Ordu da siyasi komiserliğin yönetim biriminde temsilini bulması, düzenlemesinin orduya bırakılması.

Toplantı-Rapor-Talimat

1- Örgütsel sorun işleyiş açısından anlam ifade etmeyen tamamen bireysel istem ve önerilere dayalı daha çok da şikayetçi, yakınmacı, tahrikçi, raporların kabul edilmemesi.

2- Partiye yanlış rapor sunan kişi ve kurumlara karşı örgütsel yaptırımlara gidilmesi.

Değerlere yaklaşım

1- Bütün değerlerin bileşkesi olan önderliğe dayanarak kendini yaşatma felsefesinin mahkum edilmesi.

2- Eşsiz çaba ve fedakarlıklar sonucu gelişen manevi değerlerin arkasına gizlenerek yaşatmanın mahkum edilmesi. Manevi değerler, herhangi bir birey, kesimin değil toplumsal, ulusal değerler bütünlüğü olduğunun kesinlikle doğru korunması.

3- Kendisini parti değeri olarak gören, bu temelde bütün değerlerle oynama hakkını kendinde bulan mantığın aşılması.

4- Örgütsel harcamalar dışında bireysel harcamaların yasaklanması.

5- Alan yürütmeleri dışında kimsede para bulundurulmaması, fazla paranın taşınmaması.

6- Ülke için ... milyon, Avrupa için ... markı aşan harcama için merkezi onayın alınması.

7- Her eyalet komutanlığının yıl sonunda eyaletteki bütün şehitler hakkında yeterli bilgi ve yazıyı partiye ulaştırmayı en temel görev olarak bilmeyi, imkanlar dahilinde şehit ailelerin bilgilendirilmesi, şehitlere yanlış yaklaşımların mahkum edilmesi ve gerekli tedbirlerin geliştirilmesi, karar altına alınmıştır.

Sürecek

Başkan APO'nun PKK 4. Ulusal Konferans'a sunduğu Politik Rapor'dan

ÖNDERLİĞE SUIKAST TARİHLE EN ŞİDDETLİ HESAPLAŞMADIR

Baştarafı 1. sayfada

Fakat bu son planlama çok kapsamlı bir uluslararası hazırlık ittifakı temelinde geliştiği gibi, yalnız PKK Genel Başkanlığı'nı ve onun temel karargahlarını hedeflemiyordu. Geliştirdiği ittifak sistemini de kesin kapsamına alıyordu. Yenilik burada. Ayrıca kullandığı teknikte de sınırlı tanımadı çılgınca bir yaklaşım var.

Hiç şüphesiz bunlar bastırılabilen PKK ve onun askeri gelişmesiyle çok sıkı bağlantılıdır. Gelişmelerin önu açık tutulup, hız kazandırılınca planın da kapsamı uluslararasılaşıyor ve tekniği de yoğunlaştırılıyor. Böyle bir değerlendirme yapmak mümkündür.

Tasfiye planları tarihine baktığımızda biraz daha netleşmemiz mümkün. Çok kısa, ana hatlarıyla değinecek olursak; PKK'nin bir grup olarak gelişme durumu ortaya çıktığında (bu, 1975'lerin ortalarına denk geliyor), o zamanki tasfiye planı grubun özelliklerini ve biraz da bizim başlatma konumumuzu, dolayısıyla kişiliğimizi inceleyerek, içe sızma ve kontrol altına alma, tehlikeli olanları saptırıcı veya kendi kontrollerindeki eylemlerle bitirme, kalanını da elde tutma mantığına dayanıyor. Çokça incelendiği gibi PKK'nin bir bağımsız grup olması aşağı-yukarı 1975'lerde netleşti. Ve o zaman grubumuza dahil olan bazı öğeler, grubu tamamen kontrol altına alma,

“Düşman bütün hamlelerini, bütün kılıçlarını savuruyor, ama ortada hedef diye bir şey yok, kılıcı boşa sallıyor. Bir anlamda da savaşmadan savaşın bütün inceliklerini uyguluyoruz. Birimlerimiz ise tersine. Ben buna Donkişot yöntemi diyordum. Yeldeğirmenine saldırır gibi düşman birimlerine saldırıyorsunuz.”

etkiszileştirme, fazla gelişme şansı vermemek, gelişmeyi saptırma, önde gelenlerini ya katletme, ya da kontrollerindeki eylemlerle bitirme ve son söz hakkını ellerinde bulundurma çabalarına giriştiler. Bunu, aşağı-yukarı bizim yurt dışına çıkışımıza kadar yürüttüler. 1977'lerin ortalarından itibaren bizzat böyle bir tasfiyeyle karşı karşıya olduğumuzu fark ettik. Dolayısıyla biraz da bilinçli yaklaşarak, yurt dışına çıkıncaya kadar, bu plana karşı bir planla, bizi saptırmaya karşı onları saptırmakla en iyi karşılığı verdik.

Burada en belirgin yön hata yapmaktı. Anlayışlar böyle yumuşak bir biçimde sonuçlandırılmak istenmiştir. Yumuşak derken Haki Karer arkadaşımızın şehit edilmesi, kirli kullanılmış silahlarla içeri atıp otuz yıl cezalandırmaları durumları var. Yine bazı soygun eylem-

lerini bizim kararımıza dayandırma, yapma ve bizi böyle ağır eylemlerle de olsa cinayetlerle cezalandırma gibi yöntemler söz konusuydu.

Bunu yapamadıkları andan itibaren sıkıntıları başladı. Özellikle Fatma ve Pilot gibi, bu işin önde gelen yürütücülerini epey sıkıldılar ve zamanın uzatılmasına büyük bir hoşnutsuzlukla yaklaşım gösterdiler. Bizim de olağanüstü sabrımız ve onları böyle nihai karara götürebilecek hatalar yapmayışımız, yine “kontrolünüzdeyiz”, “istediğinizi yapabiliriz, ama hele durun”, çeşitli acabalarla, soru işaretleriyle, “öyle yaşasak daha iyi olmaz mı?” umudu veriyoruz sanıyorlar. Her ne kadar çok tehlikeli kontrol dışı gelişmeler oluyorsa da, son çıkışımıza kadar aslında kontrol var. Bunu oldukça bilinçli bir şekilde onlara yansıtmış olmamız, onların nihai darbeyi vurma gibi bir eğilim içine girmelerini önledi. Grup aşamasındayken, PKK tasfiyesini daha çok bunlara dayanarak boşa çıkarmak istediler.

Bu konuda bizim karşıt planımız veya yaklaşımlarımız son derece hayati bir rol oynamıştır. Düşmanın saldırı tarzı ve yönelimleri en uygun bir taktikle karşılanmıştır. Onların eylem anlayışlarına girmeyişimiz, provokatif davranışlarına geleneksel Kürt kişiliği ile cevap veremeyişimiz (hem kadın, hem erkek boyutunda), daha özgün bir davranış biçimi sergilememiz, derin endişelerle ve bunun doğurduğu tedbirlerle grubun şansını artırmaya çalışmamız, hem sol, hem Kürt grupları tarihinde görülmemiş bir anlayışla onları karşılamamız, ne polis literatüründe, ne de MİT literatüründe bir özgün örneği vardır. Bu, onları bir kargaşaya, bir değerlendirme hatasına götürdü. Zaten günlük merkezlerine giden raporların saptırmalı raporlar olduğu ve kararların da böyle raporlara dayandırılarak gelişmesi, onları gittikçe daha fazla hataya götürüyordu.

Biz böylece uzatmalı savaş taktiğine göre ömrü uzatıyoruz. Grubun yaşama şansını geliştirdiğimiz gibi, grubu büyütüyoruz da. Elazığ tutuklaması, yine Şahin (Şahin Dönmez)'in itirafı gibi tehlikeli durumlar bizim için son derece uyarıcı bir etki oluyor. Bundan çıkardığımız sonuç, dışarı çıkma kararıydı. Unutmayalım ki, bir-iki ay daha gecikilirse grubun tasfiyesi gelişecek, ciddi bir olayı (bu da PKK'nin içine düştüğü büyük bir operasyon diyelim), doğru bir kararla karşılamamız ve bu çok önemli adımı atmamız düşman planlamasını boşa çıkardı. Bu daha çok MİT ve dar bir kontrgerilla birimi tarafından yürütülüyor, henüz bütün genelkurmayı, partileri ve siyasi sistemi fazla etkilemiyor. Bu, dar bir kontrgerilla birimi ve MİT çabalarının planıdır. Bu planın etkisinden sıyrılınca, PKK için artık yeni bir dönem başlıyor. Bilindiği gibi sıcak savaşım sahası olan Ortadoğu, TC'nin kontrolü dışındadır. İlk altı ayda pek de Türk genelkurmayının ve MİT'in fark edemeyeceği bir çalışma yürütülüyor. Kendimiz için bir temel kazanıyoruz. Bazı önemli ilişkileri ve bazı grup aktarmalarını gerçekleştiriyoruz. Bunlar bizim açımızdan yeni bir gelişmenin ilk adımlarıdır.

1980'lerin başlarından itibaren PKK'nin Ortadoğu sahasına dayalı olarak gelişeceği aşağı-yukarı anlaşılıyor. Ayrıca bu yıllardan itibaren yeni bir planlama ile de karşı karşıyayız. Zaten

ihtiyatı elden bırakmadan aynı yöntemi dışarıda da sürdürdük. Bu dönemde özellikle Semir'in devreye girişi var. Yine Antep grubuna dayalı olarak Terzi Cemal, Ali Çetiner gibilerinin de kuşkulu yönleri var. Ayrıca partiyi karıştıracak öğelerle birlikte Fatma dışarı çıkıyor. Semir ile Fatma'yı, 1980 sonrası ülkeye yönelişi boşa çıkarmanın en etkili isimleri olarak değerlendirmek mümkündür. Daha sonra anlaşıldı ki, bunlar zindanla da bağlantı kurmuşlar. Önemli bir PKK karargahı olarak nitelenen Diyarbakır Zindanı başta olmak üzere, dayatılan zindan tasfiyeciliği planı oldukça acımasızdı.

Aynı şekilde bu yıllarda zindanda önemli gelişmeler var. Bu sahada, söylediğim isimlerin yanısıra muhtemelen Avrupa'da Doğan Karakoç'un intiharı vardı. Bu, Ali Çetiner ve Terzi Cemal ile aynı grubun elemanıydı ki, üçlüydüler. Onunla Avrupa'yı kontrol etme durumu olabilir. Her ne kadar bizim inisiyatifimiz artıyorduydu da onların kendilerini toparlamaya ve tekrar içeriden PKK'yi etkiszileştirmeye ağırlık vermeleri, bu planın önemli bir parçasıdır. Zaten PKK'nin de dağda savaşacak gerillası yok, yine kitlesi yok. Geriye kalan ise PKK'nin kadrosunu organize etmeye çalıştığımız bir Ortadoğu sahasıdır. Avrupa'nın da öyle ciddi bir çalışması yok. Bütününü benim etrafımdaki gruplaşma ve kadrolaşmadır. İçeride çekirdeği yozlaştırma, büyük bir kafa karışıklığına itme, çekistirme, ülkeye değil Avrupa'ya yönelme, yine kendi aralarında basit yaşam güdülerıyla uğraştırma, bu kişilerin en çok dikkat ettikleri yaklaşımlardır.

Bunun dışında Türk genelkurmayının daha fazla bir planı olamazdı. Olabilmesi için ilişkilerimizin olduğu Filistinli örgütlere el atması gerekiyordu. Zaten altı ayı geçmeden el attilar ve Arafat'la ilişki kurdular. Ecevit döneminde Ankara'da bir elçilik verdiler, bu bize yönelik bir planlamaydı. Suriye sahasını bize kaplamak için Suudi Arabistan'ı devreye sokuyorlardı. Bu dönemi hatırlıyoruz, ama Filistinlilerin belli bir inisiyatifide var. Suriye ise bunu pek dinleyecek durumda değil. Dolayısıyla dışarıdan hükümetin, genelkurmayın müdahalesi sınrılı.

1981-82 arası bu konuda yoğun bir mücadele sürecidir. Çok iyi hatırlıyoruz ki, bu yıllarda bir ekip, “Hakkari'ye tek bir gerilla grubu göndertmeyeceğiz” sloganı altında faaliyet gösterdiler ve oldukça da önde gelen bazı kadro adaylarımızı baştan çıkardılar. Basit yaşam güdülerini ayaklandırdılar. Avrupa'ya yönelme vb. sahte yaşam anlayışlarını tahrik ettiler. Apolitik, fazla örgüt endişesi olmayan önde gelen birçok öğemizi, hatta merkezi boğuntuya getirdiler. Bütün ilkel kişilik düzeylerini baştan sona değerlendirdiler. Kadroların güdülerine hitap edilerek, yoz ilişkilerle bunların devrim dışına taşırılabilceğini iyi gördüler ve bu konuda önemli bir çalışma yürüttüler.

Dışarıda da Filistinli örgütler elde edilmeye çalışıldı. Suudi Arabistan ile Suriye üzerine etkide bulunulmak istenildi. Doğu Kürdistan üzerinden bazı birimlerimizin ilişkide oldukları (ki, onlarla ilişkide Mehmet Karasungur Hoca vardı), KDP ile ilişkilerini yeniden geliştirdiler. Böylece bir tedbiri aldılar. Sonuç, “Hakkari'ye tek bir adam çıkartmama”

konusunda KDP bağlantısını iyi kurdular. Şahin Kılavuz arkadaşımızın sorumluluğu altındaki on kişilik ilk grubumuzu katlettiler. Yine 1982'lerdeki yoğunlaşan grubumuzu kendi kontrolleri dışına çıkarmamaya, TC ile birlikte onu daha da hakimiyet altında tutmaya büyük özen gösterdiler. Çok iyi hatırladadır, hatta bizim grubun sorumlusu arkadaşımız bile o gün tutulması gereken stratejik yerlere hiç girmiyor. Hatta eylem yapmama sözünü veriyor. Botan hududunun her iki yanına yaklaşmama (ki, sanırım bu KDP'nin TC'ye verdiği bir söz) durumunu bizim gruba kabul ettiriyorlar. Dolayısıyla çok önemli bir süreci burada boşa çıkartıyorlar. Bunu daha sonra bize de dayattılar. “Eylem yapılmazsa çok iyi olur” diye rica ettiler.

Biz anlayışın tehlikesini sezdik ve gereken sonuçları çıkarmaya çalıştık. Kısacası 15 Ağustos Atılımı'nın eksik de olsa gerçekleştirilmesiyle bu ikinci büyük tasfiye planı boşa çıkarıldı. Birincisinde nasıl yurt dışına çıkmayı başardıysak, ikinci tasfiye planını da, 15 Ağustos Atılımı'nı başlatmakla boşa çıkardık.

Elbette buna verilen karşılık daha kapsamlı olacaktı. Nitekim ordu önemli oranda devreye sokuldu. Klasik isyanı ezme planı biçiminde bir planla gelindi. KDP, Güney'de tamamen kontrole alındı. O bildiğiniz ilk bombalamalar bu ilişkiye dayalı olarak yapıldı. KDP ile ilişkilerimiz gittikçe bozuldu. Yine Suriye üzerinde yoğun görüşmeler yürütüldü. Arap gericiliği ile ilişkiler geliştirilerek, üzerimizde etkili olunmak istenildi. Kürt reformistleriyle ilişkiye geçildi. KUK, Peşeng hatta Özgürlük Yolu hem Ortadoğu'da, hem Avrupa'da bize karşıt bir duruma getirildi. Hatta Paris'te gizli görüşmeler yaptırıldı. Yine bu yeni dönemde KDP bünyesinde (içimizde de) gizli görüşmeler yaptırıldı.

Bildiğimiz öğeler kendilerini faaliyetlerinin son perdesini oynamak biçiminde gösterdiler. Özellikle Fatma son perdeyi oynamakta kararlıydı. Yine bu son dönemlerde Antep grubundan Ali Çetinerler daha dikkatli değerlendirilebilir. Ayrıca Semir, Avrupa'da oynamaya devam ediyor. Bu bir yerde ilk dönem tasfiye planlarının son perdeleri oluyor. Hem dışımızdaki bu reformistler, KDP, ordunun seferber edilmesi, hem de içimizdeki tüm güçlerini kullanmaları, 1986'da Agit arkadaşın şahadeti, bir de Botan'da kuşkulu katliamlar vardı. Bunlar muhtemelen bir sızma olabilirdi. Guyine köyündeki bir çete vardı. Onların da Botan'ı böyle kontrol altına alma çabaları 1984 15 Ağustos Atılımı'nın 1. yılını doldurmadan tasfiye planını hayata geçirecek çalışmalardı. Sanıyoruz bütün bölgeler mükemmel çalıştılar.

Uluslararası alanda ise PKK'nin teröristliğini geliştirmek için Olof Palme cinayeti geliştirildi. Yoğun olarak CIA ve Alman polisiyle ilişkiye geçildi. Avrupa'da yayılmanın önlenmesi için anlaşmalar yapıldı. Ortadoğu'da, özellikle Fatma'nın provokatif davranışları son haddine kadar gelmişti. Gerillada Agit arkadaşın şahadetinde görüldüğü gibi orada da kontrol neredeyse ellerindeydi. Bütün bunların kapsamlı birer plan oldukları açık. Sanıyorum bu plan kendilerine göre en geç 1987'ye ulaşmadan, 1986'nın başlarında bizi tamamen etkiszileştirme ve tasfiye etmeyi amaçlı-

yordu. Zaten planların yaklaşık olarak 6 ay veya 1 yıl gibi bir süreyi kapsadığını söylemek gerekir. Bize fazla ömür biçeceklerini tahmin etmiyoruz. Daha önceki planları da 1-2 aylıktı. 6 ayı bile geçmeyen planlardı. Belki 1984'ten sonraki planlarına ancak 1 yıl gibi bir zaman biçmiş olabilirler. Nitekim 1985'in sonlarına doğru geldiğimizde zaten gerillamız kendi kendini tasfiye eder hale gelmişti.

Bizim o zaman buna verdiğimiz karşılık bütün bu kargaşayı göz önüne getirerek, içte-dışta, adeta düşüncede bile süreci iyi tahlil edip kavramak ve ne yapılması gerektiğini cevaplandırmaktı. Benim için epey çağrılar yapılmıştı. Tabii, biz hemen ülke içi sahayı esas alıydık ve gitseydik, bu, mevziyi zaman-sız terk etme olurdu ve sonuçları onlar için tam bir zafer olabilirdi. Biz burada mevzimizi derinleştirmeyi esas aldık. 15 Ağustos'tan sonra neredeyse 10-15 kişi kalmıştı. Hiçbir gücü bırakmamıştık. Bir yıl sonra da tekrar grubu burada çekirdekleştirmeye özen gösterdik.

3. Kongre süreci gibi geniş ideolojik netleşme ve daha geniş bir kadroyu burada oluşturmamızın doğru bir yaklaşım olabileceğini hissettik, düşündük ve yoğun çabası içine girdik. Yine bu konuda daha planlı, oldukça sabırlı, son derece örgütsel çalışmaya ağırlık veren ve onu esas alan bir çalışma tarzına girdik. Partiyle uzun süre oynayanları biraz daha yakın takibe almamız, onlara teslim olmak şurada kalsın onları giderek daraltmak ve nefes alamaz duruma getirmemiz, tahrikçileri adeta tahrik etmek ve böylece de erken doğum yaptırmak (ki, Semir, “Bize erken doğum yaptırdınız” diyordu), hem de bir-iki sefer erken doğum yaptırmaya gibi bir sürece onları tabi kılmamız tamamen renklerini açığa çıkardı. Ve 1986 3. Kongre'ye giderken Fatma tamamen deşifre edildi. Ali Çetiner, içten kemirici öğeler ve diğerleri önemli oranda netleştirildi. Çekirdek biraz geliştirildi.

1987'den itibaren tekrar yeni bir gerilla atağına başladık. Buna verilen karşılık bu sefer Olağanüstü Hal Yönetimi'ydı. Sanırım bunun da ömrü bir yıllık planlamaydı. Olağanüstü Hal, bu planlamanın önemli bir halkasıydı. İçimizde dayanabilecekleri öğeleri kaybedince, grubun başlangıcından itibaren sızdırdıkları öğelerin artık tamamen etkiszileştirildiği ortaya çıkınca zindandaki gelişmeleri hızlandırdılar. Özellikle zindanda elde ettikleri öğeleri, partiyi etkileyecek bir biçimde örgütleyip, planlamanın esası haline getirmek istediler. Bilindiği üzere 1984'ten sonra zaten zindan tasfiyesi neredeyse tamamlanıyor. Hilvan ve Batman grupları adı altında bir sahte bölünme yaratılıyor. Aynı öğe iki grubu tahrik ediyor, geliştiriyor. 1986'da ilk darbeyi vurduğunda içeride geri çekiliyor, adam tekrar geliyor.

1987'de bu sahada işler tamamlanınca, sanırım Dilaver'i yeni bir lider olarak lanse etmeye çalışıyorlar ve onun için de köklü bir hazırlık yapıyor. İçeride değişik kişiliklerle ve komünist parti liderleriyle tanıştırılıyor. Dışarı çıktığında (ki, o zaman ancak gelişme biraz Sovyetler Birliği'ne, KDP gibi solculuğa dayanarak yapılabilirdi), onlar da böyle bir çıkışı denemeye gittiler. Tahminen Şener de KDP'nin rolüne ağırlık veriyor. Böylece içeride ve İstanbul'da KDP'nin içindeki uzlaşan kesimler bun-

ları biraraya getiriyor, bizzat beraber kalmaları sağlıyor.

1987'de Haydar Kutlu ve Nihat Sar-
gın Türkiye'ye giderek teslim oluyorlar
ve düzenle anlaşıyorlar. Bunların içinde
bu öğeler de var. Zaten bizi boğacak
olan da TKP veya o kanalla Sovyetler'-
dir. TKP ile anlaştıktan sonra zaten
Sovyetler'le de anlaşma olmuş olur.
Çünkü TKP'nin de tasfiye edilmesi ke-
malistler döneminde Stalin'le biraz ge-
liştirilen ilişkilere, 1950'lerden sonra,
hatta Demirel döneminde de Brejnev gi-
bileriyle geliştirilen ilişkilere bağlı. TİP'in
bile artık işlevsiz bırakılması Türkiye'nin
Sovyetler'le geliştirdiği ilişkilere bağlanı-
yor ki, bu doğrudur. Düşünce şu: Aynı
model PKK için olur, Sovyet bağlantısı
(Suriye'de, Lübnan'da, Filistin'de ha-
kim), Sovyet halkası iyi yakalanırsa, o
halka da TKP'yi kullanırsa, TKP'nin de
PKK uzantıları var, Şener zaten girmiş,
Dilaver tamamen giriyor, hedefe ulaşılır.
Sovyet ilişkisi de arkasına alınır. PKK
içinde epey itibarlı bir adı-ünü var. Avru-
pa'da da sosyal demokratları Avukat
ayarlamış. Zaten onlar enderdir, yani
NATO çerçevesinde kullanılmaları zor
değil.

Buna kafa tutacak Palme gibi olanlar
da katledilmiş. Zaten onun da biraz
uluslararası boyutu var. Palme'nin katle-
dilmesi Kürt meselesiyle bağlantılıdır.
Çünkü Palme, az çok NATO'ya ve Kürt
meselesinde sisteme alet olmayacak
belli bir onuru taşıyor. Vietnam'da ve di-
ğer ulusal kurtuluş hareketlerinde bunu
göstermiş. Muhtemelen İsveç'e dayana-
biliriz. Palme ile ilişkiler kötü olmayabilir.
Bundan dolayı Palme'yi bize yöneltmek

buydu. Zaten Avukat tehditlerle birlikte
bunu çok açıkça söyledi. Kresky (ki, bu
sanırım Yahudi kökenli ve İsrail İşçi
Partisi'yle de bağlantılı), "gel sana Avru-
pa'da davetiye de aldık. Ortadoğu saha-
sını terk edersen orada yaşarsın" diyor-
du. Hatta Longo May adlı bir Fransız ör-
gütüyle de ilişki kurmuşlardı. Helikopter
bile var, "dağda kamp da açmışız" di-
yorlardı. Hatta bir tanesi Stalinci; kırk yıl
Fransa adına çalışmış. Öyle radikal bir
örgütmüş. Tamamen bir avlama örgütü
olduğu şimdi daha iyi anlaşılıyor. Bunlar
da 1988'in ortalarına doğru, bizi tama-
men bitirmeyi planlıyorlar. NATO için
içine bulaştırılmış, sosyal demokratlar
elde edilmiş. Sovyetler Birliği'ndeki TKP
eğilimi Türkiye'ye gitmiş, tamamen sağ-
lama alınmış, zindanda kontrol ele geçi-
rilmiş, Şener mutlak yönlendiriliyor.
Dağdaki gerillada da buna benzer du-
rumlar var. Agit'in şahadetinden sonra
var olan gruplar inisiyatifsiz, gerillayı
fazla geliştirmiyorlar. Yine gruplar içinde
bazı kuşkulu yaklaşımlar da var. Zaten
gerilla da 1988'in ortalarına kadar fazla
bir varlık göstermemiştir. Kısacası böyle
bir kuşatma altında 15 Ağustos
Atılımı'na gelmeden bizi bitecekler. Ni-
tekim Avukat, "APO gidicidir, biz
Avrupa'yı ele geçirdik, dağdaki birçok
eyalet ile zindan da kontrolümüzde" di-
yordu. Haklı da, işte Avrupa merkezinde
o zaman bazı öğeler tamamen onlara
çalışıyorlardı. Biz bunu gülünç bulduk.
Fakat şimdi anlaşılıyor ki, o plan ger-
çekten kapsamlı ve onlar da çağırıyor
yaptıklarında yürütecek güçteler. Nite-
kim buna bir de Almanya'daki tutukla-
malar eklenirse, geriye bırakılanlar,

değerlendirmek yanılgılı olur. Mevzilen-
me örgütün ideolojik örgütsel çalışmala-
rının amansız sürdürülmesidir. Coğraf-
ya ise güvenliği en azından emperyaliz-
min kontrolünde olmayan bir yerdedir.
Bütün girişimler direniş duvarlarına çar-
pıyor. Boşluklar var, biz habire bu boş-
lukları değerlendiriyoruz. Dolayısıyla bu
isabetli bir mevzi değerlendirmesidir.

Geçen gün **"Savaş Sanatı"** adlı bir
kitap okudum. 2000 yıl önceyi anlatıyor.
Kitabı yazar Tsu Sun adındaki Çinli bir
generalin bir-iki cümlesini okudum. Onu
ders kitabı olarak mutlak işlemelisiniz
ve her arkadaşın biri elinde, biri de ce-
binde küçültülerek bulundurulmalı. Ki-
tapta temel bazı stratejik ilkeler var,
kendi durumumuzu karşılaştırdığımızda
bizim bu kitaptaki stratejik ilkelere göre
davrandığımızı hemen görebiliyoruz.
Savaş sanatına göre mevziyi değerklen-
diriyoruz. "Savaşmadan savaşı kazan-
mak." Bu ilkeye göre mükemmel savaş
yürütüyorum. Tabii bu savaşmadan sa-
vaşmak, çalışmamak anlamında değil.
Tam tersine düşmanın istediği pençe-
leşmeyi, istediği yerde savaşmayı kabul
etmemek anlamında savaşmamaktır.
Yoksa kendimize göre müthiş bir savaş
yürütüyoruz.

Nedir mevzi savaşı? Düşmanın ted-
birini en çok aldığı noktaya saldırmak.
Bunu yapmayan gerilla birimi var mı?
Halbuki bu intihardır ve bu savaşı kay-
betmektir. Bu kitapta bütün bunlar çok
güzel işleniyor. Benim ki, bunun tam
tersi. Düşman bütün hamlelerini, bütün
kılıçlarını savuruyor, ama ortada hedef
diye bir şey yok, kılıcı boşa sallıyor. Bir
anlamda da savaşmadan savaşın bütün

saydık, Burkay gibi, Haydar Kutlu gibi
olurduk. Bu da bütünyle bitmektir, Av-
rupa'nın elinde oyuncak olmaktır. Bütün
bunları bozan, bizim mevzide ısrar ve
1988 sonrası çalışma tarzımıza yüklen-
erek büyük bir yoğunlaşmayı başlat-
mamızdır. Çözümlemeler derinleştirildi,
kamp oldukça geliştirildi.

Çekirdeğin yoğunlaşması 1989'u iyi
başlattı. Kısacası 1989'daki gelişmeler
bu çabalarımızın ürünüdür. Yine
1988'deki tasfiye planlarının boşa çık-
arılması bu çabalar sonucudur. Tam da
bu noktada bizim bu planları boşa çık-
aracağımız anlaşılınca, 1988'in başlangı-
cında Dilaver intihar etti. Avukat-Fatma
bütünyle yeraltına kaydılar, kaçtılar,
hâlâ da açığa çıkmış değiller. Ardından
Şener olayı meydana geldi. Sanırım Şe-
ner 1989'un içerisinde çıkarıldı ve 1988
planıyla bağlantılıdır. İçeride onun rolü
oldukça büyüktür, fakat dışarıda boşa
çıkarılan elemanları da var. Şener'in dı-
şarıya çıkarılması aslında hukuki değil.
En önemli yön budur. Hukuk dışı bir
biçimde dışarı çıkarılmıştır. Yani politik
amaçlar ve liderlik temelinde dışarı çı-
kartılıyor. 1989'da yanımıza geldi. İnce-
lemeye değer ilginç bir geliş tarzı var.
Yanımıza aldık ve bir yıl kadar oldukça
duyarlı bir yaklaşım gösterdik. Büyük
hassasiyet gösterdiğime inanıyorum.
1989 boyunca onu anlamadan bırak-
mak olumlu veya olumsuz yönde olsun
hatalı bir yaklaşım olurdu. Burada mü-
kemmel bir portre çiziyordu, yani dürüst
biri olsa en az Kemal Pir kadar hassas
birisi olabilirdi. Daha doğrusu o imajı ve-
riyordu. Ama bazı zaafılarını tespit ettik.
Arkamızı döndüğümüzde müthiş numa-

gibi, kurt bir kişilik. 1989'un sonlarında
1990'ın başında bu plan tamamen ha-
yata geçirilecekti. 1988'in ortalarından
1990'ın başına kadar biçilen bir yeni
planlama sürecidir. Ve kesin 1990 sonu
4. Kongre'yi gerçekleştirmeden bu plan-
la da artık PKK'nin tasfiyesine geçildiği
bir süreyi kapsıyor.

Avrupa'daki yargılamalar devam edi-
yor. Zaten önüne gelenler tutuklanmış,
teslim alma operasyonları alabildiğine
devam ediyor. Avukat, Fatma ve diğer-
leri gizli çalışıyorlar. Avrupa'da bilinen

**"Yeni dönem planlaması
için Şam, temel hedef
olarak belirleniyor.
İsrail'siz Şam'ı vurmak
mümkün değil. Hem siyasi,
hem teknik nedenlerle
buraya kafa tutmak ABD
desteğini zorunlu kılıyor.
ABD desteğini sağlamak
için öyle bir ilişki
geliştirmek gerekir ki, bu
da İsrail'siz mümkün değil.
Burayı hedeflemek
ve ABD'nin onayını almak
için İsrail devreye sokuldu
ve Türkiye ile stratejik
bir anlaşma imzalandı."**

istediler, fakat Palme bize karşı tavır al-
madı. Bunun için de 1986'da Palme ci-
nayeti geliştirilerek, Kürtlere ve PKK'ye
mal edilmek istendi. 1987'ye doğru gel-
diğimizde Şener'in hazırlıkları ta-
mamdır, Dilaver dışarıya çıkmış,
Avukat'ın Avrupa'daki faaliyetleri olduk-
ça yoğunur. Ayrıca Olağanüstü Hal
bastırıyor, yine bizim gerilla hamlemiz
var. 1988'in ortalarında bizim genel ka-
rargahımıza geldiler. Hatırlıyorum birisi,
"3 ay içinde duman olacaksınız" diyor-
du. Yani şunu demeye getiriyorlardı; "bu
yeni gelişmelere uyun", yani "sosyal de-
mokratlar ve TKP ne istiyorsa, siz de o
noktaya gelin" diyorlardı. "Silahlı müca-
deleyi bırakırsanız belki bazı haklar dü-
şünülebilir" diyorlardı. Zaten M. Ali Bi-
rand bu temelde gelmişti, "bazı kültürel
haklar düşünülebilir, ama her şeyden
önce bu gerillayı bırakın": Bütün mesaj

kontrol altındalar, içerdekilere de teslim
çağrılar var. "APO'ya karşı çıkın, sizi iki
günde bırakırız", bunu açıkça söylemiş-
ler. Bütün bunlar planın uluslararası bo-
yutunu gösteriyor. Sovyetler kontrole
alınmış, Avrupa alınmış, içimizde kont-
rol gelişmiş. Tam anlamıyla dört dörtlük
bir plan. Şimdi bu plan neden başarıya
ulaşamadı? Bu benim mevziyi değerklen-
dirme tarzımla bağlantılıdır. Eğer bu-
rada mevziyi zamansız terk etseydim,
Avrupa'nın çağırısına uysaydım ve
1986'dan önce de KDP mevzilerine git-
seydim, büyük ihtimalle bu plan başarı-
ya ulaşırdı. Ne kadar iyi bir faaliyet yü-
rütülse bile sonuçta temel hata yapıldığı
için kaybetme riski daha fazla olacaktı.
Temel taktiği veya temel mevziyi değerklen-
dirmemiz, daha sabırlı olmamız bizi
başarıya ulaştırdı. Yine mevziyi yalnız
coğrafi anlamda bir yerde kalmak olarak

inceliklerini uyguluyoruz. Birimlerimiz
ise tersine. Ben buna Donkişot yöntemi
diyordum. Yeldeğirmenine saldırır gibi
düşman birimlerine saldırıyorsunuz. Te-
mel hatayı böyle işliyorsunuz. Fakat sa-
vaşın kaderi elimizde olduğu için, stra-
tejik olarak biz yönettiğimiz için gerilla-
nın o kadar kayıp vermesi ve rolünü oy-
namaması fazla etkili olmadı veya bizim
savaş tarzımızın kazanmasını önleye-
medi.

İşte bu anlayış gereği mevzimizi
sağlam tuttuğumuz için ve temel hataları
yapmadığımız için, 1988 ortalarından
itibaren onların hiç beklemediği bir bi-
çimde savaş tarzımız kazanıyor. "Siz bi-
teceksiniz" deniliyordu. Avukat ve Bi-
rand kesin konuşuyorlardı: "Yaşamamız
mucizedir" deniliyordu. Bunları söyler-
ken de boş konuşmuyorlardı. Eğer siya-
si mülteci olarak Avrupa'ya yığılmış ol-

ra çeviriyordu. Belki kişilik zaaflarından-
dır, zindan etkisindendir diyorduk. Öyle
kuşku verici, anormal yönleri vardı.
Kendisi de giderek sabırsızlandı, mutla-
ka sonuca gitmek istiyordu. Alenen an-
laşma var demek istiyordu. İki-üç sefer
dilin ucuna getirdi, fakat daha sonra
çakıl taşı gibi tekrar yuttu. Hâlâ hatırlar-
da, "Anlaşma yaptık, TC ile Özal'ın yeni
yaklaşımları var, gel sen de uy." İki-üç
defa bunu denedi.

Zindanda yavaş yavaş bırakmalar
oluyor, yumuşamalar da vardı. Şener
bu dönemde tamamen PKK'nin tasfiye
edilmesinin kilit adamıdır. Gerillayı tasfi-
ye etmeyi bir nolu görev olarak kafasına
koyuyor. Bunun için benden güç almayı
taktiğinin en önemli bir parçası olarak
kabul ediyor. Yani mükemmel kavrayan
birisi. Çok zeki daha doğrusu, eğitilmiş
olduğu anlaşılıyor. Tıpkı Semir, Fatma

faaliyetler böyle yapılıyor. Yine dağda
kuşkulu gelişmeler var. Kör Cemal, Me-
tin gibi, ya direkt ya dolaylı yönlendiren-
yönlendirilen tiplerin yaklaşımları var.
Gerilla zaten fazla güçlü değil. Yine Sarı
Baran ve benzerlerinin çabaları var.
Özellikle Hakkari, Çukurca'nın merkezi
gibi alanlarda zırnık kadar gerillaya
adım attırmama uğraşısı veriliyor.
1990'a kadar diğer bölgelerde gerillanın
da tutunma şansı fazla değil. Gerillanın
biraz tuttuğu alanlarda ise çok yönlü bir
kontrolle etkisizleştirildiğini, özellikle
anakarargaha dayalı olarak yeni tasfiye
planları etrafında Bekaa'ya çok sayıda
ajan yollandığını biliyoruz. Kampın içine
epey sızmaların yapıldığı belliydi.
Ersever'in öldürülmesinden sonra Star
televizyonunda biri çıkıp konuştu, "Biz
1990'da aslında APO'yu yakalamıştık,
bize 'dirisini isteriz' denildi" diyordu. Be-

nim o zaman yaptığım yorum diri değil de Şenergilin tam hakimiyetleri elde etmeleri için biraz daha yaşamam veya benden güç almaları gerekiyordu. Güç almadan Şener tam hakimiyetini kuramazdı. Hareketin bütün kadrolarını kontrol altına alabilecek imkanları elde etmemişti. Hatta Hasan Bindal arkadaşın şahadeti de bunun bir parçası. Muhtemelen kitle ve katılımlar, bize bağlı olabilecek arkadaşlara bağlanabilirler, dolayısıyla bir prova olarak Hasan Bindal arkadaşın katledilmesi söz konusudur. Geriye bağlanmayacak veya farklı bağlanacak bir kişi olmadığı gibi temel Güney kitlesinde eğitim sahasındayken de, hepsini denemiş özellikle, bayan yapısıyla da epey oynayarak kendine bağlamış. Semir de aynı yöntemi uyguluyordu. Fatma da kadın zaafını çok iyi kullanarak bunları etkilerine alabileceklerini ve bize bağlı kadroları boşa çıkarabileceklerini kesinleştirmişlerdi.

Denemeler başarılı. Burada bizim aldığımız bir karar, Şener'i kendini kanıtlayabileceği bir ortamın içine sokmaktı. Hatta kendisine "Kemal Pir rolünü oynadım" dedim. "Tamam yaparım" dedi. Zaten o imajı da vermeye çalışıyordu. Bu imajı veriyorsa o zaman o imajı denemeye geçirmek, sinamak da gerekiyordu. Bizim bu planımız Şener'in planlarının al-lak bullak olmasına yol açtı. Hemen şunu belirtebilirim ki, Şener bir general kadar etkili. Çok politik, kurt gibi birisi, yani taktikte ben neysem, o da karşı tarafta odur. Hem çok zeki, hem de adım adım geliyor. Hamleye karşı hamleyle, ilişkiye karşı ilişkiyle cevap veriyordu. Ama hâlâ ipler de elimdeydi. Benim hakkında aldığım karar onu, planladığı gibi çalışmaktan alıkoyuyor. Çünkü kamp önemli, yine Güney faaliyetleri var. Beni kontrole alma ona söylenmişti. Çünkü o zaman, Cem Ersever'le yanında öldürülen bir bayan vardı, onu bile yanımıza getirecek kadar etrafımızı kolluyor. Kürtçe öğrenmiş, birçok KDP ilişkisiyle ilişki kurmuş, birçok ajan göndermiş. Yani burada mesele halledilecek. Temel taktik bu. Şener de bunun önde geleni, esas hareketin başı gibi hareket edecek, baş kopunca geride yaptığı çalışmalar var. Hatırlardadır, bir not vardı ve elimize geçti. Biz notu açtık, bir bayan arkadaş-ıydık, hâlâ yaşıyor, kıyamet koparıyor, "APO'nun ajanları arkamızda, keşfedildik. Aman Şener, bizi bir an önce al, yoksa mahvedecek" diyor. Tıpkı Fatma olayında olduğu gibi suçüstü yakalanma gibi bir durum. Gizli çalıştığı açığa çıktı ve o zaman biraz daha tedbir alındı. Ardından tekrar kampa dönmek istiyordu. "Mutlaka gelmeliyim yanına" diyordu. Sanırım o da kaybettiği noktada kazanmak istiyordu. Biraz daha zaman olsaydı fiziki tasfiye dahil, bütün yöntemleri deneyecekti. Bizim de tedbirlerimiz, yine ihtiyatlı, duyarlı yaklaşımımız bunu engelledi ve 1991'in Mart'ında bilindiği gibi kaçtı.

APO'nun hemen tasfiye edilmemesi, örgütün ele geçirilmesi için gerekiyor. Ele geçirilebilmesi için zamana, benden alacağı güce ihtiyacı var. Bunun için mutlaka ilişkileri benimle sürdürmesi gerekir. Bütün bunlar denk gelmiyor, giderek açık veriyor. Kongrede arkadaşlar "Bunu uygulamaya alalım" diyorlardı. 4. Kongre'de birçok arkadaş bu durumu fark etmiş, belgeler de var.

Dilaver, Semir ve diğerleri gibi Şener de mosmor kesiliyor ve işi kaçmakta buluyor. Dolayısıyla kontrgerillanın çalışmaları yarım kalıyor. Bazı tipler vardı epey gelmişlerdi. Onları örgütlemeyen veya fiziki saldırıya yönelmeden (ki güçleri var mı yok mu o da ayrı bir mesele), tedbirlerimiz vardı. Bir sürü böyle planlama çalışmaları 1991'in başlarından itibaren boşa çıkarıldı.

Şimdi bu planlama dönemi de çok önemli ve gerçek bir tasfiye planlamasıdır. Birçok ayrıntı da söylenebilir, ama esas itibariyle 1988'in ortalarından itibaren oldukça kapsamlı geliştirilmiştir. Kısacası kongrede karargah bütünüyle

ele geçirilecek, gerilla hemen tasfiye edilecek, PKK işbirlikçi Kürt partilerine benzer bir örgüte dönüştürülecek.

Başaramadılar ve biz 1991'de daha da güçlenmiştik. Körfez Savaşı vesilesiyle Irak'ın durumu önem kazandı. Yeni gelişmeler ortaya çıktı. Taktik önderlikten bu elverişli durumun değerlendirilmesini istedik, fakat yeterince değerlendiremediler. Biz bu sahayı biraz daha iyi kullanmaya çalıştık. Tecrübe ve olanaklar artmıştı. Neredeyse her yıl 1000'e yakın kadro-savaşçıyı burada hazırla-

“Aslında ben savaşmadan kazanıyorum. İlke bu. En son, düşmana attırdığımız bir adım da budur. Onun buraya bomba atması mükemmel bir savaşmadan kazanmak için bana verilen en büyük hediyelerden biridir. Daha doğrusu bu noktaya geldi. Benim için bu müthiş bir güçlendirme bombasıdır.”

dık. Güney hakkında gelişme hızlı, yine 1990'larda Cizre-Nusaybin gibi alanlarda serhildanlar başlamış, ülkeye bütünüyle yayılıyor.

Kısacası Özal'ın son planı da, kısmi reformlar içerse de başarısızlığa uğruyordu. Özal hakkında aslında "istemeyiz" diye yeni bir tavır geliştirdiler. Sanırım Demirel-İnönü ve Güreş'in yeniden hazırlanmaları vardır. Aslında bu genelkurmay tarafından yapılan bir darbedir. Özal ekibi yavaş yavaş gözden çıkarılıyor. Özal ve özellikle savaşı yöneten jandarma genel komutanlığı başarısız olmalarından dolayı gözden düşürülüyor. Bu süreçte yine bazıları daha tasfiye ediliyor. Özal gibi bir cumhurbaşkanının birdenbire tasfiye edilmesi zor, ama etrafı da tamamen kuşatıyorlar. Demirel-İnönü taktik gereği 1992'de "Kürt kimliğini tanıyoruz" dediler. Hemen ardından bilindiği gibi Lice ve Şırnak'ta Newroz katliamları yapıldı. Ama hareket sürekli geliyordu. Güreş önderliğinde genelkurmay yeni bir planlama peşindeydi. Bu da aşağı-yukarı 1993'e kadar geliştirildi. Onun ilk uygulaması bildiğimiz gibi Güney Savaşı'ydı. Bu savaş KDP ile birlikte yürütülüyordu. YNK'yi de dahil etmişlerdi. Celal Talabani'yi çağırıyorlardı. Yalnız aralarında çelişki vardı. Özal kısmi reformlarla bu işin yürüyebileceği görüşündeydi (bu Amerika görüşüydü ve hâlâ devam ediyor). Demirel-İnönü ise klasik kemalist politikayı yürütüyorlardı. Şimdi ise Ecevit bu politikayı yürütüyor. "İmha edelim, bitirelim" diyor, diğerleri ise "bazı açılımlar sağlayalım" diyordu. Bu, Özal'ın sonunu getirdi. Özal bunda ısrar etti. Yani "askeri yolla bu iş tamamen halledilmez", jandarma komutanlığının hepsi bunu söyledi. Hatta en son Mete Sayar da bunu söyledi.

Son olarak da 1993'te bir darbe yapıldı. 1993'ün farkı ise Özal'ın tamamen tasfiye edilmesidir. Demirel'in cumhurbaşkanı olması, Çiller gibi bir çılgının başbakanlığa doğru tırmandırılması, İnönü'nün babasının başbakanlık rolüne benzer bir rolü oynaması söz konusu. Yine DEP milletvekillerinin içeriye alınmaları, faili meçhul cinayetlerin çığ gibi büyütülmesi, köy boşaltmaları, Özal ve o eğilimin tamamen tasfiyesi ve kırılmasıyla kemalist-faşist ekibin bütünüyle işleri denetim altına alması başlıyor. Bunlar 1994'te bunu doruk noktasına vardırırlar. Planın en şiddetli bu kısmı 1994 ve 1995'te artık kendilerine göre tamamlandı. 1995 Newroz operasyonları vardı. KDP ile bağlantılı yürütülüyordu. KDP'nin o zaman TC'ye çok bağlı oldu-

ğu biliniyor. Yine YNK, ABD ve İngiltere'yle biraz bağlantılı. Bu ise yine Özal yöntemi, "PKK'yi siyasi bir güç haline getirelim, gerilladan uzaklaştıralım." Ama ekip bunu kabul etmiyor, "tamam tasfiye edelim" diyorlar. Böyle bir çatışma devam ediyor. Bu savaşa yansıyor, bu gelişmeyi görüyoruz-değerlendiriyoruz. Burada kilit rol KDP'ye düşüyor. Artık içimizde dayanabilecekleri fazla adam yok, örgüt içi sağlamlaştırılıyor. Çok geri, apolitik kadrolar olsa da, merkez rolünü oynamasa da, esas itibariyle çalkalandırmayı yapabilecek yeni bir isim yok. Zaten kaçanlar KDP'nin yanında. Baran ve diğerleri orada üsleniyorlar ve sahte bir PKK adı altında birleşiyorlar.

1995 Mart operasyonu tarihin en kapsamlı operasyonuydu. Siyasi sonuçları itibariyle de artık PKK'nin tamamen işinin bitirileceği son plan olması gibi bir anlama da sahiptir. Buna karşı bizim de Ortadoğu sahasına dayalı çalışmalarımız ve mevzi geliştirmemiz var. Güney Kürdistan faaliyetlerine özel bir ağırlık veriyoruz. Oradaki çalışanların sorumsuzluklarına rağmen, bizzat kendimiz olağanüstü ağırlık verdik. Unutmayalım ki, karargahımız bile orada: Sonunda savaş oluyor. Hâlâ savaşın anlam ve önemi konusunda kafa karışıklığını aşamadığı gibi, olanakları savaşa tam yatırmıyor. Bu savaşın böyle yürüdüğünü herkes çok iyi biliyor. Çok apolitik, düşmanın genel planını anlamaktan uzak ve en önemlisi de kendi rollerini kavramamakta ısrar eden bir tarz vardı. Bütün bunlara rağmen, bizzat bizim çok kapsamlı yaydığımız bir güç vardı. Taktik ilişkilerimizi oldukça iyi değerlendirdik. Ülkeye, hemen her alana yaklaşık 4-5 müdahalemiş oldu. Bütün bunlar birleştirildiğinde çok zorlanılsa da aslında gerillanın yok edilemeyeceği açıktı.

TC birlikleri uzun süre Güney Kürdistan'da işgal konumunda kalamazlardı. Uluslararası alanda da, maddi anlamda da geri çekilmeleri ardından bizim 1995'in ortalarından itibaren daha büyük müdahalelerimiz ve 1995 Ağustos'unu Güney hamlesi olarak ilan etmemiz var. Çok iyi biliyorduk ki, işbirlikçiliği temel bir tasfiye halkası olduğu için halletmemiz gerekiyordu. Bu isabetli bir karardı. İşbirlikçilik demek aslında TC'nin en zayıf yerinden veya en canalcı kısmından vurulması demektir. Planlarının belkemiği idi. Bütün bu tasfiye planlarının kırılması demektir. Nitekim biz yine istediğimiz gibi savaşmamakla ve birçok hata yapmakla birlikte işbirlikçi örgütü önemli oranda etkisizleştirecek noktaya kadar getirdik.

Bu süreçte İran ve Suriye tehlikeyi oldukça iyi sezdi. Eğer PKK tasfiye edilirse, Irak'taki denetimi bütünüyle yitireceğini gördü. Dolayısıyla en azından faaliyetlerimize gözyumma veya bazı adımları atmamıza engel olmama biçiminde karşılık verdiler. Aslında bu objektif olarak böyledir. İttifak yavaş yavaş gelişiyor. Bu objektif ittifak, KDP'yi oldukça zorladı. Sonuç ateşkes geldi ve bizim yoğun etkimiz altındaydı. Bu ateşkes ilanı ile birlikte KDP'nin ve KDP'ye dayalı Türk genelkurmayının planı boşa çıktı. Bir de ABD ve İsrail'in 30 yıldır KDP'ye dayalı Kürt planı felç oldu. Bu çok açık. Talabani devreye girerek kendisine dayalı yeni bir plan geliştirmek istedi. Seçimler zamanında Ankara'ya temsilcilerini yol-ladı. Fakat hem seçimlerden dolayı değişik durumların ortaya çıkması, hem de KDP ile yakın ilişki geliştirme durumu-muz, YNK'nin fazla etkili olamayacağını ortaya koydu. YNK'nin öyle kendi başına fazla bir rol oynayamayacağını az çok ortaya koyduk.

Bütün bunlar açığa çıkınca, Türk genelkurmayının yeni ve daha kapsamlı planı, bu son bombalama eylemidir. 1996 yılıbaşından itibaren gelişmeler bir kez daha gözden geçirilirse, Çevik Bir'in bazı gizli temasları var. İsrail'e birkaç defa gidip geliyor. Şimdi neden bu plan için İsrail ilişkisi önemli görülüyor?

Yeni dönem planlaması için Şam, temel hedef olarak belirleniyor. İsrail'siz Şam'ı vurmak mümkün değil. Hem siyasi, hem teknik nedenlerle buraya kafa tutmak ABD desteğini zorunlu kılıyor. ABD desteğini sağlamak için öyle bir ilişki geliştirmek gerekir ki, bu da İsrail'siz mümkün değil. Burayı hedeflemek ve ABD'nin onayını almak için İsrail devreye sokuldu ve Türkiye ile stratejik bir anlaşma imzalandı. Bu da İran'ı ve bütün Arap alemini ayağa kaldıran bir girişim oldu. İsrail uçaklarının Türkiye'de eğitim uçuşları ve üslerden havalanıp denetleme yapmaları İsrail için oldukça önemli bir gelişmedir. Bu aynı zamanda Türkiye'yi oldukça önemli bir riskin altına sokmak ve İsrail'in emrine vermektir. Dolayısıyla Arap alemini karşlarına almak demektir. Eğer destek sağlanmak isteniliyorsa Türkiye'nin de bu tavizi vermesi gerekir. Buna bazı bahaneler de uyduruldu. "Mısır da, Suriye de İsrail'le görüşmeler halindedir. Ben de görüştüm böyle bir anlaşma yaptım" diyerek bunu geçiştirmek istedi, ama kimsenin bunu yutacak hali yoktu. Zaten Çevik Bir Türkiye-İsrail stratejik anlaşmasının hemen ertesi günü bazı düzenlemeler yaptı. Ardından Demirel İsrail'e gitti. Demirel'in İsrail'e gidişi İsrail devletinin talebidir. Bu, son elli yılda yapılan en üst düzeydeki ziyaret oluyor-du ve burada ekonomik, siyasi ve turistik birçok alanda yeni anlaşmalar imzalandı. Türkiye bu anlaşmalarla biraz güç almak istedi. Bu anlaşmanın en önemli bir parçası da Mısır'daki Şarm El Şeyh'teki zirvedir.

Şarm El Şeyh'teki zirvenin bir amacı da Türkiye-İsrail stratejik anlaşmasına geniş bir emperyalist devletler ve işbirlikçiler koalisyonu ile destek olmaktır. Dikkat edilirse bu zirvenin en önemli bir amacı Suriye'yi de bu zirveye çekmekti. Suriye bu taktiği anladı ve bu zirveye katılmadı. Bu anlamda Suriye onları boşa çıkarttı. Eğer Suriye bu zirveye katılmış olsaydı, bazı kararları kabul ettireceklerdi. İşte "PKK'yi, Hamas'ı, Hizbullah'ı bırak, sana istediğin imkanları vereceğiz" diyeceklerdi. Tabii Suri-

“Bu yeni sürecin çürüme yönü ağır basıyor. Hükümet TC cephesinde darbeler geliştirebilir, yeni koalisyonlar gelişebilir, yeni seçimler arayışlara yönelebilir. Bu kadarına tahammül edemez. Zor bela tutundukları stratejik anlaşma da işlemez duruma gelebilir. Her şey mümkündür. Karmakarışık, çok bulanık bir durum. TC'nin ufku biraz kararıyor. Çıkış için ihtimaller giderek zayıflıyor.”

ye'nin bunu yapması, direniş çizgisinden çekilmesi demektir. Hafız Esat gibi çok tecrübeli bir politikacının bu oyuna düşmesi son derece zor. Zaten İran ve Libya karşı. Kürt meselesine ilişkin geliştirilen bir plan vardı. Ürdün, İsrail, Türkiye planı. Celal Talabani de bu konuda Londra'da Melik'le görüştü. Sanırım bu plan üzerinde ittifakları da oluştu.

Suriye zirveye gitmeyince Şarm El Şeyh'te alınan kararla Şam hedef duru-

muna getirildi. Taktik gereği, ilkin Güney Lübnan'a saldırdılar. "Güney Lübnan'a vurursak Şam'dan nasıl çıkacağını an-larız" diye düşündüler. Fakat bu da umdukları gibi olmadı. Mülteci kampların vurulması, oradaki vahşetin ortaya çıkması, uluslararası alanda İsrail'i güç duruma düşürdü. Fransa devreye girdi ve ABD'ye karşılık daha çok Arap yanlısı bir tutum içine girdi. Almanya da bu yeni gelişmelerden pek o kadar rahat değildi. Stratejik ittifakta Avrupa giderek sesini biraz daha farklı çıkarmak durumunda kaldı. Peş peşe heyetler Şam'ı ve Ortadoğu'yu ziyaret etti. Giderek daha sert adımlar atılmaya çalışıldı. Bunun ilk işaretlerini Mesut Yılmaz 20 Nisan tarihinde Antakya ziyaretinde yaptığı konuş-mada çok açıkça ortaya koydu: "Suriye PKK'den vazgeçmezse cezasını çekecektir. Birkaç gün önce ABD basınına izlediğimizde Güney Lübnan'da ateşkes olması hiçbir şey ifade etmez, asıl bela, tehlike Şam'dadır. Şam hedef alınmalı" denildikten sonra, bu patlama olayı gerçekleştirildi.

Ana hatlarıyla gelişmeler böyledir. Çok kapsamlı bir plan olduğu daha ayrıntılı bir biçimde işlenebilir. Şimdi bu bombalamayla elde edilcek istenen nedir? Teknik olarak bombanın çapı değerlendirildiğinde ve hedeflediği durum-lar ortaya konulduğunda bazı gerçekler karşımıza daha net çıkıyor. Sanırım en az bir ton patlayıcı ve yepyeni bir Amerikan tekniği ile hazırlanan bir patlayıcı olabilir. Yakıcılığa da yol açması için tüp gazları bağlanmış. Bizim o akşam yaptığımız bir telefon konuşması vardı. O konuşmanın burada yapıldığını sanıyorlar. Buranın anakarargah olduğu, telsiz-telefonun sürekli burada konuştuğu, dolayısıyla bizim burada olduğumuz kesinleşiyor. Teknik olarak etkisi hemen yanına değil de metre olarak buraya göre ayarlanıyor, fakat iki kapı var birbirine benzeyen, herhalde orada bir teknik hatayı yapıyor. O diğer kapının önüne bırakılıyor. İşte bildiğiniz gibi bomba patlıyor. Aslında etkisi çok büyük, fakat uzakta patlaması bu etkiyi azalttı.

Genelkurmay planlamasına göre yapımızın büyük bir kısmının imhası eğer yeni bir patlama olsa gerçekleşecek. Bu önemli bir halka. Bugünkü basın özetlerini okuduğumuzda şu bilgileri görüyoruz; genelkurmay başkanı Diyarbakır'a gidiyor, Dersim operasyonu başlıyor, yine Barzan köyüne yönelik Gerdi mıntıkasından-Şemdinli'den başlayan kapsamlı bir operasyon var. Hürriyet gazetesinde Ertuğrul Özkök'ün "Harekat Kararı" adındaki bir yazısı hemen dikkatimi çekti. Zaten Ertuğrul Özkök sağlam yerlerden bilgi almakla ünlüdür. Şimdi burayı bombalamakla birlikte çok kapsamlı bir hareket kararı alındığı kesin. Dersim operasyonu, Güney operasyonu 6 Mayıs akşamı burada başlıyor. 7 Mayıs'ta da ülke genelinde başlatılıyor. "Büyük hareket kararı" ondan bir gün önce Barzanilerle yapılan görüşmeler vardır. Hareketin bu görüşmenin hemen ertesine denk gelmesi de tesadüf değil.

Şimdi Barzani'yi sadece kontrolden çıkarmakla kalmıyoruz. İran-Suriye'nin yakın ilişkileriyle birlikte PKK'yle yakın ilişki kurması, onların son 30-40 yıllık KDP aracılığıyla oynadıkları oyunun tamamen boşa çıkarılması kadar, TC'nin de son beş yıldır KDP'yi kullanma silahının ters teptiği görülüyor. Bu süreçte KDP'nin Suriye ziyareti var. Ardından hemen sabahın yedisinde Barzan köyüne doğru çok büyük bir askeri güç harekete geçiyor. Burası hedeflenmiş, diğer alanlarda da operasyonlar yoğunlaştırılıyor. Büyük ihtimalle burası başarıya ulaşırsa, baş kaybedilirse, organlar kolay etkisizleştirilecek. 40.000 kişilik ordu Barzan köyüne ulaşacak, orada da Mesut ya teslim alınacak, ya vurulacak, ya da kaçacak. Başka hiçbir şans yok.

Tam kesinleştiremediğimiz diğer bir gelişme de Yekiti cephesindedir. En önemli bir adamı yanımıza geliyor. Büyük ihtimalle süreci gözetlemeye çalışı-

yor. Kendi gücünü topluyor. Büyük ihtimalle plan başarıya ulaşırsa, şu veya bu biçimde Barzani etkisizleştirilirse kendisinin onun yerini hızla doldurmaya kalkışması ihtimal dahilinde. Türkiye ile yaptığı görüşmeler var. ABD ile yakın ilişki içinde. ABD'nin kesin tekrar Güney Kürdistan'ı kontrol altına alma planları var. Talabani'yle anlaşma (ki Ürdün anlaşması ile zaten ilişki belli) büyük ihtimalle bu plan içinde yer tutabilir. Eğer burası tasfiye olursa ve Türk ordusu da Güney'de Mesut'u etkisizleştirebilirse, Talabani önderliğinde anlaşabilirler. Anlaşma olur mu olmaz mı o ayrı bir şey.

Bu arada bir de Ecevit planı var. Ecevit planı da kesinlikle kemalist tenkil ve bastırma planından başka bir şey değildir. Zaten Mesut Yılmaz'ı bu konuda yönlendiren Ecevit'in kendisidir. Hükümeti yönlendiren "ikinci Atatürk" diye bir deyim çıkarıldı. Kürdistan'a gittiğinde; "birinci Atatürk nasıl Batı'yı, Yunanları hallettiyse, ikinci Atatürk de Doğu'ya geldi. Kimsenin 3 yıldır geçemediği Diyarbakır, Bingöl, Bitlis yolunu kullandı" vb. iddialı sözler söylendi. Başaran ikinci Atatürk olur denildi. Kısacası planını sundu. "Amerika da planımızı kabul etmek durumunda" dedi. Neydi o plan? "Saddam'ı da dahil ettirebiliriz. Güney Kürdistan'ı Güney Lübnan gibi boydan boya huduttan 40 km. içeriye kadar girerek bir tampon bölge oluştururuz." Bu Güney'e yönelik Ecevit planı aslında geneltirmeyin planıdır. Zaten brifing verilmiş, "anlaştık" diyor. Gezisiyle de bunu başlatmış oluyor, hazırlıkları oldukça yoğun. Herkesin dikkatini çekecek kadar askeri hazırlıklar var.

Kısa bir süre sonra ABD temsilcisi Robert Deutsch, Güney Kürdistan'a gitti. Zaten Clinton bir gün öncesinden demek verdi: "Kuzey Irak'ta PKK ve İran çok faal." Bu, "ortadan kaldırılması gerekir" anlamına gelmektedir. Bütün bunları değerlendirdiğimizde bu bombalamanın başarıyla birlikte, plan gereği Güney'e girilecek. Barzani bir hafta bile dayanamaz ya İran'a çeker gider, ya da teslim olur. Türkiye, Güney'de denetimi kesinleştirecek, Saddam'la ilişkiler halledilene veya boyun eğdirilene kadar 70 yıllık cumhuriyet tarihi ne yapmışsa, onu tam sağlama alıncaya kadar denetimini kesinleştirecek. ABD de bunu kabul etmek zorunda, çünkü başka seçenek yok. Belki çelişki olur, ama PKK tehlikesinde anlaşma ihtimali de yüksek. Böyle bir konum elde etmeyle, İsrail-Türkiye stratejik anlaşmasının bir gereği olarak ABD'nin de onaylamasıyla İran tamamen sıkıştırılacak. Muazzam bir güçle, İran sınırından halledilmesiyle birlikte Güney'den de tamamen kuşatmaya alınacak (Suriye kuşatmaya alınacak). Bunlar da ortak amaç gereğidir. Yine Dersim'deki operasyonlar sonuçlandırılmaya çalışılacak. Amed planı var, orada az çok darbeyi vermiş, kalan gruplar dağda sıkışıp yozlaşacak, fazla direnme şansları yok, olsa olsa 5-6 aylık olur. Garzan ve Serhat'a yönelik planlar ise günlüktür.

Yine PKK gücünün yoğunlaştığı Güney anakarargahı var. Orası da askeri güçle kontrol altına alınarak tamamen etkisizleştirilmeye çalışılacak. Böylece bütün Batılı emperyalist devletlerin bu karşı-devrimci zirvede buluşması, Türkiye-İsrail'in başını çekmesi muazzam askeri yığınak ve Şam'ın böyle burada vurulması gerçekleşecek. Elbette ki, bütün bu planların istenildiği biçiminde gerçekleşmesi mümkün değildir. Her planın başarıya ulaşıp ulaşmaması apayrı bir sorun. Şimdi bu son planın diğerlerinden farkı çok açık; işin içine Türk geneltirmeyi girmiş, bütün ordu birlikleri harekete geçirilmiş, ABD'nin onayını almış. Yine İsrail'in desteğini tam almış ve hedefte yalnız PKK değil, İran ve Suriye de var. KDP'yi gözden çıkarmış, "ya teslim olur, ya da biter" biçiminde bir plan söz konusu. Kürt işbirlikçileri "olsa da olmasa da planımızı yürüteceğiz" diyorlar. Eskiden olduğu gibi Kürt işbirlik-

çilerine dayanma anlayışı aşıyor. ABD bundan belki rahatsız olabilir, ama kabul etmek zorunda. Çünkü PKK'nin tasfiyesi ABD'nin de İsrail'le olan stratejik çıkarlarına uygundur. Çünkü Irak kontrol altına alınıyor, İran ile Suriye kuşatılıyor. Bunun karşılığında da ABD'nin bu alanı desteklemesi düşünülemez. Tek stratejik müttefik olarak İsrail yoluyla ABD'nin bu alanı desteklememesi de düşünülemez. Yine tek stratejik müttefik olarak İsrail yoluyla ABD'nin de bu plana yatırılmaması düşünülemez.

Fransa ve Almanya belki tam buna yatmayabilir. Nitekim bizim bazı Almanlarla yaptığımız görüşmeler sanırım bu gerçeği ifade ediyordu. Fransa biraz daha farklı davranmak istiyor. Muhtemelen bundan sonra bu fark daha da gelişecektir ve böylece plan şimdiki haliyle en temel halkasından başarıya gitmedi. Şimdi en temel halkası başarıya gitmeyince diğer halkaların da fazla başarılı olacağı düşünülemez. Planlamanın kilit noktası bizim burada darbe yememizdi. Baş daha güçlü sağlam kalınca, çalışmalar birçok karargahta sağlam yürüyünce, Dersim'e saldırmış, Amed'e saldırmış, buraya saldırmış kabilinden bazı darbeler olabilir. Esas hamlemizin önüne geçilmez veya yürüttüğümüz hazırlıklar bizi rahatlıkla önümüzdeki süreci hem gerilada daha sağlam mevziler tutmaya götürür. Doğru gerilla tarzına zaten ulaştırma ihtimali yüksek, siyasi ittifakımız mütahiş gelişti. Boşa çıkarılınca önemli bir kazanımın ve siyasi ittifakımızın Ortadoğu'da gelişmesidir. Biz fiilen bir savaş müttefikleri gibi konum arzedeceğiz. İran-Suriye halkası arasında üçüncü bir halka olarak yer tutacağız ve KDP'yi daha sıkı denetime alacağız. Yekiti de gelmek zorunda, gelmezse bitmek zorundadır.

Avrupa biraz daha bu konuda farklılaşabilir. Özellikle Almanya farklılaşabilir. Bunlarla diplomatik ilişkilerin gelişme durumu var. Rusya'yla zaten gelişiyor. Bu, siyasi ve diplomatik anlamda da TC için büyük bir başarısızlıktır. Hatta denilebilir ki, plan son derece ters tepmiştir.

Stratejik ittifak, stratejik plan TC için belki de tarihinin en olumsuz bir adımı olarak rol oynayabilecek. Plandan vazgeçer mi? Vazgeçeceğini sanmıyoruz, zaten birlikleri hareket halinde. Burada bu bombalamayı yapan başka bir bombayı da şimdi hazırlıyordur. Belki de gölgemizi takip eder. Operasyonları Güney'e doğru sarkıyor, genişletebilir. Dersim daha da geniş bir operasyona tabi tutulabilir. Barzani'ye, Suriye'ye yönelebilir. Ama en önemli adım başarıya ulaşmayınca diğer adımların başarı şansı gittikçe azalır.

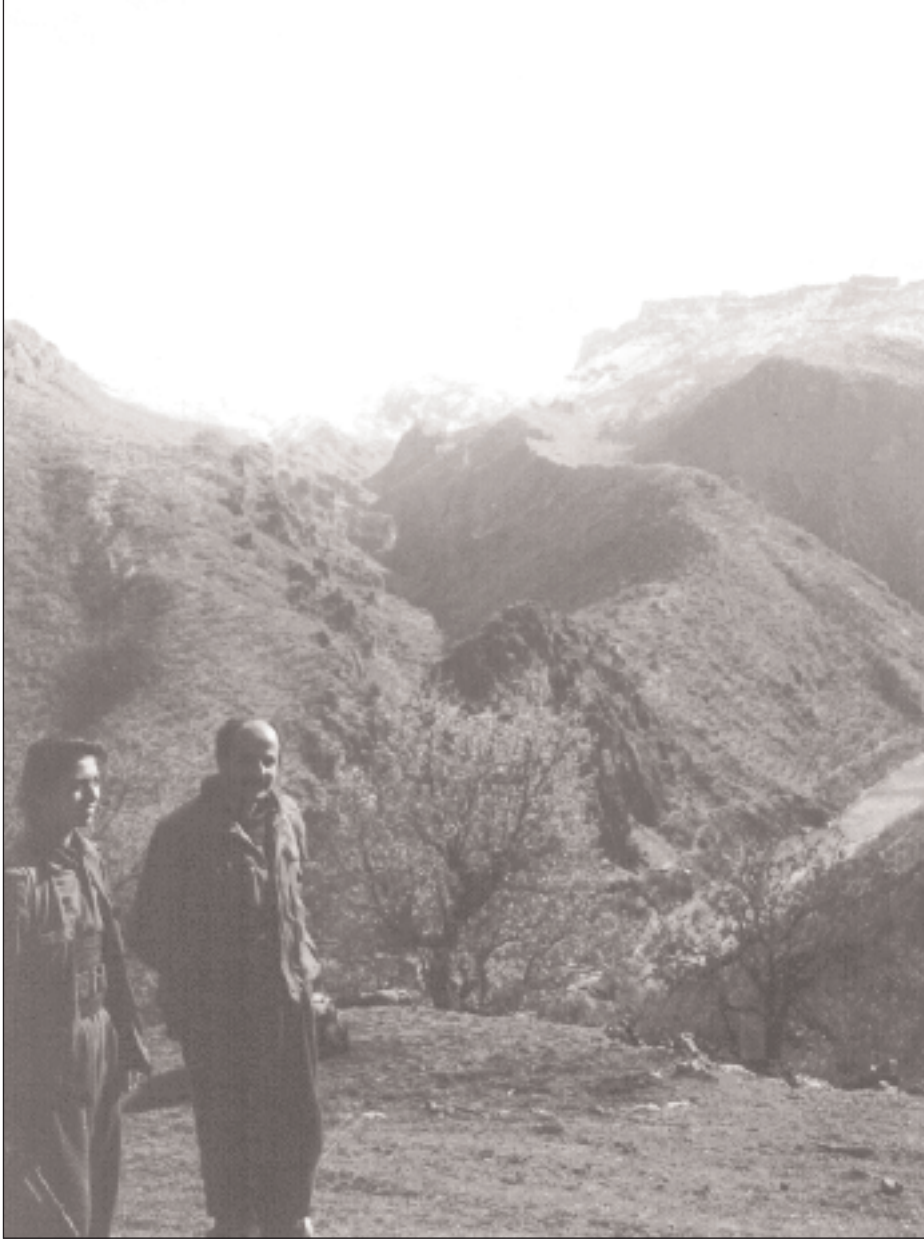
Bizim yoğun hazırlıklarımızın daha da geliştirilmesi, karargahların rolünü artık iyi oynamaya başlamaları, gerillanın gerçekten doğru tarzı yakalaması, gelişmeleri bizim adımıza lehimize hızlandıracaktır.

Dediğim gibi diplomatik ittifak, diplomatik-siyasi ittifak çok önemlidir ve gelişecektir. Özellikle Güney Kürdistan'daki askeri yoğunlaşmamız büyük bir gelişme sağlayabilir. Alınacak bazı tedbirler var, özellikle İran-Suriye ittifaklarını daha iyi çalıştırsak, bu yönlü bazı gelişmeler olursa, en önemlisi tuttuğumuz mevziler var, onları mükemmel kullanmayı Güney halkıyla birlikte ayağa kaldırırsak, bu mevziler tek başına bu planı yerle bir edebilir.

Diğer gerilla karargahları da içeride rollerini oynarlarsa gelişme, askeri anlamda da oldukça ileri boyutlu olacaktır. Dolayısıyla bu son 4-5 aylık plan, daha

önceki planların içinden çıkardıkları dersler temelinde oluyor. Adamlar, bayağı düşünmüşler. Daha önceki tasfiye planlarını gözden geçirmişler ve son planı beş ayda hazırlamışlar ve plan da öyle yabana atılır bir plan değil. Hazırlıkları da çok büyük, yüzbinlerce askeri ve en gelişmiş tekniği harekete geçiriyorlar. Diplomasiyi son haddine kadar kullanıyorlar. En tehlikeli anlaşmaları imzalıyorlar.

Şam'ı hedeflemek demek çok cüretli, çılgın olmak demektir. Tabii bu da plan açısından çok önemli bir halka olduğu

“Şimdi bu son planın diğerlerinden farkı çok açık; işin içine Türk geneltirmeyi girmiş, bütün ordu birlikleri harekete geçirilmiş, ABD’nin onayını almış. Yine İsrail’in desteğini tam almış ve hedefte yalnız PKK değil, İran ve Suriye de var. KDP’yi gözden çıkarmış, 'ya teslim olur, ya da biter' biçiminde bir plan söz konusu. Kürt işbirlikçileri 'olsa da olmasa da planımızı yürüteceğiz' diyorlar. Eskiden olduğu gibi Kürt işbirlikçilerine dayanma anlayışı aşıyor. ”

için hedefleniyor. Başarı için Şam'ı kesin hedeflemek gerekiyor, burayı hedeflemek de adeta açık bir savaş alanına çekmek demektir. İşte günlük olarak sonuçlarını izleyeceğiz. Suriye yönetimi de, önderliği de öyle boş duracak değil. Mutlaka hem tedbirlerini alacaktır, belki misilleme hakkını bile kullanabilir. Artık ittifakları geliştirmek durumundadır. Ulaşmaları çok zordur. En azından bu plan kapsamında çok zordur. Zaten Güney Lübnan'da da ne mal oldukları ortaya çıkmıştır. Bu stratejik ittifakın yol aç-

tığı etkiler, Araplar da büyük bir öfkeye yol açmıştır. İran zaten tetikte.

Şimdi bütün bunları bizim en temel bir orta halka olarak değerlendirmemiz söz konusu olacaktır. Hiç şüphesiz planı da ısrarla uygulamak isteyebilirler, ama başarısızlıkları geliştikçe, her büyük bombalama, her büyük operasyon başarısızlığa uğradıkça, bu operasyonların ömrü de o kadar fazla olamaz. Onun için kapsamlı yapamazlar. Sıcaklar da başladı, asker muazzam yıpranacak, teknik muazzam maddi masrafa yol açacak ve biz gelişeceğiz.

gücü devrede tutacaklar. Operasyonları kesin götürmek zorundadırlar. Daha da tirmandırabilirler, son haddine kadar kullanırlar. Çünkü cumhuriyet elden gidiyor, sistem elden gidiyor. Yeni bir sistem henüz ortaya çıkarılmamış. Çıkarılması çok zor. Biz devrimi dayatıyoruz. Devrimin dayatılma durumu şimdi daha da şiddetli. Reform olasılığı da ortadan kalktı. Bu, onları daha da kudurganlaştıracaktır. Ama eskisi gibi refleksleri de kuvvetli değil. Gerici anlamda refleksleri olsa bile fazla etkili olamayacak. Bu yeni sürecin çürüme yönü ağır basıyor. Hükümet TC cephesinde darbeler geliştirebilir, yeni koalisyonlar gelişebilir, yeni seçimler (yine kamuoyunu oyalamak açısından) gelişebilir. ABD yeni politik arayışlara yönelebilir. Bu kadarına tahammül edemez. Zor bela tutundukları stratejik anlaşma da işlemez duruma gelebilir. Her şey mümkündür. Karma-karışık, çok bulanık bir durum. TC'nin ufkü biraz kararıyor. Çıkış için ihtimaller giderek zayıflıyor.

Yakın gelecekte zemin ne kadar verişli olursa olsun bir devrimsel patlama görünmüyor. Reform yaklaşımları da zayıflamış durumda. Daha radikal iyileşmeler beklenebilir. Çürüme hızlanacak. Bunun karşısı radikalizmdir. Ayrıca reform denemelerine girişenler de çıkabilir. Ama esas olarak bizim ilerlememiz belirleyici olacaktır. Gerillanın ilerlemesi, ittifakın ilerlemesi, gelişmeleri hızlandıracak temel etkenlerdir.

Bu planlama döneminde gerek düşman planlamasının boşa çıkarılması, gerek planlamamızın adım adım hayata geçirilmesi bizi kesinlikle hem Ortadoğu'da, hem de uluslararası alanda artık bir çözüm muhatabı olarak değerlendirilmeye götürecektir. Avrupa daha şimdiden bu konuma geliyor. ABD'nin de gelmesi ihtimal dışı değildir. Buna TC içinde bir ses, bir alternatif aranacak, onu da ortaya çıkarabilirler, yani en azından hızlandırabilirler. Dolayısıyla PKK'nin eğer kendi planlamasını, ana yaklaşımlarını hayata geçirirlerse, siyasi çözüme artık hazır bir güç olduğunu, gözardı edilmesi imkansız, tam tersine çözüm için PKK ile diyaloga girmenin tek çıkar yol olduğu, bu dönem planlamasında çok güçlü bir biçimde ortaya çıkacaktır.

Ciddi bir darbe yenilmezse, gelişmeler askeri anlamda da artık "bu ordu bir şey yapamaz" sonucuna götürülürse Türkiye kamuoyu da gittikçe daha fazla buna yatarsa (ki yattıyor), daha da hızlarsa, ittifaklarımız da artık yıkılmayacak kadar güçlü olursa (ki buna girildi, Almanya da buna yattıyor, Fransa yattıyor, Rusya yattıyor) geriye Türkiye'de artık bir muhatabın ortaya çıkması kalacaktır. Ki, birçok işaret bu muhatabın ortaya çıkmasının fazla gecikmeyeceğini göstermektedir. Ama tabii bu da bir plandı. Hayale kendimizi kaptırmıyoruz. Plan müthiş, hazırlıklar adım adım hayata geçirilmekle ancak başarıya gidebilir.

Arkadaşlarımızın tarzlarına bakarsak, örneğin bir anakarargahımızda hâlâ birbirlerine öfkeli yaklaşımlar var. Herkes teklik peşinde. Düşünelim, plana göre ömürleri taş çatlasa iki aydır. Ömürlerini uzatma savaşı vereceklerine "karargahta kim tek kalır, bölüğün, taburun başında kim tek kalır" diye oyalanıyorlar. Herhangi sağlıklı bir eğitimi kesinleştirmiyorlar. Mevzilerini en az bir yıl dayanabilecek kadar kesinleştirmiyorlar. Basit nefis-kışılık, kariyer hesapları mı desek, iktidar veya iktidarsızlık durumlarını yaşama mı desek, tarihi gündel gelişmeler etkisiyle yaşamak yerine, kendi tutkularını, klasik, dogmatik, subjektif yaklaşımlarını hâlâ tam aşamıyorlar. Planlamanın hayata geçirilmesinin önünde bu ciddi bir engeldir. Bu kişiliklerin tarihin her döneminde ortaya çıkarlar, ancak aşılmazlarsa lokum gibi bir gelişme de karşımıza çıksa, onu yere düşürebilirler.

Bu yönlü gelişmeleri çok açıkça orta-

ğü olmasaydı, düşman herhalde burayı baş hedef olarak belirlilemezdi. Demek ki, çok önemli, tarihi, düşmanı tedirgin eden, hatta başarısı için esas hedef alınması gereken bir çalışmadır. Dolayısıyla kıymet biçmek, hakkını vermek gerekiyor.

İşlediğiniz konulara fazla girmek istemiyorum, zaten çokça tartışmıştık. Bu konuda sadece rapor değil, onlarca telsiz-telefon ve ders konuşmaları sizlere hazırladık. Hepsi de kitap halinde sunuldu. Üzerinde yoğunca duruyorsunuz. Bu değerlendirmeleri kendinize mal edin. Eksiği olan gidermenin yolunu bulun, ürkmeden, çekinmeden, kendisini örtbas etmeden ulaşınca ya da, açık yüreklilikle mal etsin kendisine. Bilgimize bilgi eklemek isteyen çalışmalarınız hakkında bizden istenilen ne varsa katılıma hazırız. Böyle ciddi bir konferans deneyimini yaşamanız sizin için daha yararlı, özgücünüzle, öz çabalarınızla, kendinize indirgemeniz isabetlidir.

Türk genelkurmayı burayla daha da

“Bu kadar hedef haline gelen bir çalışma, stratejik olmayı bilmesi gereken bir çalışmadır. Düşman, bu kadar riski göze alıyor ve burayı hedefliyor. Demek ki, çalışmanın çok büyük anlamı var, stratejik bir çalışmadır. Onun için hakkını vermek gerekir. Bunun dışında değerlendirme hatasına düşmek ne kadar apolitik, geri bir kişilik olduğunuzu ortaya çıkarır.”

uğraşacağa benziyor. Umarım bu anlaşılmıştır. Boşuna hedeflenmiyor. Hem ağırlığı var, hem siyasi değeri çok yüksek, dolayısıyla her şeyi göze aldı. Gayet tabii buraya gelen kadro en üst düzeyde sorumluluğu bilmesi gereken bir kadrodur.

Bu kadar hedef haline gelen bir çalışma, stratejik olmayı bilmesi gereken bir çalışmadır. Düşman, bu kadar riski göze alıyor ve burayı hedefliyor. Demek ki, çalışmanın çok büyük anlamı var, stratejik bir çalışmadır. Onun için hakkını vermek gerekir. Bunun dışında değerlendirme hatasına düşmek ne kadar apolitik, geri bir kişilik olduğunuzu ortaya çıkarır. Hayat, özellikle savaş bu kişiliği affetmez. Çok açık size söyleyeyim, belki burada tesadüfen kurtuldunuz, ama kişiliğiniz ülkede mutlaka kaybedecek bir kişiliktir. Bundan dolayı buradan gereken azami sonuçları çıkarmaya çalışmalısınız. Kişiliğinizi hakkıyla askeri savaş sanatımıza göre, örgüt sanatımıza göre özümseyemezseniz, dönüştüremezseniz, bu işten sağlam ve başarılı çıkmanız mümkün olmaz.

Askeri kişiliği yakalamanız gerekiyor. Durumlarınızın yürekler acısı olduğunu gördünüz. “Hâlâ askeri savaş sanatında ısrarlıyız” diyorsunuz, ama görüyorsunuz ki tersi uygulanmıştır. Bu vahim hatayı düzeltmek gerekir. Bunu bir mühendis titizliğinde her katılanınız özellikle değerlendirmelidir. Özellikle Botan, Behdinan ve Zağros karargahlarımızdaki ve gerilla düzenlememizdeki rolünüz son derece önemlidir. Bu şans, değerlendirme imkanı yüksek. Değerlendirmeyi şimdiden yakıcı bir biçimde planlamanız gerekiyor. Savaşta bu kadar rol oynayanlar, bu işi düzeltmeli. Bir kez daha böyle ağır bir hata içine, çizgiyi böyle kendi kendine tasfiye eder duruma sokmaya asla izin vermemelidir. Çok çarpık kişilikler, çok zayıf kişilikler oluşmuş. Bunda hepinizin müthiş so-

rumlulukları vardır. İnanılmaz bir biçimde hâlâ raporlara baktığımda nasıl da bu kişiliklere bir şey verilmemiş, diye düşünüyorum. Bunda sorumlu kişiler sizlersiniz.

Savaş sanatının bir tek ilkesini bile uygulatmamak akıl almaz bir şey. Ya hiç savaşa girmeyin, girerseniz de anlamına bağlı olarak girin. Yoksa sizlere yazık oluyor. Hepiniz iyi niyetli, dürüst insanlarsınız. Ama önderlik ve savaş sanatıyla bu kadar dalga geçilir mi? Son telefon-telsiz bağlantı konuşmalarımızı dinlediniz. Anakarargahla, adeta günlük savaşıyoruz. O sahada nasıl böyle ilkel yaklaşımlar gösterilir. Savaş süreci içinde gösterdiğiniz hatalar var ki, insan kendisiyle bile alay eder de bu kadar edemez. Tabii bu düşmanın yarattığı kişiliktir. Düşmana çalışan kişiliktir. Onu biz bozmaya çalıştık. İşte gördünüz bize ne karşılık veriliyor? Siz de artık karşılık verin.

Ben her zaman söylediğim gibi kendimi ahiım şahım bir savaşçı olarak görmüyorum, ama düşmanı da yaşayacak kadar enayi değilim. Şimdi siz düşmanı çizgide yaşıyorsunuz. Onun çok özel bir kontrası bile olsa askeri çizgimizle böyle oynayamaz. Ama sizler oynadınız. Hem de en iyi niyetlice ve sözde cesur ve fedakarca oynadınız. Bu da sizi cüce yaptı, bebek yaptı. Onun için bu son bir fırsattır. Sizler için, hepiniz için, bütün savaş birliklerimiz için bu son fırsatı değerlendirin ki, bu acımasız bombalara, onun moleküllerine kadar dağılmasına fırsat vermeyin. Direnmeyi, büyük aklı kullanmayı bilmezseniz bir çırpıda kaybedersiniz.

Bu kadar kendi kendinize karşı acımasız, vicdansız olmamalısınız. Hiç olmazsa bu sefer derin sorumluluk, vicdan ile akıllı iş yürüten kişilik haline gelmeye çalışın. Başka hiçbir şey durumu kurtarmaz. Bunu açıklığa kavuşturun. Dediğim gibi yapamıyorsanız bir köşeye oturun. Ben bile kendimi çok ileri boyutlu, planlı, tedbirli götürmüyorum. Zaten beni de uyarıyorlar, “senin gibi hiçbir önder yaşamaz” diyorlar. Ama ben yine yaşarım. Bu yaşamamın altında bazı ilkeler, bazı doğru yürüme esasları var.

Siz tam askersiniz, benden daha başarılı bir yürüyüşünüzün olması gerekiyor. Ben yılların emekçisiyim. Bazı hatalar, yorgunluklar gösterebilirim, ama sizler öyle değilsiniz. Kaldı ki, savaşımım benim için bir anlam ifade ediyor. Savaşınızın sizin için anlam ifade etmesi gerekiyor. Yüreğinizin “ben iyi savaşım ve iyi sonuç aldım” demesi yalan.

Söz düzeyinde bile söyleyip savaşa karar verme “ben düşmanıma karşı olacağım ve onu yeneceğim” bunu söz düzeyinde verseydiniz, mutlaka imkanı değerlendirecektiniz ve kazanmayı bilecektiniz. Hâlâ bunu göstermiş değilsiniz. Stratejik olarak kaybediyorsunuz. Çizgi gereklerine bütün yaptıklarınız kaybetti-riyor. Bırak pratiğini, hazırlık düzeyinin gerçekleştirilmesini kazanma sözünüz bile yok. Pahası çok ağır, bir dost olarak değerlendirmeniz gereken bir kişinin bana söylediği bir şey vardı. Sözde beni uyarıyor: “Sen kendin için değil, halkın için şöyle lazımsın, sen kendi kendine böyle yürüyemezsin” diyor. Halbuki ben herkesten daha sorumlu yaşamasını bilen bir kişiyim. Biz ise dış görünüşte bile olsa bu uyarıyı yapma gereğini duyduk. Peki sizin için nasıl uyarı yapmalıyım? Kendi kendinizin değilsiniz, çok önemli görevlerin insanısınız. Bu görevler için yaşama gücünü kesin göstermek duru-

mundasınız. Asker böyle olur. Olmazsa bizi böyle en yakıcı bombayla yok etmeye çalışırlar. Zayıf olanı böyle yakarlar. Asker olan bu bombayı görür. Bu bombanın etkisi altında yakılmamanın tedbirini de alır. Aksi halde kurbanlık koyuna benzersiniz. Koyun nasıl bıçağın altına gidene kadar hiçbir şey görmez, o duruma benzersiniz. Kurbanlık koyun İsmail savaşçılığı olmaz.

Umarım bu son olay sizler için eğitici olmuştur. Askeri kişiliği edinme kararlılığını, bazı temel özelliklerini öğrenin! Bu bombanın ağır etkisi sizde son derece eğitici olmalı. Bazı önde gelen arkadaşlarımız bunun üzerine büyük bir dirayetle durmalıdır ki, işte bombaya karşılık vereceğiniz en büyük cevap da budur.

Sizlere çok iyi öğretmeye çalışıyoruz. Sorumluluğumuzun gereklerinin oldukça farkındayız ve öyle boş yaşıyoruz da. Adamlar nasıl takip ediyorlar! Dolu dolu yaşamak budur işte. Mümkünse bizi daha da inceleyin. Dolu dolu yaşamak diyorum buna. O kitapta da vardı, savaş sanatında, boş yaşamak-boş geçmek, dolu geçmek-dolu yaşamak. Bizim kişiliğimiz de bu temelde bir ifadesini buldu. Bu gücümüz bile eğer bu temelde kendisine dolu dolu kılsa, bu planı yerle bir etmeye yeterlidir. Hem de en kısa dönemde sağlam bir biçimde çok önemli savaşın olanaklarıyla yüz yüze geleceğiz.

Kendi planımızı amansız dayatmamız işten bile değil. İşte o anlayışı, o iradeyi siz kendiniz de gerçekleştirin. Gerçekleştirdiyseniz bu iş kesin başarıya götürür. Bütün gelişmeler, yürüyece-

ğini ve hem de uzun olmayan bir süreçte başarılı olacağını gösteriyor. Ama diğerleri de ihtimal dahilindedir. Beni de götürebilirler. Bir bomba sizi de götürebilir. Bu sembolik bir bombadır. Daha büyüklere gelişebilir. O bombayı bile biz nasıl kendi hizmetimizde kullanıyoruz. Düşmanın bütün operasyon bombalarını da tersine çevirebiliriz. Ama bir karar kişiliğini, bir başarı kişiliğini yakalarsak bu mümkün olacaktır.

Sizlerin bu çabaları önemli bir çıkıştır, cevaptır. Her taraf aynı kararlılığın içindedir. Şüphesiz düşman yine yüklenecik, yine bombalayacak. Ama şimdiye kadarki, gelişmeler bizim doğru yolda olduğumuzu, büyük hatalar yapmadığımızı gösteriyor. Kadro hataları bu temelde düzeltilebilir, doğru yolda kendilerini kararlaştırabilir. Önderlik bu konuda sayısız planları böyle boşa çıkarmıştır, hem de savaşmadan. Bence bunu da savaşmadan çok büyük bir başa-

duk, ki hepsini de yaratıyoruz. Hazır olanı, biriktirdiğimizi size veriyoruz. Niye buna inanmıyorsunuz. Niye hislerinizi, duygularınız böyle vicdansız, adaletsiz. Sizin savaş olanaklarınız da nitekim benimkinden daha fazla. Niye onun değerini, kıymetini bilmiyorsunuz. Düşmana doğru yöneltmeyi bile çok büyük eksik ve hatalarla yürüteceksiniz. Bunun bağışlanır bir yönü yok. Anlaşılmayan bir yanı da yok.

Dolayısıyla önderlik konusunda endişelenmek yerine ve acaba “nasıl savaşıyor” gibi kendini muğlak bırakmak yerine, kafa patlatmak gerekir. Bir bomba bugün oraya düştü, bir başka gün içine düşer. Hiç önemli değil, savaştır. Biz bir de savaşı kendimize biraz yedirdik. Alanı kendine göredir. Riskleri, avantajları vardır. Hepsi değerlendirilmeye çalışılıyor. Şimdiye kadar sağlıklı ve başarılı olmuştur. Umarım bundan sonra da başarılı gelişecektir.

Komuta kadrosu için tarihte kimsenin yapmadığını hem nicelikte hem nitelikte

“Bu aynı zamanda tarihle en şiddetli hesaplaşmadır, düşmanla en anlamlı savaşımdır. Bu temelde hem bu bomba nedeniyle partimize, halkımıza geçmiş olsun, hem de ortaya çıkan bu çok önemli gelişmeler nedeniyle de kutlu olsun diyorum.”

gerçekleştirdik. Bizim bütün öfkemiz, şimdiye kadar layıkıyla bunu ülkeye serpiştiremedik. Savaşı istediğimiz gibi mücadele alanlarımıza taşıramadık. Vahim hataları kendinize, imhanıza layık gördünüz. Buna son vermeniz olmazsa olmaz kabilinden yaşam gerekçemizdir. Bunun için iradenin gelişmediğinden hiç kimse bahsedemez. Bunun için iç ve dış engellerden hiç kimse bahsedemez.

Yok eskisi gibi kandırmacaya devam edenin, “yine engeller çıktı, bastırdım, uzlaştım, yine tam planlayamadım” diyenin, artık askerlikle fazla ilişkisi olmadığı gibi bu anlayış sahibi kaybeder ve kaybettirir. Benden daha fazla fedaisiniz, cesursunuz. O zaman neden kişiliğinizi sağlam ölçülere yatırmıyorsunuz?

● Devamı 31. sayfa

Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, Ortadoğu'da, bugüne kadar Türkiye, İran, Irak, Suriye gibi devletlerin her zaman birbirleriyle çok yakın ilişkiler kurmalarını, Kürtlere karşı birbirlerini güçlendiren politikalar uygulamalarını gerekli kılmıştır. Bu devletler, Kürt sorununun müşterek sorunları olduğunun bilincine varmış, buna göre diplomatik ve askeri faaliyetler yürütme gereği duymuşlardır. Bu, devletlerin si-

ların kamuoyunun bilincine çarpmasını önlemek için de her önlemini almaktadır. Daha somut bir örnek verelim. Bir kişiye mal varlığına kolayca el koymak için sandalyeye bağlıyorsunuz. Bu şekilde zor ve baskı uygulayarak ondan bazı beyanlar, imzalar almak için çaba harcıyorsunuz. Sandalyeye bağlanan kişi, bu bağlarından, zincirlerinden kurtulmaya, kıpırdanmaya çalışıyor. Kendisini zincire vuranlara öfkelerini dile getiriyor. Etrafında dolaşanlara tekme atmak için çaba sarf ediyor. Ulaşabildiği yerlerini tırmaklamak istiyor, yüzlerine tükürüyor. Kendisini bağlayanlara, zincire vuranlara karşı elinden gelen her türlü protestoyu sergiliyor.

PKK 1996

KÜRDİSTAN ESKİ KÜRDİSTAN DEĞİLDİR-III

İsmail Beşikçi

yasal isteklerinin ve iradelerinin dışında gelişen nesnel bir sonuçtur. Hatta 1920'li ve 1930'lu yıllarda Sovyetler Birliği-Türkiye ilişkilerinin gelişmesinde de bu konu önemli bir etken olmuştur. Bu yıllarda, Ağrı ayaklanmaları ve Dersim ayaklanmaları sırasında, Sovyetler Birliği-Türkiye ilişkilerinin birbirine çok uyumlu bir şekilde gelişmesinin temel nedenlerinden biri, yine "müşterek sorun" olarak algılanan Kürt sorunudur. Güney Kafkasya'da 1923 yılında kurulan Kızıl Kürdistan Cumhuriyeti'nin başına gelenler de, incelenmesi gereken önemli bir konudur. Kızıl Kürdistan Cumhuriyeti, 1923 yılında, Ermenistan ve Azerbaycan arasında, Karabağ'ın güneyinde ve Güneydoğusunda, Laçin, Kelbecer gibi yörelerde kurulmuştur. Kızıl Kürdistan Cumhuriyeti'nin 1928'de statüsünün düşürülmesi, 1932'de tamamen kaldırılması, daha sonraki yıllarda da bu cumhuriyette yaşayan Kürtlerin Orta Asya'daki çeşitli cumhuriyetlere, Türk kökenli halkların yaşadıkları cumhuriyetlere sürgün edilmeleri, dağıtılmaları, tarihin gizli kalmış, gizli kalması istenen olgularından biridir. Öte yandan Kürtler tarafından da yeterince aydınlatılmış bir süreç değildir. Bu süreç, ancak, Hoybun'un kurulması (1927) Ağrı Ayaklanmaları ve Troçki'nin, Türkiye'deki, sürgün yaşamı (1928-1932 Büyükada) olgularının ışığı altında Türkiye-Sovyetler Birliği ilişkilerinin değerlendirilmesiyle mümkün olabilir.

Yukarıda, bölünmenin, parçalanmanın ve paylaşılmanın, Kürdistan'ın iskeletini parçaladığı, Kürt toplumunun beynini dağıttığı söylenmişti. Bunu şu şekilde kavramak da mümkündür: Bölünme, parçalanma ve paylaşılma sonunda Kürtlerin eli ayağı bağlanmıştır. Kürt toplumu zincirlere vurulmuştur. Kürtler, zincire vurulduklarının, zincirin halkalarının daha da kalınlaştırıldığı, sıklaştırıldığı bilincine ancak son yıllarda vardılar. PKK mücadelesiyle bu bilinç gelişti. Kürtler bu zincirleri kırmanın, özgürleşmenin mücadelesini veriyorlar. Zincirlerin kırılması sırasında çok büyük gürültüler çıkıyor. İşte başta Türkiye Cumhuriyeti devleti olmak üzere, devletlerin "terör" dedikleri budur. Türk devleti, medyayı, basın-yayın araçlarını etkin bir şekilde kullanarak, yönlendirerek, kamuoyunun dikkatini, "zincirlerden kurtulma mücadelesinde ortaya çıkan gürültüleri" yöneltmektedir. Kürtlerin zincirlere nasıl vurulduğunu, zinciri oluşturan halkaların nasıl sıkıştırıldığını, kalınlaştırıldığını düşündürmemek, bu gibi konu-

Kurtulmak için her yolu deniyor... İşte "terör" denilen olgu budur. Kişinin zincire vurulduğu, bunun neden gerçekleştirildiği ise hiç görülmüyor.

Kürtlerin gaspedilmiş haklarına kavuşabilmeleri, doğal yaşamlarını sürdürmeleri için her türlü faaliyetlerde bulunmaları, bu çabalarını güçlendirmeleri çok doğaldır. İşte başta Türk devleti olmak üzere, çeşitli devletlerin "Kürt terörü", "PKK terörü" dedikleri olayın içeriği budur. Kırılmaya çalışılan zincirlerin sesleri, tekmeler, tırmaklamalar, öfkenin dile getirilmesi "terör" olarak değerlendiriliyor. Ama Kürtlerin zincire vurulması, yani bu konudaki devlet te-

oyuna karşı, "göçmenler üzerinde yapılan incelemelerde kimyasal silah kullanıldığına dair bir ize rastlanılmamıştır..." türünden raporlar açıklıyordu. Bu olgu bile Kürtlere karşı, devletlerarası terörün nasıl örgütlendirildiğini, devletlerin bu konuda nasıl işbirliği yaptığını, bu sürecin nasıl yaşama geçirildiğini açıkça gösteriyor.

Yeni Kürt toplumu

Devlet terörünün olağanüstü bir şekilde tırmandırılmasına rağmen, PKK önderliğinde süren ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesinin durdurulması,

lumsal kurumların, toplumsal ilişkilerin özünde önemli değişimler olmaktadır. Siyasal, toplumsal, kültürel değer yargıları değişmiştir. Kürt halkının siyasal kültürü, siyasal ve toplumsal değer yargıları değişmektedir, uluslaşma hızlanmaktadır.

Yaygın ve derin bir savaş süreci yaşanmaktadır. Savaşta, devlet, jandar-ma, polis, ordu, korucu, özel tim legal güçleri yanında, kontrgerilla gibi illegal güçleri de devreye sokmaktadır. Bu ise savaşı hem derinleştirmektedir, hem de yaygınlaştırmaktadır. Köylerin yakılıp-yıkılması, onbinlerce ailenin, milyonlarca insanın göçe zorlanması, temel yaşam kaynaklarının tahribi, insan-

de, şehitlikler oluşmuştur. 27 Kasım, 15 Ağustos, 21 Mart günlerinde insanlar, aileler şehitlerini ziyaret etmektedir. Bazı yerlerde, insanlar, Cuma namazından sonra şehitliklere gitmektedirler.

Özellikle savaş nedeniyle geleneklerin, törenlerin yaşanmaması, onların çözülmesini de getirmektedir. Fakat savaş sürecinde yeni yeni kurumlar da oluşmaktadır. Yeni oluşan kurumların siyasal içerikli olduğu hemen anlaşılmaktadır. 1980'den önce, Kürtler çocuklarına, Zozan, Sisi, Helin, Delal, Ruken, Rojda, Zana, Mizgin gibi isimler koyuyorlardı. Günümüzde doğan çocuklara ise, Bürüşk, Çekdar, Şervan, Şoreşger, Şoreşvan, Cudi, Gabar, Zağros, Peşeng gibi isimler konuluyor.

Şehitlerin mezarlıklarda ziyaret edilmele-ri; Kürtlerin, Şeyh Said, Cibranlı Halil, Seyit Rıza, Ali Şer, Kadı Muhammet gibi şehitlerinin anımlarını da getirmiştir. İhsan Nuri, Mel-le Mustafa Bar-

zani, Dr. Nuri Dersimi, Celadet Bedirhan, Kamuran Bedirhan, Kadri Cemil Paşa, Ekrem Cemil Paşa gibi kişilerin eylemleri yeniden değerlendirilmektedir. Bütün bunlar uluslaşma sürecini hızlandırıcı etkiler yaratmaktadır. Bir halkın geçmişte yaşadığı kıvançlı ve acılı olayların kolektif bir şekilde kutlanması ve anılması, uluslaşmayı sağlayan en önemli dinamiklerden biridir. Ulusal duygunun gelecek nesillere aktarılmasının en önemli yolu da bu anma ve kutlama günleridir. Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi sürecinde anma ve kutlama günleri kurumsallaştı. 27 Kasım, 15 Ağustos, 21 Mart büyük bir coşkuyla kutlanmaktadır. Mazlum Doğan, Hayri Durmuş, Kemal Pir, Haki Karer, Kehmet Karasungur, Mahsun Korkmaz, Ferhat Kurtay, Berivan, Zekiye Alkan... gibi şehitlerine tizlikle sahip çıkması, PKK'yi geliştiren, kurumsaltıran önemli bir olgudur.

Gerilla mücadelesi, kültürel alanda, basın alanında, politik alanda çeşitli örgütlenmelerin, kurumsalmaların meydana gelmesini de sağlamıştır. Bu kurumsalmalara engel olmak için devlet çok yoğun önlemler almaktadır. Devlet terörü bu alanlarda da yoğun bir şekilde hissedilmektedir. Örneğin Mezopotamya Kültür Merkezi'ne, Kürt Enstitüsü'ne, Arya Kültür ve Sanat Kurumu'na, benzer kurumlara, arka arkaya yapılan baskınlar, kitlesel gözaltılar, tutuklamalar, kurumsalmaların engellenmesini amaçlamaktadır. Fakat gerilla mücadelesinin yarattığı güç, moral, coşku o kadar yüksektir ki, devletin bütün baskılarına rağmen bu sürecin önü alınamamaktadır. Bu kurumsalmaların en önemlisi kuşkusuz ki MED TV'dir. Özgür Gündem, Özgür Ülke, Yeni Politika yine bu güç ve moralle yayına girmiş gazetelerdir. Bu gazeteler 1990'lı yıllarda çok büyük işlev gerçekleştirmişlerdir. Bu gazetelerin koleksiyonlarının çok büyük değeri vardır. Halkın Emek Partisi (HEP), Demokrasi Partisi (DEP), Halkın Demokrasi Partisi (HADEP) gibi siyasal parti örgütlenmelerinin temelinde yine böyle bir moral vardır. Anayasa Mahkemesi tarafından, arka arkaya kapatılmalarına rağmen, "faili meçhul" cinayetlere, kitlesel gözaltılara ve tutuklamalara rağmen, faaliyet yürütmelerinin engellenmesi konusunda binbir türlü entrikaya rağmen örneğin HADEP'in hâlâ ayakta ve dipdiri olması, bu güçten ve moralde kaynaklanmaktadır. Benzer engellemelerin yukarıda isimleri sıralanan gazeteler için de yapıldığı bilinmektedir. Bu gazetelerin yöneticilerinden, yazarların-

rörü hiç görülmüyor, konuşulmuyor. Temelde esas olgunun, yani Kürtlerin zincirlere vurulmasının konuşulmasını engellemek için, kitlelerin bu bilince ulaşmasını engellemek için her türlü önlem alınıyor.

O halde, "terör"den önce devlet terörünün konuşulması gerekiyor. Kürdistan'ın bölünmesi, parçalanması ve paylaşılması, nesnel olarak devlet terörünün örgütlenmesini, devletlerarası

"Kürt toplumu zincirlere vurulmuştur. Kürtler, zincire vurulduklarının, zincirin halkalarının daha da kalınlaştırıldığı, sıklaştırıldığı bilincine ancak son yıllarda vardılar. PKK mücadelesiyle bu bilinç gelişti.

Kürtler bu zincirleri kırmanın, özgürleşmenin mücadelesini veriyorlar. Zincirlerin kırılması sırasında çok büyük gürültüler çıkıyor."

yükselmesinin engellenmesi mümkün olmamıştır. Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi Kürt toplumunun yaşadığı en önemli süreçtir. Bu olgu Türk ekonomisinde ve Türk siyasetinde etkilerini her zaman duyurmaktadır. Ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi Kürt toplumunu allak-bullak etmiştir. Top-

rini yaşamamak-tadır. Doğum törenleri, düğünler, ölüm törenleri gerektiği gibi yaşanmamaktadır. Savaş sürecine paralel olarak bu kurumlar da politik bir içeriğe sahip olmaktadır. Doğum, düğün, ölüm törenleri mecburi göçler nedeniyle maddi olarak yaşanmadığı gibi, siyasal içerik kazanmalarından dolayı, bu törenlerin gerçekleştirilmelerini engellemek için devletin müdahalesi de durmadan artmaktadır. Her ilde, her ilçe-

dan, muhabirlerinden, dağıtıcılarından onlarca şehit vardır. 1994 sonunda Özgür Ülke'nin, 1994 başlarından da Demokrasî Partisi'nin çok güçlü bombalarla havaya uçurulduğu bilinmektedir.

HEP, DEP kuşkusuz, PKK'nin “yan kuruluşu” değildi. HADEP de öyledir. Fakat bunların PKK'yi bağrından çıkaran Kürt halkı tarafından desteklendiği de çok açıktır. Sürgünde Kürdistan Parlamentosu politik kurumlaşmaların başka bir örneğidir. Kürdistan ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi sürecinde diplomasi de kurumlaşmaktadır. Çeşitli devletlerin nezdinde, çeşitli uluslararası kurumlarda Kürt diplomasisinin etkinliği günden güne artmaktadır.

Eski Kürt toplumu yıkılmıştır. Şeyhlik, aşiret, aşiret reisliği, büyük toprak sahipliği gibi geleneksel ve gerici kurumlar, ancak devletin maddi ve manevi desteğiyle ayakta tutulmaya çalışılmaktadır. Devlet bu kurumları koruculuk adı altında ayakta tutmaya, gericiliği diriltmeye çalışmaktadır. Kürt toplumu altüst olma sürecini yaşamaktadır. Bu altüst olma sürecinde, yeni kurumlar, yeni değerler, yeni ilişkiler oluşmaktadır. Toplum ileride, çok daha ileri ve çağdaş bir düzeyde yeni dengelere ulaşacaktır. Kürdistan eski Kürdistan değildir. Kürt toplumu eski Kürt toplumu değildir, Kürt eski Kürt değildir.

Mücadele, ulusal olduğu kadar toplumsal bir mücadeledir. Toplumsallık boyutunu, örneğin, koruculuk adı altında yeniden diriltilmeye çalışılan kesimlerle mücadele oluşturmaktadır. Devletle işbirliği yapan bu sınıfların ulusal talepleri olmadığı bilinmektedir. Kürdistan'da ulusal talepler, aydınlar ve emekçi kesimler tarafından ileri sürülmektedir. Bu kesimlere karşı mücadele geliştikçe, mücadelenin ulusal boyutu hem yaygınlaşmakta, hem de derinleşmektedir.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve Türk solu

Yukarıda, Türk devletin ulusal ve toplumsal kurutuluş mücadelesini bastırabilmek için Türk basınını, Türk üniversitesini, Türk siyasal partilerini, yargı organlarını, işçi ve işveren sendikalarını, Diyanet İşleri Başkanlığı gibi dini kurumları, sportif kurumları, aile kurumunu, yani sivil toplum örgütleri denilen çeşitli kurumları arkasına aldığı, bunlara resmi ideolojiyi benimsettiğini belirtmiştik. Medyanın, günlük basının, resmi ideolojinin gereklerine göre bir yayın sürdürmesi, PKK'nin açıklamalarının yasaklanması, bu açıklamaları değerlendiren gazetelere çok ağır cezalar uygulanması, kamuoyunun, savaş hakkında sağlıklı bilgiler sahibi olmasına engel olmaktadır. Barolar Birliği, Gazeteciler Sendikası v.b çeşitli kurumlar gibi Türk halkı da kirli savaşta karşı duyarsızdır. Halkın savaşın durdurulması konusunda, devlete, hükümete, siyasal partilere, TBMM'ne vs. hiçbir baskısı yoktur. Türk halkının, kirli savaş konusunda böylesine duyarsızlaştırılması, devlet politikalarını, “faili meçhul” cinayetleri, temel yaşam kaynaklarının tahrip edilmesini, ormanların yakılmasını, köylerin yakılıp-yıkılmasını, onbinlerce ailenin, milyonlarca insanın doğal çevrelerinden koparılmasını, köylerini, evlerini, barklarını terke zorlanmalarını... destekler bir duruma getirilmesi elbette, başlı başına bir olgudur ve bu olgu zengin olgusal dayanaklarıyla incelenmelidir. Bunun Kürt halkı açısından, ulusal ve toplumsal kurtuluş mücadelesi açısından olumsuzluk olduğu açıktır. Türk halkı, Bosna-Hersek'deki, Çeçenistan'daki, Batı Trakya'daki Müslümanların sorunları karşısında çok hassastır, ama Müslüman Kürtlerin çığlıklarına karşı kulaklarını tıkamıştır. Kürtler için çok olumsuz olan bu durum, hükümet için, baskı ve zulüm politikalarının sürdürülmesi için büyük bir avantajdır. Bu, sahte içi boş “kardeş-

lik” söylemleriyle geçiştiriliyor. Bu duyarsızlık karşısında “Halkların kardeşliği” sloganı anlamlı olmuyor. İnsan Hakları Derneği, Çağdaş Hukukçular Derneği gibi birkaç kurum ve kuruluşun bu konulardaki çok değerli çabalarını elbette dikkatten uzak tutmamak gerekir.

Televizyonlarda, arka arkaya verilen birkaç haberin ve bu haberlere karşı sergilenen tavırların irdelenmesinde yarar vardır. İlk olarak, Kürdistan'daki operasyonlara ilişkin haberler veriliyor. “Ölü ele geçirilen PKK'lı teröristlerin sayısı 130'a yükseldi.” Haber görüntülü olarak veriliyor. Savaş uçakları, savaş helikopterleri uçuyor, dağı-taşı durmadan bombalıyor. Tanklar, ağır toplar, makinalı tüfekler etrafa ölüm saçıyorlar. Binlerce asker araziye dağılmış... Yollar askeri araçlarla dolu... Daha sonra haber spikeri yeni bir habere ge-

çiyor. “Şeker fiyatlarına % 30, tüpgaz fiyatlarına % 15 zam yapıldı” diyor. “Tüpgaz fiyatlarına 20 gün içinde yapılan ikinci zam halkı bıktırdı. Halk zamlardan şikayetçi...” Arkasından, herhangi bir şehirde, “PKK'lı teröristlerle girdiği çatışmada şehit düşün bir er”in cenaze töreninden görüntüler veriliyor.

Türk halkı, kirli savaşı da, zamları da hiç tepkisiz bir şekilde izliyor. Bu iki olgu arasında bağ kurmuyor. Yaşantısını zorlaştıran esas unsurun kirli savaşa yapılan yatırımlar, bu konularda yapılan olağanüstü harcamalar olduğunu düşünmüyor. Oğlunun, yakınının, Kürt bölgelerinde neden öldüğünü, sakat kaldığını düşünmüyor. Türk halkı, “1.5 metre kara ve soğuğa rağmen, binbir fedakârlık göstererek teröre karşı mücadelesini sektirmeden sürdüren Mehmetçik’e dua ediyor, fakat bu koşullarda yaşam mücadelesi veren Kürt gençlerinin, PKK gerillalarının, bu ağır koşullara neden katlandığını, ne istediğini, hangi amaçlara ulaşmak için bu koşullara katlandığını... düşünmüyor.

Bunların ötesinde, devlet, PKK kayıplarını olağanüstü artırarak, kendi kayıplarını olağanüstü derece düşürerek Türk halkını kandırmaya, halka yanlış bilgiler vermeye çalışıyor. Medyayı, basını denetleyerek, yönlendirerek Türk halkına gerçekleri duyurmamaya özen gösteriyor. Türk halkı bundan da çok rahatsız görünmüyor. Fakat ekonomik zorluklar arttıkça devlete, hükümete bazı şeyleri sormak, sesini yükseltmek zorunda kalacaktır.

Türk halkının, çeşitli kurumların kirli savaş konusundaki duyarsızlığı karşısında, PKK, Avrupa Birliği, Avrupa Konseyi gibi kurumlara, Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Fransa, İtalya gibi devletlere Kürt sorununu anlatmaya çalışmaktadır. Kürt sorununun çözümü konusunda duyarlı olmalarını talep etmektedir. Bu durum bir kısım Türk solu tarafından, “emperyalizme teslim olmak”, “Kürtleri emperyalizme satmak”, “burjuvaziyle ve emperyalizmle işbirliği yapmak” şeklinde değeren-

dirilmektedir, marksist-leninist olduklarını özenle vurgulayan bazı sol hareketler, PKK'yi bu konuda, yoğun bir şekilde eleştirmekte, bazen de suçlamaktadır. Fakat bu yoğun eleştirileri ve suçlamaları yapanlar, şu temel altı konuda hiçbir şey söylememektedirler, bu temel konularda bir şey söylememek için özen gösterirler.

● Kürdistan'da emperyalizm esas oyununu, 1920'li yıllarda, daha doğrusu 1915-1925 senesinde gerçekleştirmiştir. Bu dönemde, zamanın en büyük emperyalist gücü olan Büyük Britanya başta olmak üzere emperyalist ve sömürgeci devletler, Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu, Kürtlerin istek ve iradesine rağmen bölmüşler, parçalamışlar ve paylaşmışlardır. Bu süreçte, Büyük Britanya, Fransa, İtalya gibi emperyalist devletlerin en önemli işbirlikçileri kema-

listlerdir, Arap monarşileri ve Fars monarşisidir. Bu, dünyada gerçekleştirilen en önemli “böl-yönet” politikasıdır. Bu politikanın Kürdistan'da, “böl-yönet-yoket” biçiminde uygulandığını daha önce

**“Kürt toplumu
altüst olma sürecini
yaşamaktadır. Bu altüst
olma sürecinde, yeni
kurumlar, yeni değerler,
yeni ilişkiler
oluşmaktadır. Toplum
ileride, çok daha ileri ve
çağdaş bir düzeyde yeni
dengelere ulaşacaktır.
Kürdistan eski
Kürdistan değildir.
Kürt toplumu eski
Kürt toplumu değildir,
Kürt eski Kürt değildir.”**

de belirtmiştik. Fakat Türk solcuları bu süreci incelemekten özenle kaçınmaktadırlar. Bolşeviklerin kemalistlere yardım etmeleri, kemalistlerin solculuğunu göstermez, Bolşeviklerin duyarsızlığını gösterir. Emperyalistler ve onların kemalist işbirlikçileri tarafından Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun bölünmesi, parçalanması ve paylaşılmasına hiç ses çıkarılmaması, Bolşeviklerin bu sürecin bilincine varmadıklarını gösterir. Zira emperyalistlerin, Sovyetler Birliği'ni ciddi bir şekilde sınırlamaları, Bolşevik düşüncesinin ve eyleminin sınırlanması, Ortadoğu'nun zengin petrol kaynaklarının denetlenmesi, Kürdistan'da uygulanan bu politikayla çok yakından ilgilidir. Fakat Türk solu bu süreci hiç konuşmamaktadır, bunun konuşulmaması için önemli bir çaba harcamaktadır.

Kürt sorunu, Kürdistan sorunu, Türk solu tarafından Misak-ı Milli sınırları içinde değerlendirilmektedir. Böylece “Bağımsız Türkiye” gibi sloganlarla, emperyalistlerin ve sömürgecilerin Kürdistan'ı ve Kürt ulusunu bölme, parçalama ve paylaşma eylemi onaylanmış, desteklenmiş olmaktadır. Bu koşullarda, “Bağımsız Türkiye” sloganı, Kürtler için neyi ifade ediyor?

● Bu çevreler Kürtleri, “emperyalistlerle işbirliği yapıyorlar”, “Kürtleri emperyalizme satıyorlar” şeklinde eleştiriyorlar ve suçluyorlar, ama kendi devletlerinin emperyalist devletlerle işbirliği yapmaları, bu işbirliğini durmadan geliştirmeleri konusunda, kendi devletlerine bir eleştiri yöneltmekten özenle kaçınıyorlar. Köylerin yakılıp-yıkılması, temel yaşam kaynaklarının tahrip edilmesi, Kürdistan'da “faili meçhul” cinayetle-

sal silahların üretilmesinde ve kullanılması konusunda Saddam Hüseyin rejimine danışmanlık yapıyorlardı. Kimyasal silahlar, yani kitle imha silahları konusunda danışmanlık yapmak... Bu silahların Kürtlere karşı yani dünyanın en mazlum halklarından birine karşı kullanıldığı da biliniyordu. Bu olgu, sosyalist teoriyle ve sosyalist pratikle nasıl bağdaştırılıyor? “Orada zaten sosyalist bir hükümet yoktu”, “O devlette zaten sosyalizm hiçbir zaman uygulanmadı...” gibi açıklamalar tatmin edici midir? İşte bu tür sorunlar da sosyalistler tarafından hiç tartışılmamaktadır. Bu sorunlar bilmezden, görmezden, duymazdan gelinmektedir.

● Ulusların kendi geleceklerini belirleme hakkı ilkesinin sosyalizmin önemli ilkelerinden biri olduğu bilinmektedir. 1917 Devrimi'yle bu ilkenin eksiksiz bir şekilde yaşama geçtiği de kabul edilmektedir. Örneğin 1960'lı yıllarda, 1970'li yıllarda bu ilkenin mükemmel bir şekilde yaşama geçtiğinden hiç kuşku duyulmuyordu. “Sovyetler Birliği'nde ulusal sorun çözülmüştür” deniliyordu. 1991'de, Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonraysa, bunun hiç de böyle olmadığı anlaşıldı. Türk solcuları bu süreci de hiç tartışmıyor. Örneğin 1923'de Kızıl Kürdistan Cumhuriyeti'nin kurulması, daha sonra bu cumhuriyetin statüsünün düşürülmesi, daha sonra da iptal edilmesi, cumhuriyetin tamamen ortadan kaldırılması, arkasından da Kürtlerin Orta Asya'ya sürgün edilmeleri bilmezden, duymazdan gelinmektedir.

Ulusların kendi geleceklerini belirleme haklarından söz edildiği zaman, bu konuyla ilgili olarak Türk solunun, 1960'lı yıllardaki düşüncesine de değinmek gerekiyor. O yıllarda solcular, ulusların kendi geleceklerini belirleme haklarına saygılı olduklarını, fakat bu hakın ille de ayrılmayı gerektirmeyeceğini, sosyalizmin kurulmasından sonra ulusal sorunun kendiliğinden çözüleceğini vurguluyorlardı. O yıllarda bunları söyleyenler bugün yine sosyalist, marksist-leninist olduklarını söylüyorlar, fakat en azından bir kısmı, Kürt sorununda, artık, Kürtlere değil, Milliyetçi Hareket Partisi'ne, Alpaslan Türkeş'e, Bülent Ecevit'e daha yakın duruyorlar. Pek çoğu ise artık, Cumhuriyet Halk Partisi'ni aşamıyor. Bu bakımdan, 10 yıl devlet güvenlik mahkemesi Başsavcılığı yapmış bir kamu görevlisinin emekli olur olmaz Milliyetçi Hareket Partisi'ne kaydolması hiç yadırganmıyor.

● Türk solcuları sık sık, Kürt sorununun “Kürt milliyetçileri” tarafından değil, Türk işçi sınıfının öncülüğünde, emekçi sınıfların öncülüğünde çözüleceğini vurgulamaktadır. Halbuki Türk işçi sınıfı Kürdistan'da sürdürülen kirli savaş konusunda ağırlığını hiç koymamıştır. Hatta, “eşkiya ile mücadele” adı altında, savaştan yana açıklamalar yapmaktadır. Emekçi sınıflara mensup çeşitli kesimler, ücretlerinin yükseltilmesi konusunda yaptıkları gösterilerde, mitinglerde, yürüyüşlerde, “kirli savaşa karşıyız”, “kirli savaş durdurulmalıdır”, “kirli savaş için harcama yapılmamalıdır...” şeklinde slogan bile atamıyorlar. Bunları dile getiren bir pankart bile taşıyamıyorlar. Halbuki enflasyonun temel nedenlerinden biri, belki en başta gelen nedeni, devletin haddi hesabı olmayan, sorulmayan, sorulamayan, denetlenemeyen savaş harcamalarıdır. Emekçilerin ücretlerine zam yapılamamasının, en azından enflasyon oranında zam yapılamamasının temel nedeni budur. Kaldı ki, bu harcamalarla Kürdistan'ın yakılıp yıkıldığı, milyonlarca insanın sürgün edilip yerinden yurdundan, doğal çevresinden koparıldığını daha önce de belirtmiştik. Kürt sorununa böylesine uzak duran, uzak durmak için çaba gösteren bir emekçi sınıfı, bu sorunu nasıl çözecektir?

● *Devamı 31. sayfada*

“Barışçıl çözüm” taktiği, kimi ülke pratikleri ve KÜRDİSTAN DEVRİMİ

Araştırma-inceleme –II

FİLİSTİN

Filistin sorunu İsrail devletinin kurulmasıyla gündemleşti. Bu nedenle Filistin sorunu, İsrail devletinin oluşumundan ayrı değerlendirilemez. Çünkü biri diğerinin tasfiyesi üzerine şekillenmiştir.

Yahudilerin Filistin topraklarına göçü daha Osmanlı İmparatorluğu'nun Filistin'e egemen olduğu dönemde başladı. İkibin yıldır dünyanın dört bir yanına dağılan ve gittikleri her yerde katliam ve soykırımlarla karşılaşan Yahudiler, 1800'lerin son-

toprakları işgal edilen Filistinliler ve Araplar, İsrail devletinin kuruluşundan bir gün sonra harekete geçtiler. Tarihe I. Arap-İsrail Savaşı olarak geçen savaş, böylece başlamış oluyordu.

I. Arap-İsrail Savaşı'ndan başarılı çıkan İsrail, topraklarını biraz genişletti. Olan yine Filistinlilere olmuş, toprakları biraz daha işgal edilmiş ve binlerce çeşitli Arap ülkelerine göçe zorlanmıştı.

Sayıları yediyüz bini bulan Filistinli göçmenler, başta Ürdün, Lübnan ve Suriye olmak üzere çeşitli Arap ülkelerine yerleşerek kitlesel mülteci kampları oluşturdular. İsrail devleti, Filistinlileri göç ettirmeyi ve yerlerine Yahudileri yerleştirmeyi bir politi-

“1987 yılında intifada olarak adlandırılan ve bizzat Filistin topraklarında yürütülen yeni bir mücadele başladı. Kısa sürede tüm Filistinlileri kapsayacak olan bu kitlesel başkaldırıda baş rolü çocuklar ve kadınlar oynuyordu. Kepenklerin indirilip kontakların kapatıldığı, İsrail askerlerinin taşlandığı yeni bir döneme giriliyordu. Çıplak elleriyle direnen Filistin halkı bir kez daha kendi sorununu dünya kamuoyunun gündemine oturttu.”

larına doğru Teodor Herzl öncülüğünde bir Yahudi vatani kurma girişimi başlatıldı. Önce Afrika vb. yerler üzerinde duruldu, ancak sonuçta Filistin üzerinde karara varıldı. Ve o günden başlayarak Filistin'e Yahudi göçü başladı. Filistin topraklarının Yahudi vatani için seçilmesinin tarihsel nedenleri dışında, başka nedenlerde vardı. Dünya Yahudi kongresinde Dr. Nahum Goldman nedenini şöyle ortaya koymaktaydı; *“Yahudiler, bir Yahudi anayurdunun kurulması için Uganda'yı, Madagaskar'ı ya da başka yerleri elde edebilirlerdi. Kesin olarak Filistin'den başka bir yeri istemediler. Filistin'in dini öneminden, ölü deniz sularından buharlaşma yoluyla 5 trilyon değerinde metaloit ve toz halinde metot elde edileceğinden, Filistin toprak altınının Amerikalı kıtasının tüm rezervlerinin toplamından yirmi misli fazla petrol ihtiva ettiğinden dolayı değil; Filistin'in dünyada siyasi hakimiyetin gerçek merkezi olmasından, dünya hakimiyeti için stratejik bir askeri merkez olmasından dolayı.”*

Yahudilerin toplu yerleştiğini gören Araplar artık rahatsız olmaya başlamıştı. Ancak yapabilecekleri fazla bir şey de kalmamıştı. Meydana gelecek çatışmalar, bundan böyle Yahudilerin bu alanlara yerleşmesini engelleyemeyecekti. Tam tersine yüzyıllarca baskıya, zulme maruz kalan ve yaşamları hep sürgünlerle geçen Yahudiler, satın alarak yerleştikleri bu toprakları esas sahiplerinden daha iyi koruyarak buradaki nüfuslarını artıracaktı.

Bölgede İngiliz mandasının oluşmasına rağmen I. Paylaşım Savaşı'ndan sonra Filistin topraklarına Yahudi göçü devam etti. Görünürde tarafsız olan İngilizler, bu dönemdeki yoğun Yahudi göçünü görmezden geldi ve hatta alttan alta teşvik de etti.

II. Paylaşım Savaşı'nda milyonlarca Yahudi'nin Alman faşizmi tarafından soykırıma tabi tutulması dünya kamuoyunda Yahudilere karşı bir acıma hissi ve sempati uyandırdı. Bunu gören Yahudi egemen güçleri oluşan bu koşullardan yararlanmak için атаğa geçtiler. ABD'nin yoğun desteğiyle BM, 29 Kasım 1947'de Filistin toprakları üzerinde bir Yahudi devletinin kurulması kararını aldı. ABD'nin yoğun desteğinin arkasında Ortadoğu'da denetim ve hakimiyet kurmak yatıyordu.

Filistinlilerin ve Arapların parçalanmışlığı ve koyu feodal aşiretsel yapı, Yahudi azınlık için olağanüstü bir avantaj sağlıyordu. Arapların örgütsüzlüğü ve parçalanmışlığı, bir avuç Yahudinin adım adım denetim kurmasına olanak veriyordu.

İngilizlerin, Filistin toprakları üzerindeki manda haklarından vazgeçmesi ve geri çekilmesiyle İsrail devleti, 14 Mayıs 1948'de resmen ilan edildi. İsrail devletinin kuruluşuyla onuru kırılan ve

olarak uyguluyordu.

1952 yılında Cemal Abdunasır'ın Mısır'da monarşiyi devirerek yönetime geçmesi Araplar açısından yeni bir mücadele süreci başlatıyordu. Nasır, çok kısa bir süre içinde Arapları etrafında toplamayı başarmıştı. Anti-siyonist ve anti-emperyalist bir eğilim taşıyan Nasır, Sovyetlere yanaşarak daha önce emperyalist şirketlerin elinde olan Süveyş Kanalı'nı millileştirdi.

Nasır'ın bu girişimi emperyalist ülkeleri telaşa düşürmüştü. Bunun sonucu olarak, emperyalistlerin istemi üzerine İsrail, Mısır'a savaş açarak Mısır ve Suriye'nin bir kısım toprağını işgal etti. Bu durum, kurulduğundan beri sınırları netleştirilmeyen İsrail'in yayılmacı yüzünü ve emperyalistlerin bölge jandarması rolünü oynadığını ortaya koyuyordu.

II. Arap-İsrail Savaşı bir gerçekliği daha ortaya koymuştu. Bu da İsrail devletine karşı başarının ancak Araplar arasındaki parçalanmışlığa son vermekten ve Filistin hareketini desteklemekten geçtiği.

Filistin topraklarının savaş verilmeden elde edilemeyeceğini gören Filistinli aydınlar ve gençler El-Fetih'i kurarak İsrail devletine, karşı silahlı mücadeleyi benimsediklerini açıkladılar. El-Fetih'in bu kadar radikal tavır koymasında dünyanın iki kutuplu olması, ulusal kurtuluş ve devrimci hareketlerin dünyayı etkisi altına alması ve Nasır etrafında Arap miliyetçiliğinin örgütlülüğe kavuşması ve etkin hale gelmesinin yanısıra Arap ve Yahudiler arasındaki ezeli düşmanlığın payı da büyüktü ve hatta belirleyiciydi. Çünkü örgütlenmenin yolu, bu düşmanlığı en radikal biçimde işlemekten geçiyordu.

Filistinli güçlerin bir araya gelmesiyle 1 Ocak 1964 yılında FKÖ (Filistin Kurtuluş Örgütü) kuruldu. Arafat'ın, “Devrimimiz dış görünüşünde Filistinli özünde ise Araptır” belirlemesi Arap devletlerinin FKÖ'yü tanımalarında önemli bir rol oynadı. Birçok örgüt ve partiyi çatısı altında toplayan FKÖ kısa sürede askeri kolunu oluşturarak silahlı mücadeleye geçme kararı aldı.

Filistinli grupların bir araya gelmesi ve İsrail'e karşı savaş açması, yeni bir döneme kapı aralıyordu.

FKÖ'yü ilk tanıyan Çin ve Arap devletleri oldu. Araplar maddi destek sunarken Çin, her türlü desteği vaat ederek topraklarında Filistinli gerillalara eğitim olanakları sunuyordu.

Bir halkın kurtuluşunda her ne kadar kendi öz gücü belirleyici olsa da uluslararası desteğin rolü de küçümsenmemelidir. Özellikle dengeleri bozan ve yapay olarak adeta korsanca oluşturulan İsrail'in, Filistin halkına karşı takındığı imhacı tavır ve emperyalizmle ilişkisinden dolayı FKÖ uluslararası alanda demokratik, ilerici güç ve devletlerin açık desteği ve sempatisini kazandı. Bu da Filistin direnişinin gelişmesinde önemli bir rol oynadı. Denilebilir ki, ulusal kurtuluş hareketleri içerisinde en çok maddi ve manevi destek gören hareket FKÖ oldu. Bu nedenle Filistin sorunu, kısa sürede dünyanın gündemine oturdu.

İsrail devletinin kuruluşundan sonra birçok tepki ve eylem gelişmişti. Ancak hiçbir FKÖ'nün kuruluşundan sonraki eylem ve etkinlikler kadar ulusal duyguları ayaklandırmadı.

5 Haziran 1967 tarihinde III. Arap-İsrail Savaşı başladı. Tarihe “Altı gün Savaşı” olarak geçen bu savaşta İsrail, Mısır ve Suriye'nin bir kısım topraklarının yanında Filistin topraklarının tümünü işgal etti. İsrail tarihsel planını adım adım hayata geçiriyordu. Ve bunu savaşları göze alarak yapıyordu.

Altıgün Savaşı'nda İsrail'in amacı, topraklarını biraz daha genişletmek ve Filistin direniş hareketini boğmaktı. Savaşın sonunda topraklarını büyüttü, ama Filistin direnişini boğamadı, bunun da ötesinde Filistin sorununun dünya gündemine daha aktif girmesini sağladı.

İsrail kurulduğundan beri, Arap devletleri için ona karşı tavır birçok konuda ölçüydü. Ancak Arapların o güne kadar ki yenilgilerine 1967 yenilgisi de eklenince, Arapların ulusal onurlarına büyük bir darbe daha indirildi. Ve İsrail'in “yenilmezlik efsanesi” yayıldı.

Savaşın sonunda bir milyon Filistinli yurtlarından kopararak Mısır ve Ürdün'e sürülerek mülteci konumuna düşürüldüler. Bu, Filistin nüfusunun yarısı demektir. İsrail devleti Filistinlilerden boşalan yerlere çeşitli ülkelerden bir milyon Yahudi getirerek yerleştirdi.

Bu yıllarda dünyanın dört-bir yanından devrimciler Filistin gerilla kamplarına akın etti. Bu gelişin iki nedeni vardı. Birincisi, eğitim yapmaktı. İkincisi ise, Filistin halkıyla dayanışmaydı. Bu gelişmeler, emperyalistleri rahatsız ediyordu, çünkü alan bir devrim merkezine dönüşüyordu.

FKÖ'nün kuruluşuyla birlikte Filistinli güçler her ne kadar bir araya geldilerse de, farklı eğilimler arasındaki çelişkiler devam ediyordu. El-Fetih orta-burjuvayı temsil ederken, küçük-burjuva ve sosyalist eğilimler de diğer küçük gruplarda temsilini buluyordu.

Filistinliler yerleştikleri Arap ülkelerinde ciddi bir iç güç haline gelmişlerdi. Bu nedenle Arap ülkeleri zamanla mültecileri kendileri için bir tehlike olarak görmeye başladılar. Çünkü kimi zaman Filistinliler denetimlerinden çıkarak alternatif oluşturuyorlardı. 1970'de Ürdün'de Kara Eylül olarak tarihe geçen katliam örneğinde görüldüğü gibi bir noktadan

“Filistin topraklarının savaş verilmeden elde edilemeyeceğini gören Filistinli aydınlar ve gençler El-Fetih'i kurarak İsrail devletine, karşı silahlı mücadeleyi benimsediklerini açıkladılar. El-Fetih'in bu kadar radikal tavır koymasında dünyanın iki kutuplu olması, ulusal kurtuluş ve devrimci hareketlerin dünyayı etkisi altına alması ve Nasır etrafında Arap miliyetçiliğinin örgütlülüğe kavuşması ve etkin hale gelmesinin yanısıra Arap ve Yahudiler arasındaki ezeli düşmanlığın payı da büyüktü ve hatta belirleyiciydi.”

sonra Arap ülkeleri kendi topraklarında bulunan Filistin halkına katliamla yönelmekten bile çekinmediler.

IV. Arap-İsrail Savaşı (1973) bir nebze de olsa Arapların kırılan iradesini onandı ve İsrail ordusunun “yenilmezlik efsanesi”ne son verdi.

Aynı dönemde Batı yakasında bir Filistin devleti kurulması gündemleştirildi. Fakat kurulacak devlet ya İsrail'in vesayetinde olacaktı, ya da Ürdün ile federatif bir yapıda. Yani küçük bir toprak parça-

sında kurulacak olan devlet benzeri bir yapılanmayla hem Filistin devrimi bitirilmek, hem de İsrail meşrulaştırılmak isteniyordu.

FKÖ yönetiminin tasarıya sıcak bakması örgüt içinde “radikal” ve “ılımlı” kesimlerin arasında sert tartışmaların yaşanmasına neden oldu. Çünkü FKÖ'nün temel ilkesi olan “İsrail devletinin ortadan kaldırılması”na ters düşüyordu. “Red Cephesi”nde yer alanlar (Ahmet Cibril, N. Havetme ve Dr. Corc Habbeş) bu yaklaşımı davayı satmak olarak değerlendirdiler. Ancak daha sonra böylesi bir süreçte bölünmenin Filistin davasına zarar vereceğini öne sürerek, “bir devleti kabul etmek, tüm toprakları kapsayacak olan devletten vazgeçtiğimiz anlamına gelmez” ilkesini benimseyerek uzlaştılar. Adeta beş yıl önce Ürdün'ün yaptığı katliam unutulmuş ve Filistin halkının hamillliği Ürdün'e verilmişti. Böyle hayati bir konuda adım atan FKÖ, İsrail'le yaşanılabilceği düşüncesini de pratik olarak kabullenmiş oluyordu. Bu, İsrail ve emperyalizm açısından çok önemli bir gelişmeydi.

Ürdün'den sonra Filistin sorununda en çok duyarlı gözükten diğer bir Arap ülkesi de Suriye'ydı. Ancak Suriye'nin yaklaşımı 1976 Haziran'ındaki saldırısında açığa çıktı.

Arafat, o dönemi şöyle ortaya koymaktadır: “Suriye'liler dahil olmak üzere hiçbir Arap rejiminin iç işlerimize karışmasına, ister Lübnan'da, ister başka yerde, izin verilmeyecektir. Son yirmi yıl içinde Arap dünyasında bile kimseye güvenmemeyi öğrendik. Ne yazık ki bu böyle”

Bütün Arap ülkeleri Filistin davasını kendi denetimlerine almak ve birbirlerine karşı kullanmak istedi. Her Filistinli grup mutlaka bir Arap ülkesine dayanıyordu. Aslında var olan destek mesajları ve maddi yardımların en büyük nedeni de buydu. Hiç birisi Filistinliler için İsrail'le savaşa tutuşmaya niyetli değildi.

Arap devletlerinin Filistinlilere karşı tavır değiştirmesinde emperyalist güçlerin yanısıra Sovyetler Birliği'nin etkisi de vardı. Ortadoğu alanında bu yıllarda ABD ve Sovyetler Birliği arasında müthiş bir hegemonya mücadelesi vardı. ABD'nin İsrail'e bölgede jandarmalık misyonu vermesi, Arap küçük-burjuva rejimlerini Sovyetler Birliği'ne yaşıttırıyordu. Her ne kadar dönemin Sovyet politikası “barış içinde bir arada yaşamak” idiyse de, alttan alta dolaylı bir savaşım da yürütülüyordu.

1982 yenilgisinden sonra yapılan, “anlaşma” neticesinde Filistin güçleri silahlı olarak belirlenen Arap ülkelerine gittiler. Gruplar halinde gemilere bindirilen 9 bin gerilla, FKÖ önderliğinin fırtınalı bir denize açılmasını ifade ediyordu. Çünkü yenilgi sonrası Lübnan'dan uzaklaştırılan Filistinli güçler arasında yoğun bir tartışma-çatışma süreci başlayacaktı. Bölünmeyelim kaygısıyla üstü örtü-

len

tartışmalar bu dönemde alevlendi. Aynı dönemde Fas'ın başkentinde toplanan Arap Birliği ülkeleri İsrail'i bir devlet olarak tanıdılar. Karar kuşkusuz en başta Filistinlileri etkiliyordu. Çünkü bu, Filistin'in işgalinin onaylanması anlamına geliyordu.

FKÖ, Beyrut'u terk ettikten sonra, mücadeleyi diplomasi alanına kaydırды. Çünkü silahlı mücadeleyi yürütmesi imkansızlaşmıştı. Ülkenin dışında barınan gerillaların ülkeye girip eylem yapmaları çok zordu, hatta imkansızdı.

1987 yılında intifada olarak adlandırılan ve biz-zat Filistin topraklarında yürütülen yeni bir müca-dele başladı. Kısa sürede tüm Filistinlileri kapsa-yacak olan bu kitlesel başkaldırıda baş rolü çocuk-lar ve kadınlar oynuyordu. Kepenklerin indirilip kontakların kapatıldığı, İsrail askerlerinin taşlandı-ğı yeni bir döneme giriliyordu. Çıplak elleriyle dire-nen Filistin halkı bir kez daha kendi sorununu dün-ya kamuoyunun gündemine oturttu.

FKÖ, intifadayı kendi lehine kullanmayı iyi bildi. Ve intifada dikkatleri üzerine çektiği 1988 yılında ABD'nin onayını alarak Filistin Ulusal Kongresi, ve Filistin Devleti'ni kurduğunu ilan etti. Buna karşılık ise FKÖ ilk kez İsrail'i tanıdı. Bir adım ileri atılır-ken, iki adım geri atılmıştı. Bu gelişmeyle birlikte ABD-FKÖ arasında resmi görüşmeler başladı.

1989 Nisan'ında Filistin hükümetinin başına Arafat'ın getirilmesi ve FKÖ'nün kuruluş bildirisin-de yer alan radikal kararların geçersiz sayılması, uzlaşma için döşenen kilometrelerce taşlardan bir diğerydi.

1990 yılında yaşanan Körfez krizinde FKÖ, dünyanın ve Arap devletlerinin karşı olduğu Sad-dam'ın yanında yer aldı. İntifadanın yarattığı ka-zanımları diplomaside tüketen FKÖ yaşadığı geri-leyişi ve mücadeledeki tikanıklığı dört elle sarıldığı Arap milliyetçiliğiyle aşmak istiyordu.

Filistin topraklarında gün geçtikçe radikal islami hareketler güçleniyordu. İsrail bir zamanlar, FKÖ'nün halk desteğini azaltmak ve Filistin halkını bölmek için faaliyetlerine gözyumduğu radikal isl-amcı hareketlerin halk desteği gittikçe geliyordu.

Bu gelişmeler karşısında bir gerilemeyi yaşı-yan FKÖ, Saddam'ın yenilgisıyla tam anlamıyla yalnızlaştı. O zamana kadar FKÖ'yü finanse eden Arap devletleri bütün desteklerini çektiler. Bu, "sa-dakatsizliğin" cezasıydı.

FKÖ'nün bütün umudunu bağladığı Saddam büyük bir yenilgi almış ve dünya tarafından tecrit edilmişti. Geriye dayanabileceği bir güç kalmamış-tı. Çünkü iki kutuplu dünya sona ermişti. Ve Sad-dam'ın destekçisine kimse elini vermek niyetinde değildi.

Zaten hiçbir zaman kendi öz gücüne ve örgüt-lülüğüne dayanarak mücadele etmeyen FKÖ, kan kaybediyor ve üyelerinin ücretlerini dahi ödeyemi-yordu.

Bu gelişmeler karşısında panik içerisine giren FKÖ, çöküşünü engellemek ve dayandığı sınıfın çıkarlarını korumak için, çareyi emperyalistlere da-yanmakta buldu. Ama gidiş öyle kolay değildi. Ön-ce işlenen "günahlar" için tövbe edilmeliydi. Nite-kim FKÖ o zamana kadar verdiği silahlı mücade-le-yi terörizm olarak değerlendirecek ve bundan vaz-geçtiğini açıklayacaktı. Kendisini bütünüyle em-peryalizmin insafına terk eden FKÖ, emperyalist "barışın" bir simgesi olmuştu. Öyleki bir zamanın "azılı terörist"ine Nobel Barış Ödülü dahi layık gö-rülmüştü.

Emperyalistlerin denetiminde gelişen ve üç yıl kadar süren görüşmeler, 13 Eylül 1993 günü Be-yaz Saray'da yapılan imza töreniyle sona erdi.

İsrail'in FKÖ ile masaya oturmasında, Filistin direnişini bitirme isteminin yanında bir de ekono-mik çıkarları vardı. Bunu İsrail Ticaret Odası Baş-kanı şöyle ortaya koymaktaydı: "Bölgede savaşın patlak vereceği ya da Arapların boykotuna uğraya-cağı korkusuyla uzun yıllardır İsrail'den uzak du-ran yabancı bazı firmalar yatırım yapmak için bağ-lantı kuruyolar... *"Barışın sağlanmasıyla, İsrail Or-*

ve işgal altındaki topraklardaki İsrail yerleşim bi-rimleri gibi konular ele alınarak karara bağlanacak.

- **İsrail'in geri çekilmesi:** Anlaşmanın imzalan-masıyla birlikte dört ay içinde İsrail birlikleri Gazze Şeridi'nden ve Eriha kentinden aşamalı olarak 1994 Nisan'ına kadar çekilecek.

- **Seçimler:** Eğitim, ekonomik gelişme ve vergi-lendirme gibi konuların yönetimini ele alan yerel yönetimleri seçmek üzere, Filistinliler dokuz ay içinde seçime gidecek. Özerk bölgeyi, seçimle olu-şacak konsey yönetecek. Bu, 14 üyeli olacaktır. Ve İsra-il'in onayı alınacaktır. Onay alınmadan bunların görevi-nin resmileşmesi veya gö-revden alınması olmayacak.

- **Güvenlik:** Filistinliler kendi polis güçlerini oluşt-u-racak, İsrail birliklerinin yeri-ni alacak. İç denetim tama-men Filistin polisinden soru-lacak. Ancak İsrail'li üst dü-zeydeki bir gözlemci anla-şmaya uyulup-uyulmadığını denetlemekle görevli olacak. İsrail aleyhine faali-yetler yasak olacak. Dış güvenliğin tümü, iç gü-venliğin bir kısmı İsrail'e ait olacak. Sınır denetimi tamamen İsrail'in denetiminde olacak.

- **Çıkabilecek sorunlar:** İsrailliler ve Filistinliler arasında çıkabilecek sorunlar, ortak oluşturulan bir komite tarafından ele alınacak.

- **Yahudi yerleşim bölgeleri:** İsrail, Gazze Şe-ridi ve Batı Şeria'ya yerleşmiş olan İsraillileri koru-maya devam edecek.

Filistin özerklik idaresi, başka ülkelerde temsil-cilik açamayacak. Yine İsrail'in onayı olmadan hiç-bir ülkeyle ve heyetle herhangi bir konuda görüş-me-yecek. Pasaport verme yetkisi olmayacak. An-cak giriş-çıkış izni verilebilecek.

- **Müteciler:** Anlaşma, 1967 savaşı sırasında Batı Şeria'dan kaçan yaklaşık ikiyüz bin Filistinli-nin geri dönüşü için nasıl bir yöntem izleneceğini içerir.

- **Kudüs:** Anlaşma, Kudüs'ün nihai statüsünü ileri bir tarihe bırakır.

- **Ekonomi:** Ekonomi İsrail denetiminde olacak. Filistinliler merkez bankası kurup para basamaya-cak. İsrail para birimini kullanacaklar. Ekonomik gelişme programını hayata geçirmek için İsrail-Fi-listin Ekonomik İşbirliği Komitesi'nin kurularak su, enerji, elektrik, ulaşım, maliye, iletişim, sanayi ve hizmet alanlarında işbirliği esas alınacak.

- **Vergi:** İsrail, Filistinlilerden aldığı vergilerin % 75'ini özerk yönetime devredecek.

Görüldüğü gibi bu anlaşma, karşılıklı iki gücün yaptığı bir anlaşma değil, bir tarafın diğerine da-yattığı bir teslimiyet belgesidir. Verilen özerklik bir "muhtariyet"ten öteye gitmemektedir. Kimi ülkeler-de bir belediye başkanının yetkisi dahi daha ge-niştir. Filistin halkının büyük bedeller ödeyerek el-de ettiği haklar FKÖ tarafından hiçe sayılarak yu-karıdaki dayatmalar kabul edilmiştir. Ve bugün bunlar Filistin polisi vasıtasıyla Filistin halkına da-yatılmaktadır. Bir zamanlar Filistin halkının temsil-cisi olarak devlet başkanlarıyla görüşmeler yapı-rak, Birleşmiş Milletler'de konuşan Arafat, bugün İsrail devletinden izin almadan bir bölgeden başka bir bölgeye dahi gidememektedir. Verilen aslında bir özerklik de değildir. Anlaşmada belirtildiği gibi kısmi bir özelliktir. Yani yetkileri kısılmış, hiçbir şe-

dan sağlanmıştı. FKÖ orada üstlenmiş ve silahla-rını oradan almıştı. Yaratmadan birçok hazır ola-nağa konmuştu. Dolayısıyla elindeki olanakların değerini bilmiyordu. Bunun yanı sıra Filistin sorunu kendini her dönemde bir Arap devletinin kuyruğu-na takarak kendi özgür yörüngesinde gelişmesini engelledi.

Kurduğu silahlı birlikler Filistin topraklarının çok uzağındaydı ve mülteci bir yaşam sürdürüyorlardı. Aslında askerlikle fazla bir alakaları da yoktu. Ve

“Artık bugün emperyalizm, Filistin’i 'barışçıl çözüm'ün bir modeli olarak piyasaya sürmektedir. Arafat ve FKÖ’de kendilerine oynatılmak istenen rolü layıkıyla oynamaktadırlar. Ancak Filistin halkı kendisini Arafat ve FKÖ’nün eline teslim etmemiş görünüyor. Değişik biçimlerde de olsa İsrail devletine karşı direnişini sürdürmekte ve dayatılan sahte çözümü kabul etmediğini tüm dünyaya haykırmaktadır.”

sıcak mücadelenin uzağındaki yaşam, onları tam anlamıyla günlük bir işi yerine getiren memurlar durumuna getirmişti.

FKÖ daha önceleri de bugünkü gibi rahat geliş-me koşulları bulsaydı sınıfsal karakteri gereği bun-dan çok farklı bir yaklaşım içinde olmazdı.

Çünkü FKÖ orta-sınıfa dayanıyordu. Orta sınıf-ların fazla kararlı olmadıkları herkes tarafından bi-linen bir gerçekliktir. Aslında FKÖ'yü ayakta tutan dış koşullardı. Eğer dış koşullar olmasaydı, belki bir kurşun dahi sıkılmadan yenilgi ve teslimiyet olurdu. Nitekim Körfez Savaşı'ndan sonra emper-yalizme koşarak, her şeyden vazgeçtiğini, çizilen sınırların dışına çıkmayacağını ilan etmişti.

Artık bugün emperyalizm, Filistin'i "barışçıl gö-züm"ün bir modeli olarak piyasaya sürmektedir. Arafat ve FKÖ’de kendilerine oynatılmak istenen rolü layıkıyla oynamaktadırlar. Ancak Filistin halkı kendisini Arafat ve FKÖ’nün eline teslim etmemiş görünüyor. Değişik biçimlerde de olsa İsrail devle-tine karşı direnişini sürdürmekte ve dayatılan sahte çözümü kabul etmediğini tüm dünyaya haykı-rmaktadır.

ABD, Filistin ve ardından Ürdün’e dayattığı Pax Amerikana'yı sırasıyla Ortadoğu'nun diğer halkla-rına dayatmak istemektedir. Dayatılan bu sahte barışın halkların ne kadar aleyhine ve emperyalist sermayenin ne kadar lehine olduğu, Filistin örne-ğinde açıkça görüldü. Ama hiçbir şey halkların öz-gür iradesi karşısında duramayacaktır. Yapılanlar geciktirme çabalarıdır. Ve bunların da tutmadığı tarihte çokça kanıtlanmıştır.

GÜNEY AFRIKA

Bulunduğu kıtanının en zengin ülkesi olan Gü-ney Afrika'da hâlâ insanlar açlıktan ölüyor. Birço-ğu ilkel kabilelerin yaşamını bile arar durumdadır. Güney Afrika'daki gelişmeleri anlayabilmek için si-yasal yapıyı, iç-dış koşulları ortaya koymak gereki-yor. Aksi halde yaşananların içyüzünü görmek ve anlamak mümkün olmaz.

Yüzölçümü olarak Afrika'nın sayılı büyük ülke-lerinden biridir. Ve buradan çıkarılan elmas, dünya rezervlerinin %80'inden fazladır. Altın rezervleri ol-dukça zengindir. Yine bunun yanında özellikle kö-mür üretimi konusunda üretici ülkelerin ilk sırala-rında yer almaktadır. Diğer birçok zenginlik kay-nakları bakımından da dünyanın sayılı ülkelerin-dendir.

Bu konumuyla Güney Afrika uluslararası tekel-ler için oldukça önem taşıyor. Bugün Güney Afri-ka'da başta ABD, Almanya, Fransa ve İngiltere ol-mak üzere ikibin dolayında emperyalist şirketin ya-tırımı vardır. Emperyalistler açısından bu kadar önemli olan bir ülkede sermayenin garantiye alın-ması hayati bir sorundur. Sermayenin dolaşımı, üretimi ve pazarın en verimli tarzda kullanımı, ara-yışları zorunlu kılmaktadır. Güney Afrika'daki son politik değişiklik ve düzenlemeleri kesinlikle bunun dışında görmemek gerekir.

1652 yılında Hollandalı gemiciler Ümit Bur-nu'na yerleşmeye başladıklarında, Afrika halkları-nın başına bela olacak Apartheid'in temellerini de attılar. Sonradan "Boer" diye adlandırılacak olan kesim, ilk başta sömürgeci devletlerin Afrika'daki temsilcileri durumundaydılar. Ancak ayaklar sağ-lam bastıktan ve sayısal olarak çoğaldıktan sonra devlet gibi davranmaya başladılar.

Bunların yerleştiği alanlarda büyük koloniler oluştu. Buraya çoğunlukla sabıkalı "beyaz" yani Avrupa'nın en tortu kesimi yerleştirildi. Avrupa "kö-

tü" insandan arındırılırken, yerli halka yeni kıyıcılar sunuluyordu.

Uçsuz buçaksız toprakların verimliliği ve hâlâ komünal bir yaşam süren kabilelerin varlığı sömür-geciler için bulunmayan bir fırsattı. Avrupalı sö-mürgecilerin bu kıtaya ayak basışı çok kanlı ol-muştur. Yerli halk "medeniyet" adına kılıçtan geçi-rildi. Geriye kalanlar ise, köle olarak satıldı. Avru-palılarla karşılaşan Afrika insanı sosyal, kültürel ve ekonomik yapılanması dağılma sürecine girmişti.

Ve bu süreçten sonra Afrika yerlileri Avrupalı işgalciler tarafından yok sayılmış ve hay-vandan daha aşağı görülmüştür.

Hollandalılardan sonra Portekiz ve İs-panyol sömürgecileri de Kara Afrika'da ko-loniler oluşturdular. Afrika süreç içerisinde İngiliz, Fransız, İtalya, Belçika ve Almanya gibi ye-

ni sömürgeci devletlerle tanıştı.

Bu devletler pazar, hammadde, işgücü, değerli ürün ve yeni yeni topraklar elde etmek için kendi aralarında savaşa tutuştuklarında, katliamlara uğ-rayan, ülkesi talan edilen yine Afrika halkları olu-yordu. Çünkü savaş alanı olarak Afrika toprakları seçiliyordu. Söz konusu devletler birbirleriyle sa-vaşırken zaman zaman da Boer'lerle bu devletler savaşa tutuştu. Savaşlar 1750'lerden 1902 İngiliz-Boer Savaşı'na kadar sürdü. Rakip devletler güç-lenip palazlandıkça elindekilerle yetinmeyerek ye-ni alanları işgal etmeye koyuluyorlardı. Bu ise yeni savaşlar, yeni kıyımlar demektir. Bu, devletin bir alanı işgal etmiş, yerli halktan onbinlerce insanı katletmiş olması anlamına geliyordu.

Ardından gelecek "İrk ayrımcılığı" politikası da bu katliamlar kadar tahrip edici olacak ve insanlık onurunu ayaklar altına alacaktı. Kafatasçı zihniyet-ler "Apartheid" politikasıyla yeni bir sömürgecilik biçimi geliştiriyorlardı. Bu zihniyet Kara Afrikalı'yı köle olarak görüyor ve hiçbir hak tanıımıyordu. Çünkü Kara Afrikalı kendileri için herhangi bir hay-vandan farksızdı.

Rodezya'nın isim babası olan Cecil Rhodes bu politikayı ve nedenlerini şöyle ortaya koyuyordu: "Buradaki yerlileri ya kendinize eşit vatandaşlar olarak kabul etmeniz gerekiyor, ya da onlara dü-şük seviyedeki ırk dememiz gerekiyor. Bir sınıf ay-rımı yasaının gerektiğine karar verdim. Geçiş ya-saları, barışı koruma yasaları gerekiyor. Henüz barbarlık aşamasında olan yerlilere birbirimize ol-duğundan daha farklı şekilde davranmamız kaç-ınılmazdır. Biz onların patronları olacağız; bu, Gü-ney Afrika'nın politikasıdır... Söz hakkı vermeye-ceğiz... Bir despot rejimi gereklidir... İngilizler yer-yüzünün en üstün ırkıdır. Bizler ne denli çok yere yerleşirsek insanlık için o denli iyi olur."

Boer'ler İngilizlere yenildikten sonra Güney Af-rika'da İngiliz emperyalizmi hakimiyetini kurdu. Dört koloniyi bir araya getirerek 1910 yıllarında Af-rika Birliği'ni kurdu. Londra'ya göbekten bağlı ve beyazların söz sahibi olduğu bir devlet niteliğin-deydi.

1912 yılında kimi aydın ve kabile şeflerinin giri-şimiyle "Güney Afrika Yerli Kongresi" kuruldu. Afri-ka halkının temel sorunlarını dile getirmelerine rağmen, doğru bir sınıf bakış açısına sahip olma-dıkları için etkin bir rol oynayamadılar. Özgüce da-yanacağına kimi emperyalist devletlerden medet umuyorlardı.

Bu örgüt, uluslararası çabalara rağmen başarı sağlayamadı. Ancak yerli halkın toparlanmasında belli bir rolü oldu. Özellikle bu yıllarda Afrika insa-nı, yaşamını kısıtlayan yasalara karşı örgütlü tarz-da tepkisini dile getirmeye başladı.

1925 yılında "Afrika Ulasal Kongresi" (ANC) adına olan oluşum artık bayrağı ve talepleriyle da-ha örgütlü bir görünüm sergiliyordu. Taleplerinde ulusallığı daha keskin çizgilerle öne çıkardı. "Ba-rış, kardeşlik ve özgürlük" teması ANC'nin kurul-masından sonra yaygın olarak kullanılmaya baş-landı. Ancak tamamen barışçıl bir çizgi izledikle-rinden dolayı devrimci dayatıcılıktan uzaktılar. Ay-rıca önderlik olarak çağdaş bir yapılanma söz ko-nusu değildi. Her ne kadar ANC, bir örgüt gibi faa-liyet yürütüyorduysa da kabile şeflerinin ağırlığı vardı.

II. Paylaşım Savaşı Güney Afrika için de yeni bir sürecin başlangıcı oldu. Faşizmin İtalya, Al-manya, İspanya gibi ülkelerde iktidarda olması, birçok ülkedeki faşistlerin geleceğe yönelik hırsla-rını biliyordu.

“ABD, Filistin ve ardından Ürdün’e dayattığı Pax Amerikana’yı sırasıyla Ortadoğu’nun diğer halklarına dayatmak istemektedir. Dayatılan bu sahte barışın halkların ne kadar aleyhine ve emperyalist sermayenin ne kadar lehine olduğu, Filistin örneğinde açıkça görüldü. Ama hiçbir şey halkların özgür iradesi karşısında duramayacaktır. Yapılanlar geciktirme çabalarıdır. Ve bunların da tutmadığı tarihte çokça kanıtlanmıştır. ”

tadoğu'nun Singapur'una dönüşebilir. Ve çok ulus-lu ve uluslararası şirketlerin üstlenmeleri için çok ilginç bir temel oluşturulabilir" diyerek, İsrail'in önü-müzdeki dönemde yüklendiği rolü dile getiriyordu.

İsrail'le FKÖ arasında yapılan anlaşmanın ge-nel hatları şöyledir:

- **Özerklik konusu:** Filistinlilere Gazze Şe-ridi'nde ve Batı Şeria'nın Eriha kentinde beş yıllığı-na "kısmi sınırlı özerklik idaresi" verilecek. 3. yılın başında 1996-1997 yılında taraflar nihai anlaşma için görüşmelere başlayacak. Ancak o zaman Ku-düs'ün statüsü, sınırlar, mütecilerin geri dönmesi

y e benzemeyen, herhangi siyasal bir karar alamayan ve tali kimi düzenlemeleri yapan bir statüdür.

İsrail devleti bu maddeleri bile yerine getirmek-te ağır davrandı. Çünkü korkacağı bir şey kalma-mıştı. "Azılı terörist" Arafat ve FKÖ ehlileştirilmiş ve Filistin halkının başına musallat edilmişti.

FKÖ uzun mücadele tarihine rağmen nasıl böy-le bir çözüme yanaştı? Gerçekten başka bir yol yok muydu?

FKÖ için yoktu! Çünkü FKÖ hiçbir zaman ger-çek anlamda kendi öz gücüne dayanmamıştı. Maddi olanaklar hep zengin Arap devletleri tarafın-

1948 yılında yalnızca beyazların oy kullanabildiği seçimlerde “Ulusal Parti” iktidara geldi. Savaş-tan İngilizlerin zayıflamış olarak çıkmasıyla, Güney Afrika'daki İngiliz gücü fiili olarak sona ermişti. Artık beyazlar Güney Afrika'da tek söz sahibi olmak istiyor ve hakimiyeti başka bir devletle paylaşmak istemiyorlardı.

Bu dönemden sonra “İrkçi ayrımcılığı” tamamen devletin resmi politikası haline geldi. Ve siyahların yaşamı her alanda çıkarılan yasalarla çekilmez hale getirildi. Siyahlar nüfusun % 80'ini oluşturmalarına rağmen, ülke içinde izinsiz bir yerden bir yere bile seyahat edemiyorlardı. Artık belirlenen yerlerde çalışmak, yaşamak, gezmek ve ölmek zorundaydılar. Yapacakları işler bile faşist zihniyetli yasalarca belirlenmişti. Kalifiye denebilecek hiçbir işte çalışamazlar, yüksek okul okuyamaz, oy kullanamazlar. Beyazlarla aynı olanakları, araç-gereçleri paylaşamaz ve izinsiz misafirliğe dahi gidemezler.

Güney Afrika tam anlamıyla polis devletine dönüştürüldü. Yürürlükte olan yasaları çiğnemenin cezası oldukça ağırdı. İşkence görmek, tutuklanmak hatta öldürülmek işten bile değildi. Baskının en yoğun olduğu 1950'lerde siyah halkın tepkisi artmaya başladı. Barışçıl eylem türleri temel alınıyordu. Gösteri, boykot, grev, protesto vb. gibi eylemliliklerle halk örgütlenmeye çalışıldı. Kitlesellenen eylemler karşısında devlet daha da sertleşiyor, ama eylemleri önleyemiyordu. Her türlü eylem yasaklanmış olmasına rağmen, eylemlerin önu arkası kesilmiyordu. 1948-1990 yılları arasında 13 milyon civarında insanın izin almadan seyahat ettiği için tutuklanması, halkın protesto eylemlerinde ne kadar ısrarlı ve kararlı olduğunu göstermekte-dir.

1960'lara gelindiğinde demokratik protestolar bile yapılamaz olmuştu? Yasal ve barışçıl bir çizgi-de faaliyet yürüten ANC, geline aşamada politikasını gözden geçirmek ve yeni kararlar almak zorunda kaldı. Çünkü düzenlenen bütün barışçıl eylemlere silahla cevap veriliyordu. ANC, “halka zarar gelmemesi” için şiddete başvurmazken ve tamamen barışçıl yollar izlerken; polis tam tersine silah kullanarak kan döküyordu. Artık halk da tahammül edemez duruma gelmişti. Ve şiddete karşılık verilmesini istiyordu. Halkın istemine karşılık verilmemesi durumunda ANC'nin kan kaybedeceği kesindi.

1960'da beyazların katıldığı bir halk oylamasıyla Güney Afrika Halk Cumhuriyeti ilan edildi. Bundaki amaç “ırk ayrımı”nın yasallaştırılması ve İngiliz vesayetinin resmi olarak sona erdirilmesiydi. Bu dönemden sonra İngiltere egemenliğine resmi olarak son verdi. Bu, ülke içindeki baskıların daha da artmasına neden oldu. Ancak ülkenin birçok yerinde gösteriler, grevler ve protestolar başgösterdi. Polis, birçoğunda silah kullanmasına rağmen bastıramadı.

Bunun üzerine Apartheid rejimi olağanüstü hal ilan ederek ANC'yi yasakladı. Yeraltına çekilen ANC Kasım 1961'de UMKONTHO (Halkın Mızrağı)'yu kurdu. Bu örgütün kuruluşunda Nelson Mandela önemli bir rol oynadı. Bu dönemden sonra sabotaj eylemleriyle faşist iktidara cevap verildi. Silahlı mücadele kararının alınmış olması hem Güney Afrika halkı ve hem de iktidar açısından yeni ve çetin bir sürecin başlangıcıydı.

Yeni süreç halkda müthiş bir dalgalanmaya neden olurken, devlet de yeni yasa ve yasakları ardarda yürürlüğe koyarak cevap verdi.

ANC'nin birçok üye ve yöneticisi tutuklandı. 1962 yılında yer altına çekilen ve başka ülkelere sığınanların sayısı arttı. Bu süreç sonunda 1962 yılında Nelson Mandela tutuklandı. ANC'de etkin bir lider olduğu bilindiğinden bir dizi oyun ve çaba sonucunda ömürboyu hapse mahkum edildi.

Rejim, ANC'yi devleti yıkıcı ve komünist olmakla itham ettiyse de bu, gerçeklikten uzaktı. ANC

ANC 1970'lerde birçok olanak olmasına rağmen, halkın tepkisini mümkün olduğu kadarıyla sınırladı. Şiddetlenen baskılara karşı 1960'lı yıllardan farklı bir politika izlenmiyordu. Nelson Mandela dönemi şöyle izah etmektedir: *“Halk uzun süredir şiddetten yana bir tutumu benimsiyordu. Ve bayaz adamı alt edip, kendi ülkesini yeniden ele geçireceği günlerin özlemini duyuyordu: Biz, ANC yöneticileri ise, barışçıl yollardan yana görüşümü-*

“Avrupalı sömürgecilerin bu kıtaya ayak basışı çok kanlı olmuştur. Yerli halk 'medeniyet' adına kılıçtan geçirildi. Geriye kalanlar ise, köle olarak satıldı. Avrupalılarla karşılaşan Afrika insanı sosyal, kültürel ve ekonomik yapılanması dağılma sürecine girmiştir. Ve bu süreçten sonra Afrika yerlileri Avrupalı işgalciler tarafından yok sayılmış ve hayvandan daha aşağı görülmüştür.”

zû kabul ettirmek için uğraşıyorduk.”

Apartheid rejiminin uygulamaları dünya kamuoyunda büyük tepkiler toplamıştı. Bu tepkiler karşısında başta emperyalist ülkeler olmak üzere birçok ülke Güney Afrika'ya ambargo uyguladı. Ancak ambargoya gerçek anlamda hiçbir devlet, Avrupa'nın en demokratik geçinenleri bile uymadılar. Açıklamalarıyla Afrika yönetimini kınarken alttan alta da ilişkilerini sürdürüyorlardı. Böyle bir ambargonun gerçekleşebileceğini sanmak safdillilik olurdu. Çünkü zengin bir hammadde deposu olan ve verimli yatırımların yapıldığı bir ülkeye sırt dönmek, emperyalistlerin kendi çıkar ilişkilerine ters geliyordu.

Sözde ambargo da Apartheid yönetiminin baskılarını engelleyemiyordu. En sıradan yürüyüş dahi kanla bastırılıyordu. 1980'ler sonrası yapılan kimi düzenlemeler esas olarak mücadeleyi baltalamaya ve etkisizleştirmeye yönelikti.

1990'lara gelindiğinde Apartheid rejimi yerli halkın direnişini bastıramayacağını kabul etmek zorunda kaldı. Artık Mandela'nın dışarıda olması ırkçı rejim açısından daha yararlıydı. Dolayısıyla tahliyesinde bir sakınca yoktu. Çünkü bu serbest bırakmanın altında bir dizi görüşme ve anlaşma vardı. Mandela'nın bırakılması yeni bir sürecin başlangıcı anlamına geliyordu.

Güney Afrika'da çatışmalar artık uluslararası tekeller için de ciddi bir tehlike oluşturmaya başlamıştı. Emperyalistler hem zenginlik kaynaklarını rahat kullanamıyor, hem de aşırı ırkçı yasalardan dolayı büyük bir pazardan oluyorlardı. Çünkü yaşamı biraz düzelen Afrika insanı, emperyalistler için yeni bir pazar ve yatırım alanı haline gelmiş olacaktı.

1990 yılında Mandela ve Güney Afrika hükümet başkanı De Klerk iki yıl süren görüşmeler sonucunda anlaştıkları 164 sayfalık Geçici Anayasa Taslağı'nı ülkede bulunan 21 parti ve örgütün görüşüne sundular. Örgütlerin çoğu taslağı onayladı.

Anlaşmaya göre oluşturulan geçici anayasa, siyahlar için ilk kez seçme ve seçilme hakkı tanıyordu. Yapılacak seçim sonrasında oluşacak parlamento yeni bir anayasa oluşturacak ve ancak “Geçici Anayasa” beş yıl yürürlükte kalacaktı. Bunun nedeni, yeni sürecin oturması ve siyahların adeptasyonu olarak açıklandı. Fakat esas neden yapılacak değişikliğin radikal ve köklü olmasını önlemektir. Adına “geçiş dönemi” denilen süreçte, yönetim siyahlarda olsa bile beyaz azınlığın onayı olmadan köklü değişiklikler yapılamayacak. Yani beyazların onayı zorunlu kılınacak. Devlet başkanı da temel konularda beyazların onayını almadan yasal değişiklik yapamayacaktı.

Yapılan anlaşmanın çerçevesi özetle şöyledir:

- Anayasal çerçevede olan her parti örgütlenelebilecek.
- Yerel-bölgesel yönetimler, geniş yetkilerle do-

cek.

- Mevcut polis ve ordu içerisinde “aşırı”lar tespit edilerek temizlik yapılacak.

- Örgütlerin gerilla gücü orduya devredilecek ve 120.000 kişilik bir polis gücü örgütlendirilerek ülkede konumlandırılacak.

Yeni seçim sistemine göre en çok oy alan devlet başkanı, ikinci olan ise başbakan yardımcısı olacak. Ülke barajını % 5 aşan tüm parti ve örgüt

başkanları da hükümette yer alacaktır. Buna çeşitli radikal çevreler karşı çıktı. Faşist örgütler, “en çok oy alacak olan siyah aday olacaktır ve bu da beyazların ezilmesini doğurur” diyerek karşı çıktılar. Her iki kesimin de marjinal bir konumda olması anlaşmayı engelleyemedi.

Güney Afrika rejimi, bir taraftan muhalifleriyle masaya otururken, bir taraftan da katliamları tırmandırıyordu. Amaç, iradeyi biraz daha kırarak, zayıflayan ve güçsüz düşen bir güçle anlaşma yapmaktı. Zira bu durumda kendisi daha az taviz verecekti. Bu yaklaşımın sonucu olarak Afrika Komünist Partisi Genel Sekreteri ve bir zamanların gerilla lideri Charis Hani'yi katletti. Apartheid rejimi kendince bu şekilde hem geçmişten intikam alıyor, hem de gelecek kaygılarını gideriyordu.

27 Nisan 1994 tarihinde yapılan seçimde, Mandela ezici bir çoğunlukla devlet başkanı seçildi. Yıllarca beyaz azınlık yönetimin başkanlığını yapan De Klerk ise başkan yardımcılığı görevine getirildi.

Emperyalistler yıllarca beyazlara yaptırıklarını, şimdi siyahlara yaptırmayı hedeflemektedirler. Güney Afrika sadece bir pazar değil, Afrika'nın en sanayileşmiş ülkesi olmasıyla bütün kıtaya hükmedecek güçtedir. Dolayısıyla Afrika pazarını ele geçirmek isteyen uluslararası şirketler için Güney Afrika önemli ve vazgeçilmez bir merkezdir. Bunların yanı sıra siyah çoğunluk ucuz bir iş gücünü de oluşturmaktadır.

Emperyalist ülkelerin özellikle son yıllarda “barışçıl” yollarla Güney Afrika'da “demokrasi”nin kurulmasında ısrar etmeleri bundandır. Eğer amaç, kara Afrikalıya uygulanan baskıya son vermek ol saydı, bu girişimler daha önceden de yapılrdı. Ve uygulanan ambargoda ikiyeüzlülük yapılmazdı.

Yapılan anlaşmayla bir sıcak alan daha soğutularak sermayenin rahat hareketi sağlandı. Bu düzenlemenin ezilenler cephesinden tarafı ise ANC'ydi.

Aslında ANC'nin düzen sınırları içine çekildiğini söylemek pek yerinde olmayacak. Çünkü ANC, düzenin dışında olmayı hiçbir zaman istemedi ve dayatmadı. En radikal olduğu yıllarda bile silahlı mücadele verilirken; amacı, legal alanda mücadele zemini yaratmaktı. Siyasal hedefleri, Güney Afrika'ya “demokrasi”, “özgürlük” ve “eşitliği” kapsıyordu. Yani istenilen mevcut çerçevede düzenlemeler yapmak ve “batı” demokrasisini oturtmaktı.

Nitekim Nelson Mandela mahkemeye savunmasında komünistlik suçlamasına karşı ANC'yi şöyle savunuyordu: “ANC, ülkenin ekonomik yapısında devrimci bir değişiklik yapılmasını salık vermedi... Örgütün başlıca hedefi, tüm Afrikalıların birleşmesi ve siyasal haklarını kazanmalarıdır. Oysa komünist partinin temel amacı, sermaye sınıfını ortadan kaldırarak işçi sınıfını iktidara getirmektir. Komünist parti çelişkileri derinleştirmeye, ANC ise, farklı sınıfları uzlaştırmaya çalışır...”

Siyasal perspektifi böyle olan bir hareketin emperyalist çözümlere birakalım direnmesi, bu çözümleri kabul etmemesi dahi düşünülemezdi. Çünkü savunulan burjuva, liberal-demokrat bir düzendir. Dolayısıyla emperyalizmin dayatmalarından farklı değil ve onunla çalışmamaktadır. Bu nedenle ANC'nin uzlaştığından çok, hedeflerine ulaştığından söz etmek gerekir.

Yapılan bu anlaşma taktik değil stratejiktir! Ve bu nedenle kara Afrika'lı insan üzerindeki sömürüyü kaldırmamaktadır. Gelecek yıllarda insanlar bugünkü düzenin gerçek özgürlüğü getirmediğini Kara Afrikalılar için “Apartheit” rejimi son buldu. Sokaklarda insanlar katledilmiyor. Seçme

ve seçilme hakkı da var. Barışın simgesi olan Nelson Mandela devlet başkanıdır. Ancak ülkenin zenginliklerini elinde tutanlar halk değildir. Sosyo-ekonomik yapıda eski ile güçlÜ bir hesaplaşma ve değişim yaşanmadı. Apartheit rejiminin kurumları üzerinde oturulmaktadır. Bu anlamda Kara Afrikalı için gerçek bir özgürlükten bahsedilemez.

İRLANDA

Günümüzde ulusal sorunun çözülemediği alanlardan biri de Kuzey İrlanda'dır.

Kuzey ve Güney olarak ikiye bölünmüş olan İrlanda'nın tarihi, İrlanda'yı işgal eden İngilizlerin tarihi kadar eskidir.

İngiliz sömürgeciliğinin İrlanda'ya musallat olması, esas olarak 10. ve 11. yüzyıllara dayanır. Yaşanan bir dizi savaştan sonra İrlanda, İngiliz krallığının egemenliğine girdi. Bu nedenle İrlanda sorunu yüzyılımızın bir sorunu değil, tarihsel bir sorundur. İngiliz sömürgeciliği İrlanda adasını ele geçirdikten sonra oldukça bilinçli ve uzun vadeli bir politika izlemiştir. Sonraki yıllarda diğer sömürge deneyimlerinden sentezlediği politikalarını burada hayata geçirmekte tereddüt etmemiştir. En belli başlı uygulama, İrlanda topraklarına İngiliz yanlısı protestanların yerleştirilmesiydi. Bir taraftan bu yapılırken diğer taraftan İrlandalılar başta ABD ve İngiltere olmak üzere birçok ülkeye göç ettiriliyordu.

İrlanda'ya yerleştirilenler 20.yüzyılın başlarında ülke topraklarının ikiye bölünmesinin gerekçesi yapıldılar. Bölünme, halkı da kendi içinde katolik ve protestan diye ikiye böldü. Çoğunluğu oluşturan katoliklerle, İngilizlerin desteklediği protestanlar arasındaki çelişki, silahlı çatışma noktasına kadar geldi. Öyleki İrlanda sorunu, çoğu zaman din çatışması olarak yansıtıldı. Oysa İrlanda da yaşanan bu çatışmalar İngiliz sömürgeciliğiyle İrlanda halkı arasında gelişıyordu. Ancak İngiliz emperyalizmi mümkün olduğunca bu gerçekliği çarpıtmaya çalıştı. Ve dinsel bir sorun gibi yansıttı. Kuşkusuz dinsel bir yönü vardı, ama bu dinsel görünüm arkasında yatan, ulusal sorundu.

İrlanda halkı, hiçbir zaman kabullenmediği sömürgeciliğe karşı en kapsamlı tepkisini I. Paylaşım Savaşı'nın yaşandığı koşullarda (1916 Mayıs'ında) gösterdi. Çünkü savaştan dolayı artan İngiliz baskısına, halkın tahammülü kalmamıştı. Dublin sokaklarında James Connally'nin önderliğinde gelişen halk ayaklanması, cadde ve sokaklarda barikatların kurulmasıyla çatışma noktasına vardı. Barikatların kendilerinin İrlanda'daki egemenliğine karşı çekilen bir set olduğunu bilen İngiliz sömürgeciliği, ordusuyla ayaklanmayı şiddetli bir biçimde bastırdı.

Ayaklanmaya önderlik eden J.Connally, kendiliğinden gelişen bir harekete öncülük etmek zorunda kalmıştı. Ancak çatışmanın başladığı ilk anda başarının bu biçimde sağlanamayacağı ortaya çıkmıştı. Ama artık geriye dönüş mümkün değildi.

1919-1921 yılları arasında İrlanda'nın bağımsızlığı için mücadele daha da şiddetlendi. İrlanda'nın ikiye bölünüşü bu dönemde gerçekleşti. Fakat bu kolay olmadı. Bölünme müthiş bir iç savaşa neden oldu.

Sinn Fein'in de içinde yer aldığı bağımsızlıkçı kesim ile mevcut durumu ve dolayısıyla İngiliz egemenliğini kabul eden kesim arasında çatışmalar başladı. Çatışmalar eskiden olduğu gibi katolik-protestan çelişkisi olarak yansıtılıyordu. İngilizler ne kurtarırsak kâdırı mantığıyla İrlanda toprağını ve halkını ikiye böldüler. 1921'de 32 ili bulan İrlanda'nın, kuzeyindeki 6 ili, İngilizler kendi denetiminde tuttu. Geri kalan 26 il'i kapsayan Güney parçasına otonomi verildi. Ve ardından (1949) “bağımsızlığını” tanıdı.

Kuzey İrlanda'yı kapsayan 6 il, sanayinin en gelişkin olduğu alanlardı. Bu nedenle İngilizler bu zengin alanları kendi topraklarına dahil ettiler. Güney'deki göreceli bağımsızlık ise, yine İngiliz emperyalizmine bağlıydı.

İngilizler, hem kuzeydeki bağımsızlık yanlılarına yöneliyor, hem de diğer kesimi silahlandırarak çatışmaları körükliyordu. İç çatışmalarını İngiliz emperyalizminin istediği gibi sonuçlanması üzerine, Kuzey, Güney'den tamamen yalıtıldı. Ve Güney'deki bağımlılık ilişkisi resmleştirildi. Artık Güney'de de İngilizlerin himayesinde bir İrlanda hükûmeti vardı.

Birçok ülkede yenilgi sonrası yaşandığı gibi, İrlanda'da bu süreçten sonra 1960'lı yıllara kadar koyu bir sessizlik yaşandı. 1960'lı yıllarda bütün dünyada gelişen gençlik hareketi İrlanda gençliğinde kıpırdamasında önemli bir rol oynadı.

İngiltere'nin 1969'da Kuzey İrlanda'nın Belfast kentinde yürüyüş yapan halka saldırılması, eski Dublin günlerini hafızalarda tekrar canlandırdı. Halk, hızla örgütlenerek birçok bölgeyi “kurtarılmış

reformlarla Afrika halklarının ülkede eşit ve özgür yaşamasını hedefliyordu.

Afrika yönetiminin ANC'yi böyle yansıtmasının tek nedeni, ülkede uyguladığı vahşete kendince haklılık kazandırmaktı.

natılacak (bunda İspanya modeli esas alınıyor).

- Toprak sahibi olmayan siyahlara toprak dağıtılacak.

- Merkez yönetim, yerel yönetimlere verdiği yetkileri gerektiğinde alacak ve polisini denetleyebile-

“1960’da beyazların katıldığı bir halk oylamasıyla Güney Afrika Halk Cumhuriyeti ilan edildi. Bundaki amaç “ırk ayrımı”nın yasallaştırılması ve İngiliz vesayetinin resmi olarak sona erdirilmesiydi. Bu dönemden sonra İngiltere egemenliğine resmi olarak son verdi. Bu, ülke içindeki baskıların daha da artmasına neden oldu. Ancak ülkenin birçok yerinde gösteriler, grevler ve protestolar başgösterdi. Polis, birçoğunda silah kullanmasına rağmen bastıramadı.”

alan”a çevirdi. Bunun bir halk ayaklanmasına dönüşmesini istemeyen İngiliz sömürgeciliği, Ağustos 1971’de bölgeye yeni askeri sevkıyatlar yaptı ve halkın direniş temelinde bir araya geldiği bölgelere saldırdı. Bu saldırı aynı zamanda yeni bir sürecin başlangıcı olmaktaydı. Çünkü IRA gerçek anlamda bu dönemden sonra örgütlenecek ve silahlı mücadeleye yönelecekti. IRA’nın ard arda patlayacağı 25 yıllık süreç böylece başlamış oluyordu. IRA her ne kadar 1919 yılında kurulduysa da, esas aktivitesini bu yıllardan sonra gösterdi.

Bu noktada bir saptamada bulunmak gerekmektedir. Sinn Fein basında sürekli olarak IRA’nın yasal kolu olarak lanse edildi-edilmektedir. Oysa bu tartışmalıdır. Çünkü 1902’de kurulan Sinn Fein’in IRA’nın siyasi kolu olmaktan daha çok, IRA’nın Sinn Fein’in askeri kolu olma olasılığı daha gerçekçi olmaktadır. Bunu İngiliz yönetimi de biliyor olacak ki, Sinn Fein’e her zaman illegal bir örgütmüş gibi yaklaştı. Sinn Fein her ne kadar, “demokratik ve sosyalist bir İrlanda cumhuriyeti için silahsız yollarla mücadele veriyoruz” diyorsa da IRA’yı gerektiğinde açık olarak savunmaktan geri durmamaktadır. Bunu da, “bizi bu duruma getiren IRA’nın kahraman gönüllü savaşçılarıdır. Biz, onlara minnet borçluyuz ve bunu hiçbir zaman unutmayacağız. Zaten yaptığımız, IRA’nın silahlı mücadele ile kazandıklarını siyaset alanında temsil etmektir,” diyerek ortaya koymaktadırlar.

Bu sahiplenme sadece Sinn Fein’de değil, İrlanda halkının çoğunda mevcuttur. Bu, 1981 yılında tutukluken milletvekili seçilen Bobby Sands ve 9 arkadaşının İngiltere’yi protesto etmek ve siyasal tutuklu statüsünün tanınması için ölüm orucunda (60’lı günlerde) şehit olmasıyla doruğa çıktı.

IRA, her ne kadar İrlanda halkı içinde destek bulsa da, oldukça dar bir örgütlenme yapısına sahiptir. 25 yıldan beri İngiliz sömürgeciliğine karşı savaşıyor olmasına rağmen, üye sayısının bin civarında olduğu söylenmektedir. Buna rağmen oldukça teknik ve sansasyonel eylemler koyabilmektedir.

İngiliz hükümeti, IRA’ya katılımı engellemek için ağır ceza yasaları çıkardı. Ve 1976 yılında siyasal tutukluluk statüsünü kaldırarak, tutuklu IRA üyelerine yönelik vahşi uygulamalara girişti. Siyasal ve insani kimliğe saldırı had safhada tutularak, sıkı tecrit politikası uygulandı.

Bunun dışında IRA karşısında alternatif örgütler oluşturuldu. Ulster Özgürlük Savaşçıları (UFF) adı altındaki örgüt halka yönelik eylemler için kullanıldı.

Savaşın karşılıklı olarak her alanda sürdüğü bir zamanda (1994 yılı sonunda) Gerry Adams ve J. Majör bir araya geldi. Şüphesiz bu görüşme daha önce başlatılan bir sürecin devamıydı.

Majör’ün IRA’nın askeri konsey üyesi diye itham edilen Adams’la görüşmesi, süreci daha da önemli kılıyordu. Sorunun görüşmeler yoluyla çözümlmesini öneren IRA’ydı. Bundaki samimiyetini göstermek için 1972-1974 ve 1975 yıllarında üç kez tektaraflı ateşkes ilan etti. Ancak savaşta ısrarlı olan İngiltere her defasında olumsuz yanıt verdi. Ateşkesleri IRA’nın zayıflamasının göstergesi olarak yansıtıp, saldırılarını yoğunlaştırdı. Oysa güç kaybı diye bir durum söz konusu değildi. Bunu İngiliz hükümeti de biliyordu. Ama, kendi saldırganlığına gerekçe yapmaktan da geri durmuyordu.

1993 yılının sonuna doğru İrlanda ve İngiltere başbakanları bir araya gelerek, Kuzey İrlanda sorununu görüştü. İmzalanan deklarasyonda üç ay içinde görüşmelere başlanacağı, Kuzey İrlanda halkının istemlerine uyulacağı ve IRA’nın silah bırakması koşuluyla halkının istemlerine uyulacağı ve yine IRA’nın silah bırakması koşuluyla Kuzey İrlanda sorununun tartışılacağı masaya, Sinn Fein’in de kabul edileceği belirtiliyordu.

İrlanda ve İngiliz başbakanları tarafından imzalanan deklarasyon IRA ve Sinn Fein’i tatmin etmedi. Daha somut adımların atılmasını istiyorlardı. Ve görüşme için ön koşul olarak silah bırakma şartının kesinlikle kabul edilmeyeceğini açıkladılar.

Sinn Fein’in bu süreçte İngiliz hükümetine dayattığı talepler şunlardır:

- Polis yasasında reform, tutuklu IRA’lıların serbest bırakılması

- IRA’ya silah bırakma koşulunun getirilmeksizin kendisinin de bulunduğu bir müzakere masasının oluşturulması ve İrlanda halkının geleceğine

iki parçada yaşayan halkın karar vermesi

- İrlanda’nın İngiltere’nin bir parçası olduğunun anayasadan çıkartılması

- İrlanda üzerindeki İngiltere’nin hakkının olmadığının açıklanması

- İngiltere’nin barış için teşvik edici olması ve bunun her türlü karşıt gelişmelerine son verilmesi.

Bu taleplere İngiliz yanlısı kimi örgüt ve paramiliter güçler şiddetle karşı çıkmaktadırlar. Bu kesimler statü ve çıkarlarının bozulmaması için savaşın bitmesini istememektedirler. Doğrusu İngiltere’de bu dayanaklarına sırt çevirmek istemiyor.

İngiliz hükümetinin silahları teslim etme koşulunu öne sürmesine rağmen, IRA 1 Eylül 1994’te

“Franco faşizmine karşı hep bir tepki ve direniş içinde olan Bask halkı, Franco döneminde ilk toplu grevleri başlatmıştı. Birçok baskıcı politikaya karşı tepkisini gösterebilmişti. Bu anlamda Bask ülkesi, faşisme karşı hep bir potansiyel muhalefet konumundaydı. Özellikle1950’li yıllarda yüzbinlerce işçi grevleriyle etkin bir rol oynayabildi.”

tek taraflı, koşulsuz ve süresiz ateşkes ilan etti. Dünya barış gününe denk gelen bu ateşkes, Dünya’nın şimdiye kadar ilan ettiği en uzun ateşkesler. Daha önceleri ilan edilen ateşkeslerin süresinin bitimiyle, bombalar tekrar patlamıştı.

İngilizler olası “çözüm”de Sinn Fein ve IRA’yı devre dışı bırakmak istiyorlar. Ayrıca IRA’yı silahsızlandırma çabaları da devam ediyor.

Kuzey İrlanda sorununda çok katı politikalar izleyen İngiltere’nin Sinn Fein’le görüşme sürecini başlatmasının en önemli nedenlerinden biride, IRA’nın eylemlerini 1980’lerden sonra İngiltere topraklarına kaydırmasıdır. Londra’nın göbeğinde patlayan bombalar ve bakanlıklara yönelik yapılan havan atışları İngilizleri savaşın yakıcıyla yüz yüze getirdi. İngiltere baştan beri IRA ve eylemlerini Kuzey İrlanda ile sınırlamak istemişti. İngilizlerin bu politikasını gören IRA eylemlerini İngiltere’ye kaydırdı. Ve yıllarca İrlanda sorununa sessiz kalan İngiltere halkı bombaların sesini duydukça paniğe kapılmaya başladı. IRA’nın çoğu eylemini önceden haber vermesine rağmen gerçekleştirmesi, İngiliz hükümetini rahatsız ediyordu. Ayrıca eylemler, başarılı gösterilmeye çalışılan İngiliz polisinin de prestijini sarsıyordu.

İngiliz hükümeti IRA’yı silahsızlandırarak teslim almakta ısrarlı davranmaktadır. Bunu yapmaması durumunda ise, çeşitli hilelerle IRA’yı tecrit etmek istemektedir. Bir buçuk milyon Kuzey İrlandalıyı temsil eden IRA, iki İrlanda’nın birleşmesi düşüncesini sürdürmektedir. İngiliz ve İrlanda temsilcileri arasındaki görüşmelere kimi kesimler karşı çıktı. Bunlar arasında en fazla tepki gösterenler, İngiliz yanlısı protestan İrlandalılarıdır.

İngiliz hükümeti her ne kadar fazla taviz vermeden sorunu çözmek istiyorsa da, sonuçta bir İngilizin belirttiği gibi, fazla seçenekleri de kalmamıştır.

“Asırlarca İrlanda’da her yolu denedik, merkeze bağlı yönetim, dolaylı yönetim, ayrımcılık, soykırım, kukla parlamento, gerçek meclis, sıkı yönetim, hukuk devleti, İrlanda’ya toplu göç politikası, toprak reformu ve bölme politikası. Hiçbiri çözüm getirmedi. Tek denemediğimiz çözüm, kesin koşulsuz çekilme”

Gerçekten de İngilizlerin bugüne kadar dayattığı hiçbir çözüm, gerçek çözümü getirmedi. Çünkü gerçek çözüm İrlanda halkının özgür iradesinin temel alınacağı bir kararla mümkün olacaktır.

Sinn Fein ve IRA’nın temel amacı İngiltere’nin İrlanda üzerindeki egemenliğine ve fiili işgaline son vermek ve iki İrlanda’yı birleştirmektir. Bugün varılan nokta, yukarıda belirttiğimiz gibi buradadır. Daha önce bu amacını hayata geçirebilmek için uygun koşullar olmadığından silaha sarılan IRA, bugün “yeni dünya düzeni” ve “barışçıl çözüm” dayatmalarının yarattığı ortamdandır, bu amacına silahsız da ulaşabilmenin koşullarını bulmuştur. Barış havarisi kesilen ABD’nin desteğini de alarak İngiltere’yi masa başına çekip çözümü dayatmaktadır.

Esas olarak yeni bir sürece girilmiştir. Bundan sonra patlatılacak her merminin amacı bu süreci kendi lehine kazandırmak için olacaktır. Çünkü İrlanda sorunu için bunun dışında bir çözüm biçimi (siyasal-müzakereler yoluyla) dışında, herhangi bir çözüm ufukta görülmemektedir. İngiltere her ne kadar süreci kimi dayatmalarla tıkatmaktaysa da, bunlar süreci temelde etkilemeyecek ve sonuçta sorun bu tarzda çözülecektir. Bugün tekrardan bozulan ataşkesin ve patlatılan bombanın nedeni ve sonucu bu çözüm biçimidir.

“BASK MODELİ” VE BASK SORUNU

“Barışçıl çözüm”lerin devreye girdiği bugünlerde halklara bir çözüm biçimi olarak dayatılan “Bask Modeli”nin ne olduğuna, neyi içerdiğine, nasıl gündeme geldiğine ve neyi amaçladığına kısaca da olsa bakmak gerekiyor. Çünkü bu model, Kürdistan için de çeşitli çevreler tarafından gündeme getirilmekte ve bununla kafa bulandırılmaktadır.

“Bask Modeli” denilen model aslında “İspanyol Modeli”dir. Yani Bask ülkesine (Euskadi) has bir model yoktur. Bask sorunu İspanya modeli içinde bir “çözüm”e kavuşturulmuştur.

İspanya’nın dünya tarafından tanınmasında iki dönem etken olmuştur. Birincisi, 15-17. yüzyıllar arasındaki sömürgeleştirme ve talan dönemi. İkincisi ise 1936 iç-savaşı ve sonrasında ölene kadar (1975) iktidarı elinde tutan Faşist Franco dönemidir. Ülke 36 yıl koyu bir karanlık içerisinde yönetilmiş ve halklar, emekçiler açısından katliam, işkence, gözyaşı ve sefalet getirmiştir.

Emperyalizmin 1929 dünya ekonomik buhranının yaşandığı dönemde İspanya için için kayınıyordu. İspanya’daki iç çatışmalar, ayaklanmalar, insanların büyük bir baskı altında yaşamak zorunda bırakılması, güçlü bir devrimsel gelişmeyi gündeme getirdi.

Ülkedeki durumu değerlendiren devrimci ve demokratlar, 1931 yılında yapılan belediye seçimlerine blok olarak girdiler ve % 47’lik bir oranla büyük bir başarı elde ettiler. Blok’ta etkin rol oynayan İspanya Sosyalist İşçi Partisi (PSOE) ve İspanya Komünist Partisi’nin bu başarısından sonra İspanya’da cumhuriyet ilan edildi. Cumhuriyetin ilanındaki esas amaç kısa vadede halk iktidarını önlemektir. Buna rağmen cumhuriyet egemenler ve militarist güçlerce benimsenmedi. Çünkü cumhuriyete işçiler, halk ve devrimciler sıcak bakıyorlardı. Bundan dolayı 17 Temmuz 1936 tarihinde Franco ve aynı zihniyeti paylaşan generaller cumhuriyete son vermek için darbe girişiminde bulundular. Ve fazla bir zaman geçmeden askeri bir başkaldırıya yöneldiler. Bu durum karşısında halk, cumhuriyeti korumak için hükümetten silah istedi. Ancak burjuva hükümeti silah dağıtımını sürünce mede bıraktı. Generaller kısa sürede orduyu denetimlerine alarak etkin bir güce dönüştürdüler. İktidar durumun vehametini anlayınca halka silah dağıttı. Ama artık iş işten geçmişti.

İspanya iç savaşı dünyayı da ikiye bölmüştü. Nazi Almanyası ve İtalyan faşizmi, darbeci generaller her türlü desteği sunarken, dünyanın dört bir yanında harekete geçen sosyalistler, komünistler, anarşistler, “Uluslararası Tugaylar” adı altında İspanya’ya akın ettiler.

“Dizlerinin üstünde sürünerek ölmektense, ayakta şereflice ölmek” şiarıyla savaşanlar, 1939’a gelindiğinde faşistler karşısında yenilmekten kurtulamadılar. Bu tarihten itibaren Franco’nun karanlık diktatörlük yılları başlayacaktı.

Büyük yenilginin ardından yaşanan suskunluk, halkın bakış açısını tamamen çarpıtmış ve iradesini param parça etmişti. Yenilgi öz güvenin yitimi-

büyük sermayedarlar, toprak sahipleri, uyuşturucu ve fuhuşu yöneten mafia idi.

Bu dönem, Çarlık Rusyası’nın halklar hapishanesinden pek farklı değildi. Halkların ekonomik ve kültürel düzeyleri ne kadar güçlü olursa olsun Franco’nun baskıcı ve ezici yönteminden kurtulamadılar. Baskı ve zulmü içine sindiremeyen Bask halkı içinden ETA (Bask Ülkesi Ve Özgürlük) örgütü çıktı. 1959’da kurulan örgüt, 1965’de Franco faşizmine karşı silahlı mücadeleyi başlattığı için, İspanya halkları arasında sempatiyle karşılandı. Çünkü tüm baskılara rağmen, faşisme karşı direnişi temel alıyordu. Örgütün amacı Bask halkının özgürlük ve bağımsızlığıydı. O koşullarda özgürlük ve bağımsızlık sorunu olan ve faşist düzen altında inim inim inleyen İspanyol halklarının talepleri bir anlamda ETA’nın silahlı mücadelesinde ifadesini buluyordu.

Franco faşizmine karşı hep bir tepki ve direniş içinde olan Bask halkı, Franco döneminde ilk toplu grevleri başlatmıştı. Bir çok baskıcı politikaya karşı tepkisini gösterebilmişti. Bu anlamda Bask ülkesi, faşisme karşı hep bir potansiyel muhalefet konumundaydı. Özellikle1950’li yıllarda yüzbinlerce işçi, grevleriyle etkin bir rol oynayabildi.

“Ekin” dergisini çıkaranlar 1959 yılında ETA’yı kurduklarında içlerinde bir çok eğilimi taşımaktaydılar. Ancak Bask sorunu ve faşizme karşı mücadeleyi onları bir örgüt çatısı altında toplayabilmişti. Tümü marksist olduğunu söylemesine rağmen, farklı eğilimleri temsil ediyorlardı. Bu nedenle ETA günümüze kadar sancılı dönemler yaşadı. Birkaç kez bölünmeler oldu. Ve polisin ağır darbeleri örgütü tam anlamıyla zayıflattı. Fakat bütün bunlara rağmen, ETA ayakta kalabildi.

ETA, adını daha çok bombalama eylemleriyle duyurdu. Üst düzey yöneticilere karşı gerçekleştirdiği bombalama eylemleri bir kesimde korku ve tedirginlik yaratırken, bir kesimde de sempati uyandırıyordu.

1975 yılında Franco öldüğünde geride enkaz halinde ve patlamaya hazır bir ülke bıraktı. Bu patlamayı önleyebilmek için gaz basıncını düşürmek gerekiyordu. Franco döneminde yaratılan tahribatlar “demokrasiye geçiş” söylemiyle giderilmek isteniyordu. Çünkü basıncın patlaması, İspanyol halklarının teker teker devrime yönelmesi demektir. Yeni dönemde hem bu devrimler engellenecek, hem de İspanya’nın bütünlüğü korunmuş olacaktı.

Bu açıdan Franco’nun ölümü, İspanya açısından yeni bir süreç demektir. Bu sürecin özü, halkların denetimde tutulmasını içeriyordu. İspanya’daki özerk topluluklar bu süreçte oluşturuldu. 1977’nin 17 Haziran’ında yaşanan ilk müdahalesiz seçimle birlikte “yumuşak geçiş”in yasallaştırılma süreci de başlatıldı. Düzen sınırları içinde olma kaydıyla tüm partiler faaliyet yürütebilecekti.

Aslında yapılmak istenen Franco döneminin kabullenilerek üzerine sünger çekilmesiydi. Öyleki, yaratılan tozpembe ortamda, o dönemi sorgulamak birçok kesimin aklına bile gelmiyordu.

Siyasi parti ve sendikaların örgütlenmesinin serbest bırakılması da bir anlamda buna endekslenmişti. Yani dönemi kabul ettiğin oranda örgütlenebilecektin.

Aralık 1978’de onaylanan İspanya anayasasıyla, İspanya’da yaşayan halkların varlığı kabul edildi. 1980’de özerklik yasasının çıkarılmasıyla 17

“Sorunun görüşmeler yoluyla çözülmesini öneren IRA’ydı. Bundaki samimiyetini göstermek için 1972-1974 ve 1975 yıllarında üç kez tektaraflı ateşkes ilan etti. Ancak savaşta ısrarlı olan İngiltere her defasında olumsuz yanıt verdi. Ateşkesleri IRA’nın zayıflamasının göstergesi olarak yansıtıp, saldırılarını yoğunlaştırdı. Oysa güç kaybı diye bir durum söz konusu değildi. Bunu İngiliz hükümeti de biliyordu. Ama kendi saldırganlığına gerekçe yapmaktan da geri durmuyordu.”

ne neden olmuştu. Franco İspanyasında yaşananlar tamamen bundan ibaretti. Özellikle bu dönemde uyuşturucu, fuhuş, alkol, kumar ve sahte yaşam alabildiğine geliştirilerek toplumda depolitasyon kökleştirildi. Bunun yanı sıra “Üç F” ile (Flamenko, Fiesta, Futbol) insanlar uyutularak adeta birer bakarkör durumuna getirildiler.

Toplumda yaratılan derin suskunluk-sinmişlik bu uygulamaların sonucuydu. İç savaştan büyük bir yenilgiyle çıkan devrimci ve demokratlar gibi İspanya’daki halklar da derin bir sessizlik yaşıyorlardı. Bireyler gibi halklar da nefes alamaz duruma mafyaydı.

Faşizmin nezdinde hiç bir halk imtiyazlı değildi. İmtiyazlı kesim, ordunun apoletlileri, polis şefleri,

özerk topluluk oluşturuldu.

“İspanya’da özerkliğin lokomotifliğini, bağımsızlığa ve özgürlüğe aşık Bask’lar, Katalanlar ve Galiçyalılar yaptılar. Zaten bu üç ulusun ülkesi özel konuma sahipti. Çünkü daha özerklik statüleri tanınmadan kimi kurumları çalışıyordu.”

Halklara verilen özerklik çerçevesi şöyledir: Özerk topluluk statüsünün tanınması için bir halkın aynı bölgede bulunması, ekonomik, kültürel, tarihsel bağlar gibi ulusal özellikler aranmaktadır. Çok dar bir toprak parçasında olabildiği gibi, geniş bir toprak parçasında da olabilmektedir. Ancak tüm özellikler bulunsa bile merkezi otoritenin yani mec-

“Aldığım tedbirler ne düşmanı rahat bırakıyor, ne de dostları... Bazılarını acıdan acıya, çok trajik bir sona götürür. Bazılarını da büyük bir coşkuya kaldıracak intikam aldırır.”

Başkan APO

“BİZE GEÇMİŞ OLSUN”

İlk başta anlaşılmaz gibi gelsin. Önce bize geçmiş olsun. Acı ama bizim **“geçmiş olsun”**a ihtiyacımız var. Başkasına **“geçmişmiş olsun”** diyebilmek için önce kendimize dilemek gerekmiyor mu?

29 Mayıs 1996 günü MED TV'nin “Forum” programına telefon ile katılan Başkan APO, kendisine yönelik suikast girişimi nedeniyle gelen **“geçmişmiş olsun”** dileklerini değerlendirirken, **“aslında size geçmiş olsun demek gerekiyor. Ben kendimi kurtardım. Yapabileceğimi yaptım. Kendimi kurtaramayan sizsiniz”** diyordu.

Ciddi bir eleştiri, çarpıcı bir gerçek dile geliyor-du, **“asıl size geçmişmiş olsun”** sözlerinde...

Bu sözler iyi dinleyenlerin dikkatini çektiği kesin. Ama bu eleştirinin tam anlaşıldığı o derece kesin değil.

Garipsenecek nokta budur.

“Başkan APO, dinlediniz mi ne dedi: ‘Asıl bana değil, size geçmiş olsun.’ Bu müthiş bir belirlemeydi.”

Çoğunlukla anlaşılan bu kadar. Birbirlerimize bunu söyleriz. Bir adım ötesine götüren kaç kişi oldu? Anlaşıldıysa bile, kim ne düşündü, ne yaptı? Bir değişiklik yaptı mı kendisinde?

Tanınan kişilikler veri olarak kabul edilirse, iyimser olmak için neden yok. Bunu karamsarlık saymamak gerekiyor.

Özgür Politika gazetesinde suikast Başkan APO'ya suikast girişiminden sonra bağlılık mesajları yayınlandı. Sözlerin içten olduğundan da kuşku yok. Ve böyle olması da gerekiyor.

Yazık ki sorun burada değil. İçtenlik ve iyi niyet konusunda herkes çok rahat olabilir. Ama içtenliğe ve iyi niyete güven duymak, dayanmak, bir parça bile rahatlık verecek durumda değil.

“İnsanın en büyük düşmanı kendisidir” diye bir söz vardır. Kimin söylediği önemli değil. İsteyen, bu sözü birçok yönüyle değerlendirebilir ve çok önemli sonuçlar çıkarabilir.

Konumuz biz Kürtleri ilgilendiriyorsa, bu sözü uyarılsak nasıl bir sonuca ulaşabiliriz?

Başkan APO'ya yapılan bu son suikast girişimi çok tepki topladı. Birçok yerden bağlılık dile getirildi. Peki bu olası bir sonraki suikast girişimine karşı bir duvar oluşturabildi mi?

Yanılmamak gerekiyor:

Başkan APO, bizden daha çok kendini korumak için tedbir geliştirmiştir. Yaşamını, onun örgütünün ve eylemini düzenlemiştir. Yarattığı devrim düzeninde caydırıcı güç olarak, tedbirlerini sağlamıştır.

“Sizleri daha derin bir atmosfere çekmek istiyoruz. Bizim için bu güvenlikten de, her şeyden daha önemlidir. En sağlam güvenlik sizlerin gelişme düzeyinizdir. En iyi koruma, sizlerin kendinizi koruyabilecek kadar güçlü bir kişiliğe ulaşmanızdır. Bu kişiliğe ulaşmadıktan sonra ben yaşamışım, kendimi korumuşum, güvenliğe almışım, hiçbir anlamı yoktur. Böyle bir güvenlik anlayışını ciddiye bile almam. Eğer başıma bir şey gelecekte de bu da sizlerin zayıflığından olur” demektedir Başkan APO.

Yoksa saldırıların teknik örgütlenmeyle durdurulabileceğini düşünmek kadar yanılgılı bir tutum olamaz. Bu herkesten daha çok bizim için geçerlidir.

Politika yapmak, politik bir güç olmak bambaşka bir şeydir.

Başkan APO'ya neden ölüm dayatılıyor? Kaçınıcı keza olmasına rağmen, neden suikastler başarılı olamıyor? Bir insan yıllarca nasıl demoklesin kılıcı altında sadece fiziki olarak da değil bir yaşam yarattı, onun militanlığını yaptı ve yaptırdı?

Bu soruların doğru cevabı verilirse, görülecektir ki, bizim gösterdiğimiz gerçek bir bağlılık değildir. Dolayısıyla, gerçekten de **“bize geçmiş olsun”** dememiz gerek.

Savaşmak, ölümün üzerine gitmek, canı feda etmek herkesin başarabileceği bir olay, bir yiğitlik değil, ama bu tek başına korkusuz olduğumuza yeterli bir pratik kanıt değildir. Evet itiraf edelim ki, bu zayıflıktan kaynaklanan korkuyu aşabilelim.

Yazık ki, buna dayanarak cesaretti ve korkusuz olduğumuzu söyleyebiliyoruz. Kaldı ki, hepimizde bu kadar bile yoktur.

Kendi kendimize karşı acımasız olduğumuz kadar, bize yönelik acımasız saldırılara karşı da o kadar acımasız olabiliriz. Bize karşı acımasızlığımız çok sınırlı; öyleyse dış düşmanımıza karşı acımasızlığımız da çok sınırlıdır. Sözlü olarak kendimize ilişkin söylediğimiz kalmamıştır. Bu kadar kendimizi yerden yere vurmamıza rağmen, yine de her seferinde **“kendini yerden yere vurmalık”** durumunda tutuyorsak, bunun altında bir ikiyüzlülük, bir sahte kişilik aranmalıdır.

Bu kendimizi çok zavalıca gizleme oyunudur. Kötü bir oyundur. Belki farkında değiliz, ama yıllardır oynadığımız bu oyunda kaybetmediğimiz ne kaldı? Neler alıp götürdü? Sadece bizden değil. Ölümüne bağlı olduğumuzu söylediğimiz partimizden, Başkanımızdan, şehitlerimizin eseri olan devrim değerlerimizden hep bir yerinden parçalar kopardı.

Politikada, hele Kürdistan için mücadele pratiğinde niyet, dürüst insanın bir özelliği olmaktan başka neyi kurtarabilir?

Mümince, duygusal bağlı olmayı Başkan APO kabul etmiyor. Bağlılıklarımızı tehlikeli görüyor.

“Böyle bağlılıklarınız beni ürkütüyor” derken, bağlılıkların bilimsel olması gerektiğini kastediyor.

Bu temelde Başkan APO'ya olan bağlılıklarımızı sorgulanmak zorundayız. Başkan APO'nun şahsında bütün devrim bağlılıkları didik didik edilmeli-

“Başkan APO'ya yönelik

bu suikast girişiminin

karşılığı her alanda güçlü

bir atılım olmalıdır.

Kişilikte partileşme,

parti ideolojisiyle bütünleşme

her zamankinden daha güçlü

olmalıdır. Başkan APO'ya

yapılan bombalı suikastin

acımasızlığı, şiddeti kadar

iç ve düşmana karşı biz de

acımasız olmak zorundayız.

Devrimlerde bazı olaylar çok önemli-

dir, doğru

değerlendirilirse büyük

gelişmelere götürebilir.”

dir. Kendimizi sorgularken, adeta düşmanı sorgular gibi, buradan bir sonuca gidelim. Karşımıza çıkacak gerçek karşısında dehşete kapılmak isten bile değil. Belki de orta yerde olmasına rağmen bu gerçeği kabullenmeyiz. Çünkü kişilik yapılanmamız bu gerçeği kabul edemeyecek durumdadır.

İçimizdeki yabancı anlayışları düşman etkileri olarak değerlendirir ve hepimiz bunu kabul ederiz. Düşmanın kişilik özellikleri olarak, bir bıçak gibi kesilip atılması gerektiğini söyler dururuz. Öyleyse burada bir yöntem geliştirme sorunumuz vardır. Buna çok muhtacdır. Bir yanlış yanımızı sorgularken, onu düşman yerine koyup bakalım. Bu düşmanın yanın bizdeki ve devrimdeki tahribatları ne kadardır? Belki açıktan itiraf etme gücümüz yok ama iyi biliriz kendimizi.

Hangi keskin bağlılıklar sergilenirse sergilensin, bu tutum olduğu gibi kabul görme hakkına sahip değildir. Bu bağlılığı sergileyenin kim olduğu, nasıl bir eylem geliştirdiği önemlidir. Başkan APO'yu gözbebeği gibi koruyanlar kimlerdir? Gerçekten de koruyabilecek ve dürüşçe bağlı kalabilecekler nasıl olmalıdır?

Yaptığı bir değerlendirmede; **“Artık ölsem de gam yemem, çünkü yapacağımı yaptım. Kişisel anlamda çelişkilerimi çözüyorum, bana dünya-yı cehennem edenlere ben de biraz cehennemini yaşıyorum. Bundan daha güzeli, daha tatmin edeni düşünülebilir mi?”** diyor Başkan APO.

Kürdistan'ın çağdaş, ilerici önderliği, geçmişin önderliksiz bin yıllarının intikamını alırcasına, kendini icra ediyor. Böyle olmak zorunda. Bu bin yıllarda yapılamayanı 20. yüzyılın son çeyreğine sığdırma-ya çalışıyor.

Kürdistan'ın geçmişi benzersizdir. Belki de geçmişinin bir gereği olarak bugün de benzersizdir. Bu, bugünün önderliği tarafından dile getirildiği gibi bir **“Kürt diyalektiği”** oluyor.

Başkan APO nasıl bir kişiliktir? Bütün yönleriyle nasıl ifade edilmelidir? Kürdistan halkı, Ortadoğu halkları, oradan da insanlık açısından rolü nedir? Bu soruya cevabı olmayanlar, cevapları varmış gibi geçinirlerse, bu en azından kötü bir saygısızlık olur.

Yazıfıllık veya güçsüzlük ne yapmaz insana?

Anlaşılmaması açısından, ağır bir deyimle ifade edilirse, kişilikteki zayıflık, kendi kapsamı oranında ihanet rolünü oynar. Zayıf insan, kendine bile sahip çıkamayan insandır. Kendine sahip çıkamıyorsa, kendinden başkasına sahip çıkamazsın. Hele önderliğinde bulunduğu güce sahip çıkabileceğini iddia edersen, hiçbir ciddiyeti olmaz.

“Güçlü savaşları, militanları olan bir halk ve önderlik sürekli güvenlik altındadır. Yine güçlü çalışmasını bilenlerin olduğu bir saha, güvenlik altındadır. Gerisi babanın oğlunu, oğlunun da babasını, sülalesini korumasına benzer. Yine başarı olmadıktan sonra, gelişme olmadıktan sonra, kendinizi yaşıtmışsınız, yaşatmamışsınız bu da beş para etmez. Önemli olan görevlerin başarısı temelinde kendinizi yaşatmanızdır. Eğer ben bugüne kadar yaşıyorsam, bunun görevlerin başarısı temelinde olduğunı bilmenizi isterim. Başarı düzeyim yüksek olmasaydı, şimdi çoktan yerle bir olurum.”

Güç olabilmek en büyük ve sağlam tedbir-dir. Kendini koruyabilmek gücüne ulaşan kişi, bir adım daha ilerisi için iddiada bulunabilir. Sözünde ve eyleminde etkili olabilir; düşmanın geri adım attırabilir. Aslında sağlam ve aşılmaz tedbirin başka seçeneği yoktur.

Güçleneceksin, gücünü örgütleyeceksin, eyleme dönüştüreceksin: Bu doğru seçeneği başardığın zaman, istesen de gelişmesi önünde engel olmayacağı yeni bir yaşamın içinde bulacaksın kendini.

Günlük tedbirler, anı kurtaran tedbirler değil, geleceği, partiyi, orduyu, cepheyi daha da geliştirecek, netleştirecek tedbirler üzerine kafa patlatmak gerekiyor.

Askeri, ideolojik ve ruhsal olarak kendimizi güçlendirdiğimiz düzeyde güçlü birer PKK'liler olabiliriz. Tüzük savaşımı, ilkeler savaşımı, partinin siyaseti ve ideolojik doğruları temelinde savaşmak zorunda olduğumuz bugün açıkca ortadadır. Yoğunlaşmayan, dönemin görev ve sorumluluklarına sahip çıkmayan bir militan kaybettiren militandır. Düşmana başarı zemini sunan militandır. Örneğin Kürdistan'da partimiz öncülüğünde silahlı mücadelelenin ilk başladığı yıllarda üç Apocu, üç PKK militanı herhangi bir bölgeye girdiğinde düşman korkusundan o bölgeye giremezdi, adım atamazdı. Bugün üç değil, yüzlerle, binlere varan güçlerle mücadele sahalarında devrimci faaliyetler yürütmekteyiz. Fakat ilk yıllardaki üç Apocu'nun militan ruhunu, düşman üzerinde yarattığı korkuyu yaratamıyoruz. İşte burada biraz olsun yoğunlaşmamız, pratiklerimizi, militanlıklarımızı gözden geçirmemiz gerekiyor.

Zaten düşman, **“bu bir kişinin savaşdır. APO gitse diğerleri çantada keklik”** diyor. Bunun için de düşman alabildiğine yükleniyor, başarmak için bütün imkan ve fırsatları değerlendiriyor. Zaaflarımızı, yetersizliklerimizi neredeyse bizden daha iyi

tespit ediyor ve acımasızca yükleniyor. Bütün düşmanlara; iç ve dış düşmanlara karşı tedbirlerimiz kapsamlı ve güçlü olmak zorundadır.

Büyük Ekim Devrimi'nin önderi Lenin öldüğünde milyonları bulan insan Sovyet Komünist Partisi'ne üye oluyor. Anlamlıdır, iyi bir bağlılıktır. Ama tamamlanmış bir görev değildir. Daha sonra da görüldüğü gibi, bu milyonlar, Lenin önderliğinde yaratılan devrimi geliştiremediler, sürdürmediler.

Unutmamak gerekiyor: Bugünkü yıllar o günkü yıllardan daha farklı ve zorludur. Bu yılların müca-delesi ve politik perspektifi o yılların gereklerinden kat be kat fazlasını istiyor.

İstenenlerin gereklerini yerine getireceksin: Yerine getirdiğin oranda konuşabilir ve yönlendirebilirsin.

“Ben tedbirleri almazsam, sizleri düşman yönelimlerinden korumazsam anı anına bunun örgütlemesini geliştirmesem sonunuz ne olacağını biliyor musunuz? Şimdiye kadar kaç defa imha olmuştunuz” diyen Başkan APO için **“geçmiş olsun”** dileğinde bulunurken, kendi gerçeğimizi hatırlamamız gerekiyor.

Başkan APO'ya yönelik bu suikast girişiminin karşılığı her alanda güçlü bir atılım olmalıdır. Kişilikte partileşme, parti ideolojisiyle bütünleşme her zamankinden daha güçlü olmalıdır. Başkan APO'ya yapılan bombalı suikastin acımasızlığı, şiddeti kadar iç ve düşmana karşı biz de acımasız olmak zorundayız. Devrimlerde bazı olaylar çok önemlidir, doğru değerlendirilirse büyük gelişmelere dönüştürülebilir. Birkaç mevziyi birden kazanmaya götürebilir. Suikast olayına bir günün olayı gözüyle bakmış oluyoruz ki, bu, bizim yetersiz anlayış ve kavrayışımızın ta kendisidir.

Belki biz böyle kendimizi kandırabiliriz, ama düşmanlarımız bizim gibi kendilerini kandırmazlar. Bizim zayıflıklarımızı değerlendirecekler, boşluklarımızdan yararlanacaklar. Zaten tek umutları ve beslendikleri de bizim bu eksikliklerimizin bizlere yenilgi yolunu açabileceğidir.

İçinde yer aldığımız ve yaşadığımız dünyanın en zor işlerinden biri olan Kürt devrimidir. Dünyanın dengelerini yerinden oynatacak ve bu dengelerin koruyucusu olan en güçlü devletlerin sistemlerin bozacak bir devrimin mensuplarıyız. Son büyük şansımızı kullanıyoruz. Kazanacağız. Kazanmak kaybetmekten daha da kolaylaşmıştır. Ama her şeyi sonuna kadar yapmak zorunda olduğumuz bir kolaylıktır. Kazanmazsak çok kötü kaybederiz.

Biz devletimizi daha kurmuş değiliz. Bir savaş, o tarihe kadar hiç kimsenin aklından geçirme cesaretini bulamayacağı bir isyan başlattık. Sonunu getirmek için kazanmak zorundayız. Sonunu zaferle getirmezsek, bizim ortadan kaldırılmamız için pusuda bekleyenlerin sayısı az değil. Kimse gözlerimizin yaşına bakmaz. Pişmanlık da kâr etmez. Çünkü biz, Kürdistan halkının gözükara düşmanlarını canevinden vurduk. Onların sistemlerini beklemedikleri bir biçimde felç ettik. Dolayısıyla onların hiçbir açığımızı affetmeyeceklerini, Osmanlı kılıç kültürüyle imhamızdan zevk alacaklarını bilmeyecek kadar gafil olamayız.

Bunları bir bir hatırlayıp olası sonuçlarını değerlendirirsek; hem Başkan APO'ya yönelik suikast girişiminin amacını, hem de bizlerin bu vesileyle yapmamız gerekenleri çok daha iyi anlarız.

Başkan APO'nun deyişiyle, anlamak bilmektir, bilmek ise uygulamaktır.

Bunun dışında, hiçbir şey bizim Başkan APO'ya bağlılığımızı kanıtlayamaz.

Başkan APO: **“Bana verilen en büyük hediyelerden biridir bu bomba. Düşmanın bomba-sıyla kendimi güçlendiriyorum”** diyor.

Büyük bir inanç ve yaşam savaşısıyla Başkan APO tarihin aktörü olmuştur. Bu devrimin güven-cesidir. Başkan APO'ya bağlılığımızın en büyük göstergesi zaferi kazanmak olacaktır. Aski halde verilen sözlerin hiçbir anlamı olmaz.

VE VAN GÖLÜ MOR DALGASIYLA DELİ...

Gerilla anısı

Biraz dinlenip yolumuza devam ettikten bir süre sonra, Dilsoz heval rahatsızlandı. Her tarafı yanık içindeydi. Ayakları diz kapaklarına kadar yanmıştı. Yürüyecek durumda değildi. Digor aslanımızın ayakları tutmuyordu. Digor'da uzun süre savaşmış, başarılı olmuş, bunun için herkes ona, "Digor Aslanı" diyordu. Yanına üç arkadaş bıraktık, ağır ağır ilerleyeceklerdi. Sabah saatlerinde ormana girdik. Diğer arkadaşlar hayli geridelerdi. Güneş henüz doğmuştu.

Ve güneşin beraberinde dört helikopter şeytan gibi çaktı, kötücül bulutların şimşekleri gibi. Sonra kötücül dört kara bulut püskürttü içini. Üç saat sonra zaman durulduğunda, güneş utancından yüzünü sakladığında ve ardından çekingen çiselediğinde yağmur, arkadaşlarımızın şehit düştüğünü anlamışlardı.

Aramızda küçük bir sırt kalmıştı. Bu yüzden yalnızca üç arkadaş görebiliyorduk. İki helikopter onların üst tarafına indirme yapmıştı. Daha sonra gelen dört helikopter, izlerimizin takibiyle ormanı rastgele bombaladı. İlk bomba yakınıma düştü ama fazla etili olmadı, sonrasında uzaklaştı.

Helikopterlerin indirme yaptığı askerler, şehit düşen arkadaşların üzerine ilerliyorlardı. Hamit arkadaşın cenazesi ormana yakın düştüğünden düşman buna yanaşamadı. Karanlık çöktükten sonra düşman gitmişti. Seyfi arkadaşın talimatıyla, burada ateş yakılıp beklenecek, ben de şehit düşen Hamit arkadaşın malzemelerini almaya, kimse olmadığı için yalnız gidecektim. Yaklaşık yarım saat yürüdüktan sonra cenazeye ulaştım. Karanlıkta Hamit arkadaşın bedenindeki uçaksavar mermilerinin açtığı yaraları görebiliyordum. Kurumuş kan lekeleri ve yoldaşın yüzü... Bir yüz daha, bir beden, bir yürek daha.. Ölüm alıp götürdü işte. Diğer arkadaşların yanına gitmedim. Düşman pusu kurmuş olabilirdi. Diğer arkadaşlar şimdi uzakta, Allahuekber'de, boylu boyunca uzanmışlardı. Öfkeleniyordum, neden bu kadar direnip de düşüyorlardı. Neden parça parça kopuyorlardı. Tekoşin arkadaş, zayıf gövdesine karşın güçlü iradesiyle yürümüşü şimdiye dek ve işte yukarıdaydı. Digor aslanının yanında. Allahuekber direniş şehitleriydi yerde yatanlar.

Hava çok soğuk olduğu için Hamit'i gömemedim. Raxtını çıkarıp üzerine kefyemi sardım. Arkadaşlarımızı savunamamak ve gömememek, acı veriyordu. Ve ölüm artık basitleşti o gün. Küçümüyor ve reddediyorduk. Arkadaşların yanına ulaştığımda, olanları anlatmadan bayılmışım. Sonrasında gözlerimi açtığımda başım Seyfi arkadaşın dizlerinin üzerinde, ateşin yanında uzanıyordum. Parkasını altına sermişti ve yaşam dolu gözleriyle bana bakıyordu. Tam bir komutandı, sevgi, saygı, yoldaşlık ruhu, PKK militan özellikleriyle hepimizde hayranlık bırakıyordu. O an gözlerimi kapadım, ya o olmasaydı dedim kendime, ne yapardık o zaman?

Grup, üslenmenin olduğu yere gidecekti. Benle Gürcan arkadaş da biraz dinlenip, üç fazla raxtı saklayarak, izle-

rinden devam edecektik. Sekiz günlük bir açlıktan sonra depoya ulaşacaktık. Ama asıl düşündüğümüz izlerimizi kaybettirip partiye bağlantıya geçmekti.

Malzemeleri sakladıktan sonra Gürcan arkadaşla izlerinden yürümeye başladık. Gürcan arkadaş, partinin ilk katılımlarındandı. 1986'da girdiği bir çatışmada yaralı ve baygın olarak KDP'nin eline geçmiş, biraz dolar ve yirmi torba un karşılığında düşmana satılmıştı. Altı yıl zindanda kaldıktan sonra tekrar gerillaya katılmıştı. Silahlı mücadelenin ilk gerillalarındandı. Önderlik onu akademiye istemişti, ama kışın gidememiş ve bu talihsiz pratiğe tanık olmuştu. Arkadaşların yanına vardığımızda bir derede suyun üstünde bekliyorlardı. Birleştikten sonra yürümeye devam ettik. Deponun üstüne giderken suda gitmek en doğrusuydu. Yaklaşık dört saatlik bir yürüyüşten sonra deponun üstüne vardık. Depoyu açıp cihaza pil taktık. Önce helva, reçel gibi hazır

yorlardı, ölümün tuzaklarını sekiz haftada belki de altıyüz kez kırmışlardı. Ve bu güçlerini partiye bağlıyorlardı. Parti, mücadele, savaş yüceltiyordu işte, insan üstü güç ve irade veriyordu.

cihazın düşmansı sesi

Gece nöbetçi çıkarmadığımız için, Bedri arkadaşla sabah keşfi yapmak üzere ayrıldık. Keşifte, herhangi bir şeyle karşılaşmamıştık. Yalnız bugünün bir önemi vardı; iki aydan sonra çay içecektik. Kahvaltıyla birlikte aralıksız sekiz bardak çay içtim, diğer arkadaşların da benden aşağı kalan yanları yoktu.

Ölümsüzler, ya da ölümü erteleyen direnişçiler ilk kez sıcak çayla yaptıkları keyifli kahvaltının yalnızca bir saat süreceğinden habersizlerdi. Ta ki açık cihazdan yükselen o korkunç sese kadar: "Seyfi, kurtulacağını mı sandın? Sarı Sabri bizi tam altınıza getirmiş,

lerle düşmanın izleri birbirine karışmıştı. Cihazda düşmanın bir birliği tavşanı kuyruğundan yakalamışız derken diğer birlik, tavşanı başından yakalamışız diyordu. Aradaydık ve her iki taraftan da bize doğru geldiklerini anladık. İzin üzerinden çıksaydık yeni bir iz çıkartacağımız için bizi görürlerdi ve iz bizi deşifre ederdi. Ölümü ensemizde hissettiğimiz anda, Seyfi arkadaş yaratıcılığını kullandı. Battaniyeleri karın üzerine atıp emekleyerek yirmibeş metre uzaklaştık ve ormanın içine girdik. O sırada düşman, patikadan izlerimizin ayrıldığı yere gelmişti. İki birlik de tam o noktada birleştiler. Sesleri bize geliyordu, şaşırmışlardı, tavşan gibi avlayacaklarından emindiler ve biz kurtulmuştuk.

Yılların tedcrübesi Seyfi arkadaş anlatmaya hiçbir kelime yetmezdi. Bir-birimize bakışlarımızla, onunla gurur duyduğumuzu ve saygımızı anlatıyorduk. Güvende olduğumuzu biliyorduk,

sana selamları var."

Hiçbir zaman bu şekilde karşılaşacaklarını tahmin etmemişlerdi. Şimdi cihaz düşmanın, gözleri gibiydi, kulağı ve sesi gibiydi. Çaylar ellerinde, donuk gözlerle cihazı izliyorlardı. Konuşan oydu; cihaz...

Susmazcasına, düşmancasına;

durup dinlenmeksizin konuşan

cihazdı

düşmandı konuşan...

cihaz düşmandı sanki...

Cihazın, düşmanın beklenmedik sesi, düşüncelere boğmuşken hepsini, komutan Seyfi'nin sesi çınladı kulaklarında, hepsi gündürler öylece gözleri açık uyumuş gibiydiler ve bu büyümlü sesle kendilerine geldiler.

Hemen Bedri arkadaşla kalkıp sabah keşif yaptığımız yere koştuk. Diğer arkadaşlar da hareket etmek için hazırlanmaya başladılar. Etrafımız düşman doluydu, her taraf tutulmuştu. Yanımıza un, helva, reçel ve şeker alıp, Bedri arkadaşın tanıdığı alanda ilerlemeye başladık. Bir süre sonra düşmanın izine rastladık. Seyfi arkadaş öncüydu, düşmanın açtığı izlerden yürüyordu. Bu bizim iz çıkartmamızı engelliyordu. Üç dört gün boyunca ormanda dönüp durduk, her taraf iz olmuştu, bizim iz-

bunu söylüyordu bakışlarımız. Bundan sonra gündüz yürüyor, gece dinleniyorduk. Takip ettiğimiz patika bizi bir araba yoluna sokmuştu. Biz de yönümüzü değiştirmedik. Ayaklarımız bizi köye götürüyordu, biz de itaat ediyorduk. Biz Bedri arkadaşla önden yürüyorduk. Biraz sonra ulaşacağımız köyde, büyük ihtimalle düşman vardı. Fakat alışmıştık; ilk ev, düşmanın mevzisiydi, dönüp dolaşacağımız yerin köy olacağını biliyorlardı. Pusu olabileceğinden, önden yürüyorduk. Eve onbeş yirmi metre kalmışken önümüzde silahlarını doğrultmuş iki asker belirdi; "teslim ol" çağrısında bulundu. Aynı hızla yere yatıp silahlarımızın emniyetini açtık ama ateş etmedik. Çünkü bu düşman, vurmakla bitmeyecekti. Ona vuracağımız en büyük darbe parti ile bağlantıya geçmekti. Düşman teslim almaya alışmıştı ve bizim de teslim olacağımızı sanıyordu. Durumu farkedince kalkıp koştuk, onlar da bizi vurmadılar. Çünkü yerimizi ve durumumuzu öğrenmek, bize vuracakları en büyük darbeydi. Toptan imha edip kazanacaklar, partiye bir kişi bile bağlantı kuramayacak, ulaşamayacakları.

Köyden geri çekildiğimizde, düşman ateş etmeyip teslim ol çağrısı yapıyor-

du. Ormana doğru ağır ağır yürüyorduk, kar yağışı da başlamıştı. Bir yere konumlanıp ateş yaktık ve sabaha kadar çevresinde sessizce oturduk. Sabahla birlikte kalkıp yürüdük. Ormanın yanındaki büyük vadinin yamacında konumlandık. Ormanın içinde askeri bir birlik vardı. Ormanın içinde sıkıştırılsaydık kötü olacaktı. Zaten nöbetçi de çıkarmıyorduk. Bu nedenle araziye hakim olmak zorundaydık, burada az da olsa araziyi denetleyebiliyorduk. Açlığı-mızın dördüncü gününde arkadaşlarda dayanacak hal kalmamıştı. Akıllarını kaybedeceklerdi. Bundan sonraki direnme fiziki değil, inançla, iradeyle ilgili bir direnişti. Bu yüzden Yusuf arkadaş, bu arkadaşların yanında bırakıp Bedri, Gürcan ve Seyfi arkadaşlarla erzak almak üzere terk ettiğimiz üslenme yerine gitmek üzere yola çıktık. Yusuf arkadaş da partide, çok eskilerdendi. Kırk yaşındaydı ve on yılını savaşta geçirmişti. Ayakta kalanların arasında bir tek ben yeniydim. Benim katılışımın ikinci yılıydı. İlk katıldığım yıl güçsüzlüğüm-den dolayı, bir yıl silah taşımamıştım. Yol yürüyüşlerinde, arkadaşların arkasında ata binerek yol alıyordum. Benim bu pratikteki direnişime kimse inanamazdı. Bu yüzden Seyfi arkadaş en çok benim partiye ulaşmamı istiyordu. Bazen "sen bisküvi çocuğusun, köye ulaşınca sana bisküvi alacağım" diye moral veriyordu. Biz gittikten sonra düşman depoyu bulmuş ve patlatmıştı. Erzağımız karın üzerinde darmadağın duruyordu. Toparlayabildiklerimizi yüklenerek grubun bulunduğu yere doğru yol aldık. Fakat ertesi gün noktaya geldiğimizde kimseyi bulamadık. Ne olduğuna anlam verememiştik ki, az ilerde izlerini gördük, köye gitmişlerdi. Seyfi ve Gürcan arkadaş orada beklediler. Cihazdan düşmanın bir köyü terk ettiğini duymuştuk, köye ulaştığımızda arkadaşlar banyo yapmışlar, yaralarını ilaçlamışlardı. Partiye bağlantıya geçmemizin tek aracı olan cihazın çalışması için aküyü doldurmamız gerekiyordu. Bir köylüye on milyon para verip akü, ilaç ve bazı malzemelerin siparişini verdik. Hepimiz köyün üstünde toplanmıştık. Burada bir gece kalacaktık, açlığımızın altıncı günüydü, ama çay ve sıcak su dışında bir şey yiyemiyorduk. Öğleden sonra Bedri, Yusuf ve Gürcan arkadaşlarla kaldığımız yerden iki saat uzaklıktaki köye doğru hareket ettik. Ormandan yavaş yavaş ilerliyorduk ki, beklenmedik bir anda sessizliğimiz bölündü.

Çok yakınlarında yabancı sesler duyuluyordu. Gittikçe yaklaşan kalabalık bir ses yumağı; çetrefil, insan seslerine kapaşan köpek sesleri ve o ana kadar susan ormanın birden uyanışı. Rüzgar, çalılar, kuşlar, hayvanlar... Ses yaklaştıkça yükselen bir uğultuydu orman, yükselen bir öfkeydi.

Neyin habercisiydi bu öfkeli uğultu?..

Ağrı

Ağrı karargah gücü, iki ayrı yerde yüzseksen kişilik güçle kış üslenmesini yapmıştı. Kış eğitim süreci başladığında güç, hareketli savaşı tartışıyordu. Ağrı'yla Tendürek'in, Çemçê'yle

Şenkaya'nın birleştirilmesine ilişkin uzun uzadıya tartışılıyordu, düzenlemeler yapılıyordu. Fakat Çemçê'de, Şenkaya'da, Tendürek'te başlayan operasyonlardan sonra eyalette, güçler arasındaki bağlantı kesilmişti. Ne bölgeler arası bağlantı kurulabiliyor, ne de partiyle ilişkiye geçilebiliyordu.

Ağrı gücü, Aras'taki bir operasyonda altı gerillanın şahadetinden sonra, baharın sonuna kadar diğer bölgelerde neler olup bittiğini öğrenmeyecekti. Ancak operasyon biliniyor ve bekleniyor-du.

İğdir alanındaki ikiyüzelli kişilik ana-birlik gücü de kış eğitim sürecine girmişti. Bölge köylerinden ajan oldukları bildirilen iki köylü kampa getirilmiş ve yapılan sorgulamalar sonucunda düşman tarafından kandırılan köylülerin gerilla aileleri oldukları öğrenilmişti. Köylüler ikna edildikten sonra tekrar köylerine gönderildikleri sırada düşman tarafından yakalanarak çözülmüşlerdi. Karargah hakkında bildikleri her şeyi anlatmışlardı. Kış operasyonunun, Serhat'ın diğer bölgelerinden Ağrı'ya da kaydırılacağı sürecekti. Köylülerin verdikleri bilgilerden sonra, düşman son hazırlıklarını da yaparak İğdir'dan başlayacaktı Ağrı operasyonlarına.

Ve o sabah daha güneş doğmadan düşman dayanmıştı Grê Stila'ya. İlk gün akşama kadar süren çatışmada iki gerilla şehit düşmüş, ertesi gün gücün direnişi üzerine, düşman takviye birlikleriyle havadan ve karadan saldırarak operasyonu kızıştırmıştı. Üçüncü gün Grê Stila'dan Tepe Agît ve Tepe Miri'ye inen güç, beş gün boyunca gece gündüz aralıksız süren beş çatışmalarda kırktan fazla askeri öldürmüştü.

Kışın son aylarıydı, fakat Ağrı Dağı sert rüzgarıyla, çılgın tipileriyle bahara hemen geçmeyeceğini haber veriyordu. Kar daha sürecekti. Tipi, ayaz sürecekti. Baş dumanlı efsane, savaş masallarını anlatıyordu o kış, dahası yaşıyordu. Gerilla, savaş hikayelerini canlandırıyor. Gerilla savaş hikayelerini yaşıyordu o kış. Ağrı, kurşun sesleri üstüne yağırdıyordu karı, kar büyük bir sessizlikle iniyordu, iri iri, tane tane, kayıtsızca. Gerilla, kara öfkeleniyordu şimdi, Ağrı'ya öfkeleniyordu şimdi.

Ağrı, öfkesini yağırdıyordu şimdi. Beşinci gündü ve Doğu'ya geçilecekti artık. Açlardı, soğuktan ve coğrafyanın öfkesiyle başedilemezdi artık. Düşman kar gibi yağıyordu. İki yüzelli kişi iki bölüğe ayrılarak sınıra yürüyordu şimdi. İki bölük; biri önde, diğeri geride birbirlerini koruyarak sınıra yürüyordu şimdi. İki bölük, oniki saat durup dinlenmeden yürüyordu şimdi. İki bölük oniki saat sonra olacıklardan habersiz, ikiyüzelli yürek apansız yürüyordu şimdi. Kar sessizdi, ölüm beyazlığında, düş beyazlığındaydı.

Sınırdan önceki o düz vadiye ulaşmışlardı şimdi. Birkaç saat sonra geçeceklerdi Doğu'ya. Önde mayın tarama grubu, arkada mesafelerle iki bölük soluk soluğaydı şimdi.

Geçen bahar seksenüç askeri öldürerek ortadan kaldırdıkları Sultan Top Karakolu'nun yanından geçiyorlardı şimdi. Düşmanın sonbaharda yeniden doldurduğu Sultan Top Karakolu'ndan geçiyorlardı ve gece kar sessizliğindeydi. Gece kar dışında uçurum karanlığındaydı. Uçurum karanlığı az sonraki patlama ile parçalanacaktı. Az sonra bir serseri mayın üzerine basan gerillaya öfkelenerek ve bütün öfkesini bir yangına dönüştürerek patlayacaktı...

Gerilla paramparçaydı, yoldaşlarının yürekleri paramparçaydı ve gece ışıklarla parçalanmıştı şimdi. Pusuya yatan düşmanla ikiyüzelli gerilla karşı karşıyaydı şimdi.

Ve öfkeyle gök gürlledi. Ve öfkeli gök gürültüsüne silah sesleri, havan sesleri, insan sesleri karışacaktı şimdi. Ve sekiz gerilla, sekiz mayın olacaktı, o gece sekiz öfkeli mayın, sekiz coşku-

su doruğunda, sekiz yüreği ağzında, sekiz uçurum gövdeli, düşmana meydan okuyacak ve yere yığılacaktı. Yer sarsılacaktı o gece, kar hüzünle yağmaya devam ettiğinde.

O gece saat dörde kadar namlular susmayacaktı. Kasırga dinmeyecekti. Doğu'ya geçmeyi başaran güçten, on-yedi yaralı gerilla o bitimsiz gecenin sabahında Doğu güçleri tarafından TC'ye teslim edilecekti.

Çiya, Tendürek'ten Doğubeyazıt alanına bölgeler arası toplantı ve düzenlemeler için bir grupla gelmişti. Fakat operasyon Ağrı'ya yönelmişti ve düşman geçit vermiyordu. Çiya o ölümcül kış Ağrı'da yaşamın en zorlu kışını geçirecekti. Altı yıllık savaşıydı, fakat böylesi bir kışa ilk kez o yıl tanık olduğunu anlatacağı daha sonraları.

Arkadaşların sınırı geçtiklerini biliyorduk fakat sonrasında herhangi bir haber alamamıştık. Düşmanın alanda beklediğini de biliyorduk, tedbirlerimizi almış, operasyona karşı hazırlıklarımızı yapmıştık. O günlerde karargaha seksen kadar yeni savaşçı gelmişti. Kış eğitimi göreceklardı. İğdir grubunun sınırı geçtiğinin üçüncü günüydü. Hava o gün sisliydi ve aynı gece düşman tepeleri tutmuştu. Ertesi sabah sis kalkmamıştı. Düşman iki koldan bize doğru gelmeye başladı. Fakat İnek Köyü'nün arka tarafında iki güç birleşerek ve birbirlerini ateşlediler. O sıralar altı arkadaş cephaneye almak için ayrılmışlar, geri dönerlerken içlerinden Cihan arkadaş gruptan kopmuştu. Cihan arkadaş arayan grubun İnek Köyü civarlarında olduğunu biliyorduk ve duyduğumuz silah seslerini, arkadaşlarla düşman arasında yaşanan bir çatışmaya yormuştuk. Bu yüzden noktaya biz

zor. Savaş boyunca böylesi bir çatışma yaşamamıştım, böylesi bir ayaz ve böylesi bir korku. Korkuyorduk çünkü yüksersen kişilik taburu kurtarmamız gerekiyordu. Neredeyse yarısı yeniydi, daha silah kullanmasını dahi bilmiyorlardı. Bir de katılır katılmaz böylesi zor koşulları bizim gibi kaldırılabilmelerini beklemek de doğru olmazdı. Düşman etrafımızı sarmıştı ve çok sınırlı kullandığımız erzağımızın da sonu gelmişti. Sekizinci gündü ve düşman Mixtepe'ye indirme yaparak, aşağı kamptaki bir takımılık gücümüze aniden baskın yaptı. Çatışma sonunda Lokman arkadaş şehit düşmüştü.

Bu kadar zor koşullar altında ve bütün her şey aleyhimize olduğu halde fazla kayıp vermemiştik. Ama korku sürekli doruktaydı ve artık alandan ayrılacaktık. Krekor'a gidecektik. Düşman Büyük Ağrı ile Küçük Ağrı arasındaki gerilla patikası dışındaki bütün yolları tutmuştu. O gece manevra yaparak yola çıktık. Savunma amacıyla Zeki arkadaş komutasındaki bir takımılık gücü Mixtepe ve Bêçare arasında bırakmıştık. Onlarla daha sonra Doğa tepesinde buluşacaktık.

Komutan Zeki, iki yıldır Ağrı'daydı ve grubun önünde ilerlerken Serhat'a geldiği ilk günü anımsıyordu. Toprakla tanıştığı, baharla tanıştığı, baş dumanlı Ağrı'yla, gerillayla tanıştığı o günü anımsıyordu. Uzun yılların devrimcisiydi. Geçmişte Dev-Sol'da yıllarca faaliyet yürütmüş, Lübnan'da PKK ile tanışmış ve 1991 yılında partiye katılmıştı. Kars-Gören'liydi ve ülkesinin topraklarına geri dönmüştü. İşte o ilk günkü yürek çarpıntısı her anımsayışında baş gösteriyordu. Ama az sonra bu çarpıntı daha da şiddetlenecekti. Tatlıcıl atışla-

ma yeri olan Derga Xunê'ye doğru yola koyulduk. İkinci yerde de arkadaşları bulamamıştık ki, Bêlecân'ın arka tarafında düşmanın alarmda olduğunu farkettik. Sağ tarafta boş bir köy vardı. Gomik köyüydü, oraya inmeye karar verdik. Alarmı duyduğumuzda arkadaşların olası bir çatışma yaşadıklarını düşünmüştük. Ama yapabileceğimiz herhangi bir şey yoktu.

Gomik köyüne inmiştik ve düşman bizden önce oradaydı. Havada patlatıkları ışıldakla yüzlerimiz, gövdelerimiz, gözlerimiz göründü birbirine.

İki düşmanın suretleri göründü birbirine. Ve korku, ürperti göründü birbirine. Sayıları azdı, yaklaşık otuz kişiydiler. Yalnızca birbirimize bakarak geçip gittik. İki tarafta birbirine ateş etmedi. Biz gücü tehlikeye atmak istemedik. Sayımız çoktu ama güç yeniydi ve Krekor'a sağlam ulaşmamız gerekiyordu. Gomik köyünden çıktığımızda, saat sabahın altısıydı ve nefes almaksızın akşam saat altıda Krekor'a ulaştık. Üçüncü gün halkın içine indik. Düşman, halka Serhat'ı gerilladan temizlediğini söylemiş, bütün kış propaganda yapmıştı. Bizi karşılarında gördüklerinde şaşkınlardı ve sevindiler. Umutları yeniden dirilmiş gibiydi. Analar ağlıyordu, zılgıt atılıyor, halay çekiliyordu sevinçten. Günlerdir açtık, yemek yedik, dinlendik. Köyden çıktıktan sonra eylem planları hazırladık. Düşmanın bu tarafa yöneleceğini biliyorduk. Fakat iki kişi kaçmıştı ve eylem planımız boşa çıkmıştı. O sırada düşman ihbar almış, Krekor'a geliyordu. Birkaç yere pususu attık. Fakat düşman çok ağır yönelmişti. O gün akşama kadar Kafurki köyü arkasında süren çatışmalarda hiç kayıp vermedik. Düş-

mez. Yüreği don tutmuştur ve güneş bile eritemez Kup Gölü'nün buzlarını. Kimbilir ne zaman, kaç asır önce kimlere öfkelenmiş ya da ihanete uğramış ve kapatmıştı yüreğini insanlığa. Asker de olsa gerilla da olsa farketmez onun için. Ağrı'nın ortasında, Ağrı'da dahi küskündür, bütün coğrafyaya küskün bir buz kütesidir. Kup Gölü'nün içindeki balıkların bile don tuttuğunu riyayet olunur.

“Buz Gölü'ne doğru yol alıyorduk. Düşmanın bizi beklediğinden habersiz. Kimsenin kalmaya cesaret edemediği Kup Gölü'nün bile kapatıldığını, yolda düşman pususuna düştükten sonra anlayacaktık. Ve çaresiz, tek bir yol kalmıştı; Doğu'ya geçmek...”

Sabah olmak üzereydi Grê Gaso'ya vardığımızda. Burası sınır bölgesiydi. Sınırı geçmek için akşamı bekleyecektik. Günlendir dinlenmeksizin yol alıyorduk, açlık ve soğuk dayanılmazdı artık. Ama birkaç saat sonra sınırı geçecektik ve son gücümüzü toparlıyorduk beklerken. Saat onbir sularında beklenmedik bir zamanda tepeciler düşmanın gelmekte olduğunu haber verdiler.

Düşman gölgemiz gibiydi. Düşman içimizdeydi sanki. Hemen toparlanarak alandan çıkmaya çalıştık. Artık akşamı beklemeyecektik ve düşmanla son kez çarpışacaktık. Kurtuluşumuzun ya da yok oluşumuzun saatleriydi. Yeni arkadaşlar bu kadar zor koşullarda buraya kadar dayanabilmişlerdi. Fakat yine de endişeliydik. Çünkü moralleri iyi değildi çoğunun. Her an yenik düşebilirlerdi, ya düşmana, ya açlığa, ya soğuğa ya da iradeye. Ve çatışma altında kırılıp geçmeye çalışıyorduk. Geride kalan on arkadaşla altı tane tank yönelmişti. Bir takımılık gücü tekrar kıra gönderdik. Fakat Mirza, Halil ve Karker arkadaşlar şehit düşmüşlerdi. Hepsisi de çok iyi direnmişler, iradelerini sonuna kadar zorlamışlardı. Fakat tank atışlarına hedef olmuştu körpe bedenleri. Müdahaleye gelen Munzur ve Menaf arkadaşlar da yaralanmışlar ve sınırdaki köye giderlerken şahadete ulaşmışlardı. Düşmanın tanklarla, kobralarla boşalttığı yayılım ateşi altında sınırı geçmeyi başaramamıştık ama beş parçamız sınırın öte yakasında kalmıştı. Sınır, yıllardır kan gölüne dönmüştü. İsimsiz kahramanların mezarıydı şimdi ve sınırın öte yakasındaydı yüreklerimiz...

Doğu'ya geçmiştik ve onsekiz gündür açtık. Sınırı geçtiğimizde onsekiz günlük açlığımız biraz sonra sona erecekti. Yakınımızda bir koyun sürüsü vardı. İki arkadaşla birkaç koyun getirmeleri için gönderdik. Artık gücün yürüyecek hali kalmamıştı. Arkadaşların bir kısmı yerde yarı baygın yatıyorlardı. Sürüye doğru giden arkadaşları farkeden çoban, sürüsünü hızla uzaklaştırmaya davrandı. Gerideyse yalnızca bir kuzu ve bir eşek kalmıştı. Ne olursa olsun yemeğe kararlıydık ve günler sonra, ateşte kızarttığımız etin tadı ömrümüzde yediğimiz en güzel yemek gibi gelmişti hepimize.

Dombat'ta Parmaksız Zeki ile buluştuk. Daha önceden düzenlenen konferansta, Serhat'a ilişkin yeni düzenlemeler yapılmıştı. Ağrı'ya geri dönecektik. Güçler hazırlandı. Komutan Rojhat gücüyle Demirkapı'da üslenmişti. Biz de Doğubeyazıt'a yeni üslenme için gittik. Ağrı'daki güç sayısı üçyüze ulaşmıştı. Düşmanın yeniden yöneldiği Ağrı'da ilk operasyonlar Demirkapı'da başlamıştı. İlk büyük operasyonda arkadaşlar çok iyi savaşmışlardı ve yirmi askerle bir yüzbaşı öldürmüşlerdi. İkinci büyük başarı ise, düşman kobrasının düşürülmesiydi. Çatışma boyunca Rojhat arkadaşın gücü hiç kayıp vermemişti. Arkadaşların başarısı bütün güce heyecan ve moral vermişti. Parmaksız Zeki yanımızdaydı. Bir hafta boyunca yoğun toplantılar gerçekleştirdi, yeni güç düzenlemesi yapıldı. Zeki arkadaş bir grup arkadaşla Çemçê'ye geçmek üzere yanımızdan ayrıldı.

de ateş ettik. Çatışma sırasında bir asker vurulmuştu ve düşman durumu farkettikten sonra çok öfkelenmişti. O akşam cihazdan bize mesaj gönderdiler: “Acele etmeyin, yakında size de geleceğiz.”

Çok fazla beklemeyeceğimizi biliyorduk. Ertesi sabahtı ve düşman bu kez üç koldan bize doğru geliyordu. Yine İnek Köyü civarında konumlanmışlardı. O akşam ilk silahı biz patlattık ve kaçınılmaz olan çatışma başladı. Yüzseksen kişilik bir güçtük. Ve komutan da benden başka Xeyri arkadaş, Rojhat arkadaş ve Dirêj Ali vardı. İkinci gün havadan da indirmeler yapmaya başlamışlardı. Amaçları bizi çembere alarak yok etmektir. Üçüncü gün, gücü aşağı tepelere dağıttık. İnek Tepesi, Bêçane Tepesi ve Elê Kalesi'nde yanımızda yalnızca bir battaniye ile beş gün boyunca çatıştık. Hava ayazdı. Kar durmaksızın yağıyordu. Nasıl dayanabildiğimizi şimdi açıklamam çok

rın yerini sarsıcı çarpıntılar alacaktı.

Gün yeni batmıştı ve birkaç saat sonra arkadaşlarıyla buluşacakları yere varacaklardı. Belecân köyünün üstünden geçerlerken, gördükleri kalabalığı arkadaşları sanarak köye indiler. Ve önde komutan Zeki, arkada grubu, düşmanın ateşlerine hedef oldular. İlk komutan Zeki yere yığıldı ve gruba, geri çekilerek kaçmalarını söyleyebildi ancak. Fakat Hogir ve Sabri'nin de vurulmasına engel olamamıştı bu talimat.

Ve üç yiğit o akşam karın sükutuna kapadılar gözlerini. Üç yoldaş düşmana siper ettiler gövdelerini.

Diğerleri ateş altından kurtulmayı başarabilmişlerdi. O akşam kobralar alanı sürekli bombaladılar, boş araziye durmaksızın bombaladılar. Zafer coşkusuyla bombaladılar can çekişen coğrafyayı.

Buluşma yerine gitmiştik. Akşam olmuştu. Aradan saatler geçmişti fakat arkadaşlar gelmemişlerdi. İkinci buluş-

man Kafurki halkını köyden çıkararak yaylaya (sözümüne çatışmadan etkilennemeleri için) yerleştirmişti. Yayla bizim konumlandığımız alana yakındı, operasyonun onikinci günüydü ve düşman haince yayladaki halkı bombaladı. O günden sonra Serhat'ı kesinlikle düşmana bırakmayacağımıza yemin ettik. Halk çok yıprandı, hasara uğradı. Halkımız için savaşıyorduk ve halkımızı korumalıydık. Bizi görünce gözlerine umut doğan halkımızdı, bizi bekleyen halkımızdı.

Açlık, coğrafya, iklim ve düşman peşimizi bırakmıyordu. Ama çatışacaktık; sonuna kadar, tek tek düşsek de biliyorduk ki bölük bölük çoğalacağız...

Gerçekte ise düşman her yeri tutmuştu ve daha ne kadar dayanabileceklerini bilmiyorlardı. Sonuna kadar diyorlardı ve bunun diğer bir adı da ölümdü, ölüme yürümekti.

Küçük Ağrı'nın tepesindeki Kup Gölü'nün Ağustos'ta bile buzları eri-

Özel savaşın kollarını teşhir...

● *Baştarafı 1. sayfada*

nüshaları bastırılarak Türkiye ve Kürdistan'daki önemli gördükleri adreslere gönderiliyor. Aynı kalite kağıt ve mizam-pajla basımı yapılan sahte Serxwebûn nüshalarındaki yazılar da gazetemizden alınıyor. Politik olmayan, PKK ve Başkan APO'yu tanımayanların belli bir olumsuz yargıya düşebilecekleri şekilde konuların içine cümleler serpiştiriliyor, kelimeler ekleniyor veya çıkarılıyor. Tahrifatlar ve eklemeler Kürt-Türk halklarının ve devrimci-demokratların en hassas olduğu noktalarda yapılıyor. Böylece de özel savaşın PKK'yi ve Başkan APO'yu karalayan kampanyası doğrultılmaya çalışılıyor.

PKK'yi tanıyanlar, Başkan APO'yu okuyanlar açısından ise yapılan çarpıtmaların tek kelimesi bile hemen farkedilebiliyor.

Yapılan tahrifat ve eklemelerden birkaç örnek şöyle: “Almanya!.. PKK-ERNK üzerindeki yasakları kaldır! Eğer kaldırmazsan Genel Başkanımız Abdullah ÖCALAN'ın direktifleri doğrultusunda Almaya'ya gereken cevap verilecektir.”

“Yaşasın partimiz, cephemiz ve Ulu Önderimiz APO!..” “Güney Kürdistan'daki Kürtlerin başlattıkları sorumsuz savaş...”

“Faşist Erzurum...”

Serxwebûn'a benzetilen bu sahte nüshalar okunduğunda daha bütünlüklü olarak, bundaki amaç daha iyi anlaşılıyor.

Türk özel savaş rejiminin psikolojik propaganda kollarının bu kadar özenerek sahte Serxwebûn nüshalarını hazırlamaları boşuna değildir. Bu özenli çalışma, Serxwebûn'un rolünü ve önemini ortaya koymaktadır.

Serxwebûn, Kürdistan tarihinin en uzun soluklu ve istikrarlı bir gazetesidir. Gazetemiz Serxwebûn'un yaklaşık 16 yıldır yayın yapmaktadır. Ancak Serxwebûn'un doğuşu daha önceki yıllara uzanıyor. Kürdistan'da illegal olarak yayın yaşamına atıldığı 1978 yılı temel alındığında, Serxwebûn gazetesi 20 yıllık görkemli bir yayın tarihini geride bırakmış bulunuyor. Bu durumdan dolayı gazetemiz aynı zamanda Kürdistan tarihinin en uzun süreli yayın organı ünvanını da ka-

zanmış oluyor.

Kuşkusuz ömrünün uzunluğu tek başına bir yayın organının niteliğini belirleyemez ve başarısının temel ölçütü olamaz. Önemli olan bu yayın organının halk kitlelerine açıkladığı görüşlerin pratikte hangi ölçüde uygulama olanağı bulduğudur. Teori ancak pratiğe kararlılıkla aktarıldığında çıkarlarını dile getirdiği halk kitleleri tarafından benimsenebilir ve maddi bir güç haline gelebilir. Pratikten kopuk teori, ne kadar doğruları içerirse içersin, gösterişli giysiler içinde bir ölü düşünceler yığını olmaktan kurtulamaz. Serxwebûn, Kürdistan üzerindeki sömürgeci egemenliğe ve onun doğrudan ya da dolaylı uzantılarına karşı düşünce alanında amansız ve kesintisiz bir savaşım yürütmüş; başka bir deyişle fikir gerillacılığının komuta merkezi rolünü oynamıştır

Serxwebûn Kürdistan devriminin tarih belgesidir. Bugün gerçekleşen ve sadece statüsü kalan Kürdistan fikri Serxwebûn'la kitlelere mal oldu. Partimiz çizgisinde yayın yapan Serxwebûn Kürdistan'daki aydınlanma sürecinin temel aracı rolünü oynadı. Kürdistan'ın genç ve enerjik dinamikleri Serxwebûn'un okuyarak, Serxwe-bûn'dan öğrenerek politikleştiler ve ulusal kurtuluş savaşına katıldılar.

Bir yandan Kürdistan tarihini aydan aya belgeleyen bir yayın organı olan Serxwebûn'un tarihi yazıldığında, bu dönemde nasıl bir rol oynadığı daha iyi irdelenecektir. Hem halkımız açısından, hem de halkımızın düşmanları açısından ifade ettiği anlam daha iyi anlaşılacaktır.

Türk özel savaş kolları bunun bilincinde olarak, bu tür yöntemlere başvurmaktadırlar. Özel savaş kollarının bu faaliyetlerinde provokatör ve ruhunu satmış Kürtleri de kullandıklarından kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Halkımız ve dostlarımızın bu tür faaliyetler karşısında uyanık olmalıdır. Serxwebûn'un bu bayatlamış yöntemler karşısında yapacağı; daha güçlü bir yayıncılıkla daha geniş çevrelere ulaşmayı başarmaktadır.

Barışçıl çözüm...

● *Baştaraf 27. sayfada*

lis ve senatonun onayı gerekmektedir. Bu da tamamen politik bir tercihtir. Merkezi otorite onayladıktan sonra, aranan koşulların bulunup bulunmaması fazla önemli değildir. Özerk topluluklar, belirlenen çerçevelerin dışına çıkamamaktadırlar. Statüleri tamamen yasal olarak önceden belirlenmektedir. Her özerk topluluk, özerk parlamentosunu kendisi seçmekte kendi özerk topraklarıyla sınırlı kalacak polisini, vergi sistemini, radyo, TV, kendi dilinde eğitim, yatırım, ulaşım, kendi kurumlarını oluşturma, bilimsel araştırmalar, basın-yayın konuları örgütleyebilmektedir.

Özerk hükümet bu alanları da kapsayan bir icra organı rolünü görürken, aynı zamanda merkezi İspanya parlamentosuna karşı da sorumludur.

Merkezi İspanya parlamentosu ise tüm özerk toplulukların bir üst temsilcisi durumundadır. Bu anlamda merkezi İspanya devleti dışişleri, savunma, silahlı kuvvetler, adalet mekanizması, hukuk ve merkez bankası gibi alanlar da söz sahibidir.

İspanya anayasası, İspanya'nın bölünmezliğini kesin olarak ifade ederken, aynı maddede bölge ve milliyetlerin özerkliğini de garanti eder. (2. madde)

Bundan da anlaşıldığı gibi, merkezi devlet halkların ayrı yapılanmasını engelleyemeyebiliyor.

Ancak hemen belirtmek gerekir ki,

özerk toplulukların bağımsızlığa teşebbüsü veya birkaç özerk topluluğun bir araya gelerek kendi aralarından federasyona gitmesi İspanya anayasasında yasaklanmıştır. Yani özgürlük merkezi devletin belirlediği çerçeve ile sınırlıdır.

İşte Bask'ın bağımsızlığı için savaşım veren ETA'nın özerk topluluğu benimsememesinin nedeni mevcut çerçeveyi reddetmesindendir.

Yapılan bu değişikliğe rağmen ETA, savaşımından vazgeçmedi. Ve yapılan değişikliğin halklar açısından yeterli olmadığını belirtmektedir.

1986 yılına gelindiğinde ETA, İspanya'ya görüşme çağırısı yaptı. Bir yıl sonra ETA lideri Txmin Cezayir'de bir “trafik kazası” öldü.

ETA liderinin kuşkulu ölümü, bir ateşkes sürecinde ETA'yı neyin beklediğini de gösteriyordu. Nitekim Şubat 1989'da Cezayir'de bir araya gelen ETA ve İspanya hükümet temsilcisinin imzaladığı anlaşmanın mürekkebi daha kurumadan ateşkes bozuldu ve ETA ciddi yönelimlerle karşı karşıya kaldı. ETA'nın bitirilmek istendiği açık olarak görülüyordu. Yapılanlar bunun içindi.

Çünkü ETA, özerklikle yetinmiyordu. Bu da İspanya'nın varlığı açısından tehlike arz ediyordu.

ETA, dayatılan İspanya modeline karşı başarılı bir taktik geliştiremediğinden ve yine dönemi iyi görüp kendini ona göre konumlandırmadığından güç

Önderliğe suikast tarihle en şiddetli hesaplaşmadır...

● *Baştarafı 21. sayfada*

Basit bir alışkanlık bile sizi, çok önemli bir taktik esastan yoksun bırakıyor.

Bazen düşünmüyorsunuz. “Düşünceyi bir tarafa ittik” diyorsunuz. Düşünceyi bir tarafa iten hiç savaşılabir mi? “Vıcdanı, adaleti, duyarlılığı bir tarafa ittik.” Böyle olan biri, bir halk savaşçısı, önderi olabilir mi? Bütün bunlar sizde eksiksiz ortaya çıktı. Bunlar, vahim şeylerdir. Dediğim gibi, ben hâlâ kabul lenemiyorum, bir PKK'lide bu özelliklerin ortaya çıkabileceğini. Çıkmamış sayıyorum ve siz de kendinizde bunu artık gidermelisiniz. Hiç çıkmayacak bir noktaya kendinizi getirmelisiniz. En büyük cevap budur. Bunu sağlarsak, bu bombayı sanırım düşmanın karargahında patlatmak kadar büyük bir etkiye yol açacaktır. Biraz açtık, daha fazlası-

Kürdistan eski Kürdistan değildir...

● *Baştarafı 23. sayfada*

Hele hele bu sorun nasıl, onun öncülüğünde çözülecektir? Türk solu bu gibi sorunları da tartışmamaktadır.

● Marksist-lenininist veya bilimsel sosyalist örgütler ve partiler arasında, birbirleriyle çeşitli konularda, epeyce çelişkisi olanlar da vardır. Çeşitli konularda birbirleriyle kıyasıya çekişen, dövüşen bu örgütler, Kürt sorunu söz konusu olduğu zaman veya PKK söz konusu olduğu zaman, çok hızlı ve çok rahat bir şekilde birleşebilmektedirler. Aynı terminolojiyle, aynı kavramlarla, PKK'ye veya Kürtlere karşı çıkmaktadırlar. Bunlar da üzerinde tartışılan, konuşulan, bilincine varılan konular değildir. Bu konu 1980'den önce de böyleydi. Sovyetler Birliği taraftarı olan, Çin taraftarı olan, Arnavutluk taraftarı olan siyasetler vardı. Bu siyasetler birbirleriyle gerek teorik olarak, gerek pratik olarak çok derin çatışmalar içinde olma-

nı da bu açıdan patlatabiliriz. Gelişmeler onu gösteriyor. Hızlandırmak elinizde. Çok ilginç bir bombalamaydı. Düşmandan herhangi bir adalet beklenemez. O zaman bizim de bombamız çok ilginç olmalı. Biz de onların karar-gahlarında, birçok alanlarında bomba olup patlayalım.

Öğrendik bir şeyler, büyük sabır gösterelim. O beş ayda planladı. Bizde bazılarını beş ay, bazılarını bir yıl, bazılarını bir ay planlayalım. Ne güne duruyoruz? O örgütlüyor en zor yerde örgütlemeye yapıyor. Biz neden kendi köylerimizde, kentlerimizde birimler örgütlemeyelim? Birçok patlayıcıyı biz de patlatabiliriz. Neden kafayı buna yatırmayalım? Operasyonları pahalıya patlatabiliriz. Neden gerekeni yapmayalım? Bunun için ilkin sonuna kadar yo-

larına rağmen, Kürt sorunu karşısında aynı tutum ve davranışı sergiliyorlardı.

Bütün bunlar Türk soluyla Kürt solu arasında Kürdistan'ı kavrayış ve yorum-layış bakımından çok büyük farklar olduğunu göstermektedir. Türk solcularının önemli bir kısmı Kürdistan'ın bir sömürge olduğunu bile söyleyememektedirler. Halbuki Kürdistan, fiili olarak sömürge bile değildir. Türk solunun Filistin Kurtuluş Hareketi'ne ve Kürt hareketine karşı bakışı birbirinden oldukça farklıdır. Türk solundan hiçbir örgüt veya parti, Filistinlilere, “İsrail Komünist Partisi içinde örgütlenin, Yahudi emekçilerle, Filistinli emekçilerin düşmanları birdir” dememiştir. Filistinlilerin ayrı örgütlenmeleri çok doğal karşılanmaktadır. Halbuki İsrail Komünist Partisi ciddi bir komünist partisidir. Gerek teorik olarak, gerek pratik olarak, her zaman, Filistinlilerin kendi gelecekle-rini belirleme hakkının savunucusu olmuştur. Filistinlilerin bağımsız devlet kur-

ğunlaşan en ince detaylarına kadar örgütü, eylemi, yönetimi planlayan bir kişilik, bir yönetim, bir komutan gereklidir.

Bu büyük patlama bütün konularda bizim için en uyarıcı bir ders olmuştur. Düşmanın bu planı, bu patlamayla en büyük başarısızlığa doğru gitmiştir. Gerisini tamamlamak, şimdi her zamankinden daha fazla imkan dahilindedir. Bu son bombanın alevi içinde düşmanın bu insanlık dışı politikasını ve onun uygulayıcılarını yerle bir etmek mümkündür. Bu aynı zamanda tarihle en şiddetli hesaplaşmadır, düşmanla en anlamlı savaşmaktır. Bu temelde hem bu bomba nedeniyle partimize, halkımıza geçmiş olsun, hem de ortaya çıkan bu çok önemli gelişmeler nedeniyle de kutlu olsun diyorum.

ma hakları da dahil her türlü haklarını ciddi bir şekilde savunmuştur, bu haklar için mücadele etmiştir. Halbuki Türk sol örgütleri hâlâ, Kürtleri, kendi örgütlerinin önderliğinde örgütlemeye çalışmaktadır. Türk solundan hiçbir örgüt, Filistinlilere program dayatmamıştır. Filistinlilere program dayatmayı ne düşünmüş, ne de buna cesaret etmiştir. 1960'ların sonlarında, Filistin'e giden Türk solcularının faaliyetleri incelendiğinde bu husus açıkça görülmektedir. Halbuki Türk sol örgütleri her zaman Kürtlere program dayatmaktadırlar, Kürtlere solculuğu öğretmeye çalışmaktadırlar, Kürtlere karşı vesa-yet kurumu gibi kabul görmek istemektedirler. Bu tutumun özellikle göçlerle ilgili çok önemli bir nedeni vardır. Bütün bunlara rağmen, Kürtler, çoktan, Kürt solu olmayı kurumlaştırmışlardır. İşbirliği, dayanışma, ancak bu çerçevede söz konusu olmaktadır.

Sürecek

V.i.S.d.P.	Yazışma adresi:	Hesap numarası
Ayşe Çetinkaya Stadion Alle 59, 2 th 7430 İkast / Danmark	Serxwebûn Postfach 10 31 13 50471 Köln	Kreissparkasse Köln Konto Nr.: 31 97 2 BLZ: 370 502 99

MERKEZ VE YÖNETİM SORUNLARIMIZ

PKK'lileşmenin en temel bir sorunu da, bir türlü yeterince merkez ve bir yönetim gücü haline gelmeyi bilememek oluyor. Halk olarak da en temel sorunumuz; kendi kaderi konusunda bir yönetim gücü olmamak, hep yönetilmeyi beklemek olmuştur. Halk kendini en barbar-işgalci güçlere teslim etmiştir ve bu olduğu gibi, partimizin içine etkilerini yansıtmaktadır. PKK militanlarının gelişmelerinin en canalıcı bir yanı da, kendilerini yönetmekten aciz olmaları ve bunu bütün parti çalışmalarına kötü bir tasfiyecilik, yönetim tasfiyeciliği biçiminde yansıtmaları oluyor. Hiç şüphesiz yönetim, her şeyden önce, düşmanın dolaylı, direkt ve her türlü etkilerine karşı kendini örgütlü ve denetimli tutmaktır.

Düşmanın yönetim tarzına karşı gösterilmesi gereken yönetim; kendi öz çıkarlarını ifade eden bir düşünce gücüne ulaşan, bu düşüncenin politik bir çizgiye dönüştürülmesini sağlayan ve bunu örgütlü bir güce ulaştıran yönetimdir. Militan öncelikle bunu yapmak durumundadır. Sadece düşmanı önlemek değil, kendi iç geriliklerini, düşüncesizliğini, her türlü körlüğünü, tembelliğini ve verimsizliğini aşmakla karşı karşıya olduğu gibi, kendisini de yönetim gücüne ulaştırmak zorundadır. Bütün bu konularda lakayt kalma, kendini işlevsiz bırakma, esen rüzgara göre, hatta son derece hareketsiz bırakarak yaşatmak en çarpık biçimiyle PKK kadrolarında gözüküyor.

Bağımsız özgür düşünen bireyimizi ortaya çıkarmak için, yıllardır büyük bir savaş veriyoruz. Büyük çabalarla, önderlik olarak da önemli bir gelişmeye ulaştığımızı iddia ediyoruz. Ama maalesef, bir türlü bu önderliksel gelişmeyi görmek bir yana, onu uğraştırmak, onun üzerine basit oynamak, onu işlemez duruma getirmek, neredeyse PKK kadrosunun temel bir görevi haline gelmiş. Düşmanla veya iç gericilikle savaşma yerine, zor bela geliştirdiğimiz önderlik gerçekliğini uğraştırmak, ortaya çıkarılan olanakları çar çur etmek, yaratılan tarihi fırsatları heba etmek istiyor. Kadro ve en önemlisi de merkez, hatta en yakın yardımcılarımız bununla uğraşıyorlar. İnanılmaz bir şey, ama bu bir gerçektir.

PKK'deki önderliksel gelişme, bu halkın tarihinde ilk ve oldukça ciddi bir olay. Dost-düşman herkes bunu görüyor. Artık siz önde gelen militanlarımız da bunu görmeli ve önemli sonuçlar çıkarmalısınız. Eğer böyle yaparsanız onurlu ve anlamlı militanlar olabilirsiniz. En önemlisi de bu sizler için oldukça ciddi bir yaşam gücüdür.

Ey, PKK militanı biraz dürüst, gayretli ol! Yaratılan imkanları doğru değerlendir! Zaten düşecek kadar düşmüşsün, kendine gel, onurlu ol, artık bu aşamadan sonra kolay kaybetme! Bunu yıllardır söylüyorum, ama dayattıklarınız, her geçen gün daha derinleşen bir oportünizmden başka bir şey değildir. "Ben merkezileşemem, ben kadrolaşamam, ben yönetemem, ben ancak bozarım" diyorsunuz. Neden böylesiniz? Neden böyle çarpık bir tarzı sürdürüyorsunuz? Tabii biz örgüt içi savaşım derken, en çarpıcı bir yönü de

burada karşımıza çıkıyor. Önderliksel gelişmeye, merkezin ve yönetim gücümüzün tehlikeli bir tasfiyeciliği dayatması söz konusu.

ÖNDERLİKSEL GELİŞME BÜTÜN GELİŞMELERİN AYNASIDIR

Kasıtlı mı yapıyorsunuz? Hayır! Zaten bütün kişilik mantaliteniz burada kendini ele veriyor. Önderliksel gelişme, bütün gelişmelerin aynasıdır. Herkese boyunun ölçüsünü gösterir. Gereklerine ulaşmama, cevap teşkil etmeme, bunun yerine örgütü uğraştırma. Bu neyi kanıtlıyor? Sizlerin çapsizliğini, özgürlük düzeyinizi, değerlere ne kadar bağlı olduğunuzu gösteriyor. Önderliksel gelişme aynadır diyorum. Maalesef orada gördüğünüz; "ne kadar yapmaz, edemez, ne kadar yönetemez, ne kadar merkezileşemez, hâzır kazanılmış bir savaşı bile nasıl boşa çıkarır"dan başka bir şey olmuyor.

Anakarargahımızla konuştum. Güney'de muazzam bir savaş verdik ve savaşta da askeri olarak üstün çıktık. Sonuçlarına bakıyorum: "Filan

duyuyorsunuz? Binlerce kadrosunuz, kazanılmış olanakları böyle görmezlikten gelerseniz size ne yapmak gerekiyor? Ayıp kaçmıyor mu bu gerilikler, bu düşüncesizlikler, bu tedbirsizlikler!

Ben bir-iki örnek gösterdim, siz binlercesini herhalde şimdi daha da iyi düşünebilirsiniz. Hayretler içinde kalıyorum. Yıllardır oralarda ne yapıyorsunuz? Bir şahini koy bir kayanın üzerine, binbir av gözetler ve birkaçını yakalar. Bir kurt koy oraya, aç kalırsa saldırır, yine istediği kadar avlar. Bir köylüyü, bir çobanı oraya koy, arkasında değil böyle bir güç, beş adam olsun orayı haraca keser. Bir eşkiya Hamido'yu beş tane bizim böyle fedai savaşçımızla bu dağlarda bırak, binbir olanak sağlar. Peki nerede kaldı bizim bu militanların adı, şerefi? Neredeyse arazinin fazlasını kontrol edeceğiz, ama ciddi bir denetimimiz bile ilişkilerde, yollarda gelişemeyecek. Bu, kendini bir türlü merkezileştiremeyen, PKK'lileştiremeyen, yönetim gücü haline getiremeyen zavallı bir devrimcilik, ukala bir devrimciliktir. Veya bir türlü PKK'lileşme nedir, önderlik nedir anlamayan; anlar gibi gözüküp de yaşamı bırak türlü olan başbelası kişilik dediğimiz olaydır. Bu

DÜŞÜNCE GÜCÜ OLMADAN SAVAŞILAMAZ

Şimdi çok ağır bir ulusal politika içinde olacağız, düşünce gereği bile duyulmayacak. Bölük-pörçük birkaç evelime-geveleme dışında kendini hazırlamayacaksınız. Ondan sonra da dağa çıkacaksınız. Hele merkezimiz; ellerinde muazzam mevziler, olanaklar var; onları bile koruyamama durumu nasıl izah edilebilir? Merkez de demeyelim de, merkezileşmeye gelememe, sahip çıkmama demek en doğrusudur. Bunun anlamı, "bizi ancak yönetirler, bize yöneten yabancılar gereklidir." Yani eski kölelik, "biz insan olamayız, ya üstümüzde ağamız olur, ya da paşamız olur. Biz kendimizi yönetemeyiz. Bırak beyim, bu iş elimizden gelmez" demektir. İşte bu ilkel bir köylüdür, hem de köledir. Her türlü yönetime alışmış. Aslında bir çığırın yansımasıdır.

Neden böylesiniz? Düşünmeyi gereksiz buluyorsunuz. Neden böyle oluyor denildiğinde, "aklımıza gelmedi" diyorsunuz. İlk söylediğiniz bu.

Taktikler konusunda düşünce yok. Bir sürü kadro var. Soru soruyorum, yine "aklımıza gelmedi" diyorlar. Peki düşüncesiz adamın, koyundan, keçiden, deliden ne farkı vardır? Ondan sonra da ağlarlar veya küserler. Onurları o zaman hatırlarına gelir. Şimdi düşünce gücü olmadan nasıl savaşılacak, savaşın sonuçları nasıl değerlendirilecek! Kendinize hiç saygınız yok mu? Böyle çözümsüz kalacağınıza, gidin başka yerde uşaklık yapın. Özgürlük savaşçıları hiç böyle olur mu?

Merkezimize bir iş yaptırılmaz diyorum, "en hazır lokmayı bile yine değerlendiremedik, önümüzü göremedik. Gördüysek bile onun tedbirini, onun kopartılması için gere-

ken çabayı gösteremedik" diyorlar. Canları sıkılmış. "Boşver olmasa da olur" diyorlar. Politika boşver mantığını hiç affeder mi? Böyle zevzekliğe yaşam hakkı tanınır mı? Şimdi sizler hiç politika denilen sanatı kavramayacak mısınız? Sigara kültüründen, biz insan olmayız, boşver kültüründen kurtulamayacak mısınız? O kendi basit dünyanızı fırsat buldukça en salak ağadan daha kötü konuşacaksınız, buna da "ben insan oldum" diyeceksiniz.

Sizlerin yönetim adına sergilediğiniz tutumlar ancak en değme filme konu olabilir. Korkuyorsunuz, onun için kendinizi habire örtbas ediyorsunuz. Politik sanata hakkını vermeyişiniz, sizi böyle provokatif çizgilerde tutuyor. Çünkü kendinden korkunuz, endişeniz var. Ben de yıllarca bu korkuyu, endişeyi taşıdım, ama bunun kurtuluş olmadığını düşündüm ve cesaretle ilk işim politikayı iyi özümsemek oldu. En azından kendini yatacağı kadar politika gereklidir dedik.

Yıllardır saflardadırlar, bir çoban kadar, onun sürüsüne gösterdiği özeni kendi birliğine göstermiyorlar.

● Devamı 6. sayfada

"Bütün görevlere cevap veren bir merkez! Savaş sorunları kadar, ekonomik sorunlar, diplomatik sorunlar kadar, kültür sorunları, barış sorunları hepsine anlam verecek kadar bir değerlendirme gücü olan, karar gücü olan, denetim gücü olan bir PKK merkezden bahsediyoruz."

kapı bize kapalı. Bir türlü erzak temin edemiyoruz ve çok ciddi sıkıntılar olabilir" diyorlar. Şimdi bütün kapılar, bu savaşta açılmıştı. İstediklerimiz noktalarda irtibat birimleri kurulabilir. Hatta bir grubumuz buraya geldiğinde, "geçiş kapılarında karakol kurmuşlar. Zor bela geçtik, çatışma çıktı" diyorlar. Soruyorum bizim burada bir birimimiz yok mu? Tam tersine savaştığımız güc, bütün kapıları tutmuş, bizimkilerin esamesi bile yok. İşte köylü kurnazlığı mı desem; savaşın sonuçlarının ne olduğuna dair bir düşüncesi olmayan bir yönetimle tekrar karşı karşıyayız. Bir Habur yolu var, mutlak bizi ilgilendiren bir yol. Savaşın temel gerekçesi de bu yol denetimi ve bu yol üzerindeki düşman hareketliliğidir. Yine tek bir irtibat birimi teşkil edilmiyor. Halbuki bu yol üzerindeki denetim, savaşımın temel amaçlarındandı. Şimdi kadromuz bunu düşünmek bile istemiyor. Düşünse bile, "biz düşündük, ama engeller var" diyor. Hayır! Engellerden önce düşünce yok. Sözümona o kadar politik-askeri kadrolarımız, önderlerimiz var, akıllarına bile getirmiyorlar. Şimdi hepinize soruyorum; onur bunun neresinde? Ciddi parti yönetimi bunun neresinde? Kendinize nasıl saygı

kadar büyük şehit kanı dök bu dağlarda; bir tek dağda doğru yaşam biçimi ne olmalıdır sorusunu soran bir komutan yok. Dağlarda ne kadar etkili olabiliriz, diye bir hesabı olan komutan yoktur.

Düşmanda yarattığımız korku, bizzat dayandığımız sıkıntılar var. Çabalarımız, kendimize olan saygımız gereği burada bir gelişme politikasına sahip olmalıydık. Yıllardır söylüyorum; bir karış toprak için bile eğer bu kan dökülmüşse, onun politikası mutlaka yapılmalı. Şimdi bunu hiç soran yok. Hesabı-kitabı yok. Halbuki düşman karış karış, kendi etkinlik alanını büyük bir disiplinle örgütüyor ve savunuyor.

Böyle ağır sorunlar yaşıyorsunuz. Tam bir başbelası; "Bebekler hastalığı" dediğim budur ve kanıtları da oldukça açıktır. Politika, olanaklar içinde en elverişli olanı elde etme sanatıdır. Veya en zoru başarma sanatıdır. Bizde neredeyse hazır olanı kaybetme sanatı haline getirilmiş. "Düşünme gereği duymuyoruz" diyorsunuz. Politika düşüncenin yoğunluğudur. Ekonomik, ticari, hatta bilimsel, sosyal gelişme düzeyinin en yoğun ifadesi, yani en gelişmiş biçimi politikadır. O da düşüncenin ta kendisidir.